

Pomáhat a chránit

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY

Úřad služby kriminální policie a vyšetřování

Praha 31. května 2011

Příloha k č. j. PPR-1645-12/ČJ-2011-0099TA

Počet listů: 160

Přílohy: 3/15

Analýza odposlechů a sledování osob a věcí dle trestního řádu za rok 2010

Zpracovatel: PP ČR ÚSKPV

Strojnická 27
Schr.62/KPV
170 89 Praha 7

Tel.: +420 974 834 739
Fax: +420 974 834 715
INTRANET: uskp.v.sekret@pcr.cz
Email: uskp.v.sekretreditele@mvc.r.cz

OBSAH

1	ÚVOD	4
2	METODIKA ZPRACOVÁNÍ.....	6
2.1	Princip a postup sběru dat	6
3	ROZBOR SOUČASNÉHO STAVU	9
3.1	Odposlech a záznam telekomunikačního provozu	9
3.1.1	Policie ČR.....	13
3.1.2	Inspekce Policie ČR	24
3.2	Sledování osob a věcí.....	26
3.2.1	Policie ČR.....	29
3.2.2	Inspekce Policie ČR	32
4	STATISTICKÉ VYHODNOCENÍ	33
4.1	Vyhodnocení trestné činnosti a trestní spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr.ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. na území České republiky.....	33
4.1.1	Trestní spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. – Policie ČR	38
4.1.2	Trestní spisy s úkony dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. – Policie ČR	41
4.1.3	Trestní spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr.ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. - Inspekce Policie ČR.....	43
4.2	Statistické vyhodnocení úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr.ř a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. a jejich využívání v rámci trestních spisů	45
4.3	Využívání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu Policií ČR.....	47
4.3.1	Počty odposlouchávaných linek a osob útvary Policie ČR SKPV	47
4.3.2	Odposlechy se souhlasem osoby a s příkazem soudce	51
4.3.3	Spisy s odposlechy členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc či pátrání)	53
4.3.4	Využívání odposlechů na jednotlivé druhy trestné činnosti.....	55
4.3.5	Vyhodnocení odposlechů v souvislosti s organizovanou skupinou	63
4.3.6	Vyhodnocení efektivity odposlechů v rámci trestního řízení.....	67
4.3.7	Vývojové trendy v nasazování odposlechů	77
4.3.8	Odposlechy a rozvoj moderních komunikačních prostředků	83
4.4	Využívání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu Inspekcí Policie ČR.....	85
4.4.1	Využívání odposlechů na jednotlivé druhy trestné činnosti Inspekcí Policie ČR	86
4.4.2	Vyhodnocení efektivity odposlechů v rámci trestního řízení Inspekce Policie ČR	89
4.5	Využívání sledování osob a věcí Policií ČR	96
4.5.1	Počty sledování osob a věcí požadovaných útvary Policie ČR SKPV.....	96
4.5.2	Sledování osob a věcí se souhlasem osoby, s povolením státního zástupce a s povolením soudce	100
4.5.3	Spisy se sledováním osob a věcí členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc či pátrání).....	102
4.5.4	Využívání sledování osob a věcí na jednotlivé druhy trestné činnosti.....	104
4.5.5	Vyhodnocení sledování osob a věcí v souvislosti s organizovanou skupinou	110
4.5.6	Vyhodnocení efektivity sledování osob a věcí v rámci trestního řízení	114
4.5.7	Vývojové trendy v nasazování sledování osob a věcí	123

4.6	Využívání sledování osob a věcí Inspekcí Policie ČR.....	127
4.6.1	Využívání sledování osob a věcí na jednotlivé druhy trestné činnosti Inspekcí Policie ČR.....	127
4.6.2	Vyhodnocení efektivity sledování osob a věcí v rámci trestního řízení Inspekce Policie ČR.....	131
4.7	Spisy s úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. ukončené v roce 2010 a způsoby jejich vyřízení Policií ČR.....	136
4.7.1	Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. ukončené v roce 2010.....	136
4.7.2	Způsob vyřízení spisů s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. ukončených v roce 2010	140
4.7.3	Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr.ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. ukončené v roce 2010 vyřízené v prověřování	143
4.7.4	Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr.ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. ukončené v roce 2010 vyřízené ve vyšetřování.....	147
4.7.5	Vyřízené spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr.ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. ukončené v roce 2010 – efektivita.....	152
4.8	Inspekce Policie ČR - spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr.ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř.....	155
5	Závěr	156
	Seznam příloh	160

1 ÚVOD

Na základě požadavku ministra vnitra č.j. OBP-383-4/P-2007 ze dne 17. prosince 2007 a v souladu s § 98 odst. 3 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, byla Policejním prezidiem ČR zpracována „**Analýza odposlechů a sledování osob a věcí dle trestního řádu za rok 2010**“ (dále jen „analýza“).

Zpracování analýzy je v souladu s prioritami vedení Policie ČR pro rok 2010, kterými jsou např. rozhodný postup Policie ČR proti pravicovému extremismu, rasizmu, xenofobii a intoleranci, terorizmu a korupci. V návaznosti na tyto priority, vedení Policie ČR klade důraz na co nejefektivnější využívání úkonů dle § 88 trestního řádu (dále jen „tr. ř.“) – odposlech a dle § 158d tr. ř. – sledování osob a věcí.

Cílem analýzy je statistické vyhodnocení předmětných úkonů za rok 2010, které bude sloužit jako materiál pro srovnání s výstupy analýz z let minulých a budoucích. Dalším záměrem analýzy je poskytnout základní informace o právní i interní úpravě v oblasti využívání odposlechu a sledování osob a věcí, včetně deskripce jejich využívání, popisu kontrolních mechanismů, ochrany a bezpečnosti informací. Charakterizován a vyhodnocen je také postup sběru dat pro analýzu, který v rámci Policie ČR a Inspekce Policie ČR zajišťuje analyticko-statistický systém MU II vytvořený pro tento účel.

Uvedené úkony trestního řádu jsou důležitým nástrojem a nedílnou součástí boje proti nejzávažnějším formám trestné činnosti, jako jsou například organizovaný zločin, drogová kriminalita, závažná násilná trestná činnost nebo korupce. Na straně druhé, změna v přístupu k trestněprávní ochraně významných společenských zájmů obsažená v trestním zákoníku a nadřazení základních lidských práv a svobod nad ostatní zájmy chráněné tímto zákoníkem dostává do středu pozornosti a v důsledku toho i do popředí trestněprávní ochrany aspekt člověka, jeho život, zdraví, tělesnou integritu, osobní svobodu, nedotknutelnost, důstojnost, vážnost, čest, ochranu jeho soukromí, obydlí, majetku a jiných jeho základních lidských práv, svobod a zájmů. Tyto principy definují přístup k průběhu nasazování úkonů, přičemž postupy kontroly jsou nastaveny tak, aby se minimalizovala možnost jejich zneužití a byla zajištěna ochrana soukromí a osobních údajů občanů.

Zpráva o úkonech, jejichž nasazování je důležitým nástrojem pro práci orgánů činných v trestním řízení, je každoročně zpracována v požadované struktuře s možností odchylek podle aktuálního zadání ministra vnitra. Každoroční vypracovávání analýzy a její předkládání vládě, příslušnému výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a kontrolnímu orgánu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR je uloženo zákonem, a to v § 98 odst. 3 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR (účinný od 1. 1. 2009).

Metodika zpracování analýzy se věnuje způsobům zadání a podmínkám pro její vznik. Popisuje metody sběru dat k jednotlivým sledovaným úkonům a podrobně seznamuje s principem fungování analyticko-statistického systému MU II vytvořeného za účelem sběru dat.

Popis postupu při vyžadování úkonů, včetně legislativní a interní metodické úpravy a exaktní definování podmínek, za kterých mohou Policie ČR a Inspekce Policie ČR úkony nasazovat, slouží ke komplexnímu náhledu do dané problematiky. Oblast ochrany a bezpečnosti informací při využívání úkonů odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, sledování osob a věcí souvisí s kontrolními mechanismy především preventivního charakteru, které jsou uplatňovány proti možnému neoprávněnému nasazení těchto úkonů a proti únikům dat, včetně osobních údajů, které byly nasazením úkonů získány. V analýze je této oblasti věnována značná pozornost. Principy kontrolních mechanismů jsou komplexně popsány, a to jak z hlediska jednotlivých fází použití těchto úkonů, tj. vícestupňová kontrola v rámci služebního postupu při dodržení principu subordinace, tak z hlediska charakteru kontrolních opatření, a to organizačních či technických.

Statistické vyhodnocení obsahuje popis využívání předmětných úkonů příslušnými útvary Policie ČR a Inspekcí Policie ČR, a to z hlediska kvantitativního i kvalitativního. Nejedná se pouze o statistiku úkonů (počty úkonů, osob, spisů na příslušných útvarech atd.), ale jsou zohledněny i vazby na druh trestné činnosti, trestnou činnost s prvkem organizovanosti, efektivitu samotných úkonů i spisů s úkony apod. Vyhodnocování efektivit nasazených úkonů je posuzováno ze dvou hledisek. Prvním pojetím je analýza účinnosti konkrétních úkonů ukončených v roce 2010 bez ohledu na skutečnost, zda bylo skončeno i trestní řízení v dané věci. Druhým aspektem je pak analýza způsobu vyřízení trestních spisů ukončených v roce 2010, v rámci kterých byly během vlastního šetření nasazeny předmětné úkony, bez ohledu na skutečnost, ve kterém roce byly tyto úkony ukončeny. Tato dvě rozdílná pojetí efektivit úkonů a efektivit spisů s úkony, při nichž je vycházeno z různých souhrnů vstupních dat, jsou na straně jedné poněkud nesourodými kapitolami, na straně druhé jsou za daných podmínek a možností pro sběr informací o efektivitě tím nejširším a nejobjektivnějším možným řešením.

Popsán a vyhodnocen je i současný princip sběru dat pro analýzu. Sběr dat o úkonech dle § 88 tr. ř. a 158d tr. ř. je v rámci Policie ČR a Inspekce Policie ČR zajišťován pro tento účel speciálně vytvořeným analyticko-statistickým systémem MU II. Obecně vzato je analýza prostředkem ke zmapování reálného stavu v oblasti nasazování výše uvedených úkonů v rámci trestního řízení, nástrojem pro odhalení případných nedostatků a dalších souvisejících osobitých negativ, to vše s cílem zajistit odpovídající ochranu a bezpečnost získaných informací a osobních údajů, včetně prověření a případného nastavení fungujících vnitřních i vnějších kontrolních mechanismů.

Kromě této analýzy zpracovávané Policejním prezidiem ČR vypracovává periodicky Policie ČR Útvar zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „ÚZČ“) „Zprávu o použití odposlechu záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí dle trestního řádu“. Jedná se o zprávu pro výše zmiňovaný kontrolní orgán Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ve smyslu § 98 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Zpráva je vytvářena pololetně a Ministerstvu vnitra postupována jako dokument podléhající ochraně podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

2 METODIKA ZPRACOVÁNÍ

Podkladem pro metodiku zpracování analýzy za rok 2010 byly předchozí výstupy z analýzy za rok 2009 a připomínky, které k tomuto materiálu uplatnili zástupci vedení MV ČR a Odboru bezpečnostní politiky MV ČR.

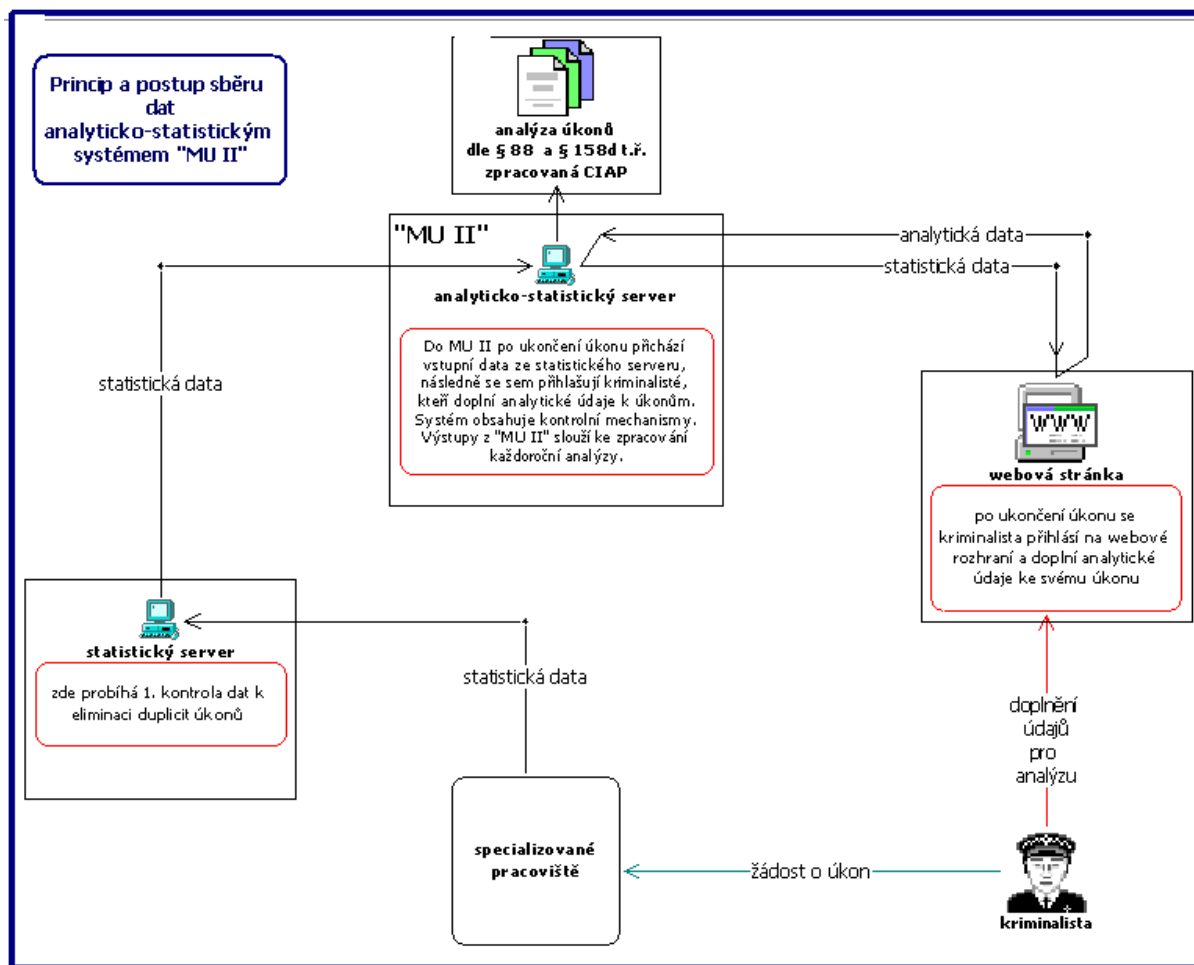
Analýza a syntéza legislativních a interních norem upravujících danou problematiku a dalších shromážděných materiálů byly základními metodami při vzniku textových kapitol. Ve statistické části analýzy byla shromážděná data vyhodnocována standardními statistickými výpočty prováděnými v dostupném softwarovém prostředí. V oblastech, kde to bylo možné, byla provedena komparace výstupů s minulými lety. V analýze jsou standardně vyhodnocovány úkony vyžádané Policií ČR a Inspekcí Policie ČR.

2.1 Princip a postup sběru dat

Za účelem sběru dat o úkonech odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí je v rámci Policie ČR využíván analyticko-statistický systém MU II. Z pokynu ministra vnitra daný systém využívá i Inspekce Policie ČR. Při plnění systému MU II postupují policejní orgány Policie ČR a Inspekce Policie ČR rozdílným způsobem. Zatímco kriminalisté zařazení u Policie ČR plní analyticko-statistický MU II v reálném čase, tzn. v daném časovém horizontu po skončení úkonu, inspektoři Inspekce Policie ČR plní analyticko-statistický MU II jednorázově, vždy po uplynutí kalendářního roku, který je vyhodnocován.

Princip fungování sběru dat k úkonům dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. analyticko-statistickým systémem MU II je následovný (viz obrázek).

Upozornění: v analýze za rok 2010 je v textu uváděna Centrála informatiky a analytických procesů SKPV (dále jen „CIAP“), v jejíž gesci byl sběr a vyhodnocování dat z analyticko-statistického systému MU II. Po změně organizační struktury PP ČR k 1. dubnu 2011 pod č. j. PPR-4984-2/ČJ-2010-99OP-OM, byl garantem dotčené problematiky určen Úřad služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „ÚSKPV“). Technické zabezpečení provozu analyticko-statistického systému MU II přešlo do gesce Odboru koncepce a rozvoje informatiky, Oddělení projekce informačních systémů PP ČR. Z důvodu přehlednosti je v textu analýzy ponechán název původního gestora – CIAP.

Kriminalista požádá o úkony specializovaná pracoviště, která předají relevantní údaje do databáze úkonů na serveru. Z této databáze budou po ukončení úkonu vybrané údaje – bez osobních údajů – předány do databáze úkonů na analyticko-statistický server.

Kriminalista po ukončení úkonu prostřednictvím webové stránky v databázi analyticko-statistického serveru CIAP doplní potřebné informace, zejména vyhodnotí efektivitu úkonu.

Z výstupních dat analyticko-statistického systému MU II analytici Policejního prezidia ČR Centrály informatiky a analytických procesů SKPV (dále jen „CIAP“) vyhodnotí statistická a analytická data pro analýzu.

Účelem provozování analyticko-statistického systému MU II je zajištění statistických, analytických a kontrolních funkcí. Ze statistického hlediska slouží analyticko-statistický systém MU II k získání údajů o počtech využitých úkonů v rámci jednotlivých útvarů Policie ČR a Inspekce Policie ČR. Jako analytický nástroj je zdrojem dat pro podrobnou analýzu v oblasti efektivity nasazených úkonů, charakteristiky trestné činnosti, ke které jsou úkony využívány apod. Analyticko-statistický systém MU II obsahuje kontrolní mechanismy, které jsou nedílnou součástí systému kontroly využívání odposlechů a operativně pátracího prostředku – sledování osob a věcí.

Při tvorbě analyticko-statistického systému MU II byl kladen důraz na co nejmenší administrativní a časové zatížení kriminalistů při jeho využívání, tj. při plnění systému MU II ze strany konkrétního kriminalisty. Účelem bylo při co nejmenší časové zátěži dosáhnout co nejpřesnější specifikaci úkonu a maximální vyžitelnost statistických údajů.

ÚZČ pololetně zpracovává materiál „Zprávu o použití odposlechu záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí dle trestního řádu“. Je důležité upozornit, že nelze porovnávat výstupy z uvedeného materiálu ÚZČ o počtech odposlechů a sledování osob a věcí s údaji, které jsou obsaženy v analýze zpracovávané CIAP. Vykazovaná čísla se nemohou zcela shodovat, a to z důvodu rozdílného přístupu ke zpracování výstupního materiálu. Zatímco ÚZČ předkládá kontrolnímu orgánu kompletní výpisy akcí, které jsou zaznamenány v příslušných informačních systémech ÚZČ a odráží se též ve spisovém materiálu vedeném ke každému úkonu příslušným specializovaným pracovištěm (včetně duplicitních úkonů), do analyticko-statistického systému MU II pro zpracování analýzy CIAP jsou exportována data „čistá“, tzn., duplicitní údaje jsou před exportem odstraňovány. Díky tomuto postupu má potom analýza skutečnou vypovídající hodnotu a odráží reálný stav. Naproti tomu pro případnou fyzickou kontrolu odposlechů a sledování osob a věcí příslušným kontrolním orgánem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR jsou nezbytné kompletní výpisy úkonů v takové podobě, jakou má spisový materiál k úkonům vedený jednotlivými specializovanými pracovišti.

K umělému navýšení vykazovaných počtů odposlechů a sledování osob a věcí může dojít v případech, kdy doba platnosti úkonů je státním zástupcem, resp. soudcem prodloužena, a příslušné povolení, resp. příkaz je však na specializované pracoviště ÚZČ doručeno až po ukončení platnosti daného úkonu. „Prodloužený“ úkon je potom do systému zadán jako úkon nový.

3 ROZBOR SOUČASNÉHO STAVU

3.1 Odposlech a záznam telekomunikačního provozu

Právní úprava (*platná v roce 2010*) týkající se provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu:

- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb.,
- zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 336/2005 Sb., o formě a rozsahu informací poskytovaných z databáze účastníků veřejně dostupné telefonní služby a o technických a provozních podmínkách a bodech pro připojení koncového telekomunikačního zařízení pro odposlech a záznam zpráv,
- nařízení č. 522/2005 Sb., kterou se stanoví seznamy utajovaných informací, ve znění nařízení č. 240/2008 Sb.,
- vyhláška č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků, ve znění vyhlášky č. 19/2008 Sb.,
- vyhláška č. 529/2005 Sb., o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací, ve znění vyhlášky č. 55/2008 Sb.,
- nařízení ministerstva vnitra č. 5/2008, kterým se vydává spisový a skartační řád, ve znění pozdějších předpisů.

Nabytím účinnosti zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který v § 14 odst. 3 definuje zvláště závažné zločiny jako úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let, a současně rozpětí trestní sazby zůstalo u některých ustanovení trestního zákoníku stejné jako v předchozí právní úpravě (kdy za zvláště závažný trestný čin byl považován trestný čin, na něž byl stanoven trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně 8 let), se znemožnilo nasazení tohoto institutu na některé zločiny. Tato skutečnost výrazným způsobem znesnadňuje řádné dokumentování trestné činnosti, zejména odhalování prvku organizovanosti.

Dalším faktorem, který ovlivňuje statistické výstupy je zákon č. 177/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), který

zkracuje dobu odposlechu na 4 měsíce, prodlužování této doby soudy vyšší instance, nutnost detailnějšího odůvodnění příkazu k odposlechu, zdůraznění zásady subsidiarity, přiměřenosti a zdrženlivosti, průběžné vyhodnocování důvodů trvání odposlechu, upřesnění povinnosti zničení záznamů a rovněž povinnost informovat osobu uživatele telekomunikačního zařízení (pokud je známa) po pravomocném skončení věci o provedeném odposlechu spolu s právem podat návrh k Nejvyššímu soudu na přezkoumání zákonnosti provedeného odposlechu. Další podstatnou změnou, která má vliv na statistické vyhodnocení, je taxativní vymezení trestných činů, u kterých je možno vyžádat úkony bez příkazu soudce, pokud s tím uživatel odposlouchávané stanice souhlasí.

ODDÍL SEDMÝ

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu

§ 88

(1) Je-li vedeno trestní řízení pro zvlášť závažný zločin nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, může být vydán příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, pokud lze důvodně předpokládat, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztížené. Odposlech a záznam telekomunikačního provozu provádí pro potřeby všech orgánů činných v trestním řízení Policie České republiky. Provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu mezi obhájcem a obviněným je nepřípustné. Zjistí-li policejní orgán při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam odposlechu bezodkladně zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít. Protokol o zničení záznamu založí do spisu.

(2) Nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být vydán písemně a musí být odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. V příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být stanovena uživatelská adresa či zařízení a osoba uživatele, pokud je její totožnost známa, a doba, po kterou bude odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn, která nesmí být delší než čtyři měsíce; v odůvodnění musí být uvedeny konkrétní skutkové okolnosti, které vydání tohoto příkazu, včetně doby jeho trvání, odůvodňují. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu se bezodkladně doručí policejnímu orgánu. V přípravném řízení opis příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu soudce bezodkladně zašle státnímu zástupci.

(3) Policejní orgán je povinen průběžně vyhodnocovat, zda i nadále trvají důvody, které vedly k vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Pokud důvody pominuly, je povinen odposlech a záznam telekomunikačního provozu ihned ukončit, a to i před skončením doby uvedené v odstavci 2. Tuto skutečnost bezodkladně písemně oznámí předsedovi senátu, který příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydal, a v přípravném řízení rovněž státnímu zástupci a soudci.

(4) Na základě vyhodnocení dosavadního průběhu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může soudce soudu vyššího stupně a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce krajského soudu dobu trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu prodloužit, a to i opakovaně, vždy na dobu nejdéle čtyř měsíců.

(5) Bez příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může orgán činný v trestním řízení nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu, nebo jej provést i sám, je-li vedeno trestní řízení pro trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), svěření dítěte do moci jiného (§ 169 trestního zákoníku), omezování osobní svobody (§ 171 trestního zákoníku), vydírání (§ 175 trestního zákoníku), únosu dítěte a osoby stížená duševní poruchou (§ 200 trestního zákoníku), násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (§ 352 trestního zákoníku) nebo

nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku), pokud s tím uživatel odposlouchávané stanice souhlasí.

(6) Má-li být záznam telekomunikačního provozu užit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s uvedením údajů o místě, času, způsobu a obsahu provedeného záznamu, jakož i o orgánu, který záznam pořídil. Ostatní záznamy je povinen policejní orgán označit, spolehlivě uschovat tak, aby byla zajištěna ochrana před neoprávněným zneužitím záznamů, a v protokolu založeném do spisu poznamenat, kde jsou uloženy. V jiné trestní věci, než je ta, v níž byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden, lze záznam jako důkaz užit tehdy, pokud je i v této věci vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v odstavci 1, nebo souhlasí-li s tím uživatel odposlouchávané stanice.

(7) Pokud při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nebyly zjištěny skutečnosti významné pro trestní řízení, je policejní orgán po souhlasu soudu a v přípravném řízení státního zástupce povinen záznamy bezodkladně zničit po třech letech od pravomocného skončení věci. Byl-li policejní orgán vyrozuměn o podání mimořádného opravného prostředku v uvedené lhůtě, zničí záznamy o odposlechu po rozhodnutí o mimořádném opravném prostředku, případně až po novém pravomocném skončení věci. Protokol o zničení záznamu o odposlechu zašle policejní orgán státnímu zástupci, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předsedovi senátu prvního stupně, k založení do spisu.

(8) Státní zástupce, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předseda senátu soudu prvního stupně po pravomocném skončení věci, informuje o nařízeném odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu osobu uvedenou v odstavci 2, pokud je známa. Informace obsahuje označení soudu, který vydal příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, délku trvání odposlechu a datum jeho ukončení. Součástí informace je poučení o právu podat ve lhůtě šesti měsíců ode dne doručení této informace Nejvyššímu soudu návrh na přezkoumání zákonnosti příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Informaci podá předseda senátu soudu prvního stupně bezodkladně po pravomocném skončení věci; státní zástupce, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, podá informaci bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí nejvyšším státním zástupcem podle § 174a.

(9) Informaci podle odstavce 8 předseda senátu nebo státní zástupce nepodá v řízení o zvlášť závažném zločinu spáchaném organizovanou skupinou, v řízení o trestném činu spáchaném ve prospěch organizované zločinecké skupiny, v řízení o trestném činu účasti na organizované zločinecké skupině (§ 361 trestního zákoníku), nebo pokud se na spáchání trestného činu podílelo více osob a ve vztahu alespoň k jedné z nich nebylo trestní řízení doposud pravomocně skončeno, nebo pokud je proti osobě, jíž má být informace sdělena, vedeno trestní řízení, anebo pokud by poskytnutím takové informace mohl být zmařen účel trestního řízení, včetně řízení uvedeného v odstavci 6, nebo by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti státu, života, zdraví, práv a svobod osob.

3.1.1 Policie ČR

3.1.1.1 Právní a interní úprava platná v roce 2010

Pověřené policejní orgány postupují v oblasti odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu v souladu s výše uvedenou právní úpravou a dále v souladu s níže vyjmenovanými právními normami a interními předpisy (platnými v roce 2010):

- závazný pokyn policejního prezidenta č. 225/2008, kterým se upravuje postup při vyžadování odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu, ve znění pozdějších předpisů,
- závazný pokyn policejního prezidenta č. 121/2008, kterým se mění závazný pokyn policejního prezidenta č. 200/2007, kterým se vydává spisový a skartační řád Policie ČR, a kterým se zrušují některé interní akty řízení,
- závazný pokyn policejního prezidenta č. 215/2008, kterým se stanoví některé bližší podmínky a postupy pro zpracování osobních údajů (o ochraně osobních údajů),
- závazný pokyn policejního prezidenta č. 30/2009, o plnění úkolů v trestním řízení, ve znění pozdějších předpisů,
- závazný pokyn policejního prezidenta č. 200/2007, kterým se vydává spisový a skartační řád Policie ČR, ve znění závazného pokynu policejního prezidenta č. 121/2008,
- závazný pokyn policejního prezidenta č. 163/2009, kterým se stanoví značky útvarů Policie ČR a některých jejich organizačních článků.

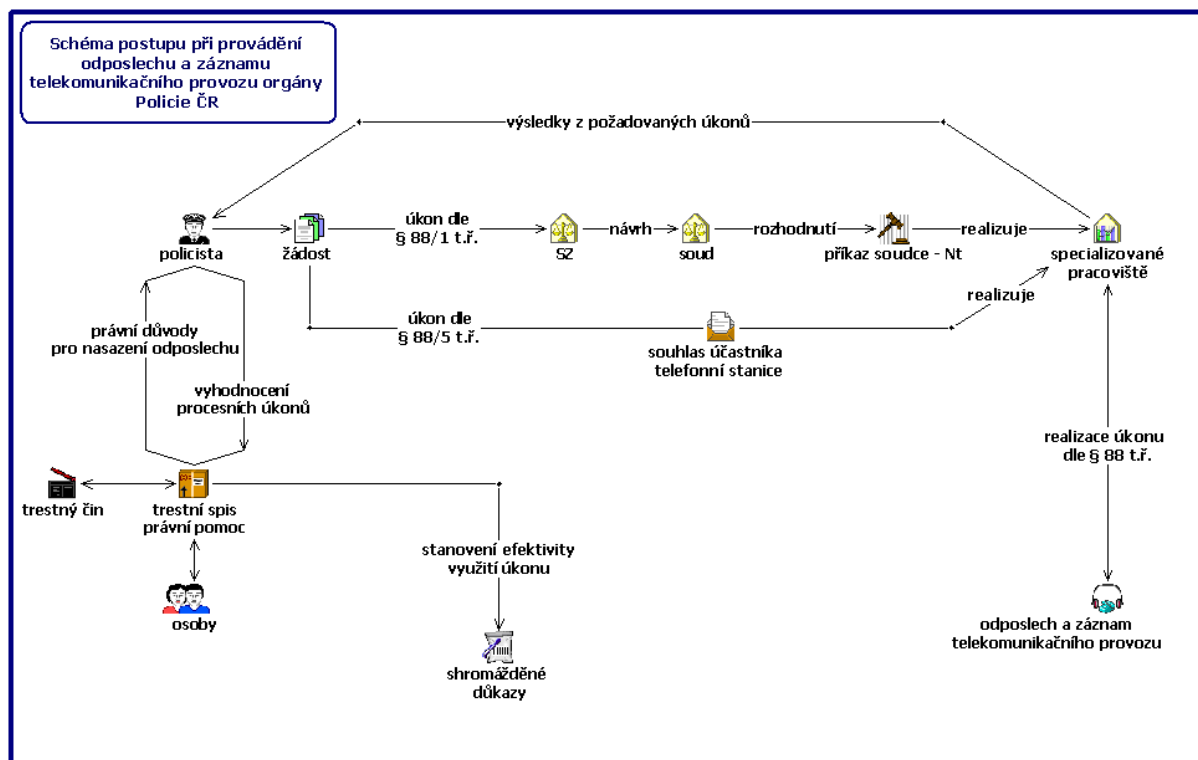
3.1.1.2 Oprávněný subjekt

Oprávněným žadatelem k vyžadování odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu je příslušník Policie ČR (dále jen „policista“), který vede trestní řízení, zařazený u oprávněného subjektu, kterými jsou, dle ustanovení čl. 6 závazného pokynu policejního prezidenta č. 225/2008:

- odbor služby kriminální policie a vyšetřování krajského ředitelství policie
- oddělení územního odboru služby kriminální policie a vyšetřování
- odbor služby kriminální policie a vyšetřování obvodního ředitelství policie
- Útvar služby kriminální policie a vyšetřování s celostátní působností
- Útvaru speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „ÚSČ“),
- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „ÚDV“),
- Úřad služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky.

3.1.1.3 Provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

Realizaci odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu v rozsahu § 88 tr. ř. provádí v podmínkách Policie ČR výhradně ÚZČ.

Při vyžadování úkonů dle § 88 odst. 1 tr. ř. je oprávněný žadatel, který vede trestní řízení, povinen postupovat následujícím způsobem. Nejprve zpracuje žádost o vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu na předepsaném formuláři, kterou před jejím schválením projedná s určeným policistou (vedoucí policista specializovaného pracoviště nebo jím pověřený policista, který projednává a přijímá žádost o odposlech a výpis), který žádost posoudí a rozhodne, zda je úkon v požadovaném rozsahu a termínu proveditelný. Při rozhodování přihlédne zejména k technickým, operativním a kapacitním možnostem specializovaného pracoviště. Získá-li policista předběžný souhlas, předloží žádost ke schválení příslušnému služebnímu funkcionáři. Žádost je zpracována ve stupni utajení a vztahuje se k číslu jednacímú trestního spisu nebo k číslu jednacímú vyžádané mezinárodní právní pomoci. Po schválení služebním funkcionářem policista adresuje žádost cestou státního zástupce soudci soudu, který je příslušný vydat schválenou žádost a příkaz k odposlechu (dále jen příkaz). Písemnou žádost vyhotoví ve čtyřech výtiscích, které obdrží soudce, státní zástupce, specializované pracoviště a policista. V písemné žádosti uvede veškeré dosud získané informace k případu a zdůvodní nutnost použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Na základě této žádosti předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce nařídí písemně (formou „příkazu“) odposlech a záznam telekomunikačního provozu, ve kterém mimo jiné

musí být stanovena uživatelská adresa či zařízení a osoba uživatele, pokud je její totožnost známá, a stanoví dobu, po kterou bude odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn, která však nesmí být delší než čtyři měsíce. Písemný příkaz soudce k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu se bezodkladně doručí policejnímu orgánu. Příkaz předloží policista specializovanému pracovišti.

Od 1. 7. 2008, kdy nabyla účinnosti novela trestního řádu, upravuje postup při vyžadování odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu se souhlasem uživatele odposlouchávané stanice § 88 odst. 5 tr. ř. Jako podmínka pro nasazení odposlechu se souhlasem uživatele odposlouchávané stanice je zde taxativně vymezeno probíhající trestní řízení pro trestný čin obchodování s lidmi, svěřením dítěte do moci jiného, omezování osobní svobody, vydírání, únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou, násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci nebo nebezpečného vyhrožování.

Po doručení žádosti a příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu určený policista stanoví způsob provedení a zajištění odposlechu a určí, kdo a jakým způsobem je oprávněn získané informace od specializovaného pracoviště přebírat.

Policejní orgán je povinen průběžně vyhodnocovat, zda i nadále trvají důvody, které vedly k vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Pokud důvody pominuly, je povinen odposlech a záznam telekomunikačního provozu ihned ukončit. Ukončení bezodkladně písemně oznámí předsedovi senátu, který příkaz vydal, a v přípravném řízení rovněž státnímu zástupci a soudci.

Po ukončení odposlechu převezme policista do 20 dnů na ÚZČ všechny pořízené archivní záznamy, které bezodkladně vyhodnotí a příslušné údaje zanese do analyticko-statistického systému MU II. Pokud při odposlechu a záznamu nebyly zjištěny skutečnosti významné pro trestní řízení, policejní orgán po souhlasu soudu a v přípravném řízení státního zástupce, předepsaným způsobem bezodkladně zničí všechny záznamy po 3 letech od pravomocného skončení věci.

3.1.1.4 Ochrana informací a osobních údajů při využití institutu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

Při doručení žádosti a příkazu určený policista ÚZČ stanoví způsob provedení a zajištění odposlechu. Oprávněný žadatel ve spolupráci s určeným policistou ÚZČ upřesní krycí název úkonu a určí, kdo a jakým způsobem bude získané informace od specializovaného pracoviště přebírat, uvedené skutečnosti potvrdí svým podpisem v pověření.

Oprávněný žadatel a specializované pracoviště se vzájemně a bezodkladně informují o všech změnách situace souvisejících s odposlechem, zejména pominou-li důvody jeho provádění. V případě změny údajů uvedených v příkazu nebo písemném souhlasu uživatele je oprávněný žadatel povinen bezodkladně požádat soudce nebo uživatele, který souhlas udělil, o opravu a doplnění.

Získají-li oprávněný žadatel nebo oprávněný subjekt informace o tom, že došlo k vyzrazení nebo odhalení odposlechu, bezodkladně informuje specializované pracoviště a podílí se na minimalizaci negativních následků s tím souvisejících. Tato povinnost se vztahuje i na předběžná opatření a trvá i po ukončení provádění odposlechu.

Specializované pracoviště zajistí součinnost při současném vyžádání odposlechu téhož účastnického čísla více oprávněnými subjekty. O způsobu součinnosti rozhodne, na základě informace specializovaného pracoviště, náměstek policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování nebo jím pověřený policista.

Ke každému odposlechu musí existovat spisový materiál uložený na čtyřech různých místech – expozitura ÚZČ, oprávněný subjekt (zadavatel), státní zastupitelství a příslušný soud.

Další technicky – organizační opatření jsou shrnuta v následujících bodech:

- editovat požadavek lze pouze z pracoviště, na kterém je veden spisový materiál ke konkrétnímu odposlechu,
- přistupovat do systému může pouze oprávněná osoba po své individuální identifikaci („zalogování“),
- „logy“ všech přístupů jsou archivovány a centrálně dostupné v technologii ÚZČ,
- aktivaci odposlechu vůči telekomunikačním operátorům provádí oddělení ÚZČ - Centrum informačních systémů, toto pracoviště nemá možnost požadavek editovat a nemá přístup k záznamům,
- informace o provádění každého odposlechu je z technologických důvodů přítomna ve všech částech systému (na všech pracovištích ÚZČ). Jednotlivé části technologie mají různé správce, kteří by se automaticky dozvěděli o nekorektním nasazení odposlechu,

- záznamy jsou zpracovány automaticky na tom pracovišti, na které jsou směřovány technologií operátora,
- operátoři jsou povinni uchovávat veškeré údaje o aktivaci a deaktivaci odposlechu pro potřeby kontrolního orgánu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

Centrum informačních systémů ÚZČ:

- přijímá požadavky výhradně z pracovišť ÚZČ a posílá je dále příslušnému operátorovi,
- nemá přímý kontakt s jinými součástmi Policie ČR nebo jinými oprávněnými subjekty dle ustanovení § 12 tr. ř.,
- dohlíží na řádný průběh aktivace a deaktivace žádaných čísel,
- nemá oprávnění samostatně editovat požadavky,
- nemá přístup k výstupním informacím,
- všichni pracovníci ÚZČ jsou určeni ke styku s utajovanými informacemi podle zákona č. 412/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- pracovníci ÚZČ, kteří mají přístup k technologii zabezpečující odposlechy, mají povinnost zachování naprosté mlčenlivosti zdůrazněnou i ve svých pracovních náplních,
- při jakékoli manipulaci s písemnostmi, jež se týkají odposlechů, jsou důsledně dodržována pravidla administrativní bezpečnosti podle zákona č. 412/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 529/2005, ve znění pozdějších předpisů.

Se záznamy na elektronických nosičích je důsledně nakládáno v souladu se spisovým řádem Ministerstva vnitra ČR jako s evidovanými přílohami písemností.

Likvidace záznamů je upravena v příslušných interních aktech řízení (IAŘ), záznamy musí být zničeny takovým způsobem, aby byla znemožněna rekonstrukce a identifikace skutečností, které záznam obsahoval, o tomto se provede zápis v příslušném spisovém materiálu.

Zařízení pro pořizování záznamu telekomunikačního provozu je konstruováno tak, že z praktického hlediska je téměř nemožné realizovat odposlech bez splnění zákonem definovaných podmínek. Je toho docíleno tím, že systém pro pořizování záznamů obsahuje prvky jasně definované osobní odpovědnosti za vkládané nebo doplňované údaje a historie všech takových zásahů je archivována. Krom toho musí mít každý takový úkon odraz ve spisovém materiálu, který je veden k trestní věci, nejen na ÚZČ, ale i na příslušném pracovišti SKPV, státním zastupitelství a soudu.

K zajištění ochrany a bezpečnosti informací při využití institutu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu napomáhá i skutečnost, že pořízené záznamy existují ve dvojí podobě. V původním formátu se všechny zaznamenané hovory uchovávají v datovém úložišti technologie do doby ukončení odposlechu konkrétního zájmového čísla. Potom jsou záznamy automaticky vypáleny na „archivní CD“. Jedná se o nepřepisovatelný nosič se speciálním potiskem, označený pro pozdější identifikaci kontrolním součtem. Tato CD jsou protokolárně

předána vyžadujícímu oprávněnému subjektu k založení do trestního spisu. Je-li později rozhodnuto o použití záznamu nebo jeho části v řízení před soudem, pořídí příslušné pracoviště ÚZČ kopii vybraných pasáží z „archivních“ nosičů na jiné, stejně zabezpečené CD a spolu s protokolem podle trestního řádu jej předá orgánu činnému v trestním řízení. Ve všech fázích tohoto procesu je jasně definována odpovědnost za manipulaci s tímto druhem záznamů při současném zachování jejich kompletnosti a prokazatelné autenticity.

Technicko-organizační opatření vedoucí k zásadnímu zvýšení individuální odpovědnosti za jakoukoli manipulaci se záznamy pro operativní použití:

- 1) záznamy nejsou odeslány na komunikační počítač pracoviště SKPV, ale ukládají se na databázovém serveru v zašifrovaném tvaru,
- 2) přístup k nim a jakákoli manipulace s nimi je možná pouze prostřednictvím hardwarového klíče s naprogramovanými přístupovými právy ke konkrétnímu odposlechu; každý pracovník SKPV se jednoznačně identifikuje svým vlastním klíčem a je osobně odpovědný za jeho používání,
- 3) veškerá manipulace s jakýmkoli záznamem je evidována a kdykoli kontrolovatelná,
- 4) záznamy jsou srozumitelně reprodukovatelné pouze speciálním softwarovým nástrojem, který je možné použít rovněž pouze prostřednictvím hardwarového klíče,
- 5) v případě, že je nezbytné pořídit z jakéhokoli důvodu kopii záznamu, je zřejmé, kdo konkrétně kopii vytvořil, a je na něm, jak doloží důvod tohoto kroku a způsob, kterým kopii zabezpečil proti zneužití,
- 6) takto vytvořená kopie je srozumitelně reprodukovatelná pouze přímo z CD, na kterém byla předána; každá eventuální další kopie ponese identifikační znaky té původní,
- 7) v případě jakéhokoli zásahu do struktury dat uložených na předané kopii (zašifrovaný záznam, speciální přehrávací software a identifikační kódy) se záznam stane nesrozumitelným.

Popsaný postup technicko-organizačních opatření spolu s úpravou interních aktů řízení a odpovídajícím proškolením oprávněných policistů vytváří podmínky pro stanovení vymahatelné individuální osobní zodpovědnosti za ochranu dat z odposlechů.

Přestože Policie ČR přijímá na ochranu údajů z odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu stále nová opatření, případný únik citlivých informací ze strany dalších účastníků trestního řízení lze předpokládat.

Důvodně se lze domnívat, že někteří účastníci trestního řízení v těchto případech zcela přehlížejí skutečnost, že informace byly získány pro účel trestního řízení a jejich použití k jinému účelu je nepřípustné. Můžou se objevit případy, kdy přístup k informacím lze popsat způsobem - co není utajeno podle zákona o utajovaných informacích, nepodléhá žádné ochraně. Skutečnost, že se může jednat o osobní údaje a informace chráněné ústavou, které jsou určeny pouze a výhradně pro účely trestního řízení, jako by nehrála roli.

Jedno z opatření napravující tuto nevyhovující situaci bylo přijetí zákona č. 52/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, s účinností od 1. 4. 2009. Tato novela trestního řádu důsledněji vymezuje podmínky, za kterých lze poskytovat informace o trestním řízení a osobách na něm zúčastněných. Zpřísňuje podmínky, za kterých mohou orgány činné v trestním řízení poskytovat informace o své činnosti veřejnosti. Do trestního řádu je vložen § 8b, kde je stanoveno, že osoby, kterým byly orgány činnými v trestním řízení poskytnuty informace o osobách zúčastněných na trestním řízení, nesmějí tyto informace poskytnout dalším osobám, pokud jejich poskytnutí není nutné k uvedeným účelům. O tom musí být tyto osoby poučeny.

Za účelem eliminace úniků informací získaných odposlechy a sledováním osob a věcí je zařazen do trestního řádu § 8c, který zní: „Pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpis nestanoví jinak, nikdo nesmí bez souhlasu osoby, které se takové informace týkají, zveřejnit informace o nařízení či provedení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 nebo informace z něj získané, údaje o telekomunikačním provozu zjištěné na základě příkazu podle § 88a, nebo informace získané sledováním osob a věcí podle § 158d odst. 2 a 3, umožňují-li zjištění totožnosti této osoby a nebyly-li použity jako důkaz v řízení před soudem.“

V současné době se ve většině případů postupuje v souladu se stanoviskem Vrchního státního zastupitelství v Olomouci ze dne 14. dubna 2005 (4 SPR 50/2005), podle kterého se doslovný přepis zvukového záznamu do písemné podoby neprovádí. V případě, pokud jsou přepisy pro věc nezbytné, měl by je zpracovávat policejní orgán, který vede trestní řízení, neboť jen on je schopen posoudit, který ze záznamů obsahuje skutečnosti důležité z hlediska konkrétní trestní věci. Záznamy důležité pro trestní řízení se přenášejí na samostatný zvukový nosič, který se opatří protokolem a založí do spisu (ostatní záznamy se uschovají odděleně od spisu) a v řízení před soudem se odposlech provádí jako důkaz zásadně poslechem záznamu na nosiči.

V současné době, v případech spíše ojedinělých, však předkládání „průběžných“ přepisů záznamů z odposlechu požadují po policejních orgánech dozoroví státní zástupci. Pokud by Nejvyšší státní zastupitelství vyslalo k dozorovým státním zástupcům signál, aby toto nevyžadovali a pracovali se záznamy na médiích, byl by únik informací z písemné podoby odposlechů v maximální možné míře eliminován, neboť tato by prakticky neexistovala, s výjimkou stručného vyhodnocení, které policejní orgán zakládá do trestního spisu.

Výše uvedené opatření nelze považovat za absolutní, avšak touto cestou lze významným způsobem úniky informací z odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu omezit.

V případech, kdy jsou nadále pro potřeby dozorových státních zástupců zvukové záznamy přepisovány do písemné podoby, je třeba vnímat riziko úniku informací z odposlechů v souvislosti s širokým okruhem osob, které mají právo nahlížet do trestních spisů. Výsledkem pak bývá nemožnost jednoznačně

identifikovat a postihnout původce úniku. Účastníci trestního řízení si mohou být jisti, že v okamžiku, kdy byla v souladu se zákonem pořízena a předána kopie trestního spisu nebo jeho části, se odpovědnost za ochranu zde obsažených údajů rozměnila a je nanejvýš nepravděpodobné, že se podaří zjistit eventuálního původce zneužití.

Legislativní opatření přijatá Policií ČR v oblasti ochrany osobních údajů a informací získaných z odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu jsou popsána v následující kapitole věnované kontrolním mechanismům.

3.1.1.5 Kontrolní mechanismy

Při využívání úkonů odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu je uplatňován třístupňový kontrolní systém, který vylučuje – bez selhání lidského faktoru v některé z jeho fází – aby byl realizován úkon, který by:

- a) nebyl posouzen služebními funkcionáři Policie ČR z hlediska jeho opodstatněnosti pro probíhající trestní řízení,
- b) nebyl následně posouzen justičními orgány ze stejného hlediska a to s plným respektováním zásad zdrženlivosti a přiměřenosti,
- c) nebyl kontrolovatelný Stálou komisí pro kontrolu použití operativní techniky Policie ČR Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

Kontrolní mechanismy realizované justičními a parlamentními orgány lze označit jako kontrolní mechanismy vnější, kontrolní činnost v rámci Policie ČR pak jako kontrolní mechanismy vnitřní. Vnitřní kontrolní mechanismy lze rozdělit na kontrolní mechanismy technického charakteru (popsány výše v kapitole Ochrana informací a osobních údajů při využití institutu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu) a organizačního charakteru.

Vnitřní kontrolní mechanismy organizačního charakteru spočívají především v uplatňování principu podřízenosti a nadřízenosti a předkládání a schvalování písemností vyhotovených v souvislosti s odposlechem a záznamem telekomunikačního provozu v rámci organizačního článku Policie ČR.

Vnitřní kontrolní mechanismy organizačního charakteru představují mimo jiné proces zpracování žádosti o povolení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu před jejím předložením státnímu zástupci, jehož nedílnou součástí je její schválení vedoucím funkcionářem. Princip podřízenosti a předkládání žádostí ke schválení cestou přímého nadřízeného (vedoucího organizačního článku konkrétního útvaru Policie ČR SKPV) je zakotven v interních aktech řízení a odpovídá hierarchické struktuře a působnosti dané organizačním řádem útvaru. Organizační řád stanoví pravomoc a odpovědnost vedoucích funkcionářů a zároveň rozlišuje jednotlivé úrovně řízení a rozsah svěřené působnosti. Nejedná se tedy o pouhou formalitu, tento postup je uplatňován vždy bez výjimek. Popsaný princip schvalování žádostí a kontrolní činnost vedoucích služebních funkcionářů není v Policii ČR žádnou novinkou, ale je v praxi uplatňován dlouhodobě. Tato zásada se uplatňuje po celou dobu realizace úkonu i při vyhodnocování po jeho ukončení. Vždy

tedy platí, jak bylo uvedeno výše, že bez schválení vedoucího služebního funkcionáře a bez doporučení přímého nadřízeného nelze žádost o odposlech a záznam telekomunikačního provozu státnímu zástupci předložit.

Vedení Policie ČR SKPV si uvědomuje nutnost neustále zkvalitňovat kontrolní prvek v přípravném trestním řízení.

Kontrola v rámci Policie ČR, včetně nahodilých kontrolních akcí specializovaným kontrolním orgánem, je upravena zejména závazným pokynem policejního prezidenta č. 187/2008, o kontrole a vyřizování podání, ve znění pozdějších předpisů. Tento interní akt řízení vymezuje subjekty Policie ČR, které jsou zmocněny a pověřeny provádět kontrolní činnost. Současně vymezuje nástroj interní kontroly jako důležitý prvek v procesu trestního řízení.

Jako další kontrolní prvek lze vnímat i skutečnost, že veškerá manipulace s písemnostmi a záznamy vzniklými v souvislosti s odposlechem telekomunikačního provozu je prováděna v souladu s interními akty řízení vycházejícími z právních předpisů, které upravují nejen spisovou službu, ale i ochranu utajovaných informací, osobních údajů atd. Každý jednotlivý úkon je prokazatelný a tedy i kontrolovatelný.

Zpracovávání osobních údajů Policií ČR regulují dva základní zákony - zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, který je k zákonu o ochraně osobních údajů ve vztahu speciality (existuje-li v těchto zákonech rozdílná právní úprava ve stejné věci, použije se přednostně ustanovení speciálního zákona).

Spisová služba se projevuje i v rámci trestního řízení, kde se vedle norem trestního práva (trestní zákoník a trestní řád) uplatňují další právní předpisy a interní akty řízení, zejména závazný pokyn policejního prezidenta č. 30/2009, ve znění pozdějších předpisů, kterým se upravuje postup Policie ČR při plnění úkolů v trestním řízení, a závazný pokyn policejního prezidenta č. 200/2007, kterým se upravuje postup při výkonu spisové služby na úseku trestního řízení u SKPV, ve znění pozdějších předpisů.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 121/2008 vkládá nový článek 25a, trestní spis, který policejnímu orgánu stanoví přesný postup v činnostech vyplývajících z postupu vedení trestního spisu a současně ukládá povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, dále k neoprávněnému nakládání se získanými informacemi a to až do pravomocného ukončení trestního řízení.

S ohledem na skutečnost, že problematiku odposlechů, resp. provádění odposlechů a nakládání se získanými údaji je nutno považovat za zpracování osobních údajů, musí zpracovatel (i příjemce) postupovat v souladu s obecnou právní úpravou na tomto úseku, zejména se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a dále s příslušnými ustanoveními zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR (hlava desátá – „Práce s informacemi“). Ochrana skutečností, se kterými se policista seznámil

při plnění úkolů Policie ČR (tím i zpracovávaných osobních údajů), je garantována povinností policistů zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů Policie ČR nebo v souvislosti s nimi, a které v zájmu zabezpečení úkolů Policie ČR nebo v zájmu jiných osob vyžadují, aby zůstaly utajeny před nepovolanými osobami (vyplývá z § 115 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR). Tato povinnost trvá i po skončení služebního poměru. Dále je povinnost mlčenlivosti vymezena jako základní povinnost příslušníka v § 45 odst. 1 písm. c) a § 214 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Pokud jde o zaměstnance, vyplývá mlčenlivost z ustanovení § 303 odst. 2 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění

K osobním údajům jako nedílné součásti informací o probíhajícím trestním řízení má z principu přístup určený počet osob. To platí i pro trestní řízení zahrnující odposlech a záznam telekomunikačního provozu. V rámci Policie ČR je vždy několik fyzických osob, které jsou oprávněny zpracovávat informace, včetně osobních údajů (např. oprávněný žadatel, osoby plnící úkoly na specializovaném pracovišti, nadřízení služební funkcionáři oprávněného žadatele. Vedoucí pracovníci plní zejména úlohu schvalovací (směrem k podřízeným), úlohu navrhovací (směrem ke státním zastupitelstvím) a úlohu kontrolní (směrem k vykonaným postupům). Se samotným výstupem, tj. vlastním obsahem pořízených datových souborů, se v Policii ČR seznamuje většinou pouze oprávněný žadatel nebo osoba k tomu určená a schválená služebním funkcionářem.

V rámci Policie ČR mohou úkony odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu použít jen oprávněné policejní orgány, úřední osoby zařazené v policejním orgánu musí být zároveň držiteli „osvědčení fyzické osoby“ (dále jen „osvědčení“) s právem seznamovat se s utajovanými informacemi ve stupni „Vyhrazené“, popř. vyšším (v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti v platném znění).

Kromě výše popsaných kontrolních mechanismů uplatňovaných v rámci rezortu Policie ČR spadá do systému kontroly oblasti odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu i činnost dalších subjektů mimo Policii ČR, kterou lze označit jako vnější kontrolní mechanismy. V první řadě se jedná o funkci státních zastupitelství, která vykonávají dozor v trestní věci. Ve vztahu k policejnímu orgánu je státní zástupce v rámci své dozorové funkce mimo jiné oprávněn dávat policejnímu orgánu závazné pokyny k vyšetřování trestných činů, vyžadovat od policejního orgánu spisy, dokumenty, materiály a zprávy za účelem prověrky, zda policejní orgán řádně postupuje v trestním řízení, vracet věc policejnímu orgánu se svými pokyny k doplnění, rušit nezákonná nebo neodůvodněná rozhodnutí a opatření policejního orgánu, přikázat, aby úkony ve věci prováděla jiná osoba služebně činná v policejním orgánu a odejmout věc policejnímu orgánu a zajistit její přikázání jinému policejnímu orgánu. Policejní orgán je pak povinen umožnit státnímu zástupci, aby mohl osobně a soustavně sledovat postup trestního řízení a být osobně přítomen kterémukoliv procesnímu úkonu. Policejní orgán plní pokyny státního zástupce, které, jsou-li v písemné podobě, jsou ukládány do spisu. O ústních pokynech jsou zpracovány úřední záznamy a po předložení nejbližšímu nadřízenému jsou uloženy ve spisovém materiálu.

K vnějším kontrolním mechanismům patří také funkce soudce, který v přípravném řízení na návrh státního zástupce nařizuje odposlech a záznam telekomunikačního provozu. Dle uvedené legislativní změny, od 1. 7. 2008 musí být v příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu stanovena uživatelská adresa či zařízení a osoba uživatele, pokud je její totožnost známa, a musí být uvedeny konkrétní skutkové okolnosti, které vydání příkazu odůvodňují. Ke změnám došlo i z hlediska kompetencí k prodlužování doby trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, toto je již v pravomoci soudce vyššího stupně a v přípravném řízení soudce krajského soudu.

Dne 1. 1. 2009 nabyl účinnosti nový zákon o Policii ČR, č. 273/2008 Sb. Problematika kontroly použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, použití sledování osob a věcí, rušení provozu elektronických komunikací a kontroly činnosti Inspekce Policie ČR je zařazena do § 98. V odst. 1 je určena pro výkon kontroly Poslanecká sněmovna, která k tomuto účelu zřizuje kontrolní orgán složený z poslanců určených Poslaneckou sněmovnou. V odst. 2 je stanoven postup při provádění kontroly podle odst. 1 a povinnost ministra vnitra překládat kontrolnímu orgánu nejméně dvakrát ročně zprávu o použití prostředků podle odst. 1 a dále též na jeho žádost informace o použití těchto prostředků. V odst. 3 je stanoveno, že ministr vnitra jednou ročně předkládá vládě, příslušnému výboru Poslanecké sněmovny a kontrolnímu orgánu analýzu použití úkonů podle odst. 1.

Dalším subjektem, který může provést kontrolu ochrany informací z odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, je Úřad na ochranu osobních údajů. Tento subjekt je nezávislý orgán, ve své činnosti je nezávislý a řídí se pouze zákony a jinými právními předpisy.

3.1.2 Inspekce Policie ČR

3.1.2.1 Právní a interní úprava platná v roce 2010

Kromě výše uvedených právních předpisů se řídí příslušnými interními akty řízení:

- nařízením ministra vnitra č. 16/2009, kterým se stanoví některá oprávnění inspektorů při plnění úkolů Inspekce Policie ČR,
- pokynem ředitele Inspekce Policie ČR č. 52/2008, režim zpracování osobních údajů v rámci trestního řízení,
- pokynem ředitele Inspekce Policie ČR č. 37/2010, organizační zabezpečení zkoušek spolehlivosti v Inspekci Policie ČR (později nahrazen pokynem č. 67/2010),
- pokynem ředitele Inspekce Policie ČR č. 113/2009, zabezpečení plnění úkolů podle § 88, § 88a, § 158c a § 158d tr. ř. v rámci působnosti Inspekce Policie ČR (později doplněn pokynem č. 30/2010),
- pokynem ředitele Inspekce Policie ČR č. 137/2009, vydání organizačního řádu Inspekce Policie ČR.

3.1.2.2 Oprávněný subjekt

Odposlechy a záznamy telekomunikačního provozu podle § 88 tr. ř. využívají při prověřování trestné činnosti páchané policisty a zaměstnanci Policie ČR organizační články Inspekce Policie ČR, které plní funkci policejního orgánu podle § 12 odst. 2 tr. ř., a to 3. až 12. oddělení. Inspekce Policie ČR provádí tuto činnost po splnění podmínek v § 88 tr. ř.

3.1.2.3 Provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

V případě že, inspektor dojde k závěru, že jsou splněny zákonem stanovené podmínky pro postup podle § 88 tr. ř., předloží cestou svého přímého nadřízeného řediteli Inspekce Policie ČR nebo jeho zástupci k aprobaci podnět k vydání žádosti uvedených úkonů. Pokud je podnět ředitelem nebo jeho zástupcem schválen, předkládá se podnět státnímu zástupci, který následně podá návrh k dalšímu postupu soudci. Po vydání nařízení se Inspekce Policie ČR obrací se žádostí o provedení příslušného úkonu na ÚZČ.

Jestliže inspektor vyhodnocením úkonu dojde k závěru, že záznam o provedení příslušného úkonu by měl sloužit jako důkaz, postupuje podle § 88 odst. 6 tr. ř. Za podmínky, že nejsou zjištěny žádné právně relevantní skutečnosti, podle § 88 odst. 7 tr. ř., záznamy po souhlasu soudu a v přípravném řízení státního zástupce bezodkladně zničí po třech letech od pravomocného skončení věci.

3.1.2.4 Ochrana informací a osobních údajů při využití institutu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu

Speciální spisový řád pro vedení trestních spisů vydaný interním aktem řízení ředitele Inspekce Policie ČR a interní akt ředitele Inspekce Policie ČR, kterým se stanoví režim zpracování osobních údajů v trestním řízení v Inspekci Policie ČR, stanoví konkrétní povinnosti zpracovatelů, jejich nadřízených a všech inspektorů na úseku ochrany osobních údajů v Inspekci Policie ČR. Vedoucí jsou povinni provádět v této oblasti kontroly a v případě zjištění nedostatků vyvozovat adekvátní důsledky.

Příslušné právní předpisy, zejména ustanovení zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, trestní řád, zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů ve spojení s příslušnými interními normativními akty stanoví povinnosti na úseku ochrany osobních údajů před jejich úniky neoprávněným osobám.

3.1.2.5 Kontrolní mechanismy

Kontrola používání úkonů podle § 88 tr.ř. přísluší především státnímu zástupci a soudci. V rámci Inspekce Policie ČR se provádí kontrola dodržování interních normativních instrukcí upravujících danou problematiku.

Za účelem eliminace těch žádostí, které se nejeví jako nezbytně nutné, byla ze strany vedení Inspekce Policie ČR zintenzivněna kontrola předkládaných žádostí o povolení či nařízení úkonů podle § 88 tr.ř. Vedení Inspekce Policie ČR vychází z faktu, že použití těchto prostředků je značně invazivním zásahem do ústavních práv a svobod občanů, a z toho důvodu je lze použít pouze výjimečně v případech, kdy použití méně invazivních prostředků (zejména základních kriminalisticko-technických prostředků, kriminalisticko-taktických postupů a běžných metod kriminalistické práce) by zřejmě nevedlo k odhalení závažného trestného zločinu a zjištění jeho pachatele. Proto byla přijata taková opatření, aby příslušné žádosti byly vždy řádně odůvodněny a dokladovány předkladateli nejen podle kritérií formální zákonnosti, ale zejména též ze shora naznačených hledisek.

Inspekce Policie ČR prováděla v roce 2010 přípravné kroky k jednoznačné identifikaci inspektora k nasazenému úkonu. Od 1. 1. 2011 Inspekce Policie ČR plně přešla na systém tzv. hardrocků, tj. jednoznačné identifikace inspektora k nasazenému úkonu – odposlechu telekomunikačního provozu a taktéž všech následných výstupů z tohoto systému.

Vedení Inspekce Policie ČR stále hledá cesty k zefektivnění kontroly důvodnosti předkládání žádostí o úkony, jakož i trvání úkonů podle § 88 tr.ř. – při pravidelných měsíčních poradách vedení útvaru je jedním z bodů jednání i aktuální stav této problematiky. Koná tak i v součinnosti s příslušným dozorovým státním zástupcem. Efektivita kontroly je však závislá nejen na interních opatřeních v Inspekci Policie ČR, ale i na důsledném plnění povinností státních zástupců a soudců při posuzování zákonnosti výše uvedených úkonů při jejich povolování, nařizování a rozhodování o jejich prolongaci a ukončení.

3.2 Sledování osob a věcí

Právní úprava (platná v roce 2010) týkající se provádění sledování osob a věcí:

- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb.,
- zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů,
- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací, ve znění zákona č. 240/2008 Sb.,
- vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 529/2005 Sb., o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací, ve znění vyhlášky č. 55/2008 Sb.,
- vyhláška Národního bezpečnostního úřadu č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků, ve znění vyhlášky č. 19/2008 Sb.

HLAVA DEVÁTÁ
Postup před zahájením trestního stíhání

§ 158d
Sledování osob a věcí

(1) Sledováním osob a věcí (dále jen „sledování“) se rozumí získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky. Pokud policejní orgán při sledování zjistí, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam s obsahem této komunikace zničit a poznatky, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(2) Sledování, při kterém mají být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce.

(3) Pokud má být sledováním zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, lze je uskutečnit jen na základě předchozího povolení soudce. Při vstupu do obydlí nesmějí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které směřují k umístění technických prostředků.

(4) Povolení podle odstavců 2 a 3 lze vydat jen na základě písemné žádosti. Žádost musí být odůvodněna podezřením na konkrétní trestnou činnost a, jsou-li známy, též údaji o osobách či věcech, které mají být sledovány. V povolení musí být stanovena doba, po kterou bude sledování prováděno a která nesmí být delší než šest měsíců. Tuto dobu může ten, kdo sledování povolil, na základě nové žádosti písemně prodloužit vždy na dobu nejvýše šesti měsíců.

(5) Nesnese-li věc odkladu a nejde-li o případy uvedené v odstavci 3, lze sledování zahájit i bez povolení. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen sledování ukončit, případný záznam zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(6) Bez splnění podmínek podle odstavců 2 a 3 lze sledování provést, pokud s tím výslovně souhlasí ten, do jehož práv a svobod má být sledováním zasahováno. Je-li takový souhlas dodatečně odvolán, sledování se neprodleně zastaví.

(7) Má-li být záznam pořízený při sledování použit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s náležitostmi uvedenými v § 55 a 55a.

(8) Pokud nebyly při sledování zjištěny skutečnosti důležité pro trestní řízení, je nutno záznamy předepsaným způsobem zničit.

(9) Provozovatelé telekomunikační činnosti, jejich zaměstnanci a jiné osoby, které se na provozování telekomunikační činnosti podílejí, jakož i pošta nebo osoba provádějící dopravu zásilek jsou povinny bezúplatně poskytovat policejnímu orgánu provádějícímu sledování podle jeho pokynů nezbytnou součinnost. Přitom se nelze dovolávat povinnosti mlčenlivosti stanovené zvláštními zákony.

(10) V jiné trestní věci, než je ta, v níž bylo sledování za podmínek uvedených v odstavci 2 provedeno, lze záznam pořízený při sledování a připojený protokol použít jako důkaz jen tehdy, je-li i v této věci vedeno řízení o úmyslném trestném činu nebo souhlasí-li s tím osoba, do jejíchž práv a svobod bylo sledováním zasahováno.

3.2.1 Policie ČR

3.2.1.1 Právní a interní úprava platná v roce 2010

Pověřené policejní orgány postupují v oblasti sledování osob a věcí v souladu s výše uvedenou právní úpravou a dále v souladu s níže vyjmenovanými právními normami a interními předpisy (*platnými v roce 2010*):

- nařízení Ministerstva vnitra č. 5/2008, kterým se vydává spisový a skartační řád,
- závazný pokyn policejního prezidenta č. 209/2008, kterým se upravuje postup při vyžadování sledování osob a věcí pro účely trestního řízení, ve znění pozdějších předpisů,
- závazný pokyn policejního prezidenta č. 210/2008, kterým se upravuje postup specializovaných pracovišť při používání operativně pátracího prostředku sledování osob a věcí, ve znění pozdějších předpisů,
- závazný pokyn policejního prezidenta č. 121/2008, kterým se mění závazný pokyn policejního prezidenta č. 200/2007, kterým se vydává spisový a skartační řád Policie ČR, a kterým se zrušují některé interní akty řízení,
- závazný pokyn policejního prezidenta č. 215/2008, kterým se stanoví některé bližší podmínky a postupy pro zpracování osobních údajů (o ochraně osobních údajů),
- závazný pokyn policejního prezidenta č. 30/2009, o plnění úkolů v trestním řízení, ve znění pozdějších předpisů,
- závazný pokyn policejního prezidenta č. 200/2007, kterým se vydává spisový a skartační řád Policie ČR, ve znění pozdějších předpisů,
- závazný pokyn policejního prezidenta č. 163/2009, kterým se stanoví značky útvarů Policie ČR a některých jejich organizačních článků, ve znění pozdějších předpisů.

3.2.1.2 Oprávněný subjekt

Oprávněnými žadateli k vyžadování sledování osob a věcí jsou policisté, zařazení u oprávněných subjektů, kterými jsou útvar nebo organizační článek služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „SKPV“).

Sledování může vyžádat pouze oprávněný policista formou schválené žádosti o sledování osob a věcí. Žádost musí být vyplněna a předána příslušnému specializovanému pracovišti (sledovací jednotka). Oprávněný policista a schvalující vedoucí policista odpovídají za to, že žádost je podávána v souladu s právním řádem České republiky a obsahuje všechny náležitosti.

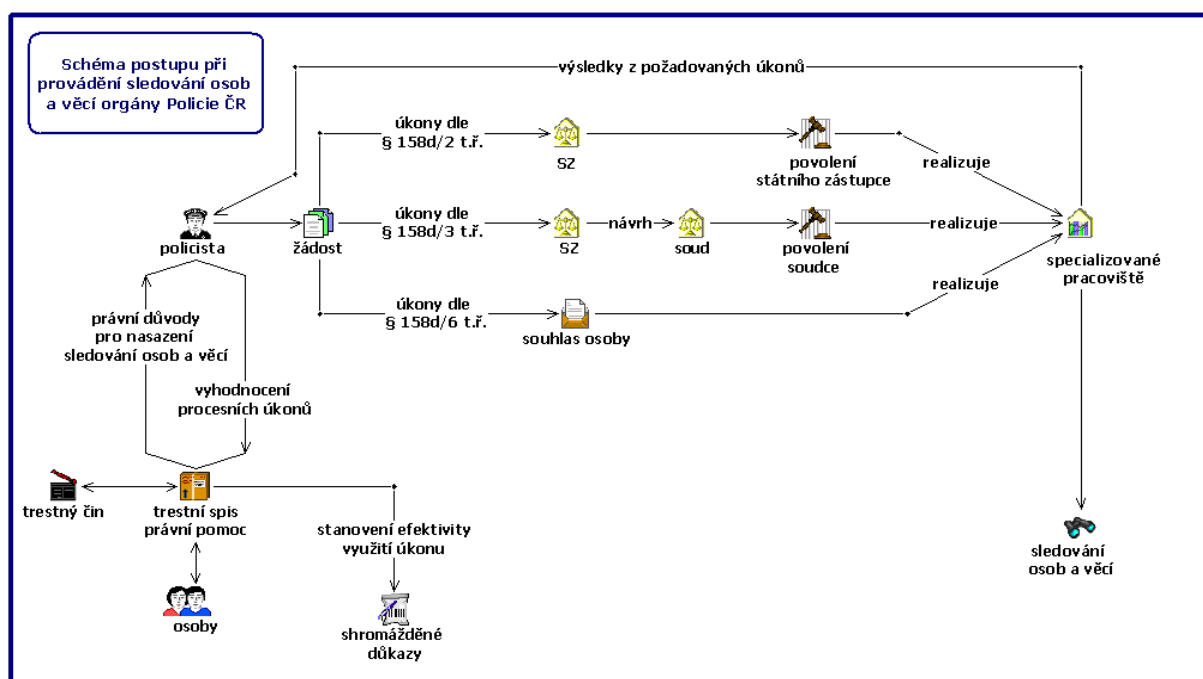
Žádost je oprávněný policista nebo jeho přímý nadřízený před jejím schválením a před předáním žádosti státnímu zástupci nebo soudci povinen projednat s vedoucím policistou specializovaného pracoviště nebo jím pověřeným

pracovníkem. Ten je oprávněn posoudit a rozhodnout, zda je možno v požadovaném rozsahu a termínu sledování provést, zejména s přihlédnutím k podmínkám a možnostem, které jsou pro provedení sledování nezbytné. Stanovisko specializovaného pracoviště se vyznačí na žádosti.

V případě předběžného souhlasu předloží žádost ke schválení příslušnému služebnímu funkcionáři. Po obdržení souhlasu zpracuje písemnou žádost o povolení sledování osob a věcí státnímu zástupci nebo soudci. Písemnou žádost schválenou služebními funkcionáři i písemné povolení státního zástupce nebo soudce předloží policejní orgán specializovanému pracovišti. Na základě těchto dokumentů založí specializované pracoviště spis sledování, ve kterém eviduje veškeré písemnosti vzniklé v souvislosti s prováděním akce.

Bez splnění kterékoliv z výše uvedených podmínek je sledování osob a věcí specializovanými pracovišti Policie ČR nerealizovatelné, s výjimkou případů, kdy je sledování prováděno na základě výslovného souhlasu osoby, do jejíchž práv a svobod má být sledováním zasahováno (nahrazuje povolení státního zástupce či soudce) a v případech nebezpečí z prodlení, kdy je, pouze v případě úkonů dle § 158d odst. 2 tr. ř., shora popsany postup realizován až po faktickém zahájení sledování.

Specializované pracoviště provádí sledování osob a věcí v rozsahu definovaném v písemném povolení státního zástupce či soudce. Získané informace zpracovává do písemné zprávy pro vyžadujícího pracovníka či provádí dokumentaci pomocí technických prostředků a jejich evidenci vede ve spise sledování. Spisy sledování a dokumentace pořízené technickými prostředky se archivují po dobu stanovenou zvláštním předpisem. Po jejím uplynutí se předepsaným způsobem zničí.

K ochraně a bezpečnosti informací při využití institutu sledování osob a věcí u Policie ČR napomáhá skutečnost, že informace získané sledováním osob a věcí dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. jsou analyticky zpracovávány zvláštním informačním systémem, který je provozován ve stupni utajení „Vyhrazené“, a další opatření, která jsou uvedena v kapitole 3.1.1.4, jež lze adekvátně vztáhnout k tomuto institutu.

Skutečnosti, která ovlivňuje míru ochrany a bezpečnosti informací při využití institutu sledování osob a věcí u Policie ČR přispívá i fakt, že pracoviště, která úkon sledování osob a věcí potřebují jako informační či důkazní zdroj v rámci jimi prováděného trestního řízení, jsou fakticky oddělena od specializovaných pracovišť Policie ČR, která toto prolamování v praxi realizují, ale nemají na něm „osobní“ zájem.

Kontrolní mechanismy uplatňované při sledování osob a věcí jsou v rámci Policie ČR z hlediska organizačních opatření, oblasti spisové služby a ochrany osobních údajů totožné jako při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu (viz kapitola 3.1.1.5).

3.2.2 Inspekce Policie ČR

V řízení o úmyslném trestném činu je Inspekce Policie ČR oprávněna používat operativně pátrací prostředek dle ustanovení § 158d tr. ř. Sledování osob a věcí, neboť jako policejní orgán je k tomuto pověřena příslušným ministrem. Při tomto se Inspekce Policie ČR řídí příslušnými zákonnými ustanoveními a interními akty řízení, uvedenými v kapitole 3.1.2.1.

Přijetí zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR s sebou přineslo v roce 2009 zcela nové úkoly, došlo k výraznému rozšíření pravomocí a úkolů Inspekce Policie ČR. Mimo úkol vyhledávat, odhalovat a prověřovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je policista, se tato působnost rozšířila o zaměstnance policie.

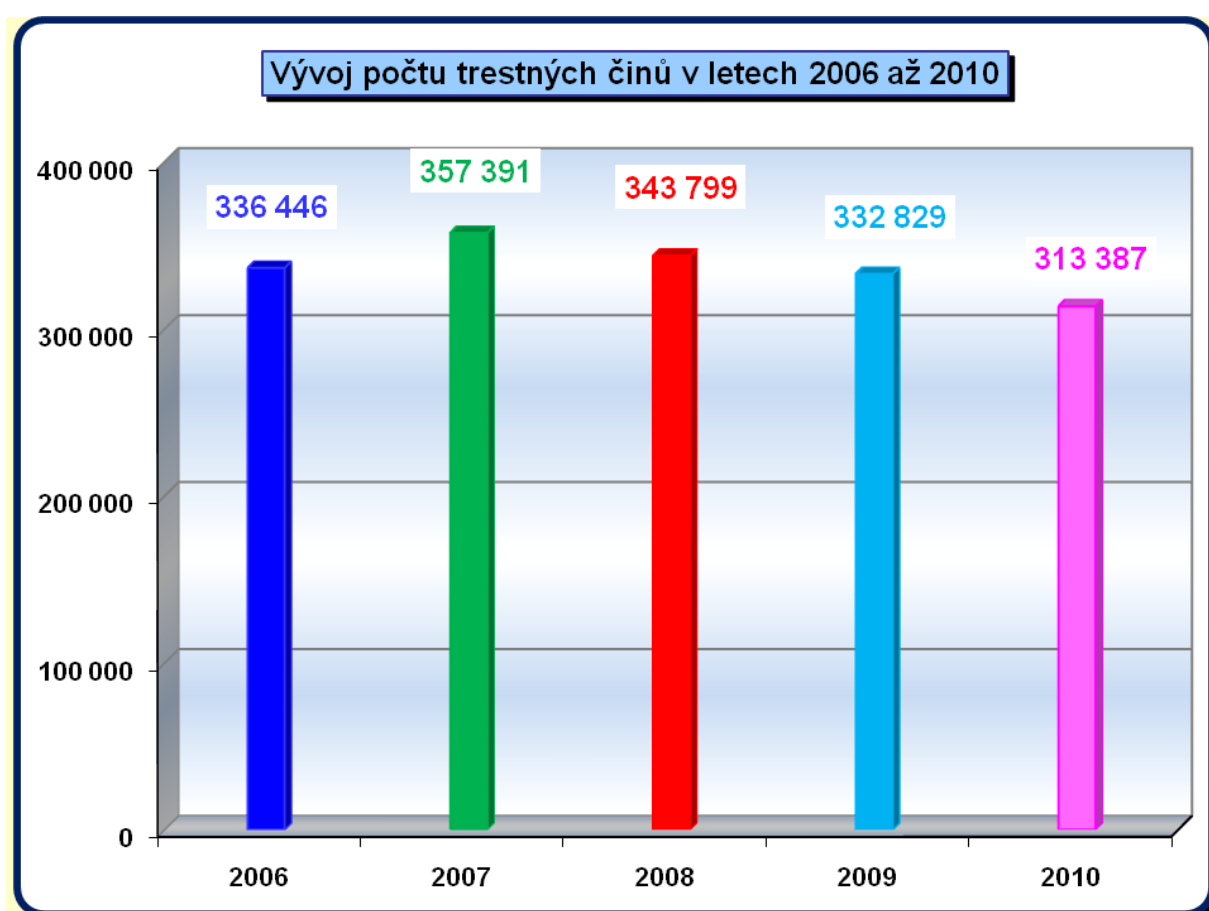
Inspektor Inspekce Policie ČR vyhledává, odhaluje a dokumentuje skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin konkrétní osobou. V případě, kdy dospěje k závěru, že pro další trestní řízení je nezbytné zadokumentovat skutečnosti důležité pro trestní řízení a tyto nelze získat jiným způsobem, cestou nadřízeného vyžádá u státního zástupce povolení k nasazení úkonu sledování osob a věcí podle § 158d tr. ř.

Nasazení operativně pátracího prostředku sledování osob a věcí je hodnoceno z hlediska efektivnosti jeho provedení, kdy rozhodným hodnotícím měřítkem jsou skutečnosti získané v rámci vedeného trestního řízení. O tomto je vždy informován i příslušný státní zástupce, který k provedení úkonu vydal souhlas.

4 STATISTICKÉ VYHODNOCENÍ

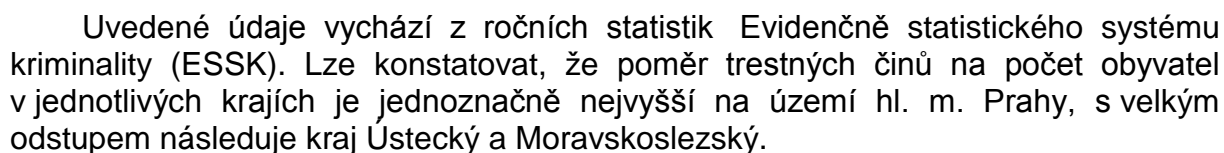
4.1 Vyhodnocení trestné činnosti a trestní spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr.ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. na území České republiky

V roce 2010 bylo v České republice Policií ČR evidováno celkem 313 387 trestných činů, což je o 19 442 trestných činů (cca o 6 %) méně než v roce 2009.

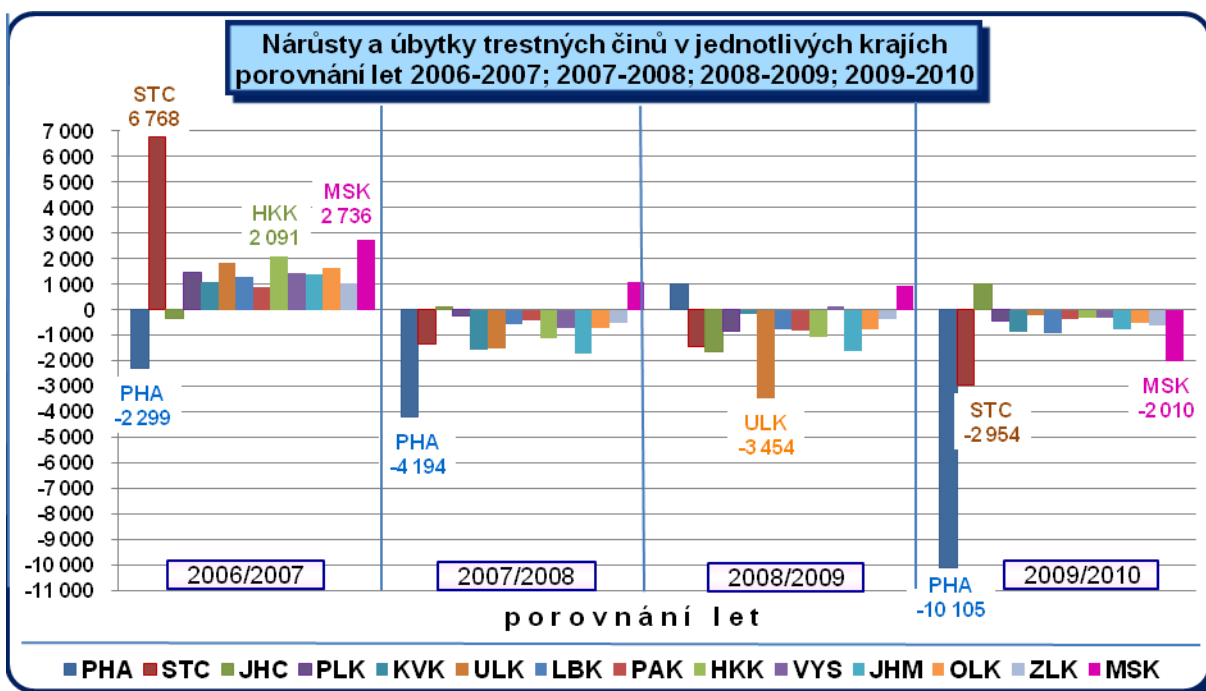
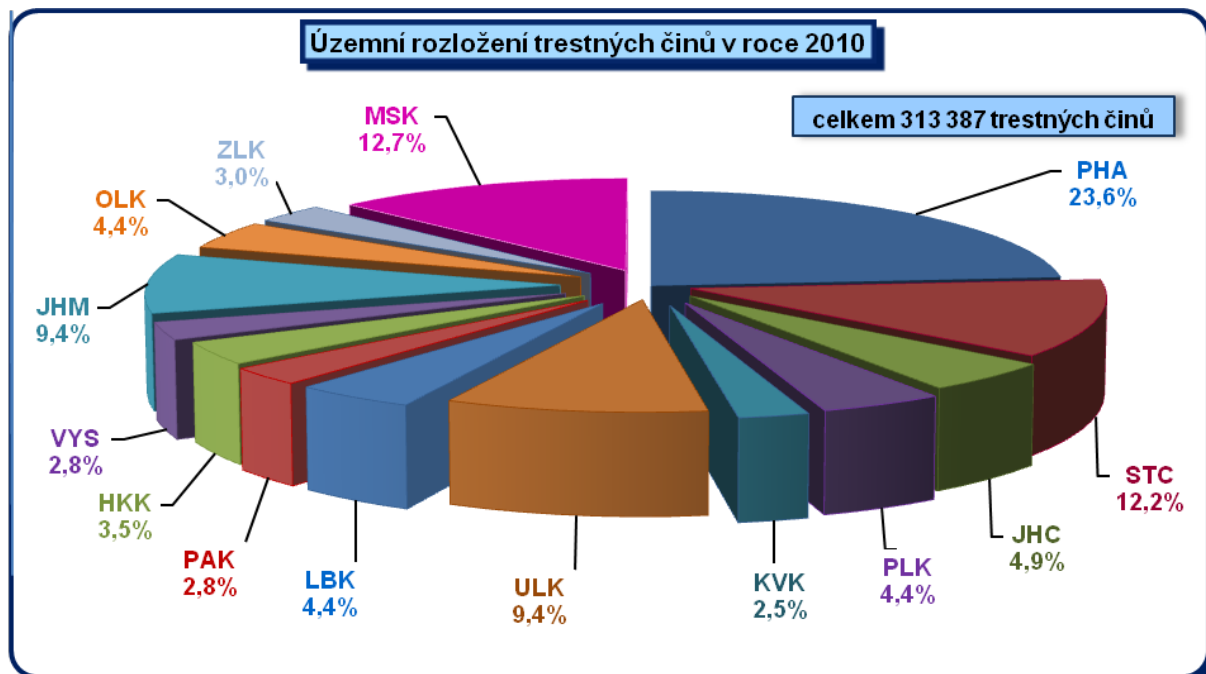
Do konce roku 2009 nebylo územní členění Policie ČR identické s vyššími územními samosprávnými celky ČR. Z důvodu změny organizační struktury Policie ČR z 8 správ krajů na 14 celků, byla pro potřeby komparace vývoje na teritoriích jednotlivých krajských ředitelství policie (dále jen „KŘP“), která jsou z hlediska územního uspořádání shodná s vyššími územně správními celky České republiky, statistická data z minulých let přepočtena dle nového rozložení tak, aby bylo možno od 1. ledna 2010 plynule navázat na předešlé statistické údaje. Pro účely

Vzhledem k nabytí účinnosti zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, je nutno zdůraznit, že celkovou kriminalitu před a po nabytí účinnosti trestního zákoníku nelze bez zohlednění změn srovnávat. Trestní zákoník zavedl nové skutkové podstaty trestných činů a značná část paragrafů byla upravena. Mezi trestné činy již nepatří např. statisticky významný paragraf řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění (§ 180d zákona 140/1961 Sb.). Kontinuální bezpodmínečné porovnávání statistik kriminality v celém jejich rozsahu by tedy nebylo korektní. Srovnávání uváděných dat před nabytím účinnosti trestního zákoníku a po něm, i když jejich vypovídací hodnota je snížena, je však možno považovat za legitimní.¹

- 34 -

Z hlediska celé struktury územního členění Policie ČR bylo v roce 2010 nejvíce trestných činů spácháno na území hl. m. Prahy, jednalo se o 74 028 trestných činů (tj. cca 24 %), následoval Moravskoslezský kraj s 39 721 trestnými činy (cca 13 %) a kraj Středočeský s 38 217 trestnými činy (cca 12 %). Nejméně trestných činů bylo spácháno na území Karlovarského kraje – 7 939 trestných činů (2,5 %).

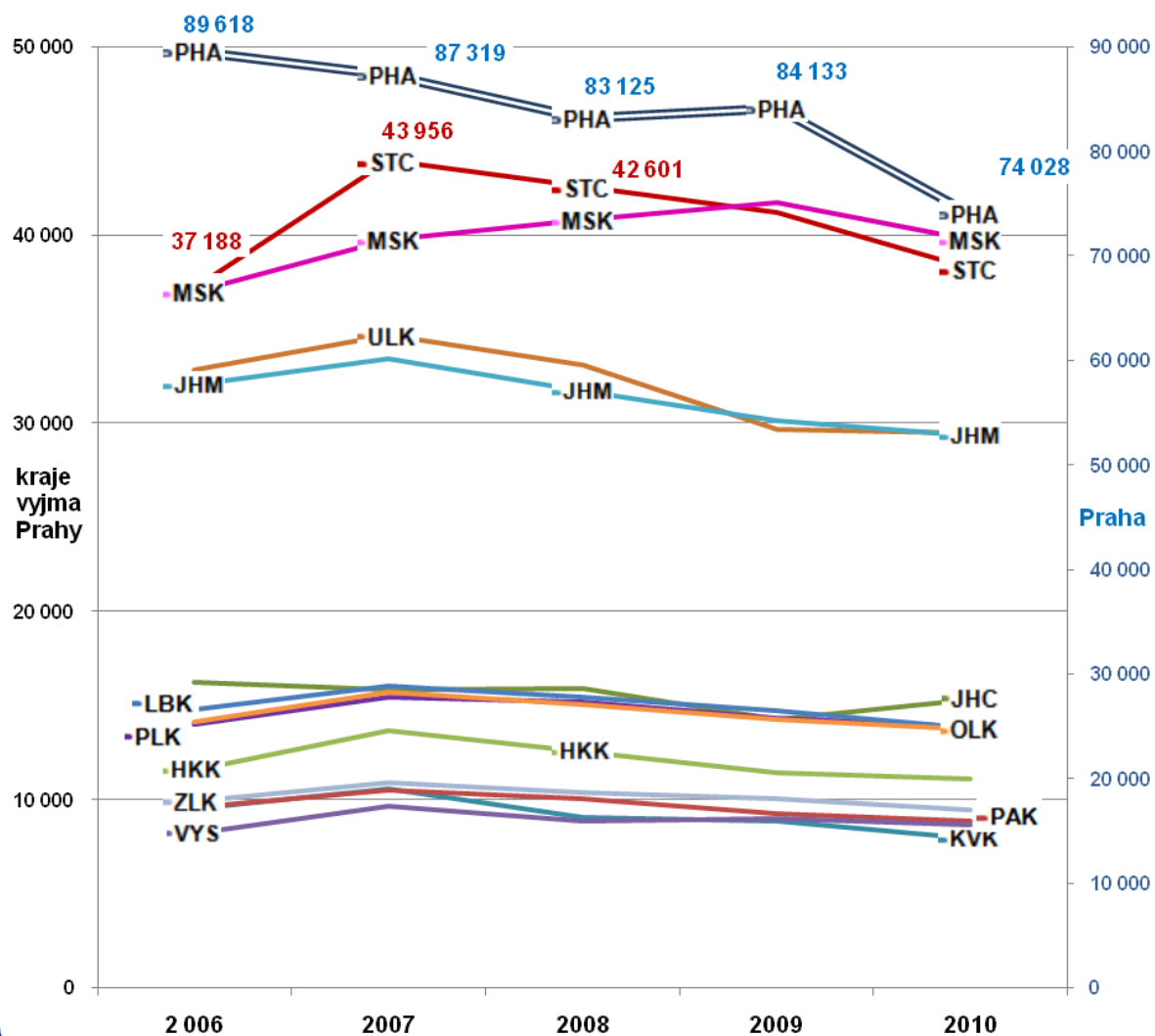

Výše uvedený graf prezentuje nárůsty a úbytky registrovaných trestných činů vždy oproti předchozímu roku. U krajů, kde změna oproti předchozímu roku

překročila hodnotu 2 000 trestných činů, je přiřazena popiska dat s číselným údajem výkyvu. Z hlediska vývoje počtu spáchaných trestných činů v jednotlivých krajích lze konstatovat, že největší výkyvy jsou registrovány od roku 2007 (s výjimkou roku 2009) zejména v hl. m. Praze, zde je evidentní patrný prudký propad registrované kriminality.

Územní rozložení trestných činů se od roku 2006 výrazně nezměnilo. Po celou dobu sledovaného období je nejvíce trestných činů zcela jednoznačně vykazováno v hl. m. Praze. Do roku 2008 registroval po hl. m. Praze nejvíce trestných činů kraj Středočeský a následně Moravskoslezský, od roku 2009 se jejich pořadí vyměnilo, a po hl. m. Praze se na druhé místo dostává Moravskoslezský kraj. Následují kraje Ústecký a Jihomoravský, u nichž je zřetelná klesající tendence. U méně početně zastoupených krajů, lze z pohledu změny pořadí zatíženosti krajů hovořit u Plzeňského kraje o stoupajícím postupu, neboť v roce 2008 předčil kraj Olomoucký, v roce 2009 Jihočeský a v roce 2010 i Liberecký. K opačnému jevu došlo výraznějším poklesem registrovaných trestných činů u Karlovarského kraje, ten se od roku 2008 dostal za Pardubický kraj, od roku 2009 i za kraj Vysočina, a tím se stal krajem s nejnižším počtem evidovaných trestných činů. Po celou dobu předchozích 5 let se nezměnilo pořadí kraje Královéhradeckého (na 10 místě) a Zlínského (na 11 místě).

Vývoj trestných činů v letech 2006 až 2010 po jednotlivých krajích

4.1.1 Trestní spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. – Policie ČR

Podmínky nařízení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu jsou striktně vymezeny v § 88 tr. ř., kde v odst. 1 je definován i okruh trestných činů, na které lze odposlechy nařídit. Jde o zvlášť závažné zločiny a trestné činy, k jejichž stíhání nás zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva. Definice zvlášť závažného zločinu je obsažena v ustanovení § 14 odst. 3 tr. z. (viz příloha č. 1 k č. j.: PPR-1645-12/ČJ-2011-0099TA).

K využití institutu dle § 88 tr. ř. jsou v rámci Policie ČR oprávněny pouze útvary Policie ČR SKPV, neboť ty jediné v rámci trestního řízení jsou kompetentní k řešení zvlášť závažné úmyslné trestné činnosti (působnost v rámci trestního řízení u jednotlivých útvarů Policie ČR SKPV vymezuje závazný pokyn policejního prezidenta č. 30/2009).

Sledované úkony nasazené dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. v roce 2010 byly použity v rámci trestních spisů Policie ČR SKPV evidovaných v IS ETŘ.

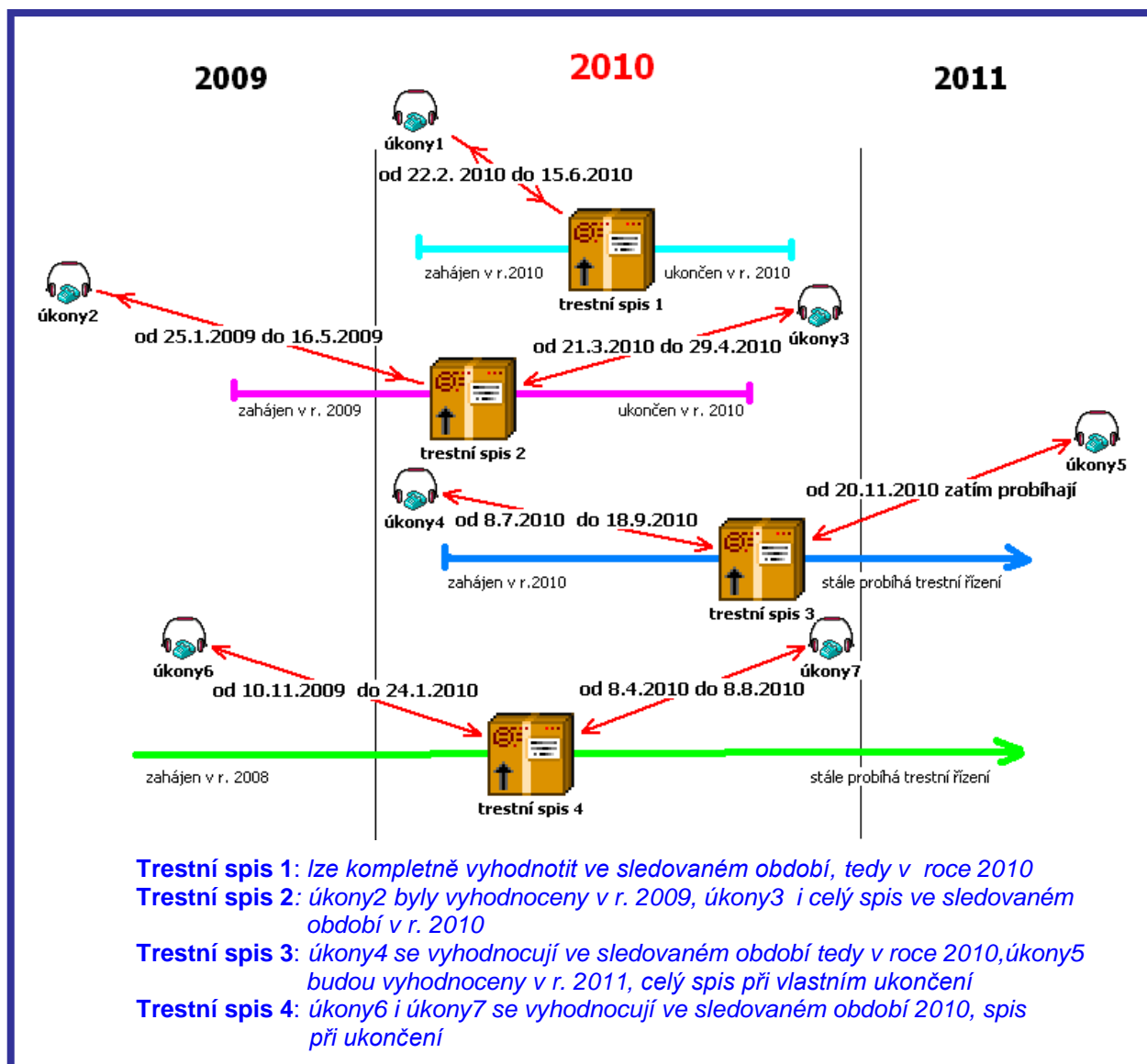
KŘP/ útvár rok 2010	"živé" spisy	spisy s možností úkonů dle § 88 tr.ř.	spisy s použitím úkonů dle § 88 tr.ř.	tj. % z celkového počtu „živých“ spisů	tj. % ze spisů, kde bylo možno použít úkonů dle § 88 tr.ř.
PHA	20 658	4 324	150	0,7%	3,5%
STC	14 507	2 616	75	0,5%	2,9%
JHC	6 849	1 225	45	0,7%	3,7%
PLK	8 920	1 423	39	0,4%	2,7%
KVK	4 618	800	6	0,1%	0,8%
ULK	16 487	3 032	68	0,4%	2,2%
LBK	7 307	1 049	40	0,5%	3,8%
PAK	4 920	920	13	0,3%	1,4%
HKK	5 635	992	28	0,5%	2,8%
VYS	4 466	756	9	0,2%	1,2%
JHM	14 671	2 708	66	0,4%	2,4%
OLK	6 139	1 298	27	0,4%	2,1%
ZLK	5 621	866	25	0,4%	2,9%
MSK	15 835	2 644	36	0,2%	1,4%
ÚOOZ	190	92	92	48,4%	100,0%
NPC	118	63	53	44,9%	84,1%
ÚOKFK	599	466	53	8,8%	11,4%
ÚDV	65	65	0	0,0%	0,0%
ČR	137 605	25 339	836*)	0,6%	3,3%

*)v souhrnu spisů s použitím úkonů dle § 88 tr. ř. je zahrnuto i 11 spisů ÚSKPV spadajících do kategorie pátrání

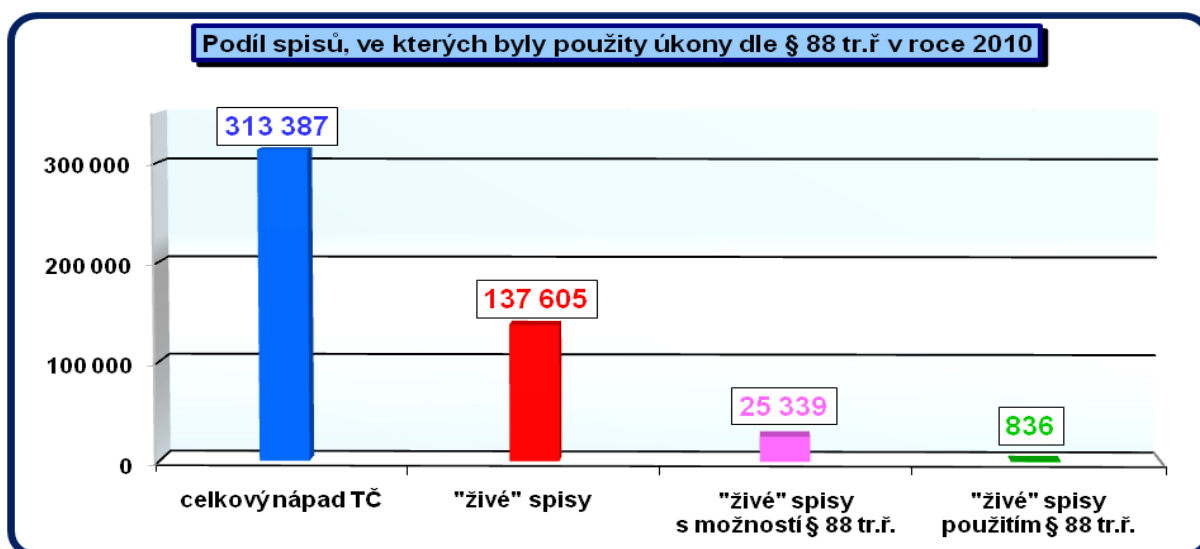
Shora uvedenými evidovanými trestními spisy rozumíme tzv. „živé“ spisy, které zahrnují kompletní nápad trestních spisů v roce 2010 (s výjimkou spisů vyřízených ve „zkráceném přípravném řízení“), spisy převedené z uplynulých let

a spisy obnovené. Pro tuto část analýzy není podstatné, zda byly v roce 2010 ukončeny či nikoliv.

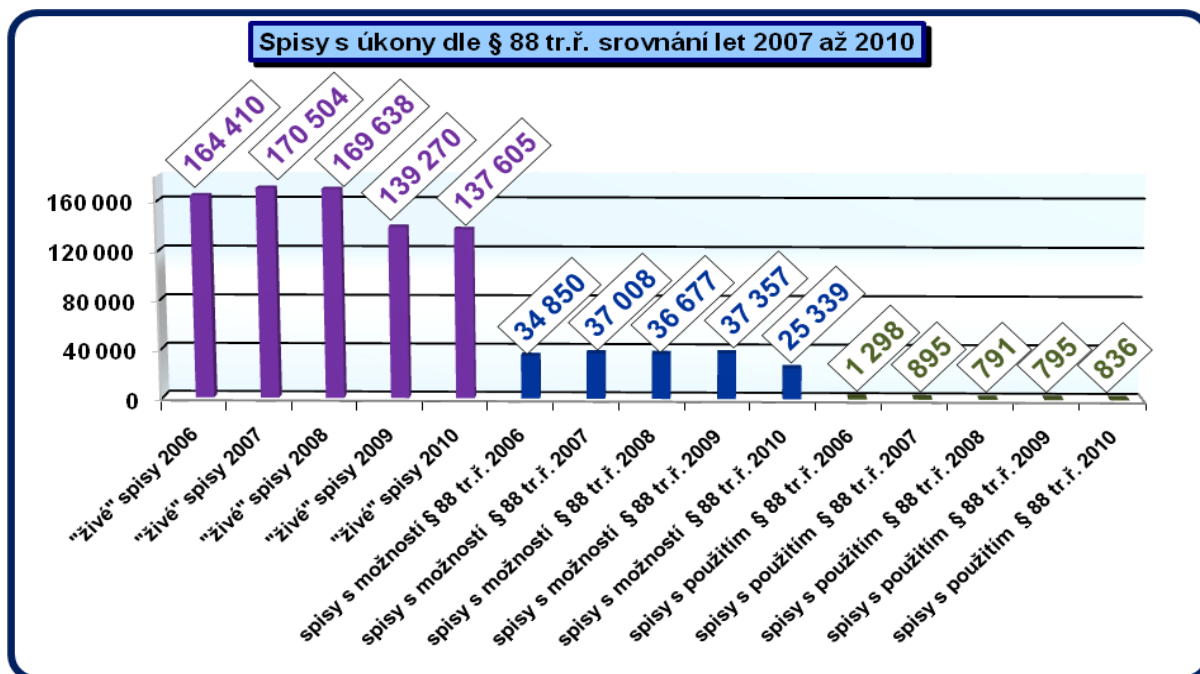
K této konečné množině „živých“ trestních spisů je za určitých podmínek možné úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. nasadit. K množině spisů „živých“ v libovolné části roku 2010 (bez ohledu na to, ve kterém roce byly započaty, a kdy budou ukončeny, je vztažena množina úkonů ukončených pouze v roce 2010 (bez zřetele na to, kdy byly započaty).

V rámci Policie ČR byly nasazeny úkony dle § 88 tr. ř. u 0,6 % spisů z celkového počtu „živých“ spisů, a u 3,3 % spisů z těch, které splňovaly právní podmínky pro využití těchto úkonů. Nejvyšší procento v používání těchto prostředků pro odhalování trestné činnosti vykazují útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností, zejména ÚOOZ a NPC, což je dáno jejich zaměřením na specifickou kriminální činnost.

V roce 2010 došlo oproti roku 2009 k mírnému poklesu počtu „živých“ spisů. U spisů, na které lze nasadit odposlech na základě § 88 odst. 1 tr. ř., tedy těch, které řeší zvláště závažnou úmyslnou trestnou činnost, případně trestné činy, k jejichž stíhání jsme vázáni vyhlášenou mezinárodní smlouvou², lze hovořit o výraznějším poklesu. Lze předpokládat, že na tomto úbytku význačně participovala změna trestního zákona (výše zmíněná omezená možnost komparace statistik kriminality před a po nabytí účinnosti nového trestního zákona), a nabytím účinnosti zákona č. 41/2009 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku, se zpřísnila možnost použití odposlechu zvýšením horní hranice trestu odnětí svobody z 8 na 10 let. Počet spisů, v rámci nichž byly odposlechy využity, zůstávají v podstatě na stejné úrovni.

² pro výběr trestných činů, k jejichž stíhání je ČR vázána vyhlášenou mezinárodní smlouvou byl použit materiál zpracovaný Nejvyšším státním zastupitelstvím České republiky, Sp. zn. 2 NZN 6002/2009, "Mezinárodní smlouvy, které zavazují Českou republiku k trestnímu stíhání" (viz příloha č. 1)

4.1.2 Trestní spisy s úkony dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. – Policie ČR

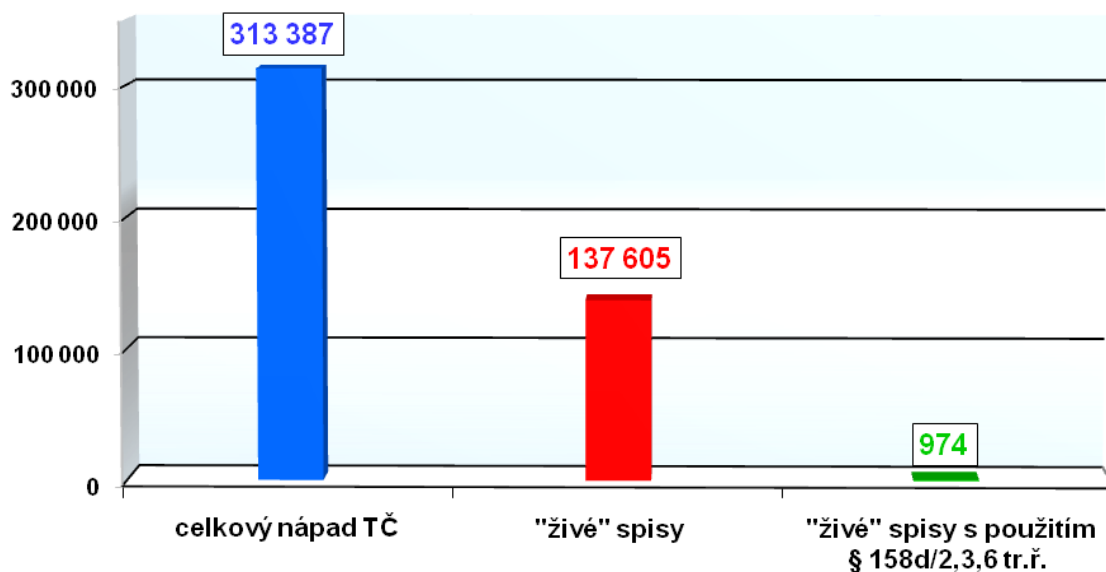
Nasazení operativně pátracího prostředku sledování osob a věcí umožňuje ustanovení § 158b tr. ř. za podmínek uvedených v § 158d tr. ř. Zjednodušeně řečeno, operativně pátrací prostředek sledování osob a věcí mohou v rámci Policie ČR použít útvary SKPV v trestním řízení o úmyslném trestném činu (jedná se tedy o většinu „živých“ spisů Policie ČR SKPV).

KŘP/ útvar rok 2010	"živé" spisy	spisy s použitím úkonů dle § 158d/2,3,6 tr.ř.	tj. % z celkového počtu "živých" spisů
PHA	20 658	192	0,9%
STC	14 507	74	0,5%
JHC	6 849	43	0,6%
PLK	8 920	45	0,5%
KVK	4 618	21	0,5%
ULK	16 487	60	0,4%
LBK	7 307	29	0,4%
PAK	4 920	22	0,4%
HKK	5 635	44	0,8%
VYS	4 466	16	0,4%
JHM	14 671	104	0,7%
OLK	6 139	12	0,2%
ZLK	5 621	29	0,5%
MSK	15 835	73	0,5%
ÚOOZ	190	106	55,8%
NPC	118	55	46,6%
ÚOKFK	599	46	7,7%
ÚDV	65	0	0,0%
ČESKÁ REPUBLIKA	137 605	974*)	0,7%

**)v souhrnu spisů s použitím úkonů dle § 158d tr. ř. jsou zahrnuty i 3 spisy ÚSKPV spadající do kategorie pátrání a trestního spisu*

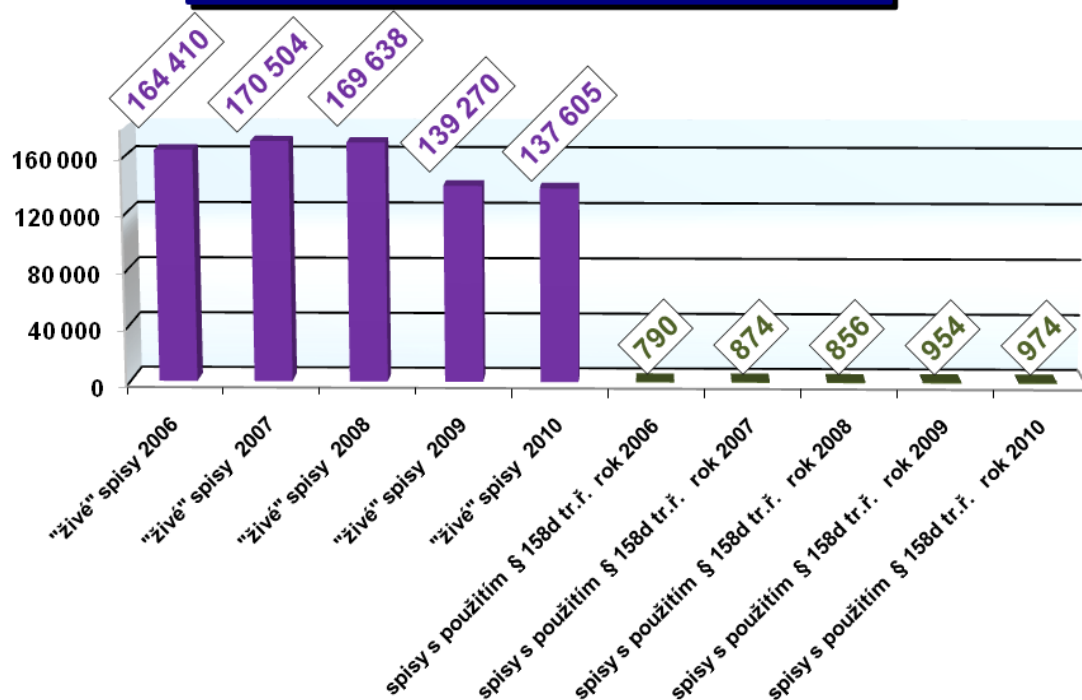
V rámci celé České republiky byly nasazeny úkony dle § 158d tr. ř. u 974 spisů, což je 0,7 % z celkového počtu „živých“ spisů. Nejvyšší procento v používání těchto prostředků pro odhalování trestné činnosti vykazují opět útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností, zejména NPC a ÚOOZ, což je dáno, jak již bylo výše uvedeno, jejich zaměřením na specifickou kriminální činnost.

Podíl spisů, ve kterých byly použity úkony dle § 158d tr.ř v roce 2010

Ve srovnání s rokem 2009 došlo k zanedbatelnému nárůstu počtu spisů, kde došlo k nasazení operativně pátracího prostředku sledování osob a věcí.

Spisy s úkony dle § 158d tr.ř. srovnání let 2007 až 2010

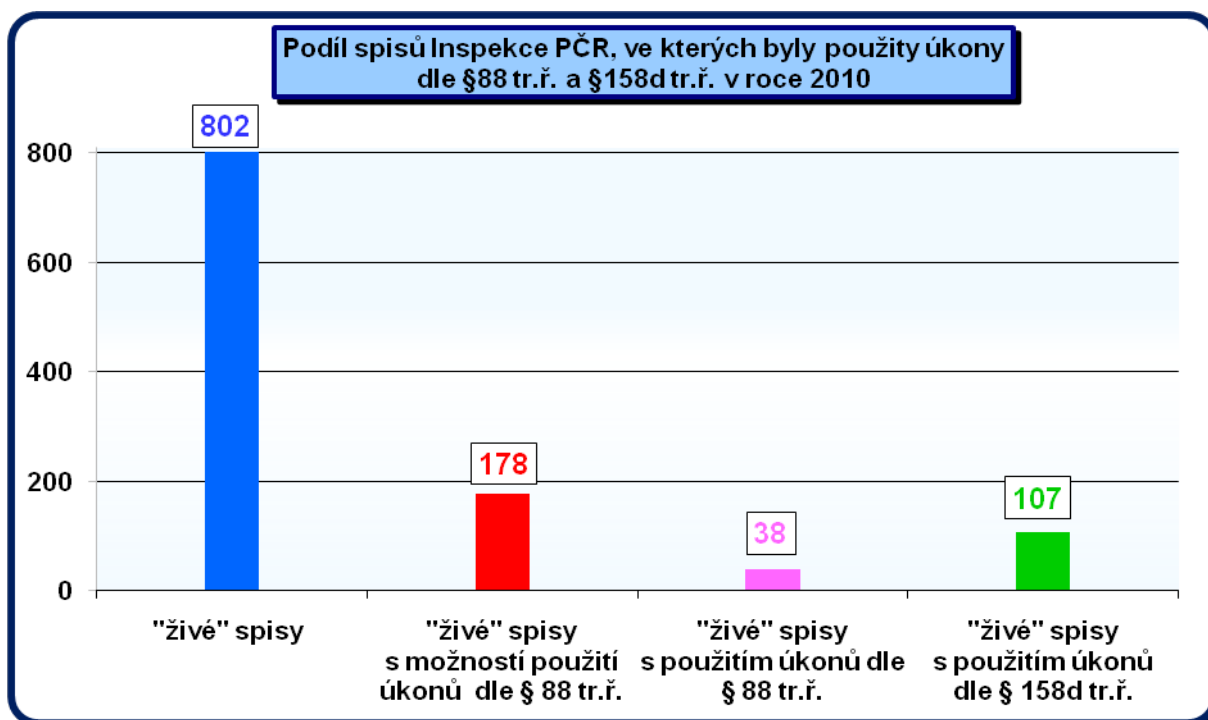

4.1.3 Trestní spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr.ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. - Inspekce Policie ČR

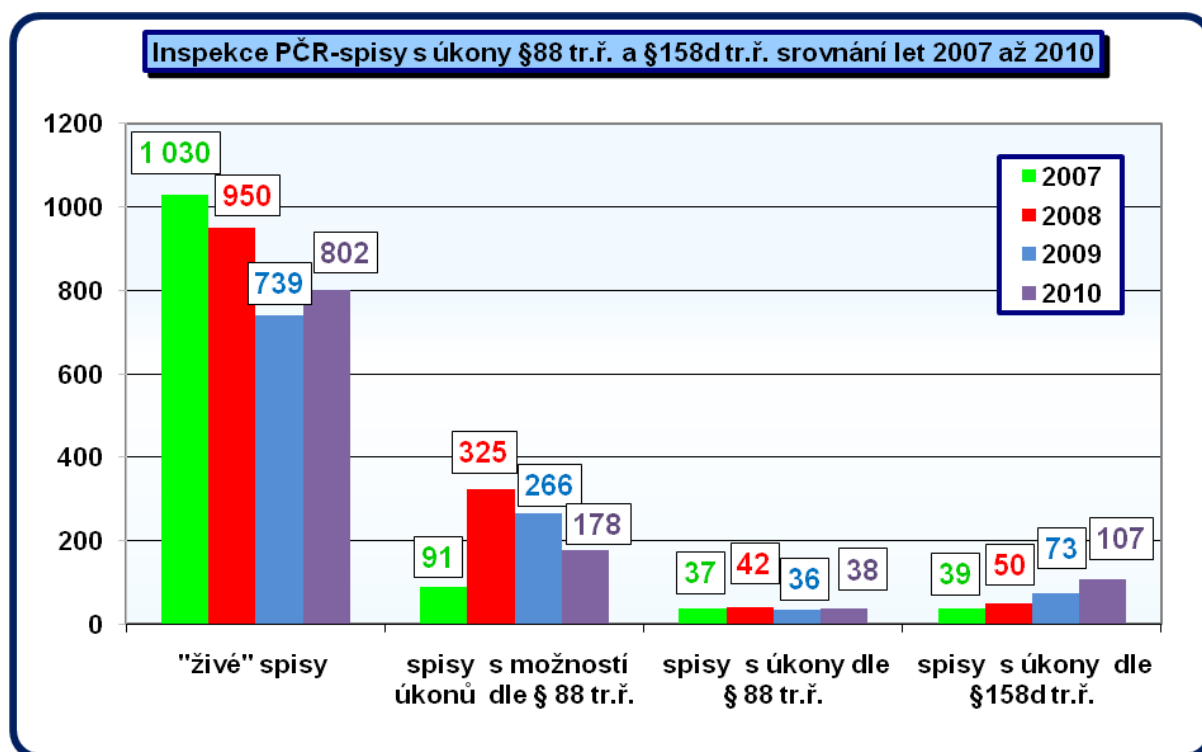
V roce 2009 byla opět vyhodnocena data Inspekce Policie ČR.

ROK 2010	"živé" spisy	spisy s možností úkonů dle § 88 tr.ř.	spisy s použitím úkonů dle § 88 tr.ř.	tj. % z celkového počtu "živých" spisů	tj. % ze spisů, kde bylo možno použít úkony dle § 88 tr.ř.	spisy s použitím úkonů dle § 158d tr.ř.	tj. % z celkového počtu "živých" spisů
Inspekce PČR	802	178	38	4,7%	21,3%	107	13,3%

Z celkového počtu 802 „živých“ spisů bylo možné u 178 spisů použít odposlechy dle § 88 tr. ř. Ve skutečnosti byly využity u 38 (tj. 4,7 %) trestních spisů, tedy u více než 21 % spisů, kde použity být mohly. Znamená to, že odposlechy byly Inspekcí Policie ČR využity ve větším rozsahu než v rámci jednotlivých útvarů Policie ČR SKPV s územně vymezenou působností, ale nedosahují podílu těchto úkonů vykazovaných Policií ČR SKPV s celostátní působností.

Operativně pátracího prostředku sledování osob a věcí dle § 158d tr. ř. bylo využito v rámci 107 trestních spisů, tedy asi u 13 % spisů.

Z dlouhodobějšího hlediska je z výše uvedeného grafu zřejmý celkový pokles „živých“ spisů, oproti roku 2009 však došlo k mírnému navýšení. Od roku 2008 je možno hovořit o úbytku spisů s možností použití úkonů dle § 88 tr.ř.. Spisy s použitím odposlechu zůstávají na stejné úrovni, u spisů s využitím sledování osob a věcí je možno opětovně hovořit o navýšení.

4.2 Statistické vyhodnocení úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr.ř a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. a jejich využívání v rámci trestních spisů

V roce 2010 byly úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. nasazeny celkem v 1 426 trestních spisech, přičemž úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. byly využity v 836 spisech a úkony dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. v 974 spisech. Z uvedeného je zřejmé, že v některých trestních spisech byly použity kumulativně jak úkony dle § 88 tr. ř., tak i dle § 158d tr. ř. Nejvíce trestních spisů s těmito úkony vykazala SKPV KŘP hl. m. Praha (282 spisů), následovala SKPV KŘP Jihomoravského kraje (135 spisů).

SPISY S ÚKONY § 88/1,5 tr.ř. a § 158d/2,3,6 tr. ř.		spisů s úkony dle § 88/1,5 tr.ř. a § 158d/2,3,6 tr.ř.						rok 2010	
		rok 2006	rok 2007	rok 2008	rok 2009	rok 2010	změna oproti předcho- zímu roku	spisů s úkony dle § 88/1,5 tr.ř.	spisů s úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř.
CELKEM ČR		1 590	1 403	1 289	1 362	1 426	64	836	974
CELKEM SKPV KŘP		1 291	1 148	1 040	1 123	1 136	13	627	764
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	299	255	249	239	290	51	209	210
	ÚSKPV	2	13	9	6	13	7	11	3
	ÚOOZ	147	130	112	105	134	29	92	106
	NPC	52	55	71	71	71	0	53	55
	ÚOKFK	41	57	57	57	72	15	53	46
	ÚONVDK	57							

legenda: úkony dle § 88/1, 5 a § 158d/2, 3, 6 tr. ř.

úkony dle § 88/1, 5 tr. ř.

úkony dle § 158d/2, 3, 6 tr. ř.

V roce 2010 došlo v porovnání s rokem předchozím k nárůstu trestních spisů, v rámci nichž byly nasazeny úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. o 64 spisů.

Útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností včetně ÚSKPV (přestože ÚSKPV není útvar s celostátní působností, pro zjednodušení již v analýze nebude zmiňován zvlášť) použily úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. celkem v 290 spisech, přičemž úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. ve 209 spisech a dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. ve 210 spisech. Zcela jednoznačně vykázal nejvíc spisů s použitím zmiňovaných zákonných prostředků ÚOOZ, celkem se jednalo o 134 trestních spisů. Se značným odstupem následovala ÚOKFK, kde byly použity úkony dle výše uvedených ustanovení trestního řádu v 72 trestních spisech a NPC v 71 spisech. ÚDV, nevykázal v roce 2010, stejně jako v předchozích letech, žádný úkon dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., z tohoto důvodu již tento útvar nebude dále v analýze zmiňován.

U Policie ČR SKPV s celostátní působností bylo v roce 2010 registrováno navýšení spisů s předmětnými úkony (o 51 spisů).

Útvary SKPV KŘP vykázaly zvýšení trestních spisů s použitím těchto úkonů o 13 spisů. V roce 2010 došlo ke změně organizační struktury Policie ČR z 8 správ krajů na 14 KŘP. Ve výše prezentované tabulce není proveden přepočten bývalých správ krajů na nově vzniklá KŘP, komparován je zde pouze souhrnný počet spisů všech útvarů s územně vymezenou působností v roce 2009 s rokem 2010.

SPISY/ SPISY S ÚKONY § 88/1,5 tr.ř. a § 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2010		„živé“ trestní spisy celkem (z ETR)	tj. %	spisů s úkony dle § 88/1,5 tr.ř. a § 158d/2,3,6 tr.ř.	tj. % z „živých“ tr. spisů
CELKEM ČR		137 605	100,0%	1 426	1,0%
SKPV DLE JEDNOTLIVÝCH KŘP	CELKEM SKPV KŘP	136 633	99,3%	1 136	0,8%
	PHA	20 658	15,0%	282	1,4%
	STC	14 507	10,5%	115	0,8%
	JHC	6 849	5,0%	76	1,1%
	PLK	8 920	6,5%	69	0,8%
	KVK	4 618	3,4%	24	0,5%
	ULK	16 487	12,0%	104	0,6%
	LBK	7 307	5,3%	55	0,8%
	PAK	4 920	3,6%	31	0,6%
	HKK	5 635	4,1%	57	1,0%
	VYS	4 466	3,2%	20	0,4%
	JHM	14 671	10,7%	135	0,9%
	OLK	6 139	4,5%	32	0,5%
	ZLK	5 621	4,1%	44	0,8%
	MSK	15 835	11,5%	92	0,6%
ÚTVARY PČR SKPV CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ÚSKPV)	CELKEM PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ	972	0,7%	290	29,8%
	ÚOOZ	190	0,1%	134	70,5%
	NPC	118	0,1%	71	60,2%
	ÚOKFK	599	0,4%	72	12,0%
	ÚDV	65	0,0%		0,0%

*)v souhrnu spisů s použitím úkonů dle § 88 tr. ř. a § 158d tr.ř. je zahrnuto i 13 spisů ÚSKPV spadajících do kategorie pátrání a trestní spisy

V roce 2010 byly z celkového počtu 137 605 „živých“ trestních spisů předmětné úkony nasazeny pouze v 1 426 (tj. 1 %) spisech. Útvary SKPV KŘP vykázaly 136 633 „živých“ trestních spisů, přičemž zmiňované úkony byly použity v 1 136 (tj. 0,8 %) spisech. Útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností z celkového počtu 972 „živých“ trestních spisů nasadily tyto prostředky ve 290 (tj. 29,8 %) spisech. Frekventovanější využívání těchto úkonů útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností oproti útvarům SKPV KŘP vyplývá obecně z vyšší závažnosti a složitosti řešených případů útvarů ÚOOZ, NPC a ÚOKFK.

4.3 Využívání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu Policií ČR

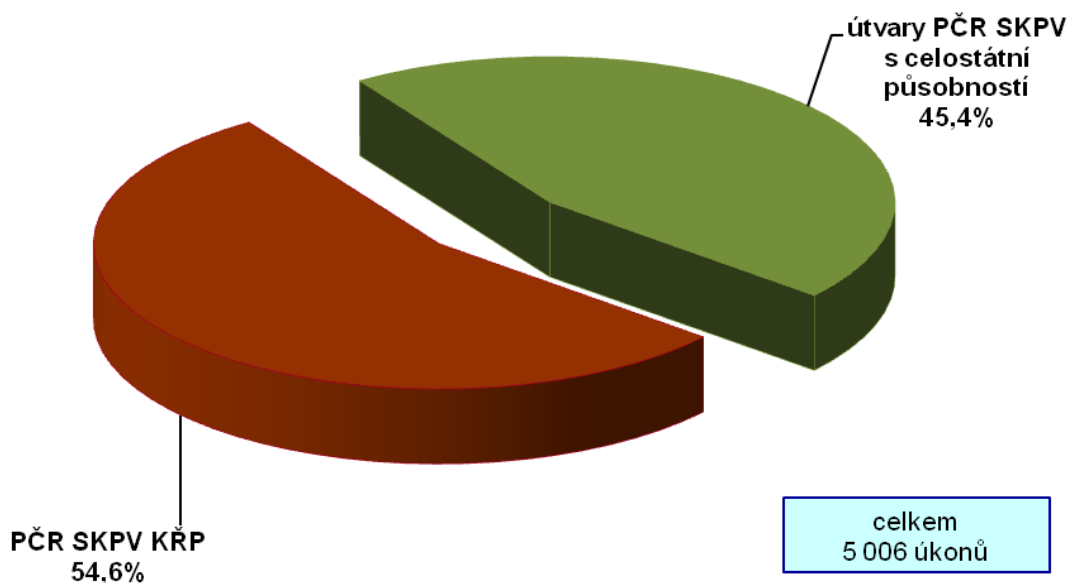
4.3.1 Počty odposlouchávaných linek a osob útvary Policie ČR SKPV

V rámci celé České republiky bylo v souladu s § 88 odst. 1, 5 tr. ř. v roce 2010 Policií ČR SKPV ukončeno celkem 5 006 nasazených úkonů, což představuje odposlechy a záznamy hovorů uskutečňovaných prostřednictvím mobilních a pevných telefonních stanic, komunikaci s využitím telefaxu i jiného telekomunikačního zařízení včetně komunikace prostřednictvím sítě Internet (dále jen „linky“).

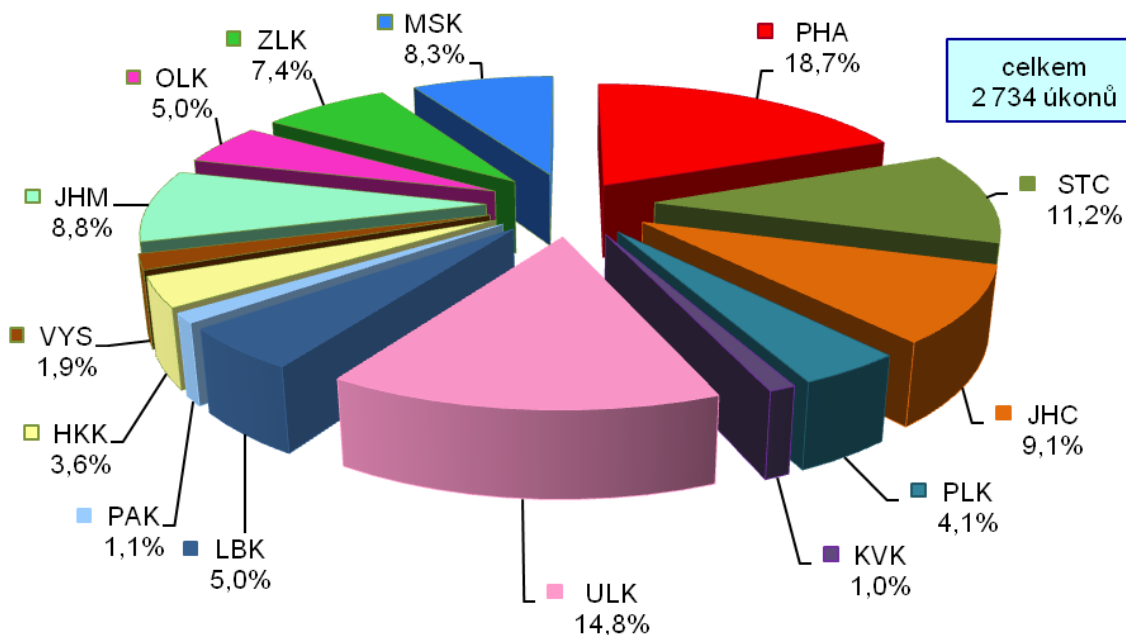
Úkony dle § 88/1,5 tr.ř. v roce 2010		počet odp. linek celkem	počet odp. osob	průměr odp. linek na osobu	spisů s úkony dle § 88/1,5 tr.ř.	průměr odp. linek na spis
CELKEM ČR		5 006	3 020	1,7	836	6,0
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	2 734	1 668	1,6	627	4,4
	PHA	511	299	1,7	150	3,4
	STC	306	201	1,5	75	4,1
	JHC	248	145	1,7	45	5,5
	PLK	111	63	1,8	39	2,8
	KVK	28	27	1,0	6	4,7
	ULK	405	211	1,9	68	6,0
	LBK	136	84	1,6	40	3,4
	PAK	31	30	1,0	13	2,4
	HKK	99	90	1,1	28	3,5
	VYS	51	42	1,2	9	5,7
	JHM	241	112	2,2	66	3,7
	OLK	138	44	3,1	27	5,1
	ZLK	203	162	1,3	25	8,1
	MSK	226	158	1,4	36	6,3
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	2 272	1 352	1,7	209	10,9
	ÚSKPV	56	33	1,7	11	5,1
	ÚOOZ	850	521	1,6	92	9,2
	NPC	984	586	1,7	53	18,6
	ÚOKFK	382	212	1,8	53	7,2

Útvary SKPV KŘP vykázaly celkem 2 734 (tj. 54,6 %) odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu (dále jen „odposlechy“). U útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností bylo evidováno 2 272 (tj. 45,4 %) odposlouchávaných linek.

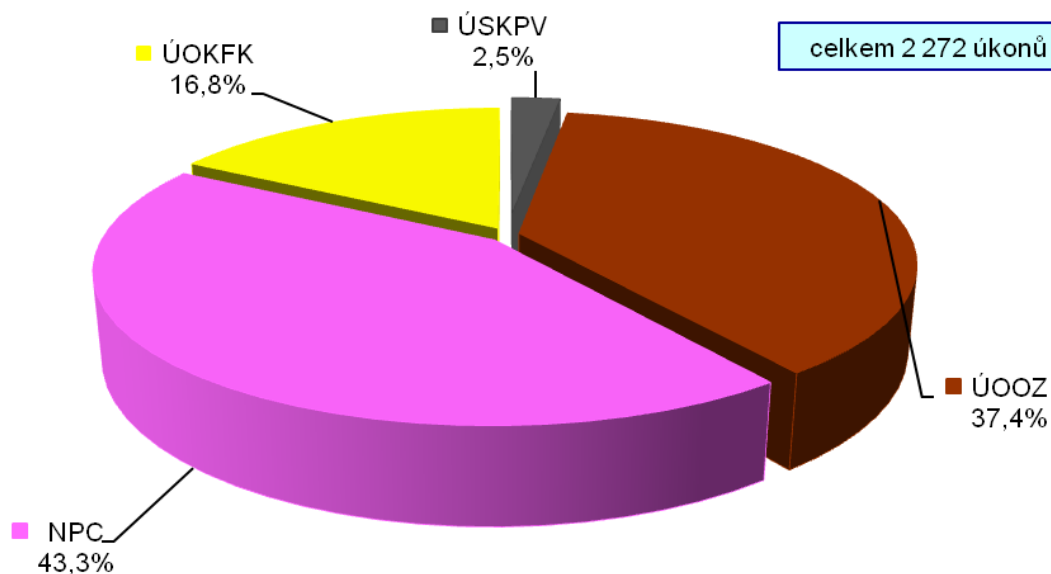
Podíl počtu úkonů dle § 88 tr.ř. - PČR SKPV KŘP a útvarů PČR SKPV s celostátní působností v roce 2010

Podíl PČR SKPV jednotlivých KŘP na počtu odposlechů ukončených v rámci všech KŘP v roce 2010

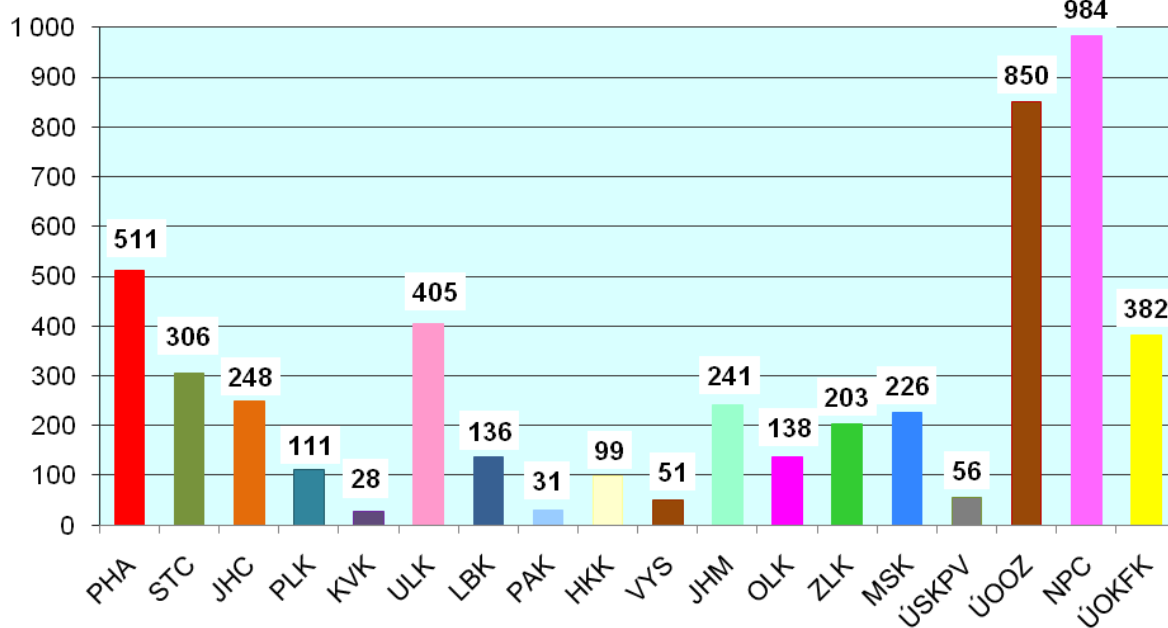

Podíl útvarů PČR SKPV s celostátní působností na počtu odposlechnů ukončených v rámci všech těchto útvarů v roce 2010

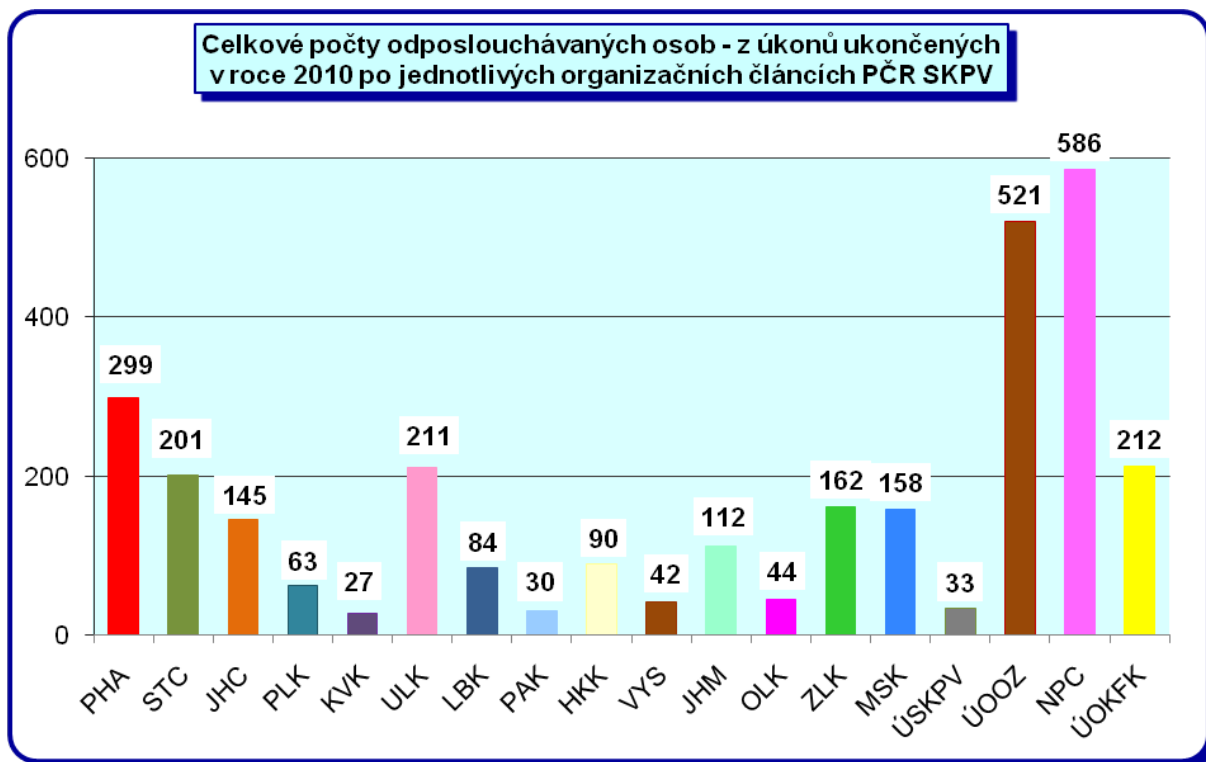

Stran absolutního počtu odposlouchávaných linek jednoznačně nejvyšší počty odposlechnů za rok 2010 vykazuje NPC (984 linek), ÚOOZ (850 linek), následuje SKPV KŘP hl. m. Prahy (511 linek), a za nimi mírně zaostává SKPV KŘP Ústeckého kraje (405 linek) a ÚOKFK (382 linek).

Celkové počty odposlechnů - úkonů ukončených v roce 2010 po jednotlivých organizačních článcích PČR SKPV

Z hlediska počtu odposlouchávaných osob byl nejvyšší počet zaznamenán u NPC (586), ÚOOZ (521) a SKPV KŘP hl. m. Praha (299 osob). V souvislosti s využíváním analyticko-statistického systému MU II ke zjišťování počtu odposlouchávaných osob a s případnou nejednotností zápisu čísla jednacího, nedochází ke sloučení osob v rámci jednoho trestního spisu v případě rozdílně zapsaného čísla jednacího. Z bezpečnostních důvodů systém neobsahuje žádné osobní údaje, nelze proto dodatečně osoby v systému žádným způsobem dohledat a případně sloučit. K jednotlivým úkonům přiřazuje objekty (osoby) vyplňující kriminalista a ten jediný může správně zadat k úkonu příslušnou osobu, na kterou již měl v rámci čísla jednacího nasazen nějaký úkon, či osobu novou. Rovněž je nutno připomenout vícečetné vykazování osoby v případě nasazení odposlechu na jednu a tutéž osobu v rámci různých útvarů, resp. odlišných čísel jednacích. Stejně tak mohl být odposlech v rámci jednoho roku ukončen na jednu osobu vícekrát. Proto je nutno považovat počet odposlouchávaných osob pouze za orientační, ve skutečnosti je toto číslo menší.

Policie ČR SKPV, jako celek, vykazuje průměrně 6 odposlouchávaných linek na jeden trestní spis. ÚOOZ vykazuje více než 9 odposlouchávaných linek na jeden spis a NPC dokonce více než 18 linek na spis, což souvisí především s typem trestné činnosti, kterou útvar řeší. Z hlediska SKPV KŘP je poměr odposlouchávaných linek na spis nižší, pohybuje se v rozpětí od 2,4 do 8,1. I u počtů čísel jednacích platí, že v případě nestejně zapsaného čísla jednacího, nedojde ke sloučení „vykazovaných spisů“, počet čísel jednacích může být ve skutečnosti tedy o něco nižší, a analogicky průměr odposlouchávaných linek v jednom spise vyšší.

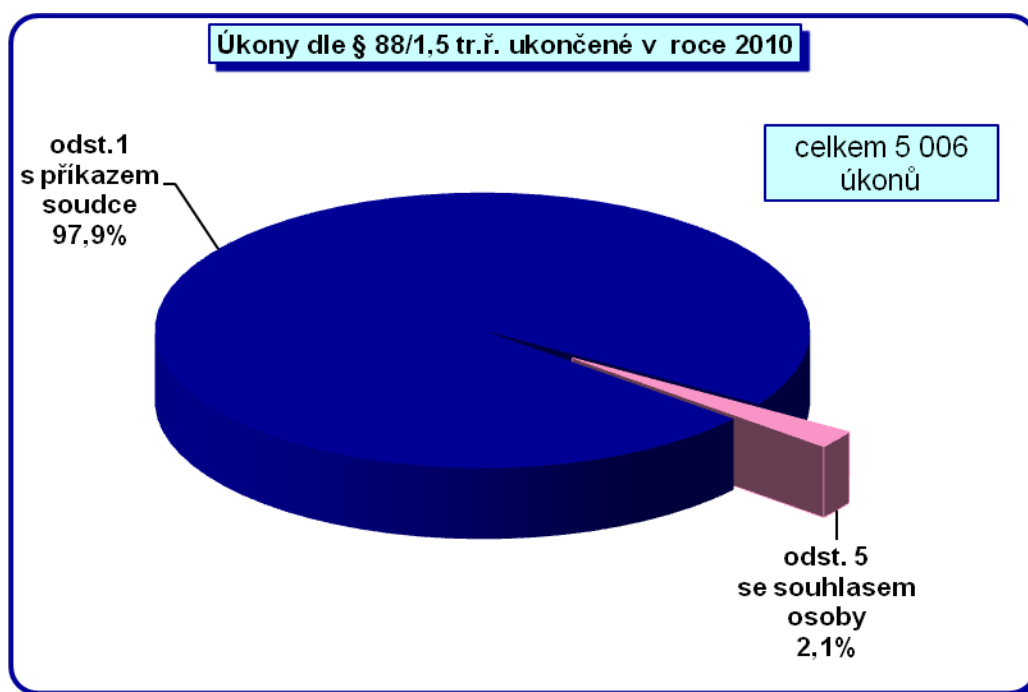
4.3.2 Odposlechy se souhlasem osoby a s příkazem soudce

Do 30. 6. 2008 bylo možno nasadit odposlech se souhlasem uživatele odposlouchávané stanice na úmyslné trestné činy, na něž se vedlo trestní řízení. Novelou trestního řádu, účinnou od 2. pololetí 2008, byl tento okruh trestných činů značně omezen, a dle § 88 odst. 5 tr. ř. je možno nasadit odposlech se souhlasem uživatele odposlouchávané stanice pouze u taxativně vymezených trestných činů, na něž se vede trestní řízení. Účinek této novely se odrazil v poklesu počtu odposlechů nasazených dle § 88 odst. 5 tr. ř. Zatímco v roce 2008 byl z celkového počtu 4 973 úkonů, odposlech použit na základě tohoto ustanovení tr. ř. u 147 (tj. 3 %) z nich, v roce 2010 se z 5 006 odposlouchávaných linek jednalo pouze o 105 (tj. 2,1 %) úkonů.

Úkony dle § 88/1,5 tr.ř. v roce 2010		počet odp. linek celkem	z toho dle § 88/1 tr.ř.	z toho dle § 88/5 tr.ř.	tj. % ze všech odp. linek v org. celku
CELKEM ČR		5 006	4 901	105	2,1
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	2 734	2 632	102	3,7
	PHA	511	473	38	7,4
	STC	306	297	9	2,9
	JHC	248	243	5	2,0
	PLK	111	97	14	12,6
	KVK	28	28		0,0
	ULK	405	394	11	2,7
	LBK	136	124	12	8,8
	PAK	31	30	1	3,2
	HKK	99	97	2	2,0
	VYS	51	50	1	2,0
	JHM	241	235	6	2,5
	OLK	138	138		0,0
	ZLK	203	202	1	0,5
	MSK	226	224	2	0,9
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	2 272	2 269	3	0,1
	ÚSKPV	56	56		0,0
	ÚOOZ	850	847	3	0,4
	NPC	984	984		0,0
	ÚOKFK	382	382		0,0

Z celkového počtu 2 734 odposlechů evidovaných u SKPV KŘP bylo 102 (tj. 3,7 %) se souhlasem odposlouchávané osoby. Při vyhodnocování podílu těchto odposlechů z hlediska SKPV KŘP bylo zaznamenáno nejvyšší procento u SKPV KŘP Plzeňského kraje, odposlech dle § 88 odst. 5 tr. ř. použil tento kraj u 12,6 % všech svých odposlechů.

Útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností nasadily úkony dle § 88 tr. ř. na 2 272 linek, z tohoto počtu se jednalo o 3 (tj. 0,1 %) úkonů dle pátého odstavce uvedeného paragrafu. Se souhlasem uživatele odposlouchávané stanice byl nasazen odposlech pouze u ÚOOZ, a to ve 3 (tj. 0,4 %) případech.

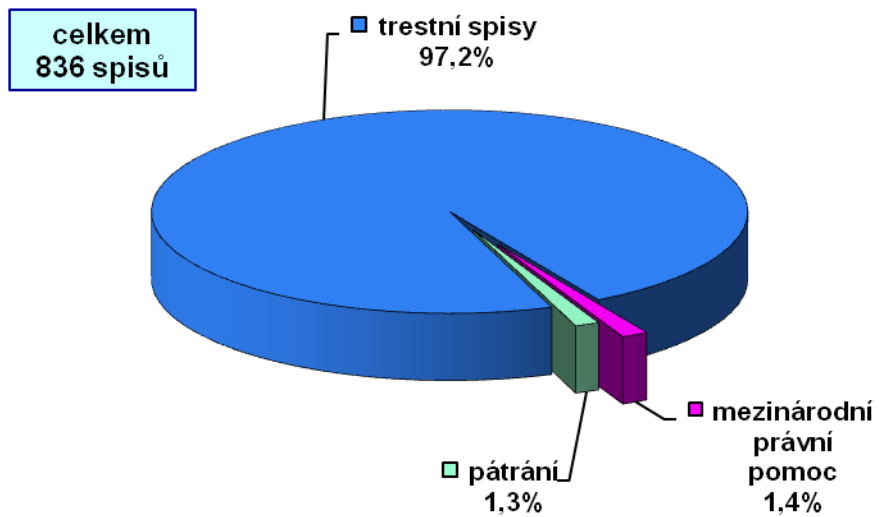

4.3.3 Spisy s odposlechy členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc či pátrání)

Odposlechy byly v 813 (tj. 97,2 %) případech nasazovány v trestních spisech. Spisy s mezinárodní právní pomocí a pátráním tvořily minimum. V případě souběhu trestního spisu s mezinárodní právní pomocí či pátráním se v systému sběru dat tyto případy vykazují pouze v rámci trestního spisu. Po dvou spisech s mezinárodní právní pomocí vykazalo SKPV KŘP Ústeckého a Libereckého kraje a jeden SKPV KŘP Moravskoslezského kraje. V kategorii útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností vykázal šest spisů s mezinárodní právní pomocí ÚOOZ a jeden NPC. Úkony použité na pátrání využil ve všech 11 spisech ÚSKPV.

Spisy s úkony § 88/1,5, tr.ř. v roce 2010		spisů s úkony dle § 88/1,5 tr.ř.	z toho :		
			trestní spisy	mezinárodní právní pomoc	pátrání
CELKEM ČR		836	813	12	11
PČR SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP PČR	627	622	5	0
	PHA	150	150		
	STC	75	75		
	JHC	45	45		
	PLK	39	39		
	KVK	6	6		
	ULK	68	66	2	
	LBK	40	38	2	
	PAK	13	13		
	HKK	28	28		
	VYS	9	9		
	JHM	66	66		
	OLK	27	27		
	ZLK	25	25		
	MSK	36	35	1	
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	209	191	7	11
	ÚSKPV	11			11
	ÚOOZ	92	86	6	
	NPC	53	52	1	
	ÚOKFK	53	53		

Spisy s úkony dle § 88 tr.ř. podle typu spisu v roce 2010

4.3.4 Využívání odposlechů na jednotlivé druhy trestné činnosti

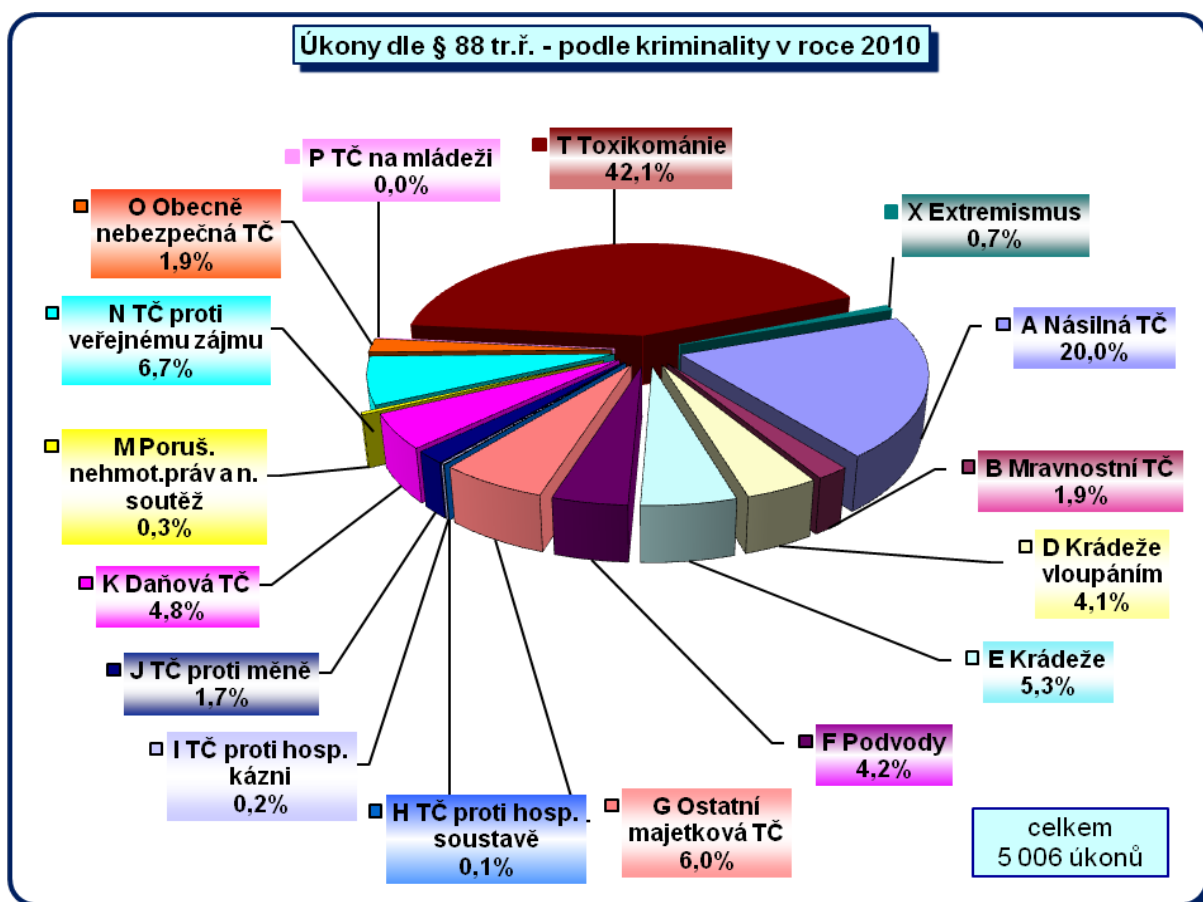
Součástí analýzy je vyhodnocování jednotlivých druhů trestné činnosti, na něž jsou nasazovány odposlechy a sledování osob a věcí. Při tvorbě analyticko-statistického systému MU II, jehož výstupní data jsou základem zpracované analýzy, byl použit jako východisko oficiální kódovník IS KSU (Kriminalisticky sledovaná událost) potažmo IS ETŘ s tím, že byl pro tyto účely upraven. Byl sestaven interaktivní číselník kriminality trestných činů s vazbou na třídy IS KSU (viz příloha č. 2), přičemž důležitým aspektem bylo maximální zjednodušení práce policistů vyplňujících webový formulář. Číselník byl užit do druhé úrovně, neboť podrobnější členění je pro účely analýzy nadbytečné.

K vlastnímu vyhodnocení kriminality je nutno dodat, že v rámci sbírání dat bylo možné většině spisů, resp. úkonů, přiřadit více druhů trestné činnosti (v tabulkách vykázano jako souběhy) dle stanovené metodiky, ale není povinností kriminalisty vypisovat úplný výčet druhů trestné činnosti, na níž byly úkony použity. Vždy jsou však vyplňovány nejzávažnější druhy trestné činnosti a záleží na volbě konkrétního policisty, jak široký výčet zvolí. V případě, že považuje za vhodné uvést i další trestné činy, není systémem v tomto případě omezen. Z uvedeného vyplývá, že ve skutečnosti se jedná o mnohem vyšší počet souběhů, a to jak v rámci základních druhů trestné činnosti, tak i jejich podkategorií. Vzhledem k počtu možných kombinací by bylo obtížné stanovit všechny variace, byly tedy použity absolutní hodnoty jednotlivých trestných činností a absolutní počet souběhů. Toto je platné pro vyhodnocení odposlechů i sledování osob a věcí.

Je nutno připomenout, že trestní řízení může být vedeno pro více trestných činů souběžně. V rámci jednoho trestního spisu může být vedeno trestní řízení jak pro podezření z trestných činů, které opravňují k nasazení odposlechu, tak souběžně pro podezření z trestných činů, které k užití odposlechu neopravňují. V případě, že mají být využity úkony odposlechu, musí vždy alespoň jeden trestný čin v rámci spisu opravňovat k jejich nasazení (viz § 88 tr. ř.). Statisticky se však může stát, že odposlech bude vykazován u § 88 odst. 1 tr. ř. kromě u zvláště závažného úmyslného trestného činu i u méně závažných, tzv. sbíhajících se trestných činů. To ovšem v žádném případě neznamená, že odposlech byl nařízen na základě vazby k tomuto méně závažnému trestnému činu. V těchto případech je potřebné nařízený odposlech vztahovat vždy k nejzávažnějšímu trestnému činu ve smyslu ustanovení § 88 odst. 1 tr. ř., resp. odst. 5, pouze k vybraným trestným činům (viz str. 12).

Úkony dle § 88/1,5 tr.ř. podle kriminality v roce 2010		A Násilná TČ	B Mravnostní TČ	D Krádeže vloupáním	E Krádeže	F Podvody	G Ostatní majetková TČ	H TČ proti hospodářské soustavě	I TČ proti hospodářské kázní	J TČ proti měně	K Daňová TČ	M Poruš. nehmot. práv a nekalá soutěž	N TČ proti veřejnému zájmu	O Obecně nebezpečná TČ	P TČ na mládeži	T Toxikomanie	X Extremismus	z toho v souběhu
CELKEM ČR		1 122	104	230	296	236	337	3	9	98	272	18	374	108	1	2 361	41	604
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	655	67	195	296	99	254			59	61	18	25	34	1	1 338	31	399
	PHA	168	26	2	14	65	48			18	23	5	8	3	1	168		38
	STC	27	4	5	39	1	38							11		218	3	40
	JHC	65	3		8		1			6	10					157	2	4
	PLK	33		2		7				19						51		1
	KVK	6	2				3									17		
	ULK	87	2	97	146	5	132			10	1					134		209
	LBK	44	2	1		4	15							8		70		8
	PAK	14				4										13		
	HKK	21	10		5	1	5			2				12		63		20
	VYS	9								1	12	12				29		12
	JHM	71	2	9	13		3			1						142		
	OLK	21			4	4				1		1				107		
	ZLK	29	11	67	67		9			1	9					51	26	67
	MSK	60	5	12		8					6		17			118		
ÚTVARY PČR SKPV S CELO- STÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	467	37	35		137	83	3	9	39	211		349	74		1 023	10	205
	ÚSKPV	7	11			40				3	7		3					15
	ÚOOZ	460	26	35		32	64	3		36	7		240	74		39	10	176
	NPC															984		
	ÚOKFK					65	19		9		197		106					14

Při analyzování jednotlivých druhů trestné činnosti, na které byly odposlechy nasazeny, lze konstatovat, že největší podíl tvořila toxikomanie 2 361 (tj. 42,1 %) úkonů, dále s 1 122 (tj. 20 %) úkony násilná trestná činnost, trestná činnost proti veřejnému zájmu (374 úkonů, tj. 6,7 %), ostatní majetková trestná činnost (337 úkonů, tj. 6 %) a krádeže (296 úkonů, tj. 5,3 %). Úkony nasazené na další druhy trestné činnosti se pohybovaly již pod hranicí 5 %.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Uvedený graf názorně zachycuje podíly druhů jednotlivých druhů trestné činnosti, k jejichž šetření byly odposlechy nejčastěji využívány.

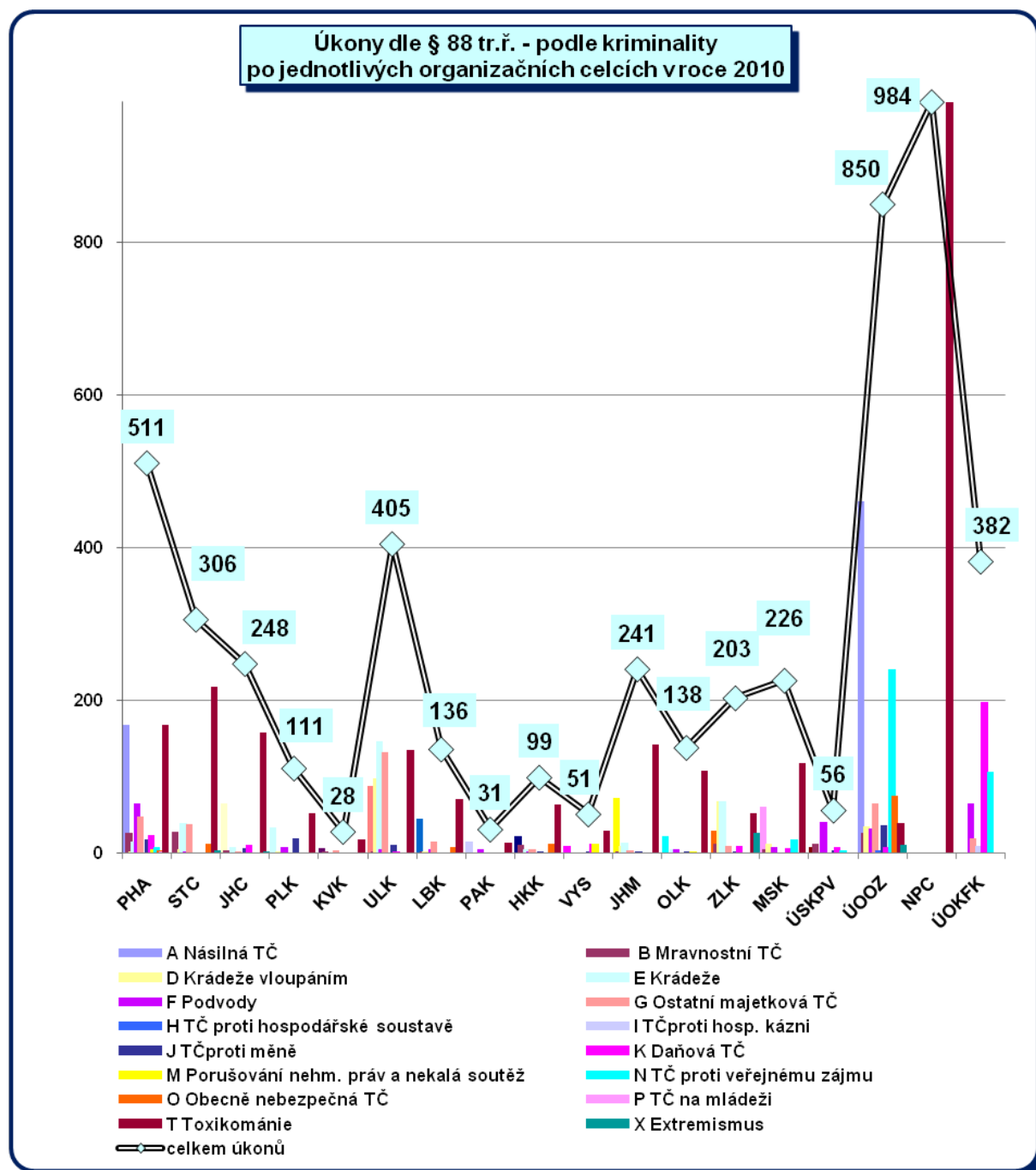
Z hlediska nejpočetněji zastoupené trestné činnosti – toxikomanie, na kterou byly nasazeny vyhodnocované úkony, se na první místo řadí logicky NPC. S méně než čtvrtinou úkonů registrovaných u NPC následuje SKPV KŘP Středočeského kraje. Dále vyšší počet úkonů na tuto trestnou činnost bylo použito u KŘP hl. m. Prahy, kraje Jihočeského, Jihomoravského a Ústeckého.

V souvislosti s vyšetřováním násilné trestné činnosti nejvíce úkonů vykázal ÚOOZ, s velkým odstupem následuje SKPV KŘP hl. m. Praha. ÚOOZ dále použil nejvíce úkonů na trestnou činnost proti veřejnému zájmu, za ním následoval ÚOKFK. Dále ÚOOZ měl nejvyšší počet odposlechů na obecně nebezpečnou trestnou činnost, na trestnou činnost proti měně a společně s SKPV KŘP hl. m. Prahy i na mravnostní trestnou činnost.

ÚOKFK nasadil nejvíce odposlechů na daňovou trestnou činnost a stejně jako SKPV KŘP hl. m. Praha na podvody.

Nejvyšší počty odposlechů na krádeže, ostatní majetkovou trestnou činnost a krádeže vloupáním je evidováno u SKPV KŘP Ústeckého kraje. Vyšší počty úkonů na krádeže prosté i na krádeže vloupáním lze rovněž uvést u SKPV KŘP Zlínského

kraje, ze všech útvarů Policie ČR toto KŘP použilo nejvíce odposlechnů na extremismus.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Ochrana života, zdraví a osobní svobody patří mezi hlavní poslání Policie ČR. Z hlediska počtu nasazených odposlechnů na jednotlivé druhy trestné činnosti se za toxikománii řadí násilná trestná činnost. Násilná trestná činnost zahrnuje širokou škálu kriminality, proto je rozbor trestných činů, na něž byly využívány sledované úkony, zaměřen na bližší specifikaci trestných činů, které jsou v této kategorii zastoupeny.

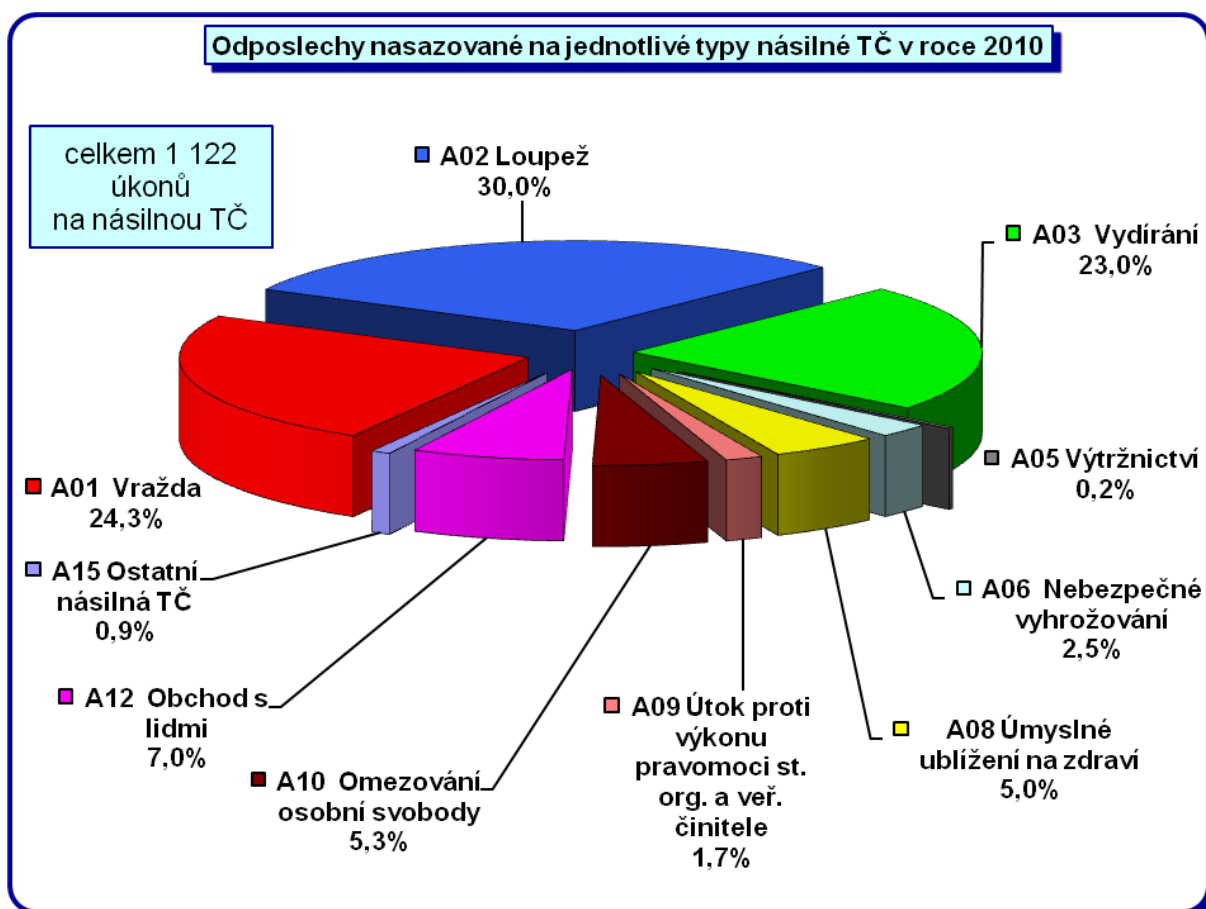
Při analyzování odposlechů nasazených na jednotlivé druhy násilné trestné činnosti je vzhledem k nejvyšším počtům nutno hovořit především o trestném činu loupeže, vraždy a vydírání. V tabulce není vykázán souběh v rámci jednotlivých podskupin násilné trestné činnosti, je však nutno zdůraznit, že u této trestné činnosti se vyskytuje i vyšší počet souběhů, včetně souběhů s dalšími druhy trestné činnosti.

Úkony dle § 88/1, 5 tr.ř. A - násilná trestná činnost v roce 2010		A01 Vražda	A02 Loupež	A03 Vydírání	A05 Výtržnictví	A06 Nebezpečné vyhrožování	A08 Úmyslné ublížení na zdraví	A09 Útok proti výkonu pravomoci st. org. a veř. činitele	A10 Omezování osobní svobody	A12 Obchod s lidmi	A15 Ostatní násilná TČ
CELKEM ČR		296	366	281	3	30	61	21	65	86	11
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	181	277	94	3	30	53	4	16	11	6
	PHA	28	81	33	3	10	13	4	6		
	STC	1	9	8		5			3	1	
	JHC	18	44	2		1					
	PLK	9	10	7		7			1		
	KVK	2	4								
	ULK	33	38	15		2					
	LBK	11	3	13		4	15				
	PAK	1	12			1					
	HKK	2	7	2			6			4	6
	VYS	7	1	1							
	JHM	19	29	6			16			1	
	OLK	1	14						6		
	ZLK	2	21	1						5	
	MSK	47	4	6			3				
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	115	89	187			8	17	49	75	5
	ÚSKPV	7									5
	ÚOOZ	108	89	187			8	17	49	75	

Poznámka: tabulka vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Z hlediska násilné trestné činnosti jsou nejfrekventovaněji využívány odposlechy na loupeže (30 %), vraždy (24,3 %) a vydírání (23 %). Vyšší počty předmětných úkonů jsou zaznamenány i na kriminalitu související s obchodem s lidmi, omezováním osobní svobody a úmyslným ublížením na zdraví.

Odposlechy na vraždy, loupeže, vydírání, na trestnou činnost související s obchodem s lidmi, omezováním osobní svobody a útoky proti výkonu pravomoci státního orgánu a veřejného činitele nejčastěji nasazuje ÚOOZ. Nejvíce odposlechů na nebezpečné vyhrožování použila SKPV KŘP hl. m. Praha, dále toto KŘP vykázalo, po ÚOOZ, nejvíce předmětných úkonů na loupeže a vydírání. Z hlediska použitých úkonů na vraždy se na druhé místo za ÚOOZ řadí SKPV KŘP Moravskoslezského kraje.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Trestná činnost proti veřejnému zájmu je z hlediska počtu nasazených odposlechů další nejčastěji uváděnou trestnou činností, podrobnější analytické vyhodnocení bylo tedy zaměřeno i na využívání odposlechů při vyšetřování této trestné činnosti. Obdobně jako využívání odposlechů na násilnou trestnou činnost je níže vyhodnoceno nasazování odposlechů na trestnou činnost proti veřejnému zájmu.

V této kategorii se jednalo zejména o zločinné spolčení, převaděčství, úplatkářství, padělání a pozměňování veřejné listiny a zneužívání pravomoci veřejného činitele.

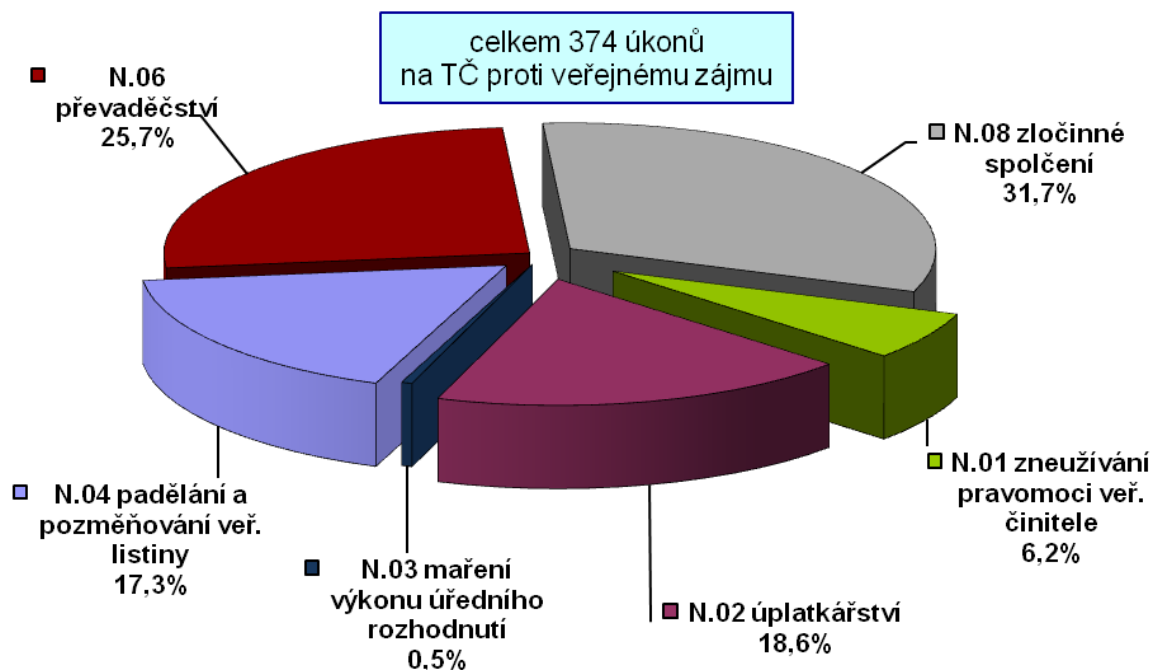
Úkony dle § 88/1, 5 tr.ř. N - trestná činnost proti veřejnému zájmu v roce 2010		N.01 zneužívání pravomoci veř. činitele	N.02 úplatkářství	N.03 Maření výkonu úředního rozhodnutí	N.04 padělání a pozměňování veř. listiny	N.06 převaděčství	N.08 zločinné spolčení
CELKEM ČR		39	117	3	109	162	200
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	5	17	3			
	PHA	5		3			
	MSK		17				
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	34	100		109	162	200
	ÚSKPV		3				
	ÚOOZ	6	1		109	162	200
	ÚOKFK	28	96				

Poznámka: tabulka vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Především díky zločinnému spolčení dosahuje ÚOOZ velký počet souběhů, a to jak u této kategorie (viz tabulka), tak i dalších druhů trestné činnosti.

Nejvíce odposlechů v rámci jednotlivých druhů trestné činnosti proti veřejnému zájmu použil, současně jako jediný na trestní čin převaděčství, útvar ÚOOZ, jednalo se o 162 úkonů. Zločinné spolčení (§ 361 tr. z.) je vždy vykazováno v souběhu s dalším trestným činem. Odposlechy na tento trestný čin vykázal pouze ÚOOZ (200 úkonů), rovněž tak využívání odposlechů na padělání a pozměňování veřejné listiny bylo s počtem 109 úkonů záležitostí ÚOOZ. Úplatkářství bylo registrováno převážně u odposlechů vyžádaných ÚOKFK (96) a rovněž zneužívání pravomoci veřejného činitele (28) bylo použito nejfrekventovaněji tímto útvarem. Pro Policii ČR SKPV KŘP Moravskoslezského kraje bylo příznačné vykázání úkonů u trestného činu úplatkářství.

**Odposlechy nasazované na jednotlivé typy trestné činnosti
proti veřejnému zájmu v roce 2010**

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Rovněž v rámci této třídy trestné činnosti je evidován značný počet souběhů, a to jak v okruhu této kategorie, tak s dalšími kategoriemi, nejčastěji se jednalo o toxikománii a násilnou trestnou činnost.

4.3.5 Vyhodnocení odposlechů v souvislosti s organizovanou skupinou

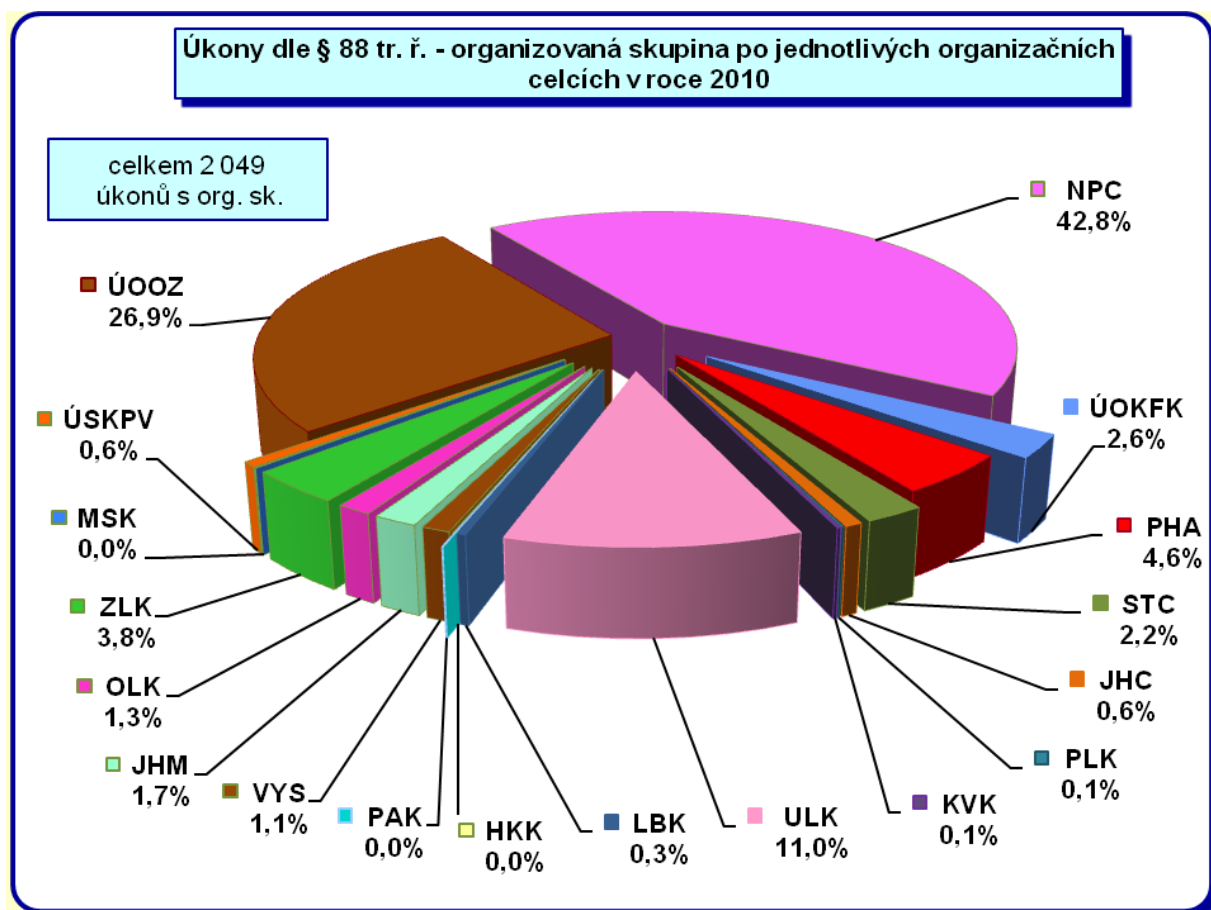
Vedle hodnocení využívání odposlechů z hlediska druhů trestné činnosti je nutno mít na zřeteli také další důležitý aspekt, a tím je organizovanost trestné činnosti. Šetření trestné činnosti s prvky organizovanosti, se zapojením více osob, často s velkým finančním zázemím, nadstandardním vybavením a mezinárodním propojením, bývá velmi složité.

úkony dle § 88/1,5 tr.ř. / organizovaná skupina v roce 2010		úkony dle § 88/1,5 tr.ř.	úkony s org. sk.	úkony s org. sk. v %	úkony bez org. sk.
CELKEM ČR		5 006	2 049	40,9	2 957
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	2 734	555	20,3	2 179
	PHA	511	95	18,6	416
	STC	306	46	15,0	260
	JHC	248	13	5,2	235
	PLK	111	2	1,8	109
	KVK	28	3	10,7	25
	ULK	405	226	55,8	179
	LBK	136	7	5,1	129
	PAK	31	1	3,2	30
	HKK	99	1	1,0	98
	VYS	51	22	43,1	29
	JHM	241	34	14,1	207
	OLK	138	27	19,6	111
	ZLK	203	77	37,9	126
	MSK	226	1	0,4	225
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	2 272	1 494	65,8	778
	ÚSKPV	56	13	23,2	43
	ÚOOZ	850	551	64,8	299
	NPC	984	876	89,0	108
	ÚOKFK	382	54	14,1	328

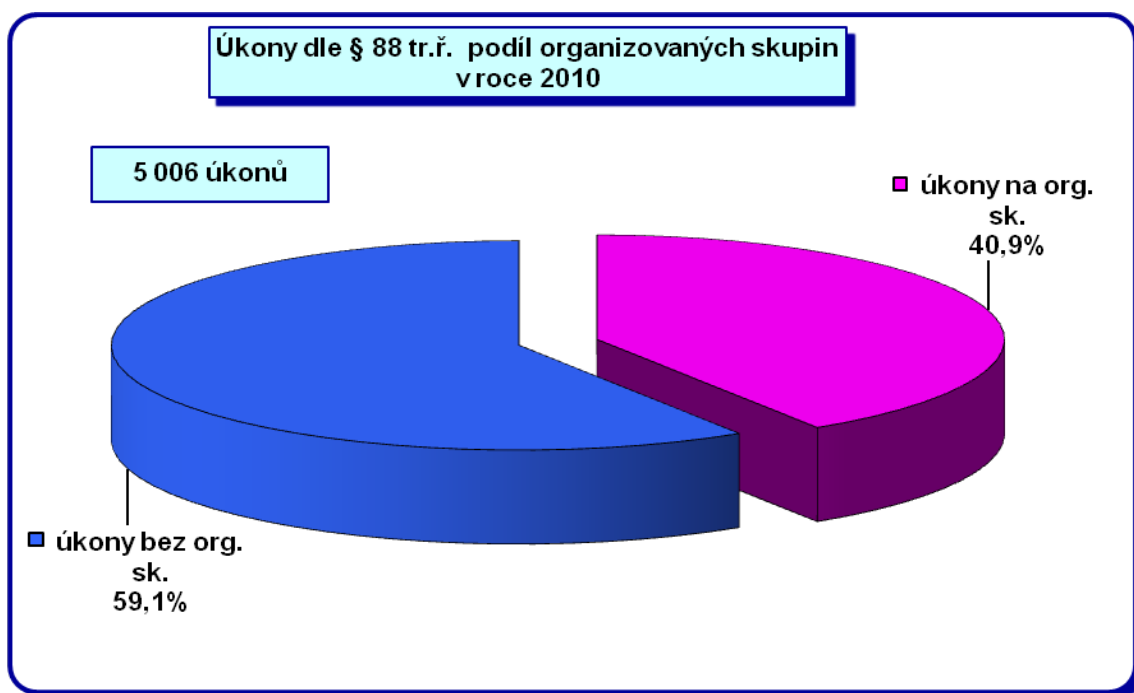
Při hodnocení SKPV KŘP krajů, eviduje nejvíce úkonů na šetření trestné činnosti s prvkem organizované skupiny v absolutních číslech i v procentuálním vyjádření KŘP Ústeckého kraje, v počtech úkonů se značným odstupem následuje

KŘP hl. m. Prahy, v podílu nasazených odposlechů se za KŘP Ústeckého kraje řadí kraj Vysočina a KŘP Zlínského kraje.

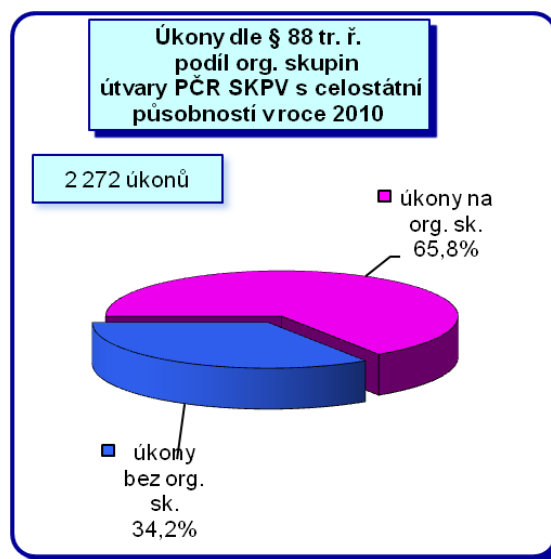
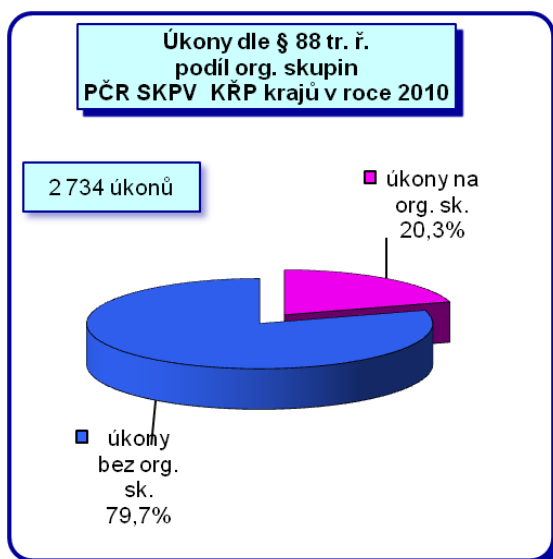
Nejvyšší počet, 876 úkonů nasazených dle § 88 tr. ř. na trestnou činnost, u níž byl zjištěn prvek organizovanosti, eviduje NPC, s 551 úkony následuje ÚOOZ. Tyto útvary vykazují samozřejmě rovněž nejvyšší podíl ve vztahu k celkovému počtu úkonů. U NPC se jedná o 89 % a u ÚOOZ o 64,8 % odposlechů zaměřených vůči organizovaným kriminálním skupinám.

V souvislosti s páčáním trestné činnosti organizovanou skupinou byly úkony dle § 88 tr. ř. využity v téměř 41 % všech nasazených odposlechů. Tento fakt jednoznačně dokresluje skutečnost, na jak závažnou trestnou činnost jsou odposlechy využívány.

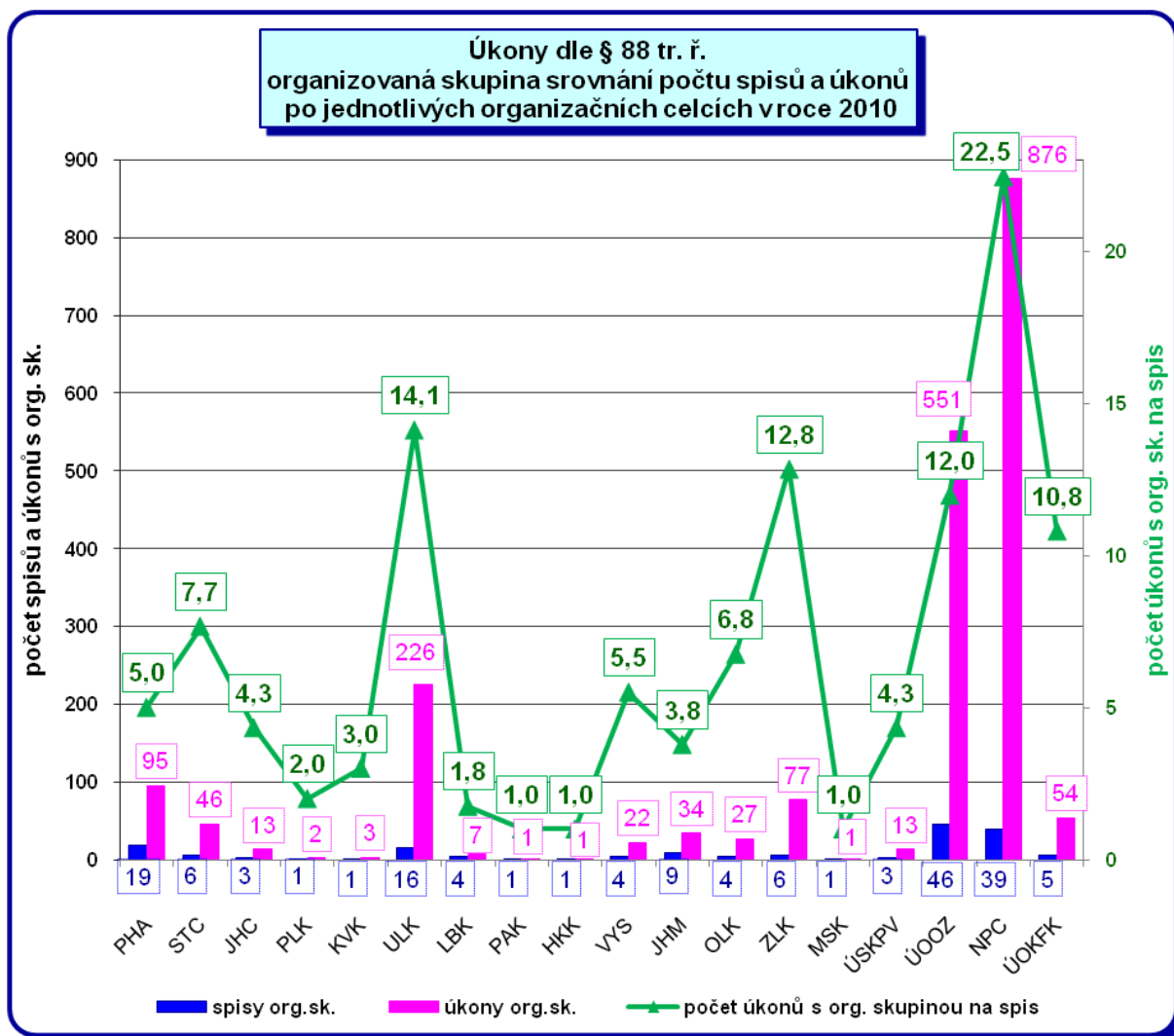

Poměr úkonů nasazených útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností na organizovanou trestnou činnost v porovnání s Policií ČR SKPV KŘP jednotlivých krajů je logicky značně vyšší. U SKPV KŘP jsou odposlechy na organizované skupiny využívány ve 20 %, přičemž u Policie ČR SKPV útvarů s celostátní působností činí tento podíl téměř 66 %.

K dokreslení situace je vhodné zmínit rozdíly mezi počty spisů s úkony na organizované skupiny a počty úkonů v těchto spisech. Jak již bylo uvedeno, šetření trestné činnosti se zapojením organizované skupiny bývá komplikovanější, trestní spis se váže k více osobám, a tudíž bývají nasazovány odposlechy na vyšší počet subjektů než v případech, kde se jedná o osoby bez vazeb na organizovaný zločin. Toto je patrné zejména u útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností,

zejména u NPC a ÚOOZ, a při nižších hodnotách i u ÚOKFK. Z útvarů SKPV KŘP byl z celostátního hlediska zaznamenán vyšší počet úkonů na organizovanou trestnou činnost na spis u SKPV KŘP Ústeckého a Zlínského kraje.

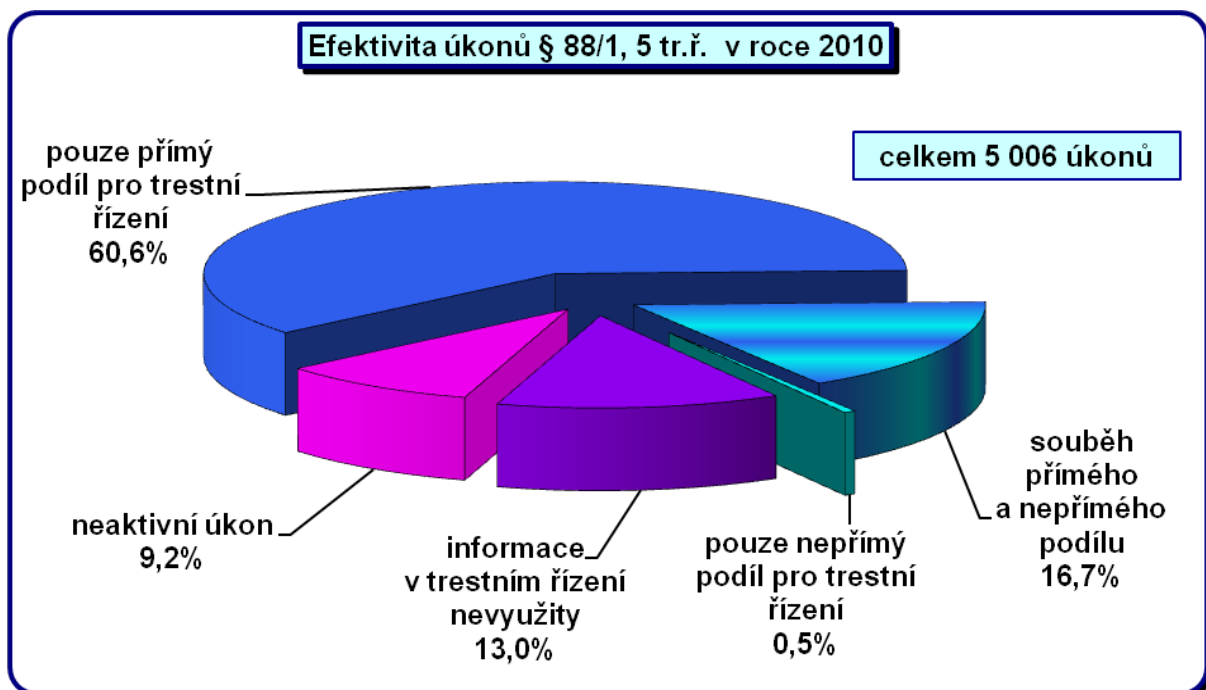
4.3.6 Vyhodnocení efektivity odposlechů v rámci trestního řízení

Efektivitu úkonů nasazených dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. i dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. lze vyhodnotit na základě níže definovaných kategorií:

1. Aktivní - úkon byl aktivován (zahájen, nasazen) ze strany specializovaného pracoviště a byly jím zjištěny informace. U úkonů, které byly aktivní, se dále detailněji vyhodnocuje, jaký měly přínos. Je možno zvolit „přímý podíl pro trestní řízení“, „nepřímý podíl pro trestní řízení“ či „ztotožnění osoby“. První dvě kategorie lze zahrnout jak samostatně, tak i kumulativně. „Ztotožnění osoby“ se vždy vybírá společně s uvedenými prvními dvěma kategoriemi. „Úkonem zjištěné informace nevyužity“ lze vybrat pouze samostatně.
2. Neaktivní - (v případě, že je zvolena tato kategorie, není již možno vybrat jinou kategorii efektivity)
 - a. neaktivní úkon - specializované pracoviště Policie ČR požadavek k realizaci úkonu přijalo, úkon byl realizován (k realizaci úkonu byly nasazeny síly a prostředky specializovaného pracoviště), ale nebyly pořízeny žádné záznamy pro trestní řízení. Např. mobilní telefon byl neaktivní, zájmová osoba se nezdržovala na území ČR a podobně.
 - b. úkon nerealizován - specializované pracoviště Policie ČR požadavek k realizaci úkonu přijalo, přesto nedošlo k realizaci úkonu. Po celou dobu platnosti souhlasu nebo příkazu justičního orgánu nebyly k realizaci úkonu nasazeny žádné síly a prostředky specializovaného pracoviště (z technických, kapacitních nebo jiných důvodů). K pořízení jakýchkoliv záznamů tedy nedošlo (ani dojít nemohlo). Ve výjimečných případech dochází k tomu, že souhlas nebo příkaz justičního orgánu byl Policii ČR SKPV vydán, ten však nikdy nebyl předán specializovanému pracovišti Policie ČR z důvodu jasné neúčelnosti úkonu (realizace zájmové osoby - pachatele TČ apod.).
3. Přímý podíl pro trestní řízení – informace byly, jsou či budou využity:
 - a. jako důkaz v tomto trestním řízení - získané informace mohou sloužit jako důkaz v rámci prováděného trestního řízení,
 - b. pro taktiku a další průběh vyšetřování - získané informace mohou být důležité pro taktiku a další průběh vyšetřování v rámci prováděného trestního řízení,
 - c. k odvrácení trestného činu - získané informace úspěšně napomohly odvrátit spáchání (přípravy, pokusu, dokonání) trestného činu,
 - d. k zadržení pachatele trestné činnosti - získané informace úspěšně vedly k zadržení pachatele trestné činnosti.

4. Nepřímý podíl pro trestní řízení – získanými informacemi byla zjištěna:
 - a. nová trestná činnost pachatele - byly získány informace o jiné trestné činnosti pachatele, která původně nebyla předmětem prováděného trestního řízení,
 - b. jiná trestná činnost třetích osob - byla zjištěna jiná trestná činnost třetích osob, které původně nebyly předmětem prováděného trestního řízení.
5. Úkon vedl ke ztotožnění osoby - realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen a jejíž totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa (např. anonymní SIM karta). Získané informace vedly k:
 - a. zproštění zájmu pro vedené trestní řízení,
 - b. k potvrzení zájmu pro vedené trestní řízení.
6. Úkonem zjištěné informace nevyužity - nebyly zjištěny informace, které by byly nějak využitelné (= neefektivní úkon).

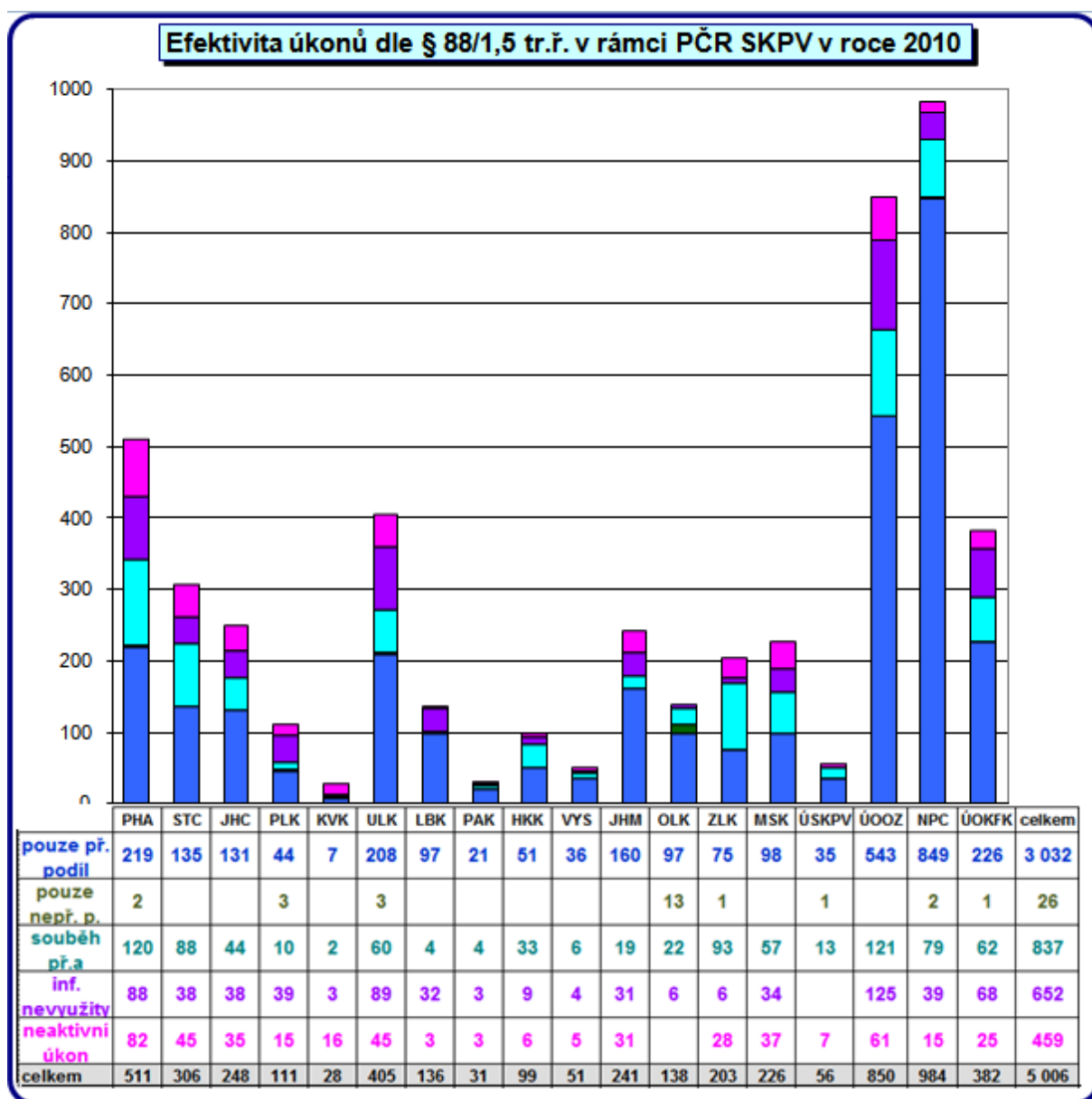
Efektivita byla kriminalisty vyhodnocena v téměř 61 % úkonů v přímém podílu pro trestní řízení (bez souběhu s nepřímým podílem), v 0,5 % pouze v nepřímém podílu pro trestní řízení a v dalších, asi 17 % souběžně v obou těchto kategoriích. Celkově tedy byla účinnost z hlediska přímého, nepřímého či současně obou těchto podílů vykázána téměř u 78 % případů. Ve 13 % úkonů získané informace nebyly v trestním řízení využity, v těchto případech by pak bylo možno dané úkony považovat za neefektivní. Zbývajících 9 % úkonů bylo neaktivních, resp. nerealizovaných.

Společně s přímým, případně i nepřímým podílem pro trestní řízení, byly vykazovány případy ztotožnění osoby. Ve 390 případech vedly úkony ke ztotožnění osoby, kdy realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen, a její totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa.

Z celkového souhrnu, kdy byla úkonem osoba ztotožněna, se v 368 případech jednalo o potvrzení zájmu pro trestní řízení a naopak ve 22 o zproštění zájmu pro trestní řízení.

EFEKTIVITA ÚKONŮ § 88/1,5 tr.ř. v roce 2010		počet odp. linek celkem	pouze přímý podíl pro trestní řízení	pouze nepřímý podíl pro trestní řízení	souběh přímého a nepřímého podílu	informace v trestním řízení nevyužity	neaktivní úkon
CELKEM ČR		5 006	3 032	26	837	652	459
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	2 734	1 379	22	562	420	351
	PHA	511	219	2	120	88	82
	STC	306	135		88	38	45
	JHC	248	131		44	38	35
	PLK	111	44	3	10	39	15
	KVK	28	7		2	3	16
	ULK	405	208	3	60	89	45
	LBK	136	97		4	32	3
	PAK	31	21		4	3	3
	HKK	99	51		33	9	6
	VYS	51	36		6	4	5
	JHM	241	160		19	31	31
	OLK	138	97	13	22	6	
	ZLK	203	75	1	93	6	28
	MSK	226	98		57	34	37
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	2 272	1 653	4	275	232	108
	ÚSKPV	56	35	1	13		7
	ÚOOZ	850	543		121	125	61
	NPC	984	849	2	79	39	15
	ÚOKFK	382	226	1	62	68	25

Zobrazený graf ilustruje rozložení efektivity využití odposlechů u SKPV KŘP krajů a útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností dle pěti zvolených základních hledisek.

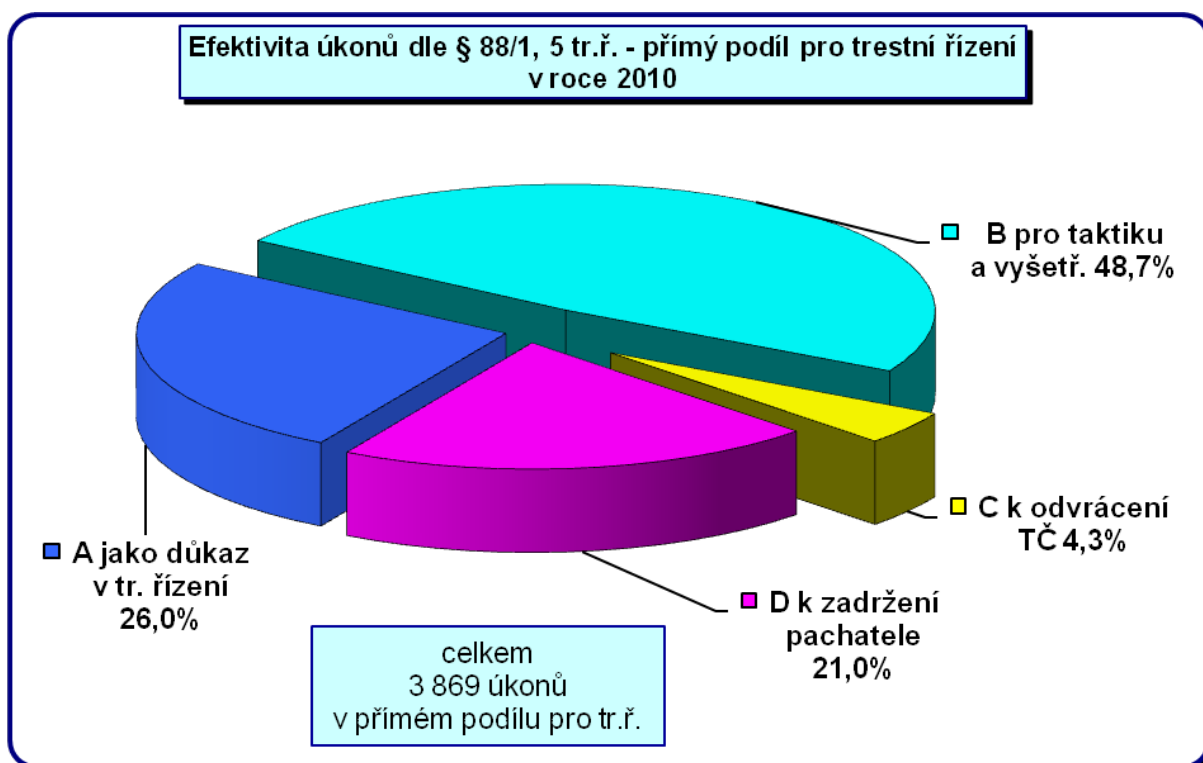
Ve vztahu k počtu nasazených úkonů vykazují v rámci Policie ČR SKPV útvary s územně vymezenou působností největší podíl úkonů, které je možno označit jako efektivní (tj. informace získané z úkonů měly přímý nebo nepřímý podíl pro trestní řízení, případně souběh obou podílů), SKPV KŘP Olomouckého kraje, s odstupem následuje SKPV KŘP Královéhradeckého kraje. V rámci útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností vykázala v roce 2010 nejvyšší podíl efektivních úkonů NPC, dále pak ÚSKPV, který předmětné úkony využil za účelem pátrání po osobách.

Ve vztahu k počtu nasazených úkonů vykazují v rámci útvarů Policie ČR SKPV s územně vymezenou působností největší podíl úkonů, u nichž získané

informace nebyly využity v trestním řízení, SKPV KŘP Plzeňského kraje, s velkým odstupem následuje SKPV KŘP Libereckého a Ústeckého kraje. V rámci útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností vykázal v roce 2010 nejvyšší podíl úkonů, které nebyly využity v trestním řízení, ÚOKFK. Souhrnně za Policii ČR z celkového počtu 652 úkonů, u nichž byla tato kategorie vykázána, bylo 321 (tj. 49,2 %) úkonů předčasně ukončeno, z toho ve 314 případech z podnětu vyžadujícího útvaru.

Přímý podíl pro trestní řízení lze dle zvoleného sledování efektivity rozdělit na 4 kategorie. Nejfrekventovaněji (48,7 %) byly získané informace kvalifikovány jako důležité pro taktiku a další průběh vyšetřování v rámci prováděného trestního řízení. U 26 % úkonů mohly získané informace sloužit jako důkaz v prováděném trestním řízení a ve 21 % vedly získané informace k zadržení pachatele trestné činnosti. Celkem u 292 odposlechů, tj. ve 4,3 % úkonů, vykázaných v přímém podílu, napomohly zjištěné informace k odvrácení přípravy, pokusu či dokonání trestného činu.

U odposlechů vyhodnocených v přímém podílu pro trestní řízení byl zaznamenán velký počet souběhů, kriminalisté při vyplňování efektivity převážně volili kombinace těchto 4 kategorií (viz dále).

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

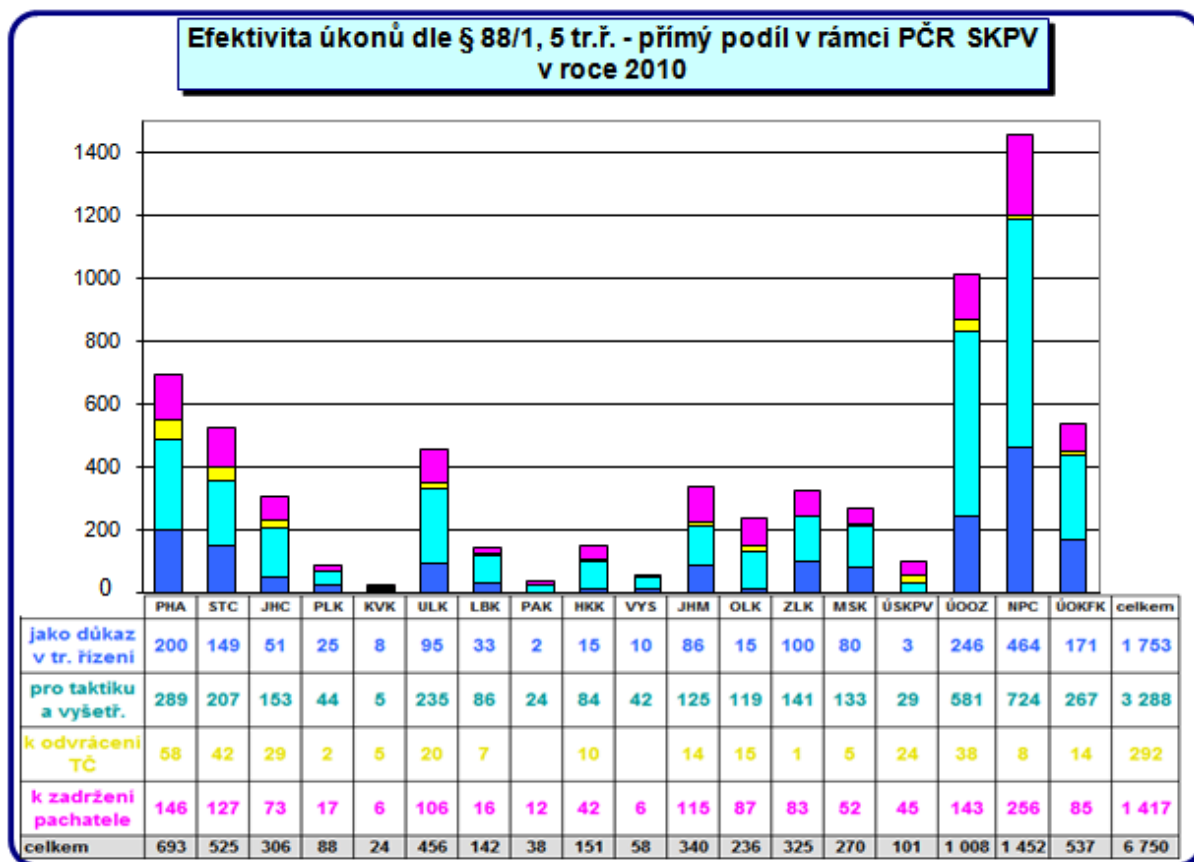
Při hodnocení efektivity jednotlivých kategorií přímého podílu pro trestní řízení z pohledu SKPV KŘP oproti útvarům Policie ČR SKPV útvarům s celostátní působností lze konstatovat, že použití získaných informací pro taktiku a další vyšetřování bylo frekventovanější u Policie ČR SKPV útvarů s celostátní působností, a to zejména zásluhou NPC a ÚOOZ. U útvarů s územně vymezenou působností vyhodnotila v nejvyšším podílu informace získané odposlechy jako užitečné

pro taktiku a další průběh vyšetřování SKPV KŘP Olomouckého a Královéhradeckého kraje.

Při srovnání poměrného využití informací získaných z odposlechů útvarů Policie ČR SKPV s územně vymezenou působností a útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností vykazují využití informací jako možného důkazu v trestním řízení častěji útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností (s výjimkou ÚSKPV, který úkony využívá pro účely pátrání, a u něhož vedly úkony registrované v přímém podílu zejména k zadržení pachatele). Naopak útvary Policie ČR SKPV s územně vymezenou působností vyhodnotily, oproti útvarům Policie ČR SKPV s celostátní působností častěji efektivitu úkonů v případech, kdy získané informace vedly k úspěšnému zadržení pachatele či k úspěšnému odvrácení spáchání trestného činu.

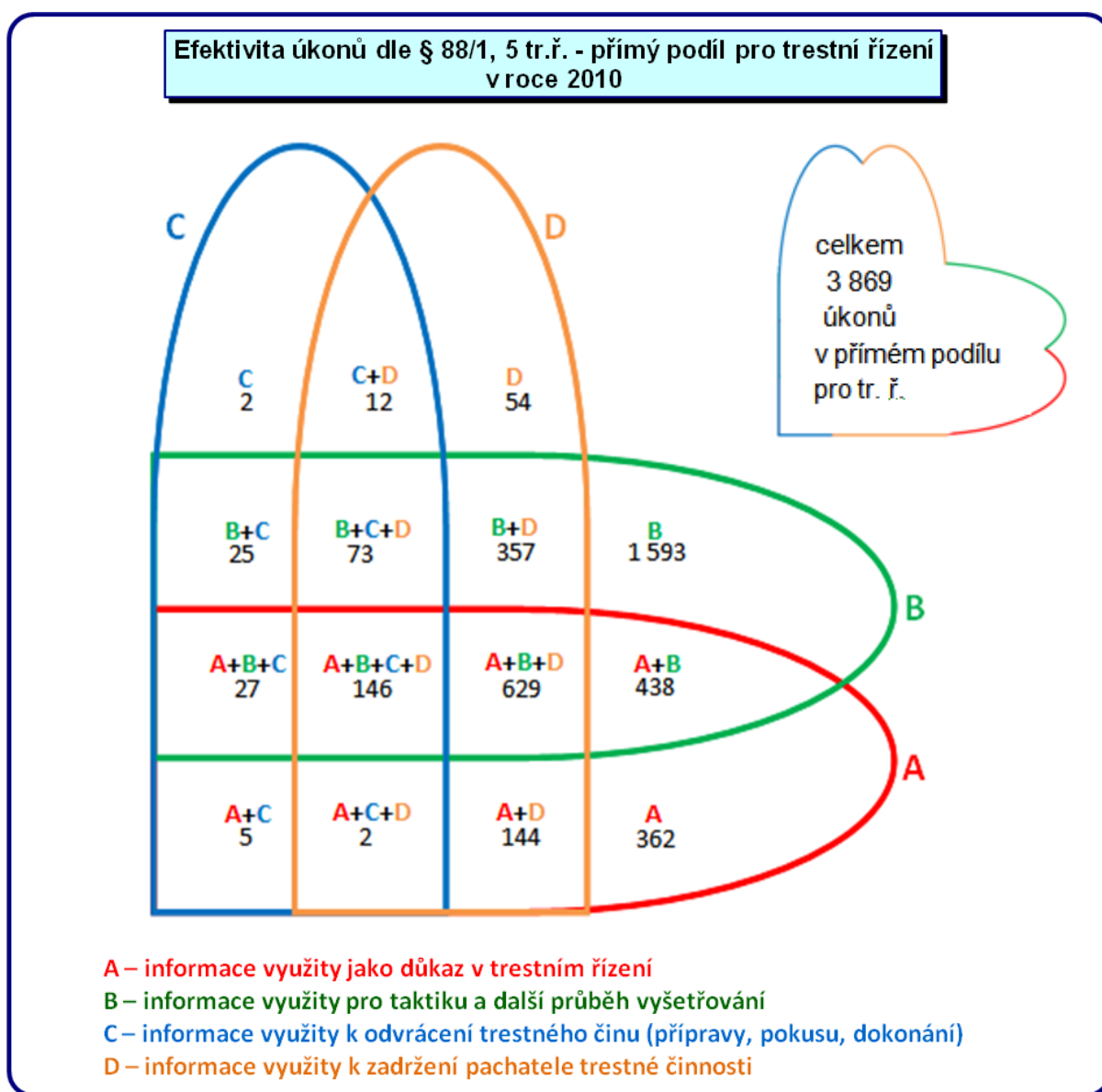
Obecně lze zhodnotit, že až na výše uvedené výjimky u ÚSKPV, související s jeho specifickým postavením, je poměr efektivit informací získaných pomocí odposlechů z hlediska jednotlivých kategorií přímého podílu pro trestní řízení u všech organizačních celků Policie ČR SKPV srovnatelný.

Níže uvedený graf prezentuje jednotlivé kategorie efektivit z hlediska přímého podílu pro trestní řízení. Je nutno zdůraznit, že v grafu nejsou zapracovány souběhy více kategorií, tedy efektivita je započtena ve všech kategoriích, označených vyplňujícím kriminalistou.

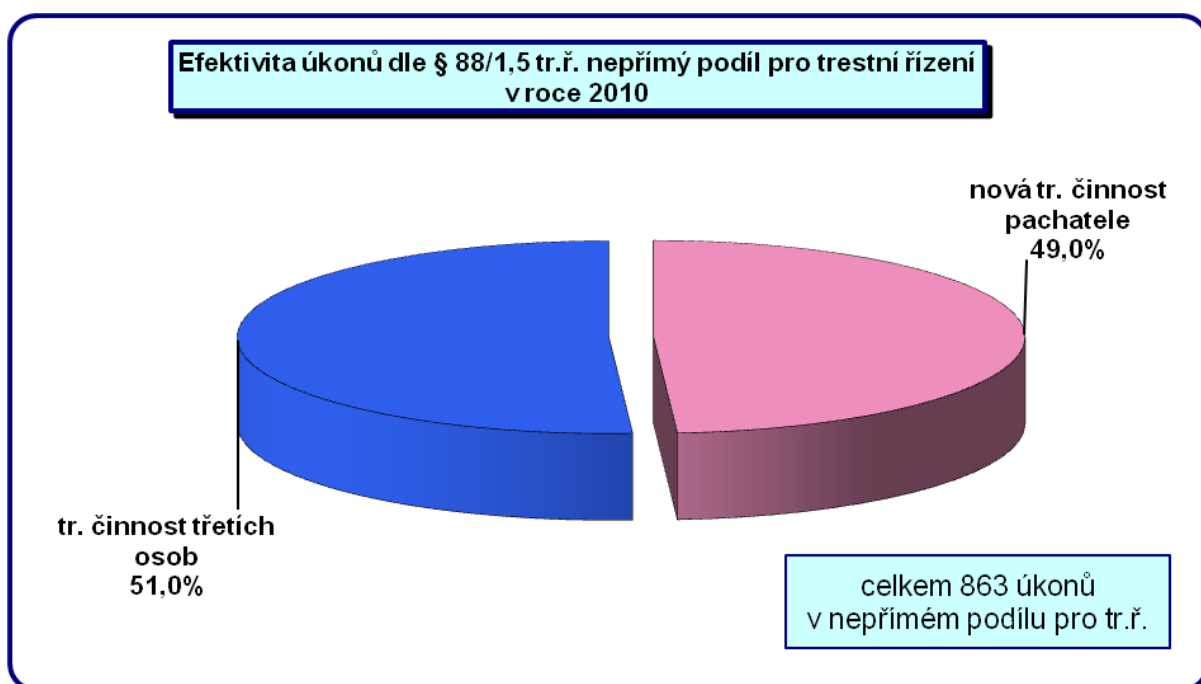
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Z důvodu co nejpřehlednějšího znázornění bylo zvoleno prezentování zastoupení všech čtyř kategorií přímého podílu pro trestní řízení včetně jejich vzájemných průniků zanesením do množin. Dle uvedeného členění bylo zjištěno, že ze všech 3 869 odposlechů zahrnutých do přímého podílu pro trestní řízení byla nejfrekventovaněji označena samostatně kategorie „informace byly využity pro taktiku a další vyšetřování“ (1 593, tj. 41,2 %). Následoval souběh tří kategorií, kdy u 629 (tj. 16,3 %) úkonů vedly informace k zadržení pachatele, současně sloužily pro taktiku a další vyšetřování a rovněž se předpokládá jejich použití jako důkazu pro trestní řízení. Dále se vyskytovaly souběhy dvou kategorií. V případě 438 (tj. 11,3 %) odposlechů se jednalo o využití informací pro taktiku a další průběh vyšetřování a jako důkaz pro trestní řízení. Dále, u 362 úkonů (tj. 9,4 %) byla samostatně přiřazena kategorie možného „použití informací jako důkazu v trestním řízení“. Nezanedbatelný podíl (tj. 9,2 %) vykazoval souběh užití „informací pro taktiku a další průběh vyšetřování“ a „k zadržení pachatele“ (357 úkonů). Podíly dalších kategorií, resp. jejich souhrny, již nedosahovaly čtyřprocentního zastoupení v rámci analyzované efektivity přímého podílu pro trestní řízení.

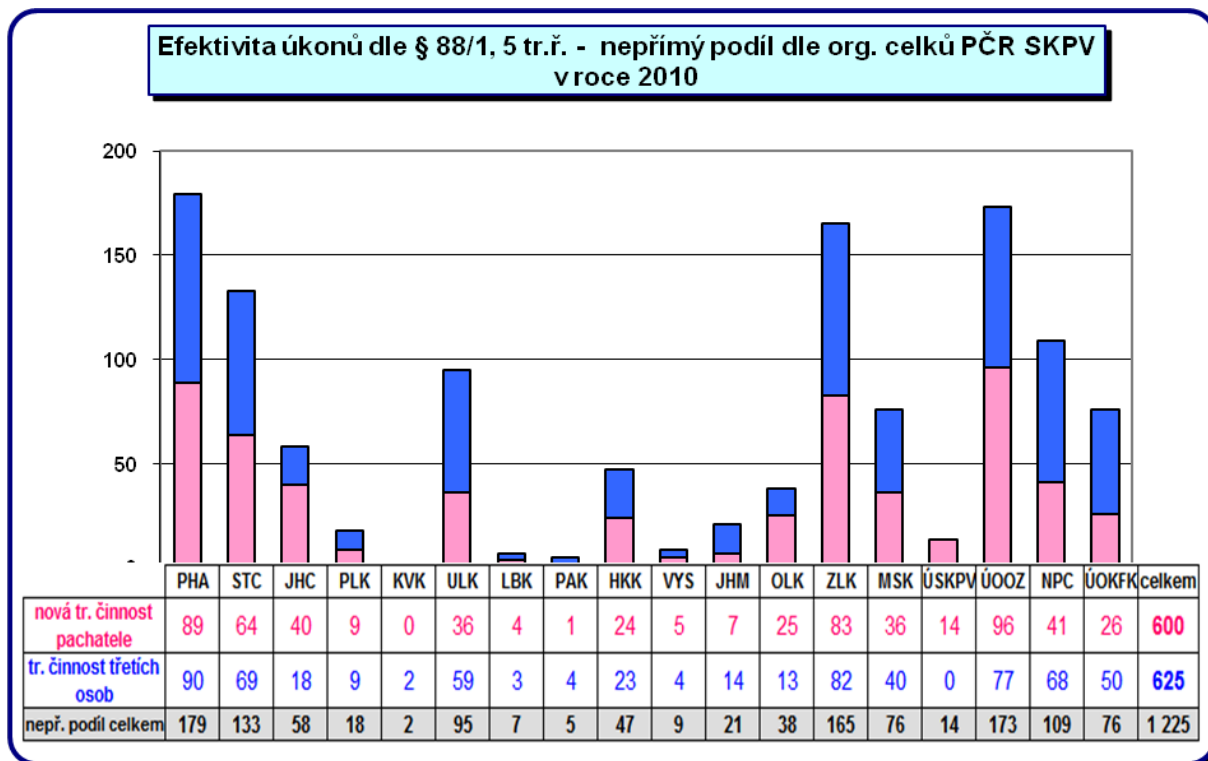
Informace vyhodnocené jako nepřímý podíl pro trestní řízení byly rozčleněny do dvou kategorií. Jedná se o novou trestnou činnost pachatele, do níž jsou zahrnuty případy, kdy byly získány informace o jiné trestné činnosti pachatele, která původně nebyla předmětem prováděného trestního řízení. Zjištění jiné trestné činnosti třetích osob, které zpočátku nebyly předmětem prováděného trestního řízení, je registrováno v kategorii trestná činnost třetích osob.

Z níže uvedených grafů je patrné, že úkony, jimiž byla zjištěna trestná činnost třetích osob (51 %), mírně převažovaly nad úkony, pomocí nichž byly zjištěny informace o nové trestné činnosti pachatele (49 %). Při porovnání rozložení těchto kategorií nepřímého podílu efektivity celkově mezi útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností a útvary SKPV KŘP s územně vymezenou působností lze konstatovat, že podíly jsou téměř totožné jako v případě celkového rozložení.

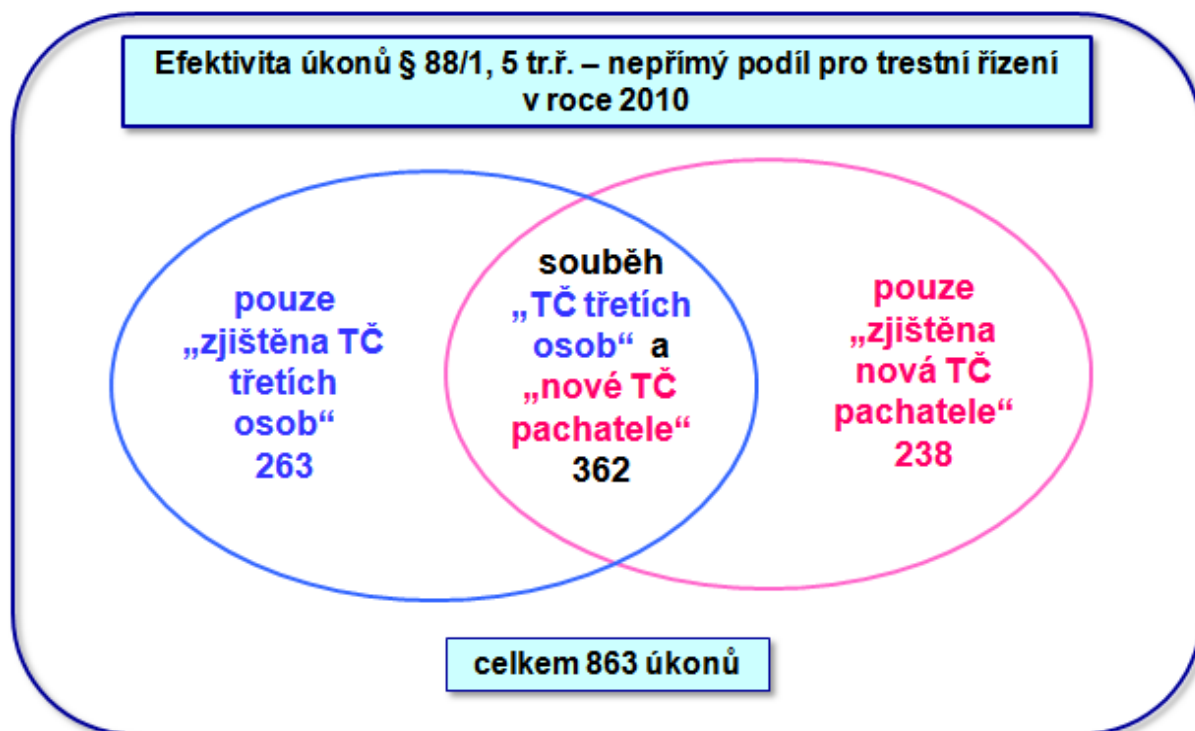
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Z pohledu jednotlivých organizačních článků vykazoval nejvyšší poměr zjištění nové trestné činnosti pachatele v nepřímém podílu pro trestní řízení ÚSKPV. Naopak, nejvyšší poměr efektivity v případech, kdy odposlechy přispěly k odhalení trestné činnosti třetích osob, byl zaznamenán u SKPV KŘP Karlovarského a Pardubického kraje, nutno však uvést, že se jednalo o minimální absolutní hodnoty.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Pro přehlednější ilustraci byly rovněž kategorie nepřímého podílu pro trestní řízení včetně průniků zaznamenány do množin. Nejvíce úkonů (362, tj. 41,9 %) vedlo současně „k odhalení trestné činnosti třetích osob“ i „k zjištění nové trestné činnosti pachatele“, následovaly úkony, které přispěly samostatně „ke zjištění trestné činnosti třetích osob“ (263, tj. 30,5 %). Asi o 3 % méně úkonů (238, tj. 27,6 %) vedlo „ke zjištění nové trestné činnosti pachatele“.

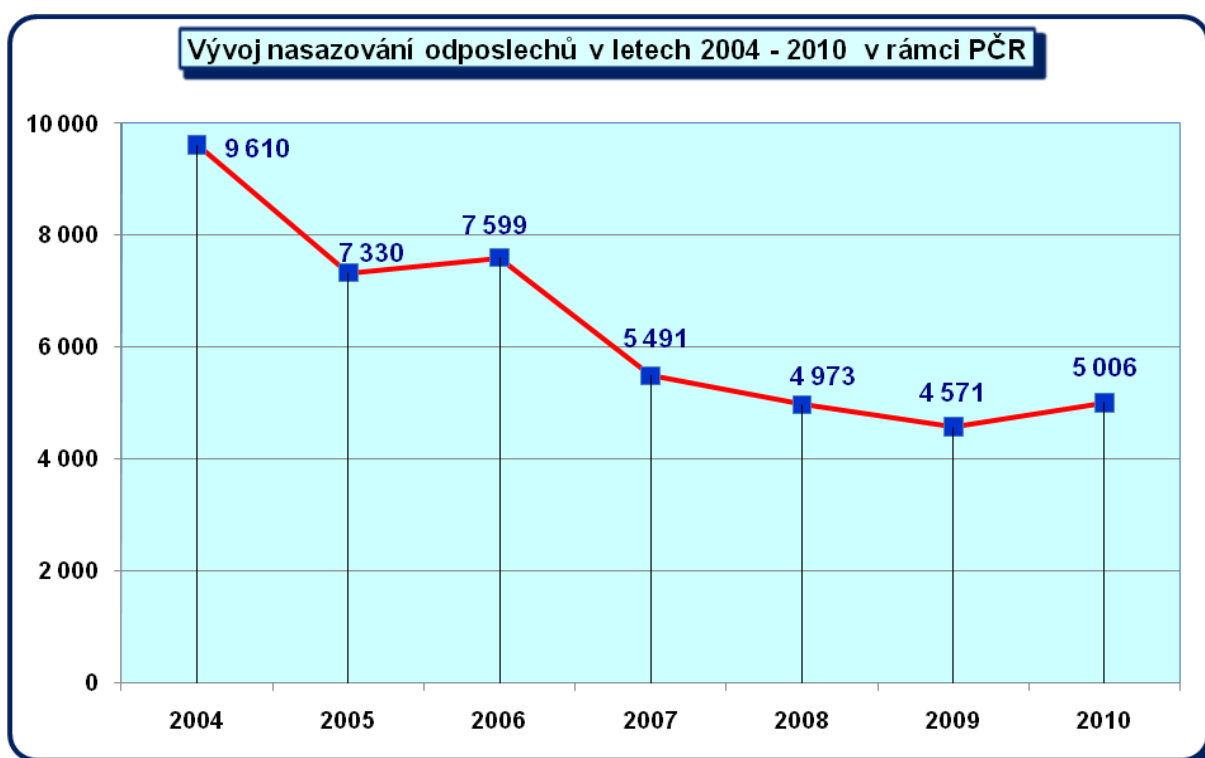

Při hodnocení efektivity nepřímého podílu pro trestní řízení je nutno připomenout již výše uvedený souběh přímého a nepřímého podílu pro trestní řízení. Nepřímý podíl byl registrován celkem u 863 úkonů, z toho u 837 (tj. 97 %) úkonů v souběhu s přímým podílem a jen u 26 úkonů byla efektivita vykázána samostatně jako nepřímý podíl.

4.3.7 Vývojové trendy v nasazování odposlechů

Na úvod této kapitoly je třeba konstatovat, že CIAP nedisponuje vlastními relevantními údaji o počtech odposlechů do roku 2006. S ohledem na skutečnost, že bez vývojových trendů by se analytický výstup jevil neuceleným, byla pro účely vývoje počtu odposlechů použita za roky 2004 a 2005 data ÚZČ.

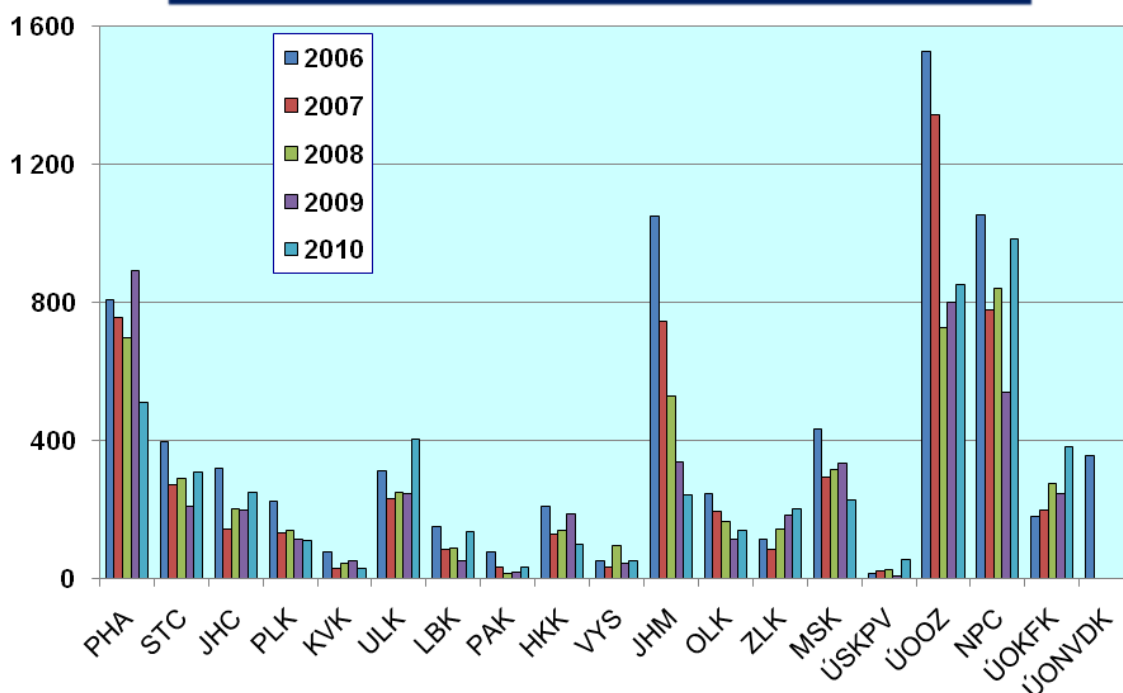
Vývojové trendy vycházející z údajů poskytnutých ÚZČ jsou vyhodnocovány až od roku 2004. V předchozích letech byly sice také sledovány počty odposlechů, avšak dle odlišné metodiky (do roku 2004 se jednalo o počty zahájených odposlechů v daném roce, od roku 2004 o počty ukončených úkonů). Komparaci se staršími daty nelze tedy provést.

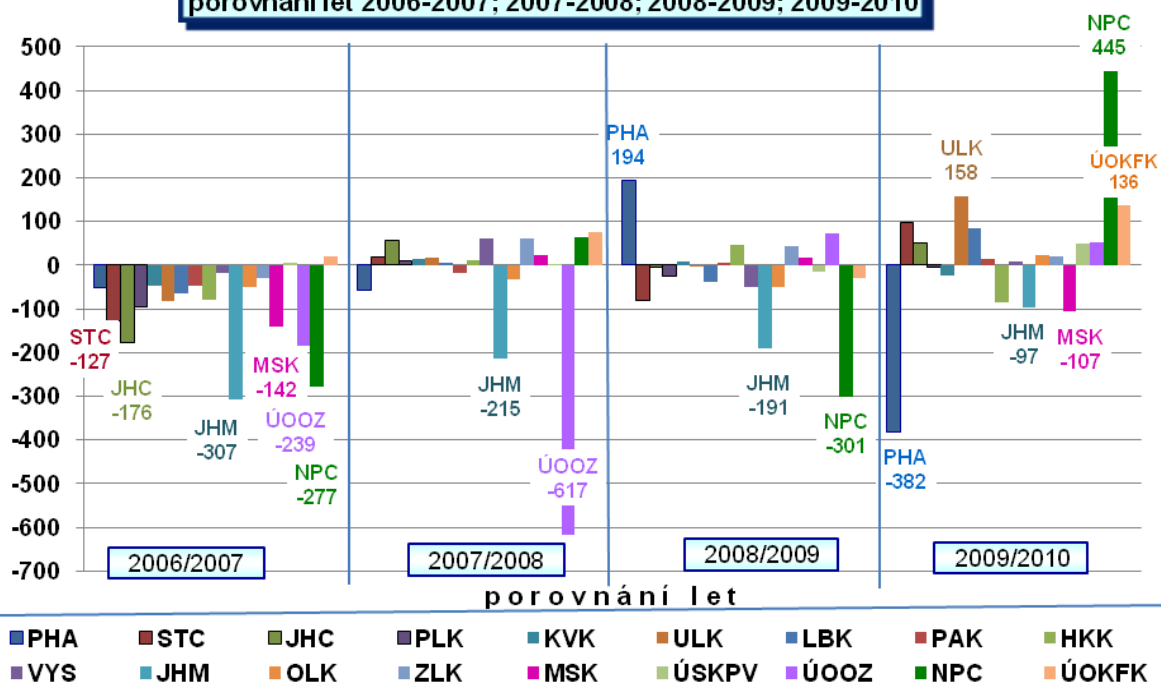
Z výše uvedeného grafu je zřejmé, že v delším časovém horizontu vykazuje počet odposlechů výrazně sestupnou tendenci. K rapidnímu snížení počtu úkonů došlo v roce 2005 (o 2 280 úkonů, tj. 23,7 %) a 2007 (o 2 108, tj. 27,7 %). Sestupný trend byl přerušen v roce 2006 (nárůst o 269 úkonů, tj. 3,7 %). Křivka počtu odposlechů v roce 2010 představuje nárůst o 435 úkonů (tj. 9,5 %).

Při porovnání počtu odposlechů realizovaných v roce 2010 oproti roku 2004 je evidentní značný pokles v nasazování těchto úkonů (4 604, tj. téměř 48 %).

Počty odposlechů dle jednotlivých útvarů PČR v letech 2004 - 2010

**Nárůsty a úbytky odposlechů dle jednotlivých útvarů PČR
porovnání let 2006-2007; 2007-2008; 2008-2009; 2009-2010**

Jak již bylo zmíněno výše, zpracovatelé analýzy nedisponují vlastními daty až do roku 2005, tudíž přepočítání odposlechů na nově vzniklá KŘP byl proveden až od roku 2006 (tedy diferencovaně od souhrnných počtů za roky). Úkony, které byly vykázány u dřívější správy kraje, který se rozdělil, byly automaticky přiřazeny nástupnickému KŘP.

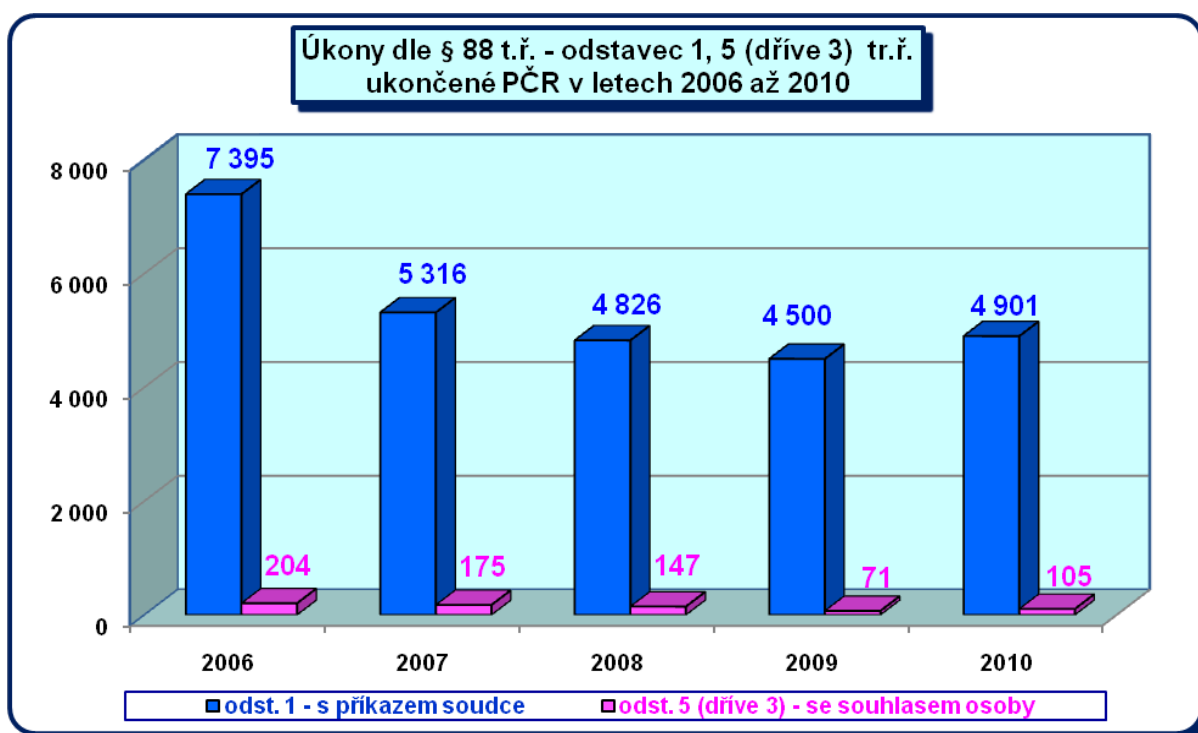
Úkony dle § 88/1,5 tr.ř. v roce 2010		2006	2007	2008	2009	2010
CELKEM ČR		7 599	5 491	4 973	4 571	5 006
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	4 469	3 150	3 106	2 979	2 734
	PHA	809	756	699	893	511
	STC	397	270	289	208	306
	JHC	320	144	202	198	248
	PLK	225	130	140	115	111
	KVK	75	28	43	51	28
	ULK	313	232	250	247	405
	LBK	149	84	89	52	136
	PAK	78	32	13	17	31
	HKK	208	128	138	185	99
	VYS	52	33	93	44	51
	JHM	1 051	744	529	338	241
	OLK	245	195	163	114	138
	ZLK	113	82	142	184	203
	MSK	434	292	316	333	226
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	3 130	2 341	1 867	1 592	2 272
	ÚSKPV	15	21	24	8	56
	ÚOOZ	1 528	1 344	727	799	850
	NPC	1 054	777	840	539	984
	ÚOKFK	179	199	276	246	382
	ÚONVDK	354				

V rámci útvarů Policie ČR SKPV s územně vymezenou působností vykazují dlouhodobě vyšší počty odposlechů v porovnání s ostatními útvary SKPV KŘP hl. m. Prahy, Jihomoravského, Moravskoslezského a Středočeského kraje. Přestože SKPV KŘP hl. m. Praha dosáhla nejnižšího počtu od roku 2006, i tak zůstává na předním místě ve využívání těchto úkonů. Za ní se v roce 2010 zařadilo SKPV KŘP Ústeckého kraje, které naopak zaregistrovalo nejvíce úkonů od roku 2006. Ze všech útvarů vykazuje dlouhodobě nejprudší propad SKPV KŘP Jihomoravského kraje.

Mezi útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností dosahoval během celého sledovaného období nejvyšších počtů nasazených odposlechů ÚOOZ, s výjimkou let 2008 a 2010, kdy nejvyšší počet odposlechů v těchto letech bylo ukončeno u NPC. Všechny útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností vykázaly v roce 2010 nárůst, přičemž ÚOKFK i ÚSKPV dosáhly nejvyššího počtu od roku 2006.

Při porovnání počtů odposlechnů v letech 2009 a 2010 lze konstatovat, že u většiny SKPV KŘP byl v roce 2010 zaregistrován vzestupný počet ukončených odposlechnů, paradoxně u všech zbývajících, které vykázaly pokles (SKPV KŘP hl. m. Praha, Plzeňského, Královéhradeckého, Jihomoravského i Moravskoslezského kraje) představoval počet ukončených úkonů nejnižší hodnotu od roku 2006.

Při porovnání nasazování odposlechnů z hlediska pátého (dříve třetího) odstavce § 88 tr. ř. se situace až do roku 2008 výrazně neměnila, z celkového počtu odposlechnů se podíl úkonů vyžádaných na základě souhlasu odposlouchávané osoby pohyboval kolem 3 %. Jak již bylo výše uvedeno, od 1. 7. 2008 novela trestního řádu umožňuje odposlech na žádost osoby jen na 6 trestných činů. Nepatrný pokles úkonů vyžádaných dle odstavce 5 byl zaznamenán již v roce 2008. Plně se tato novela promítla až do počtu odposlechnů ukončených v roce 2009, kdy došlo k prudkému poklesu odposlechnů vyžádaných na základě souhlasu osoby. Oproti předchozímu roku, činilo v roce 2010 navýšení odposlechnů nasazených na základě pátého odstavce asi půl procenta.

Z hlediska druhu trestné činnosti vzrostlo používání odposlechnů na objasňování zejména toxikománie, oproti roku 2009 činí nárůst 673 úkonů (tj. téměř 40 %). Ve sledovaném období dochází k významnému nárůstu dostupnosti nedovolených omamných a psychotropních látek v ČR, jejich zneužívání i progresi kvalifikované drogové trestné činnosti v jejích nejzávažnějších formách. Ze strany NPC, do jehož gesce spadá předmětná problematika, se vyšší tlak na kvalitu trestního řízení pozitivně odrazil na skladbě stíhaných právních kvalifikací s výrazným příklonem k vyšším organizovaným formám výroby, distribuce a mezinárodního obchodu, stejně jako na počtu NPC obviněných osob. V roce 2009 tento počet činil 85 osob a v roce 2010 se jednalo již o 150 obviněných.

Více odposlechů bylo použito také na ostatní majetkovou trestnou činnost, trestnou činnost proti veřejnému zájmu, daňovou trestnou činnost, mravnostní a násilnou trestnou činnost (zj. vydírání). U trestné činnosti proti veřejnému zájmu vzrostly zejména úkony na zločinné spolčení, úplatkářství, padělání a pozměňování veřejné listiny, s odstupem i na zneužívání pravomoci veřejného činitele. Na výrazném poklesu použití odposlechů na krádeže, krádeže vloupáním a podvody se citelně projevil dopad nové legislativní úpravy (zvýšení horní hranice zvlášť závažného zločinu na 10 let a tomu odpovídající vliv na ustanovení § 88 odst. 1 tr. ř.).

Přestože v roce 2010 byl za celou Policii ČR vykázán nárůst ve využívání institutu § 88 tr. ř., tak souhrnně za všechna SKPV KŘP došlo k poklesu odposlechů, nárůst byl způsoben navýšením odposlechů u útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností. Oproti roku 2009 vzrostly úkony vykázané na organizované skupiny o 239 (tj. cca 13 %) úkonů, a to právě zásluhou útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností, u nichž celkově úkony na organizovanou trestnou činnost stouply o 479, tj. 47 %, a to zejména zásluhou NPC, dále pak ÚOOZ.

Průměrné délky odposlechů

Podstatnou náležitostí příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu je i stanovení doby, po kterou je tento zákonný prostředek povolen. Do poloviny roku 2008 se jednalo o šest měsíců s možností dále tuto dobu opakovaně prodlužovat, vždy maximálně o dalších šest měsíců. Po přijetí novely trestního řádu byla od 1. 7. 2008 tato doba zkrácena na čtyři měsíce, opět s možností opakovaného prodlužování, vždy maximálně o další čtyři měsíce. Pro prodloužení odposlechu jsou však novelou stanoveny přísnější podmínky, kdy prodloužení úkonu může nařídít pouze soudce soudu vyššího stupně a v přípravném řízení na návrh státního zástupce pouze soudce krajského soudu.

Průměrná délka platnosti prvního soudního příkazu (bez prodloužení) i skutečná průměrná délka odposlechů měly v období let 2005 – 2007 mírně vzestupnou tendenci. Zkrácení průměrné délky platnosti prvního soudního příkazu, a zkrácení skutečné průměrné délky odposlechu od roku 2008 je ovlivněno výše zmiňovanou novelou trestního řádu. Oproti roku 2009 se v roce 2010 mírně navýšila průměrná délka platnosti prvního soudního příkazu (o 5,4 dne) i skutečná průměrná délka odposlechu (o 7,6 dne). Přepočtem skutečné průměrné délky odposlechu k celkovému počtu odposlechů za období let 2004 až 2010 zjistíme, že tato doba činí v průměru 87,8 dne. V roce 2010 dosahovala skutečná průměrná délka odposlechu 86,7 dne, dospěla tedy na hodnotovou úroveň roku 2008, což je asi 1 den pod uvedeným 7letým průměrem.

V roce 2010 se procento prodloužených odposlechů navýšilo o necelé 1 %. Podíl zkrácených odposlechů od roku 2004 s výjimkou roku 2008 setrvale klesá, a v roce 2010 dosáhl nejnižší hodnoty (2 207 předčasně ukončených úkonů, tj. 44,9 % z celkového počtu skončených odposlechů). Absolutní většina z nich byla ukončena na základě požadavku útvaru, který odposlech vyžadoval (2 142

odposlechů). Rovněž do tohoto vývoje se promítla změna lhůt platnosti soudního příkazu ze šesti na čtyři měsíce.

Průměrná délka platnosti prvního soudního příkazu (bez prodloužení)

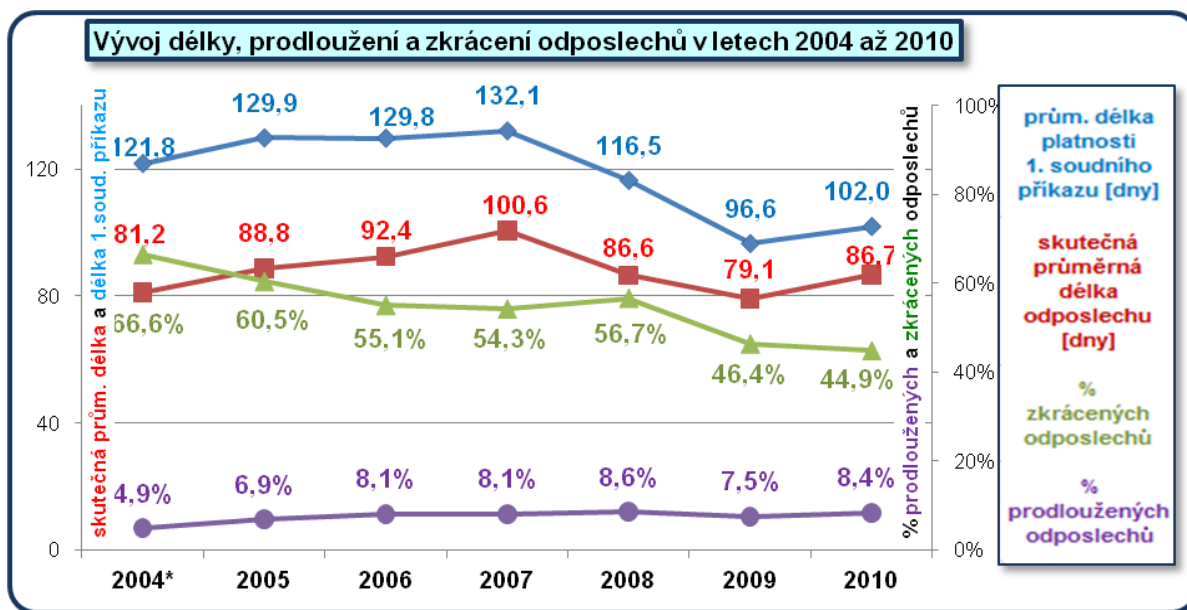
§88 tr. ř. - odposlechy	II.pol. 2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
průměrná délka 1. povolení [dny]	121,81	129,85	129,76	132,05	116,46	96,60	101,96

Skutečná průměrná délka odposlechu

§88 tr. ř. - odposlechy	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
průměrná délka[dny]	81,23	88,76	92,42	100,61	86,58	79,11	86,69

Zkrácení/prodloužení délky odposlechu

§88 tr. ř. - odposlechy	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
procento zkrácených	66,6%	60,5%	55,1%	54,3%	56,7%	46,4%	44,9%
procento prodloužených	4,9%	6,9%	8,1%	8,1%	8,6%	7,5%	8,4%

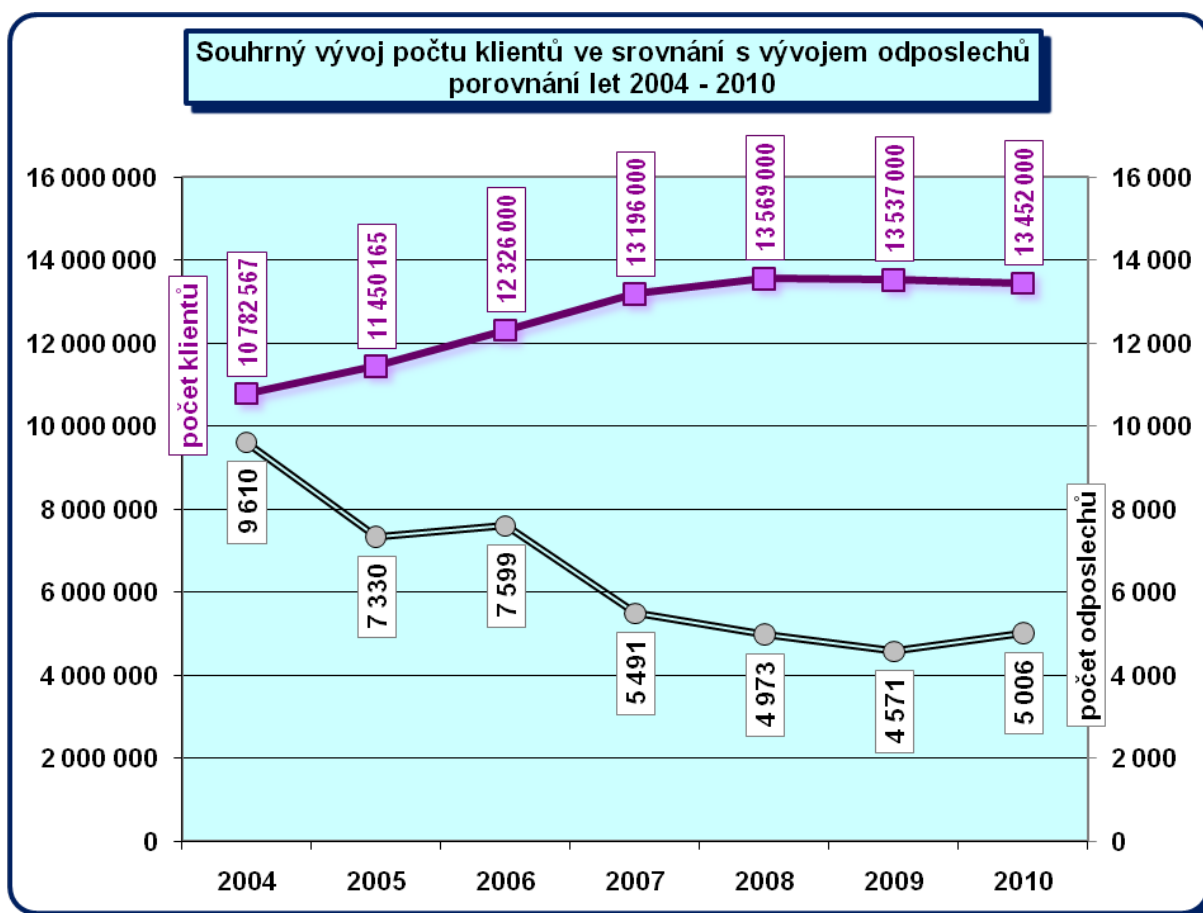

* průměrná délka platnosti 1. soudního příkazu za 2. pololetí 2004

Údaje do roku 2006 poskytl ÚZČ, data od roku 2007 byla získána vytěžením analyticko-statistického systému MU II.

4.3.8 Odposlechy a rozvoj moderních komunikačních prostředků

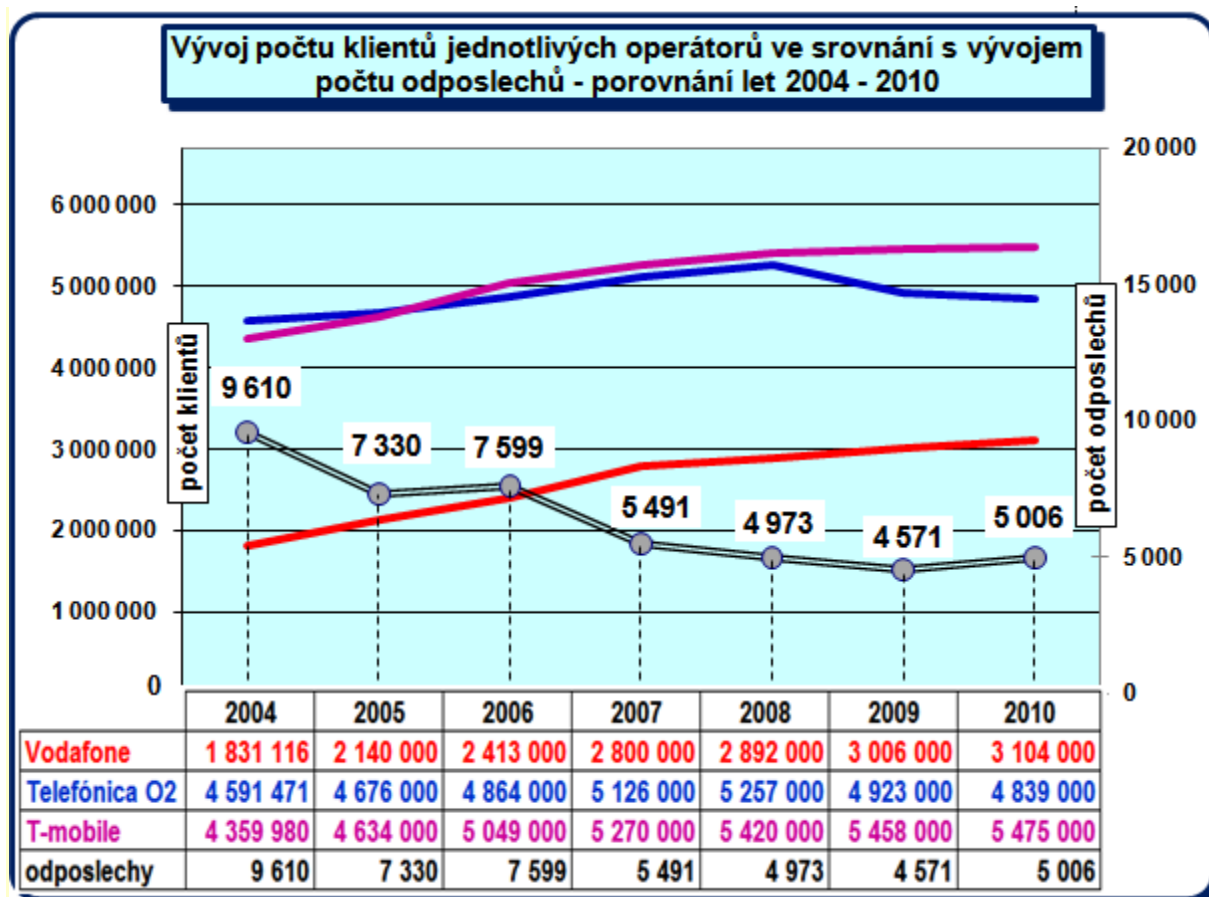
Vývojové trendy v oblasti mezilidské komunikace se stávají méně osobními a přesouvají se stále více do úrovně neosobních telekomunikačních forem. Razantní průnik stále se zdokonalujících elektronických prostředků do společnosti se promítá do způsobu komunikace a přináší s sebou větší flexibilitu, zvýšení mobility komunikačních prostředků a v návaznosti na to zároveň i kvalitativní změny v chování abonentů, jejichž život se stále více přesouvá do této neosobní sféry komunikace. To se samozřejmě promítá i do oblasti zločinu, kdy i pachatelé stále více využívají moderních technologií, zejména elektronických a telekomunikačních prostředků k přípravě a organizaci trestné činnosti. Trendem 21. století, započatým již v devadesátých letech století minulého, je široký rozvoj moderních technologií, nejen na území České republiky, ale i v mezinárodním měřítku. Z výše uvedeného vyplývá, že při analyzování příčin a míry nárůstu využívání odposlechů telekomunikačního provozu je třeba zohledňovat a vyhodnocovat aktuální vývoj na telekomunikačním trhu.

Výše uvedený graf zachycuje vývojové trendy celkového počtu klientů mobilních operátorů Vodafone, T-mobile a Telefonica O2 (za rok 2009 je připočteno 150 000 klientů Ufon, za rok 2010 34 000 klientů MobilKom) ve srovnání s vývojem odposlechů za posledních sedm let. Zatímco se počty klientů mobilních operátorů každoročně zvyšovaly (do roku 2007 zhruba o necelý milion klientů ročně, v roce

2009 a 2010 dochází k mírnému poklesu), křivka odposlechů zobrazuje z dlouhodobějšího pohledu pokles. Výjimku v tomto celkovém úbytku odposlechů v průběhu posledních let představuje nárůst odposlechů o 269 úkonů v roce 2006 a o 435 odposlechů v roce 2010.

Z informací poskytnutých jednotlivými providery byl vyhodnocen vývoj počtu klientů největších mobilních operátorů působících v České republice. Následující tabulky a grafy názorně ukazují vývoj počtu klientů všech tří největších operátorů, kterými jsou Vodafone, T-mobile a Telefónica O2, ve srovnání s vývojem odposlechů.

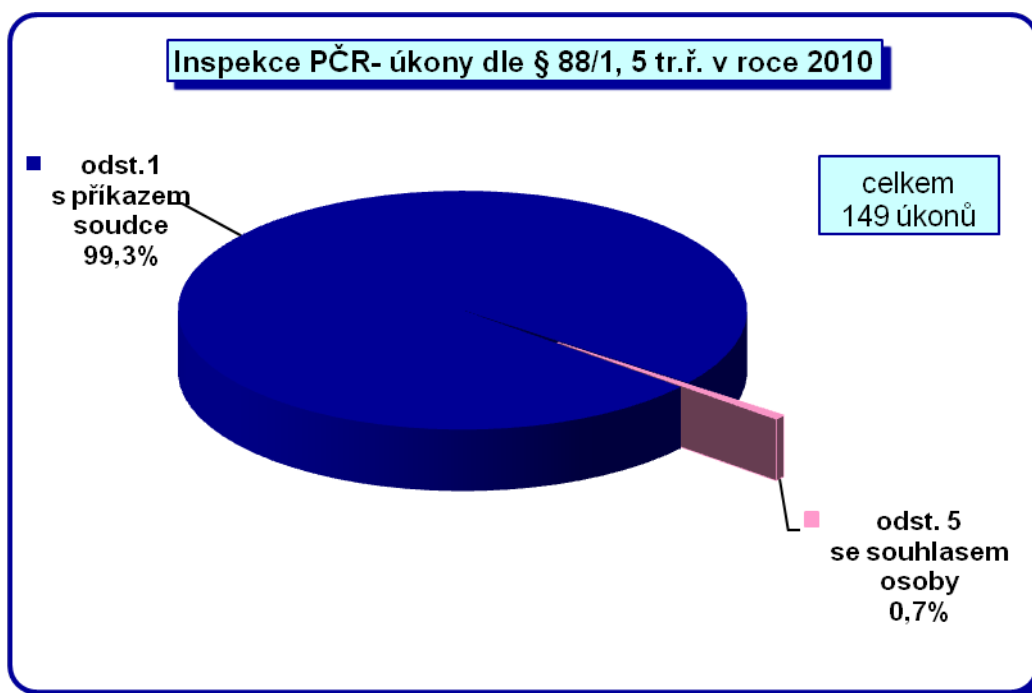
Z uvedeného vyhodnocení vyplývá, že trend růstu počtu klientů se pozvolna stabilizuje, moderní komunikační prostředky používá stále více osob, přesto z vývoje posledních dvou let vyplývá jistá nasycenost klientů jednotlivých mobilních operátorů. Vzhledem k faktu, že celkový počet klientů největších mobilních operátorů přerůstá celkový počet obyvatel České republiky, je zřejmé, že jedna osoba používá více dostupných komunikačních prostředků, což se odráží, jak již bylo předesláno, i v páchání trestné činnosti. Ve skutečnosti je počet telefonických komunikačních prostředků ještě větší, protože v uváděných tabulkách chybí informace od ostatních operátorů působících na území České republiky včetně všech pevných linek, a o stále oblíbenějším telefonování prostřednictvím internetu ad.

4.4 Využívání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu Inspekcí Policie ČR

Za rok 2010 bylo Inspekcí Policie ČR evidováno 149 odposlechů. Tyto úkony byly nasazeny celkem ve 38 spisech, což činí necelé 4 úkony na spis. Inspekce Policie ČR neměla nasazen žádný odposlech ve spisu s mezinárodní právní pomocí ani v pátrání. Ve všech případech se tedy jednalo o spisy trestní.

úkony dle § 88/1,5 tr.ř. v roce 2010	počet odp. linek celkem	z toho dle §88/1 tr.ř.	z toho dle §88/5 tr.ř.	tj. % ze všech odp. linek	počet odp. osob	průměr odp. linek na osobu	spisů s úkony dle §88/1,5 tr.ř.	průměr odp. linek na spis
Inspekce PČR	149	148	1	0,7	75	2,0	38	3,9

Dle jednotlivých ustanovení předmětného paragrafu tr. ř. je zcela markantní, že Inspekce Policie ČR nasazovala odposlechy téměř výhradně dle prvního odstavce, tedy na základě příkazu soudce. K nasazení úkonů se souhlasem uživatele odposlouchávané stanice dle § 88 odst. 5 tr. ř. došlo pouze u jednoho úkonu (tj. 0,7 %).

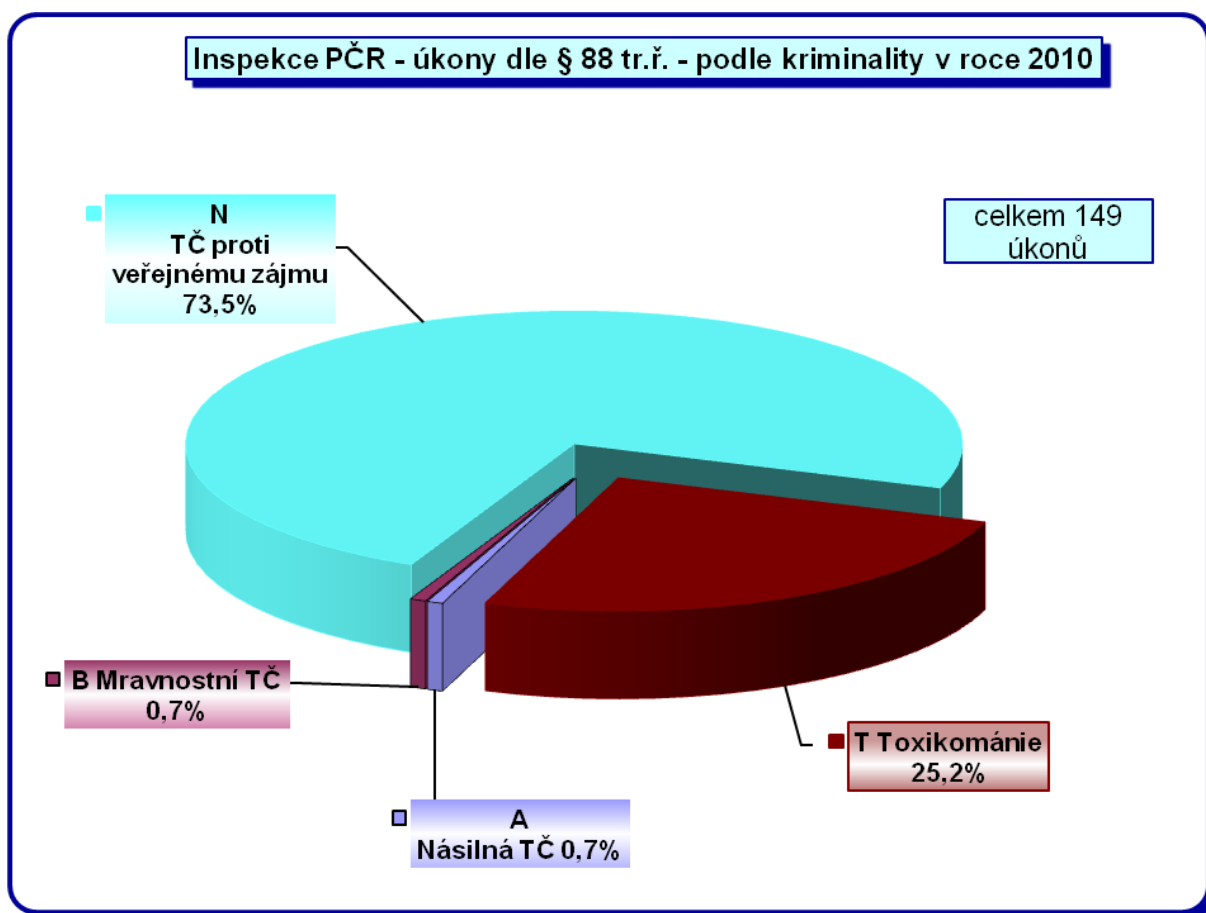

4.4.1 Využívání odposlechů na jednotlivé druhy trestné činnosti Inspekcí Policie ČR

Rozložení kriminality je dáno specifickým postavením Inspekce Policie ČR.

Úkony dle § 88/ 1,5 tr.ř. podle kriminality v roce 2010	A Násilná TČ	B Mravnostní TČ	N TČ proti veřejnému zájmu	T Toxikománie	z toho v souběhu
Inspekce PČR	1	1	111	38	6

Počet odposlechů nasazených Inspekcí Policie ČR na trestnou činnost proti veřejnému zájmu činil 111 úkonů (tj. 73,5 %), se značným odstupem s 38 úkony (tj. 25,2 %) následovala toxikománie, po jednom úkonu bylo nasazeno na násilnou a mravnostní trestnou činnost.

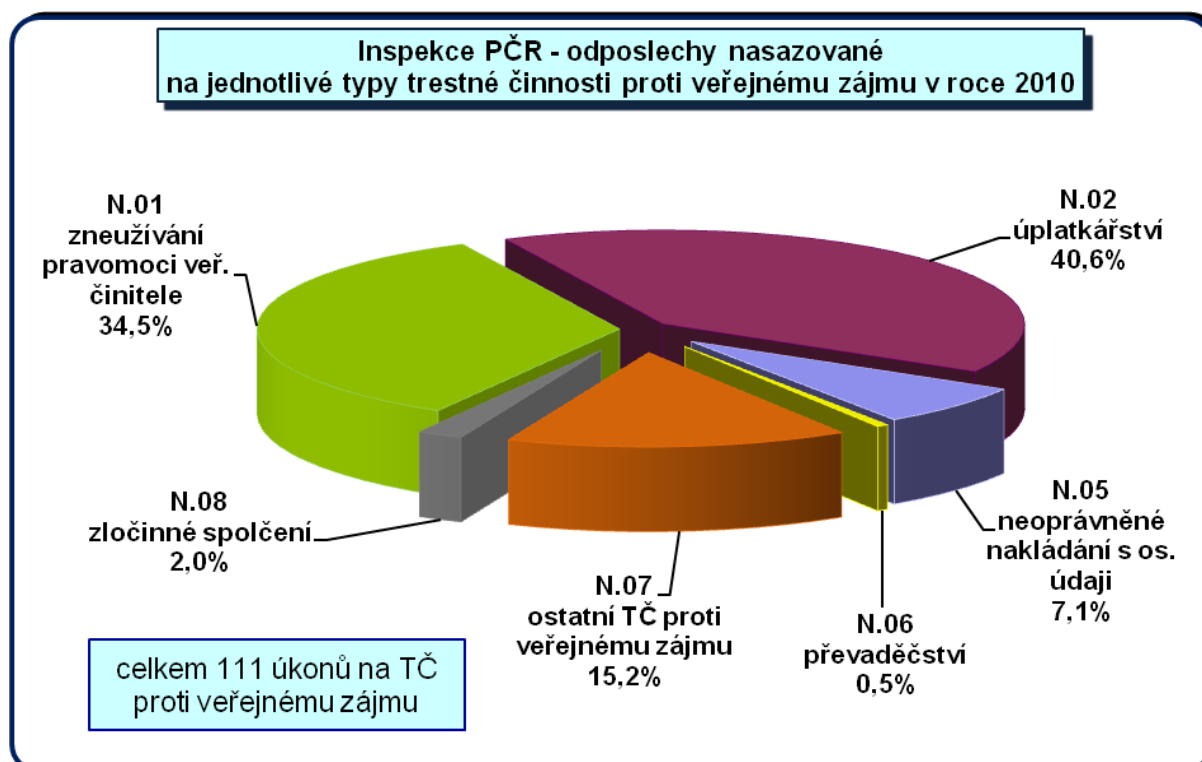
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Hlubší analýze byla z důvodu nejvyššího zastoupení podrobena trestná činnost proti veřejnému zájmu.

Úkony dle § 88/1,5 tr.ř. N - trestná činnost proti veřejnému zájmu v roce 2010	N.01 zneužívání pravomoci veř. činitele	N.02 úplat- kářství	N.05 neoprávněné nakládání s os. údaji	N.06 převaděč- ství	N.07 ostatní TČ proti veř. zájmu	N.08 zločinné spolčení
Inspekce PČR	68	80	14	1	30	4

Poznámka: tabulka vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

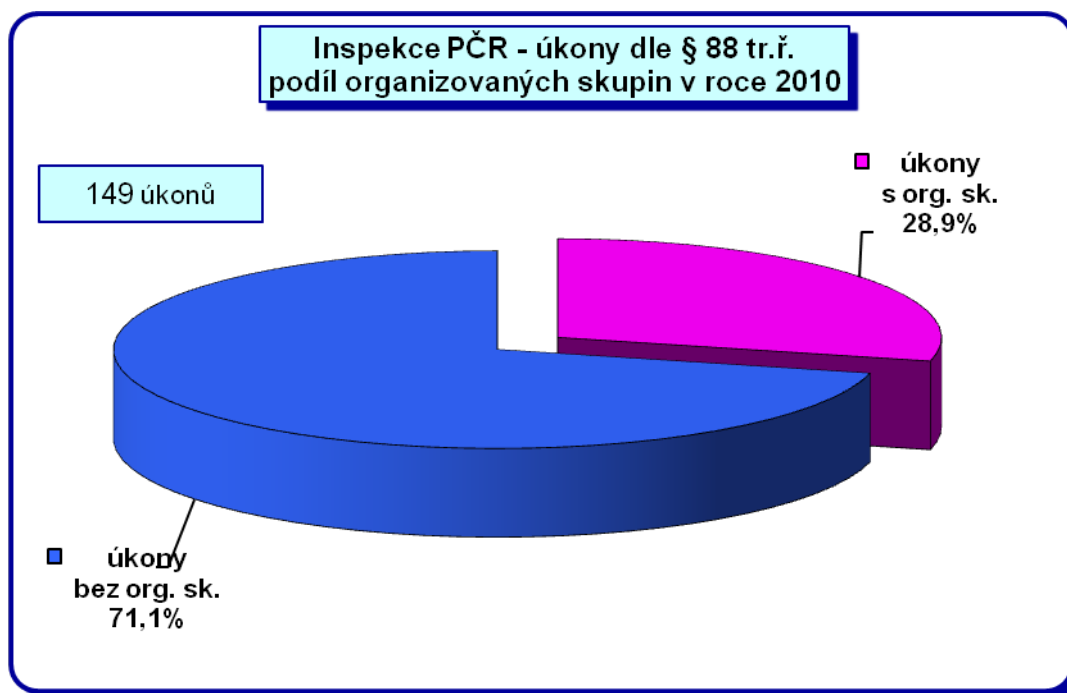
Inspekce Policie ČR nejčastěji nasazovala odposlechy v souvislosti s úplatkářstvím (80 úkonů, tj. 40,6 %) a se zneužíváním pravomoci veřejného činitele, kdy se jednalo o 68 (tj. 34,5 %) úkonů. Se značným odstupem bylo registrováno nasazení úkonů u ostatní trestné činnosti proti veřejnému zájmu (30 úkonů, tj. 15,2 %) a u neoprávněného nakládání s osobními údaji (14 úkonů, tj. 7,1 %). Další podkategorie zahrnované do tohoto druhu trestné činnosti již nepřesahovaly 2% hranici.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Z hlediska rozložení odposlechů na organizovanou trestnou činnost bylo zjištěno, že 43 (tj. 28,9 %) úkonů bylo nasazeno na organizované skupiny.

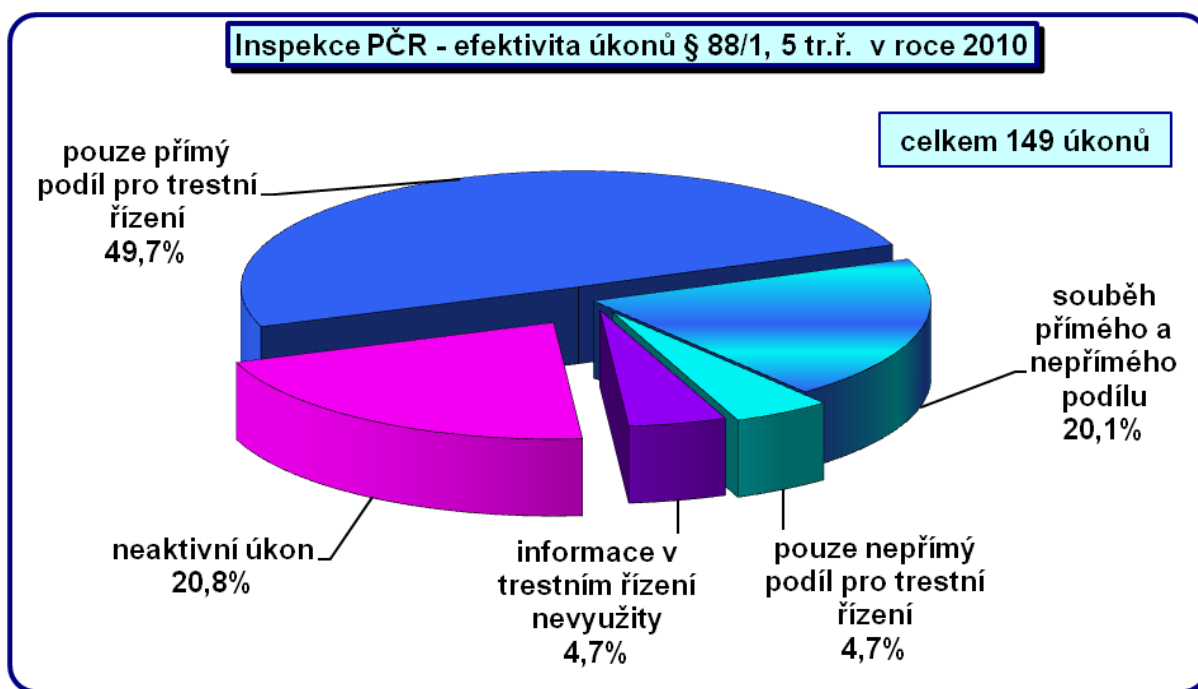
úkony dle § 88/1,5 tr.ř. organizovaná skupina v roce 2010	úkony dle § 88/1,5 tr.ř.	úkony s org. sk.	úkony s org. sk. v %	úkony bez org. sk.
Inspekce PČR	149	43	28,9	106

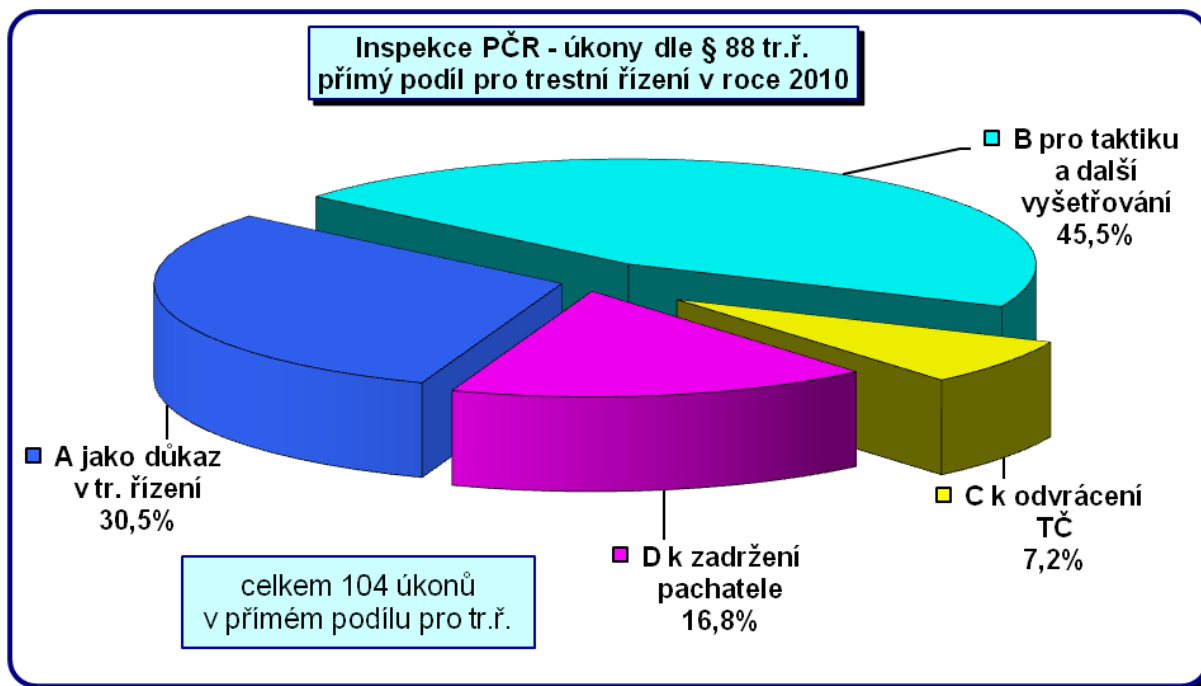
4.4.2 Vyhodnocení efektivity odposlechů v rámci trestního řízení Inspekce Policie ČR

Při analyzování efektivity odposlechů byl inspektory Inspekce Policie ČR samostatně vykázán přímý podíl pro trestní řízení u 74 (tj. 49,7 %) úkonů. V 7 případech byla efektivita vykázána samostatně v nepřímém podílu, souběh přímého a nepřímého podílu efektivity úkonu byl vyhodnocen ve 30 případech (tj. 20,1 %). Pokud k 74 úkonům vyhodnoceným jako přímý podíl pro trestní řízení připočteme 7 úkonů vyhodnocených v nepřímém podílu pro trestní řízení i souběhy přímého i nepřímého podílu pro trestní řízení, pak můžeme hovořit o 111 (tj. 74,5 %) efektivních úkonech. U 7 (tj. 4,7 %) nasazených odposlechů nebyly získané informace v trestním řízení nijak využity. Z celkového počtu 149 odposlechů, které vyžádala Inspekce Policie ČR, jich bylo 31 (tj. 20,8 %) neaktivních.

EFEKTIVITA ÚKONŮ § 88/1,5 tr.ř. v roce 2010	počet odp. linek celkem	pouze přímý podíl pro trestní řízení	pouze nepřímý podíl pro trestní řízení	souběh přímého a nepřímého podílu	informace v trestním řízení nevyužity	neaktivní úkon
Inspekce PČR	149	74	7	30	7	31

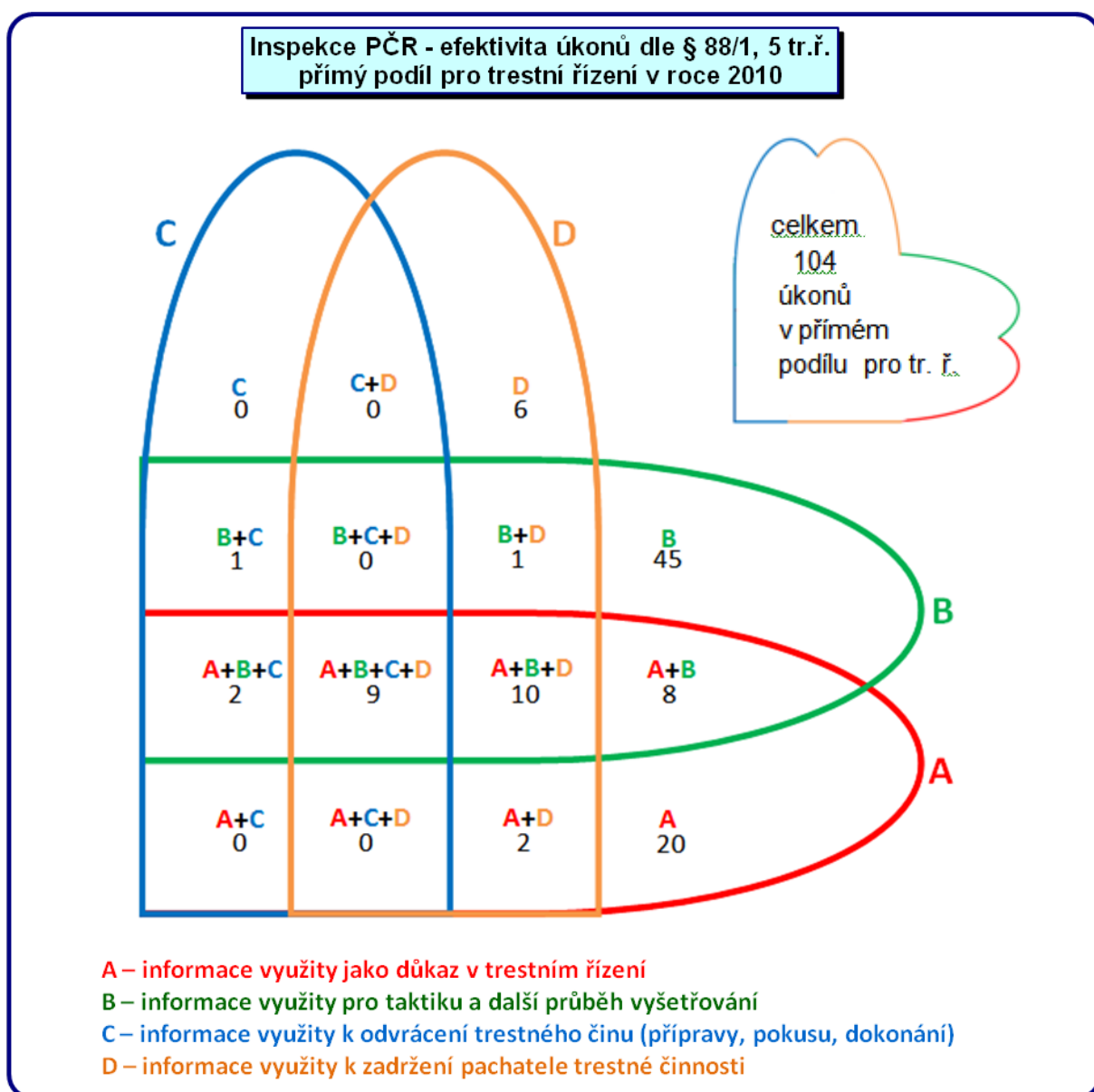

Z hlediska přímého podílu pro trestní řízení bylo nejvíce úkonů 76 (tj. 45,5 %) využito pro taktiku a další vyšetřování. Použití informací jako důkaz v trestním řízení bylo zaznamenáno u 51 úkonů (tj. 30,5 %). K zadržení pachatele vedlo použití 28 (tj. 16,8 %) úkonů a k odvrácení přípravy, pokusu či dokonání trestného činu přispělo 12 (tj. 7,2 %) odposlechů.

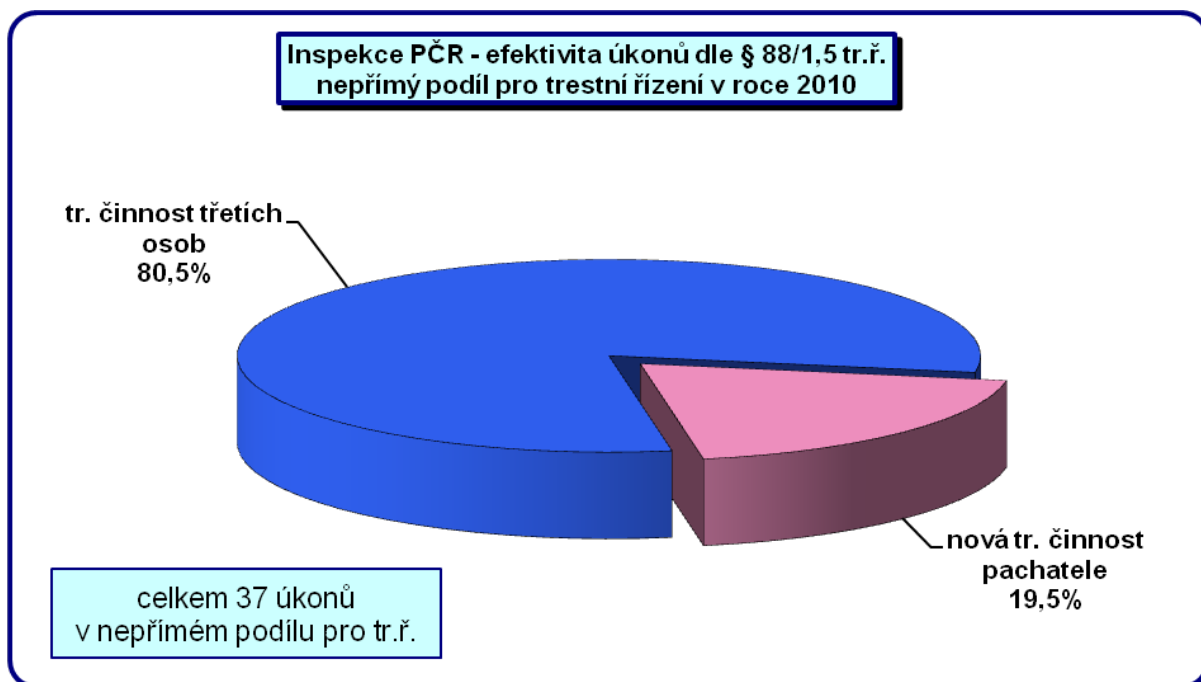

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Rovněž u Inspekce Policie ČR byly pro nejprůhlednější vyjádření zastoupení jednotlivých kategorií přímého podílu pro trestní řízení a jejich vzájemných průniků zvoleny množiny. Nejčastěji byly získané informace použity pro taktiku a další průběh vyšetřování, celkem se jednalo o 45 (tj. 43,3 %) úkonů. U 20 (tj. 19,2 %) odposlechů sloužily získané informace jako důkaz v trestním řízení. Efektivita 10 (tj. 9,6 %) úkonů byla vykázána současně v kategoriích využití informací jako důkazu v trestním řízení, pro taktiku a další průběh vyšetřování a k zadržení pachatele. Současně do všech čtyř kategorií přímého podílu zařadili inspektoři 9 (tj. 8,7 %) odposlechů. Využití informací pro taktiku a další průběh vyšetřování a zároveň jako možného důkazu v trestním řízení bylo evidováno u 8 (tj. 7,7 %) úkonů. Další kategorie byly zaznamenány řidčeji a nepřesahovaly hodnotu 6 úkonů.

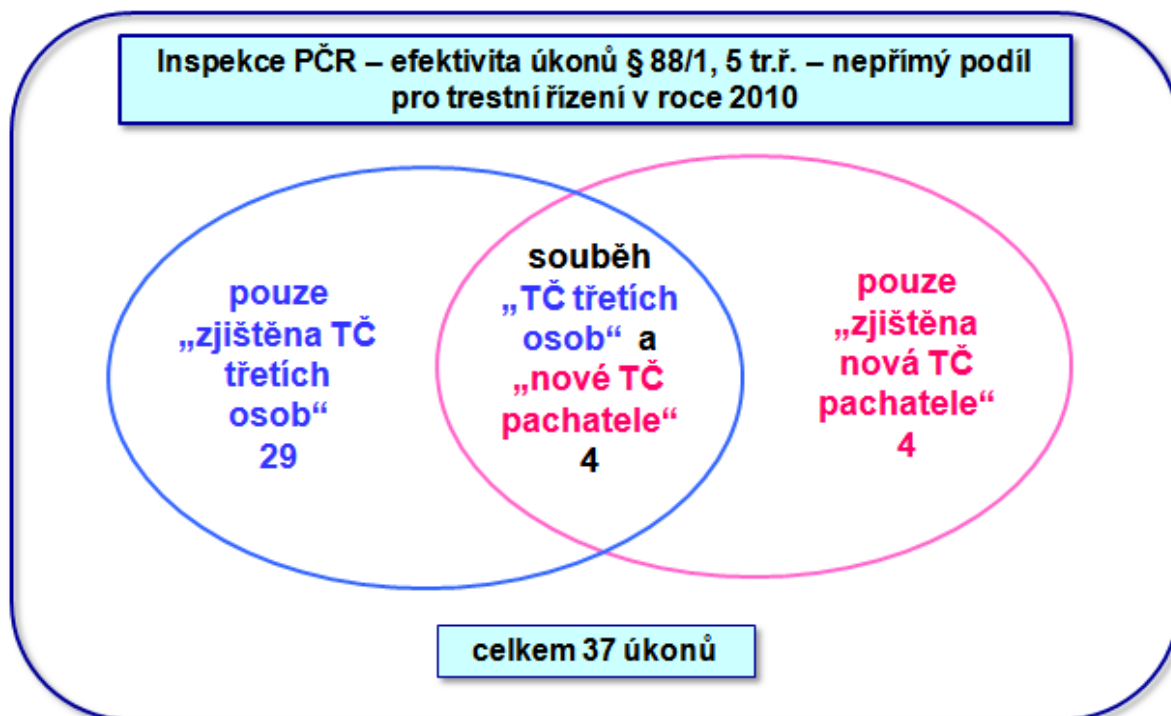

Nepřímý podíl byl vykázán celkem u 37 odposlechnů, přičemž ve 33 (tj. 80,5%) případech vedly získané informace k odhalení trestné činnosti třetích osob. Ke zjištění nové trestné činnosti pachatele přispělo 8 úkonů.

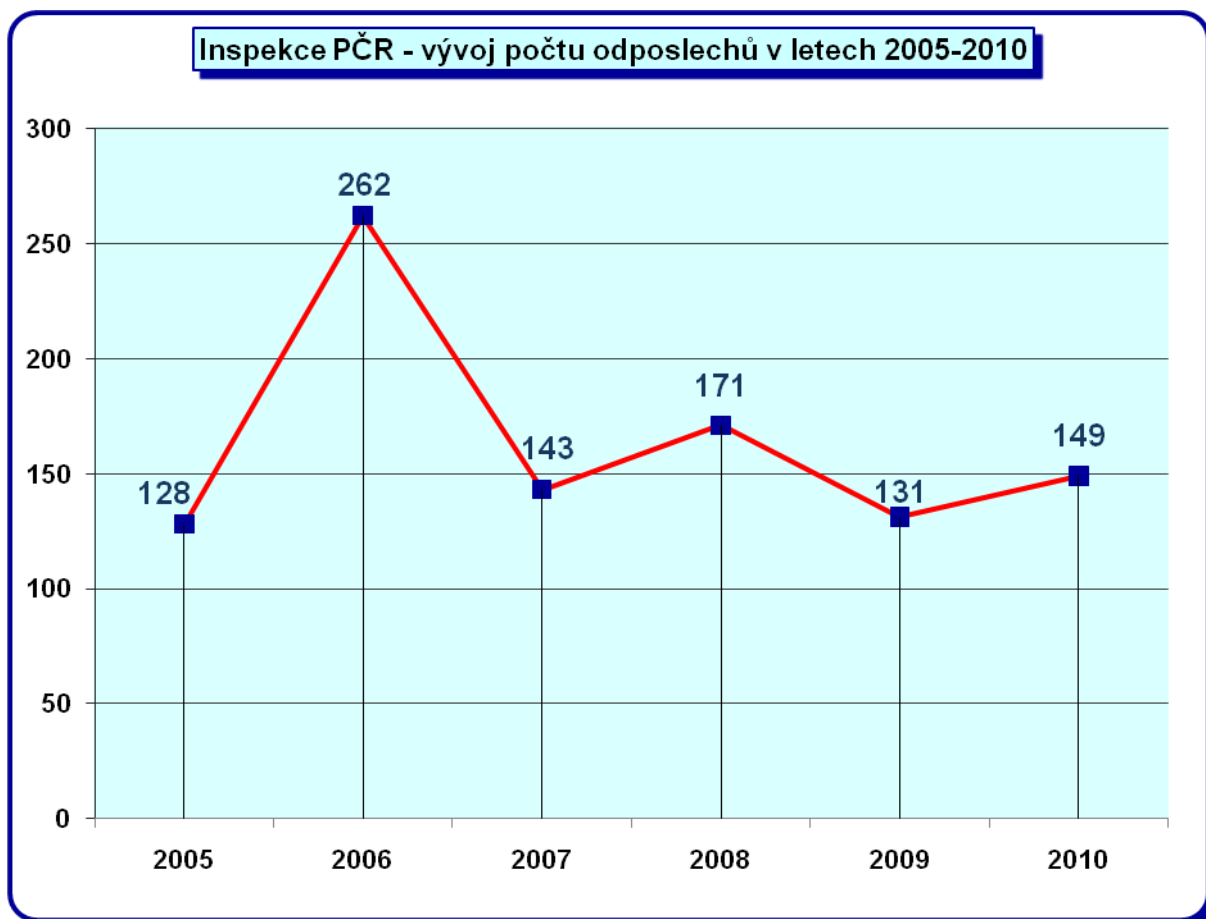

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Efektivita úkonů v rámci nepřímého podílu, i se zanesenými souběhy kategorií, je vyjádřena množinami. Je patrné, že u 4 (tj. 10,8 %) odposlechnů byla současně se zjištěním trestné činnosti třetích osob zjištěna i nová trestná činnost pachatele. Kromě souběhů v nepřímém podílu je třeba zmínit i 30 úkonů vykázaných v souběhu s přímým podílem pro trestní řízení.

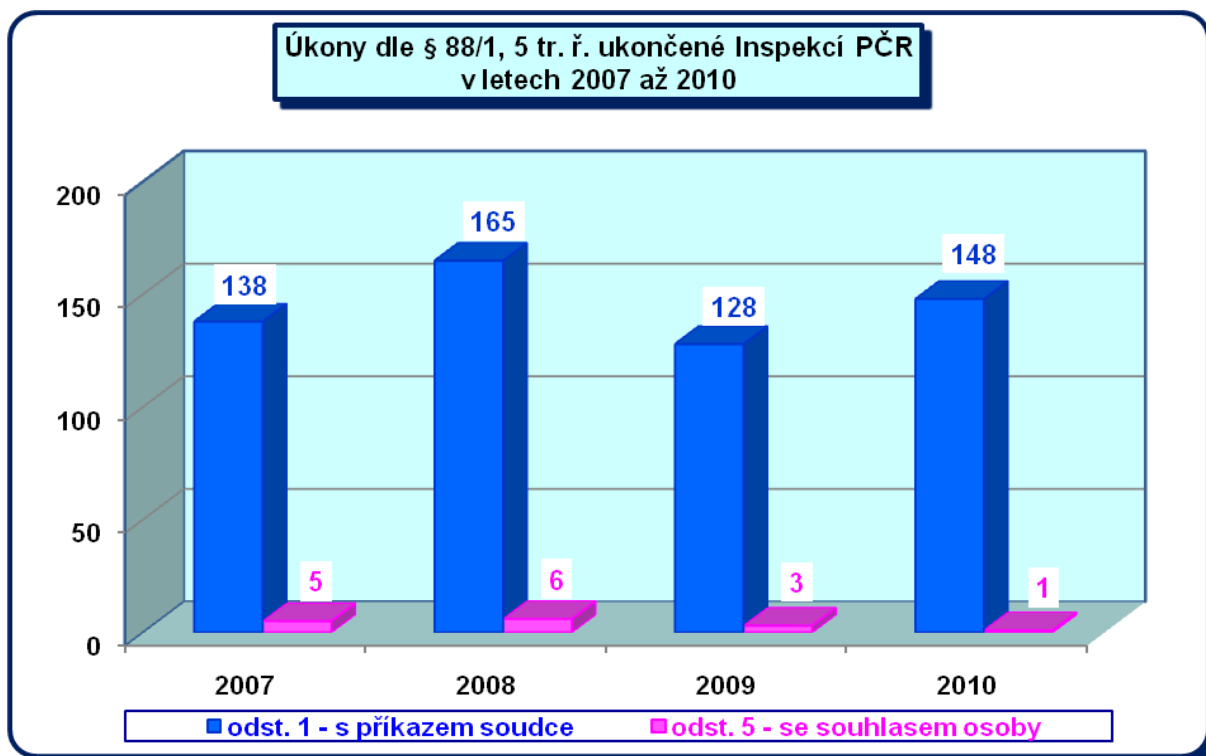

Z hlediska posouzení vývojových trendů v nasazování odposlechů Inspekcí MV, resp. Inspekcí Policie ČR je třeba konstatovat, že CIAP nedisponuje vlastními relevantními údaji o počtech odposlechů Inspekce MV do roku 2007, kdy Inspekce MV začala využívat analyticko-statistický server MU II. S ohledem na skutečnost, že bez vývojových trendů by se analytický výstup jevil neuceleným, byla pro účely vývoje počtu odposlechů použita za roky 2005 a 2006 data ÚŽČ.

Během sledovaného období je zřejmý prudký nárůst odposlechů v roce 2006 (téměř o 105%), který však byl kompenzován výrazným poklesem odposlechů v roce 2007. V roce 2008 počet odposlechů opět mírně stoupl, naopak v roce 2009 došlo k poklesu o zhruba 23%. V roce 2010 pak došlo opět k jistému nárůstu navýšení (cca o 14 %). Lze shrnout, že u Inspekce PČR se pravidelně střídá nárůst s poklesem, přičemž s výjimkou roku 2006, kdy odposlechy dosahovaly vyššího počtu, oscilují roční počty úkonů kolem hodnoty 145.

Při porovnání nasazování odposlechnů z hlediska prvního a pátého (dříve třetího) odstavce § 88 tr. ř. se situace příliš neměnila. Tak, jak se vyvíjely u Inspekce Policie ČR celkové počty odposlechnů, pohybovaly se i počty odposlechnů prováděných na podkladě příkazu soudce podle § 88 odst. 1 tr. ř. a počty odposlechnů prováděných na základě souhlasu uživatele odposlouchávané stanice podle § 88 odst. 5 tr. ř. V letech 2007 a 2008 se podíl odposlechnů prováděných dle odst. 3, resp. 5 pohyboval okolo 3,5%. Lze předpokládat vliv výše zmíněné novely tr. ř. na pokles odposlechnů ukončených dle tohoto odstavce v roce 2009 na 2,3% a v roce 2010 na 0,7 % (tj. 1 úkon).

Vývoj počtu a doby nasazených úkonů je ovlivněn zejména strukturou a charakterem vyšetřovaných trestných činů, možnostmi jejich objasňování, zejména nemožností získání nutných informací a důkazů jiným zákonným způsobem. V každém roce jsou meziroční početní výkyvy ovlivňovány konkrétně šetřenými případy. Což v roce 2010 názorně dokumentuje jedna jediná trestní věc, která byla svým rozsahem výjimečná (202 úkonů), řešená u SKPV KŘP kraje Vysočina. Uvedená kauza výrazně (tento případ vygeneroval téměř polovinu nárůstu všech úkonů dle § 158d tr. ř. ukončených za celou Policii ČR v roce 2010) navýšila celkové počty úkonů sledování, rovněž navýšila počty úkonů vykázaných na daňovou trestnou činnost a na porušování nehmotných práv, to vše s prvkem organizované trestné činnosti.

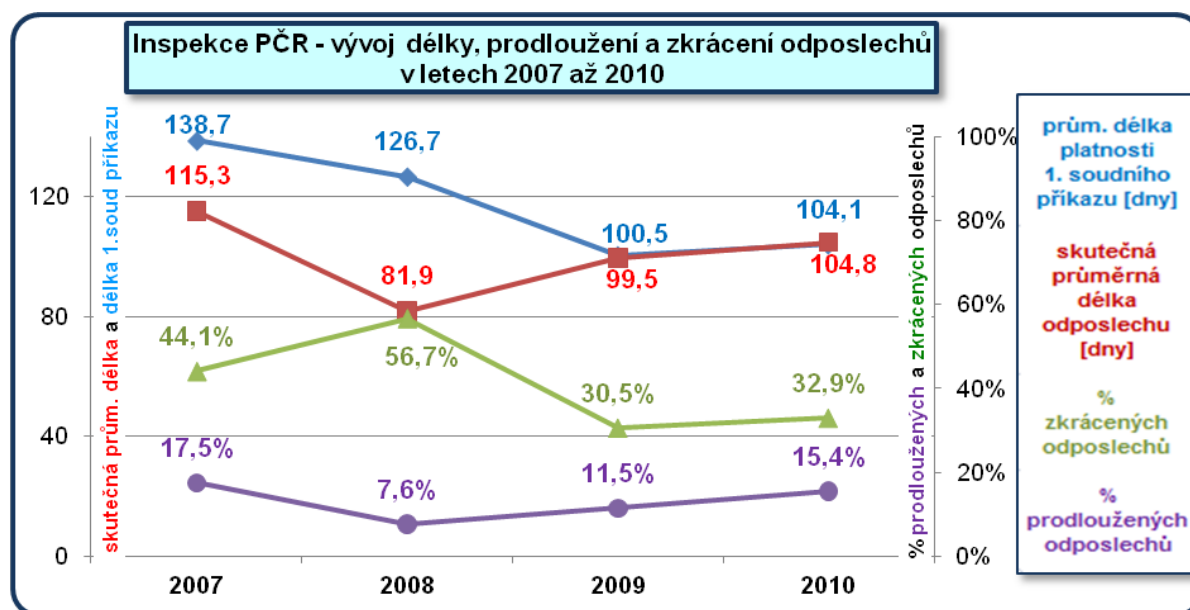
Zřejmý nárůst počtu úkonů sledování osob a věcí je evidován také na trestné činy v oblasti toxikomanie. Stejně jako o odposlechnů i u sledování osob a věcí byl v roce 2010 registrován větší nárůst na organizovanou trestnou činnost (o 359, tj. cca 36 %).

Průměrné délky odposlechnů

Průměrná délka platnosti prvního soudního příkazu (bez prodloužení) v roce 2009 u Inspekce Policie ČR značně klesla, v tomto roce se již plně projevil důsledek novely trestního řádu, která od poloviny roku 2008 zkracuje maximální možnou délku odposlechu z šesti měsíců na čtyři (viz výše). V roce 2010 došlo k nepatrnému nárůstu průměrné délky platnosti prvního soudního příkazu, jednalo se o cca o 3,6 dne.

Zatímco v roce 2008 se výrazně snížil podíl prodloužených odposlechnů (téměř o 10 %), v letech následujících byl zaznamenán jejich lineární nárůst, každoročně téměř o 4 %, přičemž lze předpokládat souvislost s výše uvedenou změnou lhůt platnosti soudního příkazu. Analogicky této změně odpovídá opačný vývoj procenta zkrácených odposlechnů, zatímco v roce 2008 bylo zkráceno cca 57 % všech odposlechnů, tak v roce 2009 toto procento citelně pokleslo na cca 31 %. V roce 2010 podíl zkrácených odposlechnů vzrostl cca o 2 %, nicméně byl převýšen procentem prodloužených odposlechnů, tyto vzrostly o 4 %. Popsaný vývoj se společně s průměrnou délkou platnosti prvního soudního příkazu promítl do navýšení skutečné průměrné délky odposlechu cca o 5,2 dní.

Inspekce PČR - odposlechy	2007	2008	2009	2010
průměrná délka platnosti prvního soudního příkazu (bez prodloužení) [dny]	138,69	126,70	100,47	104,09
skutečná průměrná délka odposlehu [dny]	115,26	81,86	99,52	104,75
procento zkrácených odposlechnů	44,06%	56,70%	30,53%	32,89%
procento prodloužených odposlechnů	17,48%	7,60%	11,45%	15,44%

4.5 Využívání sledování osob a věcí Policií ČR

4.5.1 Počty sledování osob a věcí požadovaných útvary Policie ČR SKPV

V roce 2010 bylo útvary Policie ČR SKPV uskutečněno celkem 3 688 úkonů dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř.

Sledování osob a věcí bylo realizováno za předem stanovených, výše uvedených podmínek.

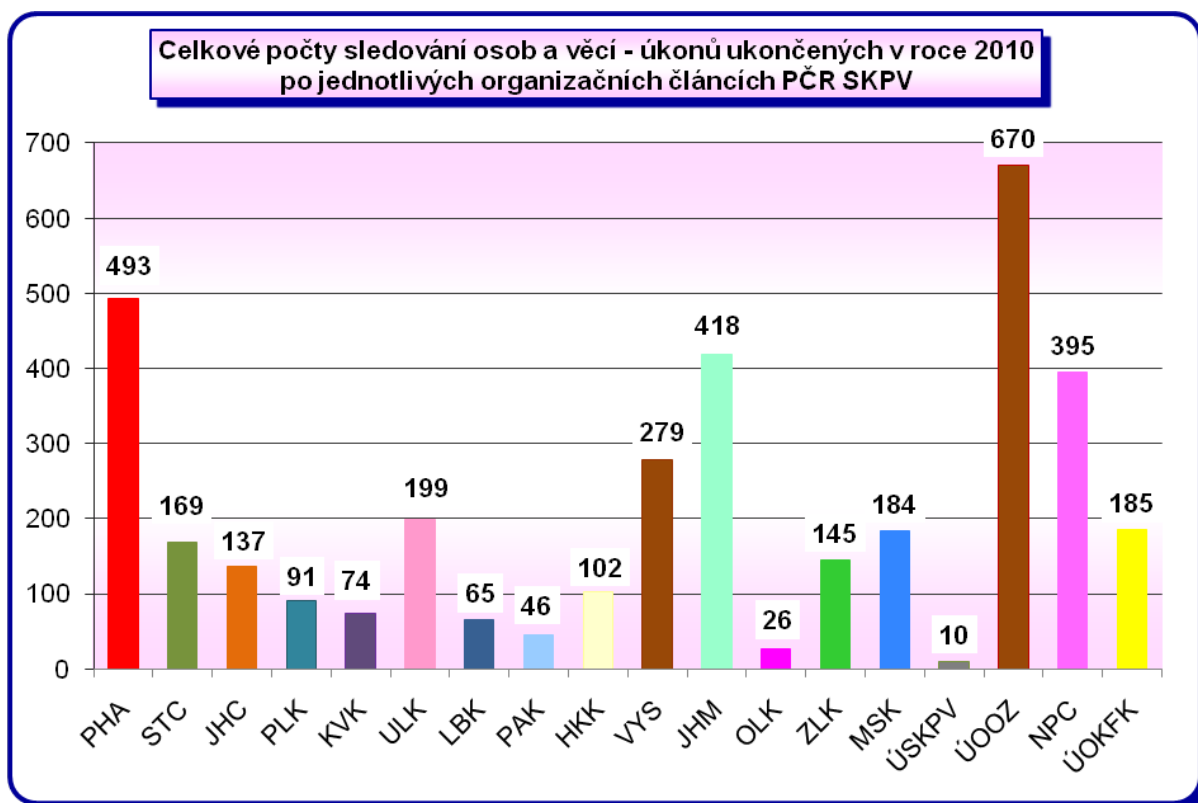
K vlastnímu statistickému vyhodnocení byla použita výstupní data analyticko-statistického systému MU II.

Statistické výstupy mohou být ovlivněny faktem, že jedna a tatáž osoba, resp. věc či prostor může procházet nezávisle na sobě několika trestními kauzami, popř. úkon může být několikrát prodlužován.

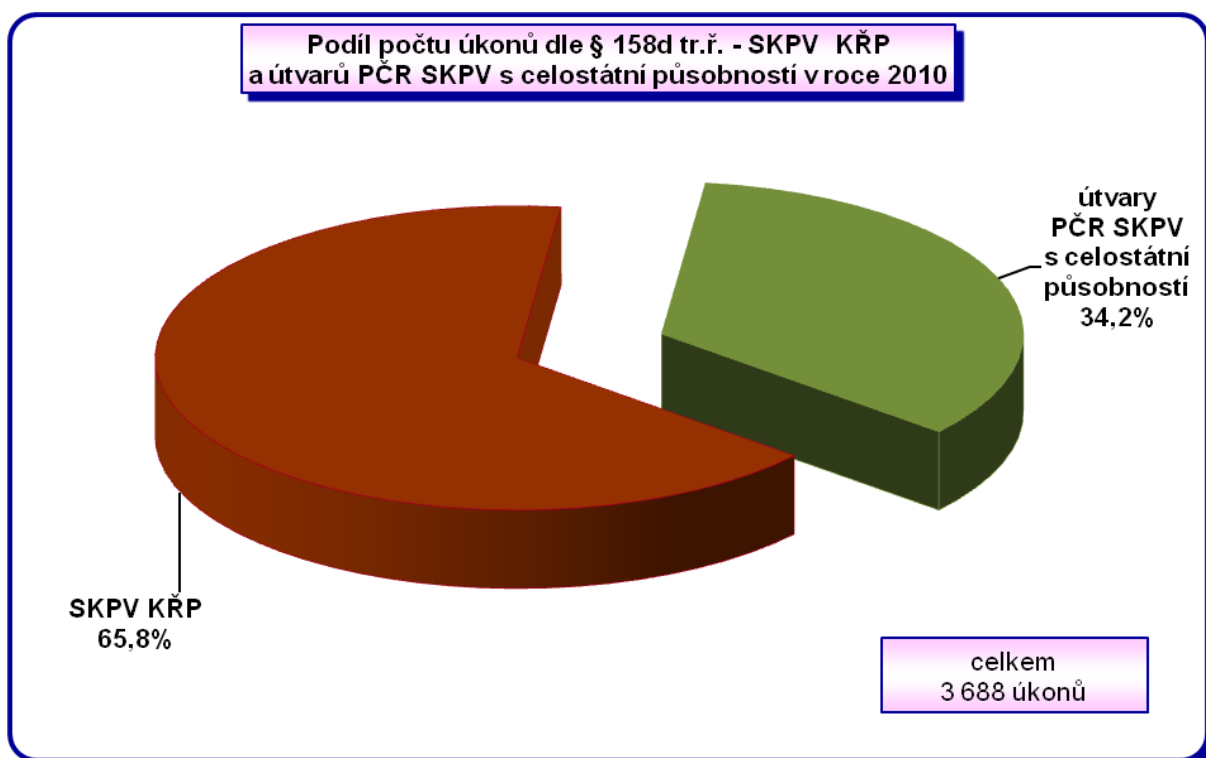
Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2010		počet úkonů celkem	spisů s úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř.	průměr úkonů na spis
CELKEM ČR		3 688	974	3,8
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	2 428	764	3
	PHA	493	192	3
	STC	169	74	2
	JHC	137	43	3
	PLK	91	45	2
	KVK	74	21	4
	ULK	199	60	3
	LBK	65	29	2
	PAK	46	22	2
	HKK	102	44	2
	VYS	279	16	17
	JHM	418	104	4
	OLK	26	12	2
	ZLK	145	29	5
	MSK	184	73	3
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	1 260	210	6
	ÚSKPV	10	3	3
	ÚOOZ	670	106	6
	NPC	395	55	7
	ÚOKFK	185	46	4

Nejvíce úkonů dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr.ř. útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností vykazuje ÚOOZ (670 úkonů) a NPC (395). Z útvarů s územně vymezenou působností dosahuje vyšší četnosti SKPV KŘP hl. m. Praha (493 úkonů) a Jihomoravského kraje (418). Je nezbytné upozornit na skutečnost, že trestná činnost často přesahuje hranice jednoho území. Zvláště pro Prahu je pak typická součinnost s ostatními útvary, kdy v mnohých případech jsou nasazené úkony vykazovány na SKPV KŘP hl. m. Praha, ačkoli informace z provedených úkonů nakonec sloužily jinému organizačnímu celku Policie ČR SKPV. Toto se týká nejen sledování osob a věcí, ale i odposlechnů.

Je třeba upozornit, že útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností, které ve vyšší míře využívají úkonů odposlechnů a sledování, tak činí zejména v rámci šetření organizované trestné činnosti, v souvislosti s násilnou trestnou činností, krádežemi motorových vozidel, toxikománií atd. Za účelem odhalení pachatelů této trestné činnosti pak maximálně využívají všech zákonných prostředků, odposlechy a sledování osob a věcí nevyjímaje.

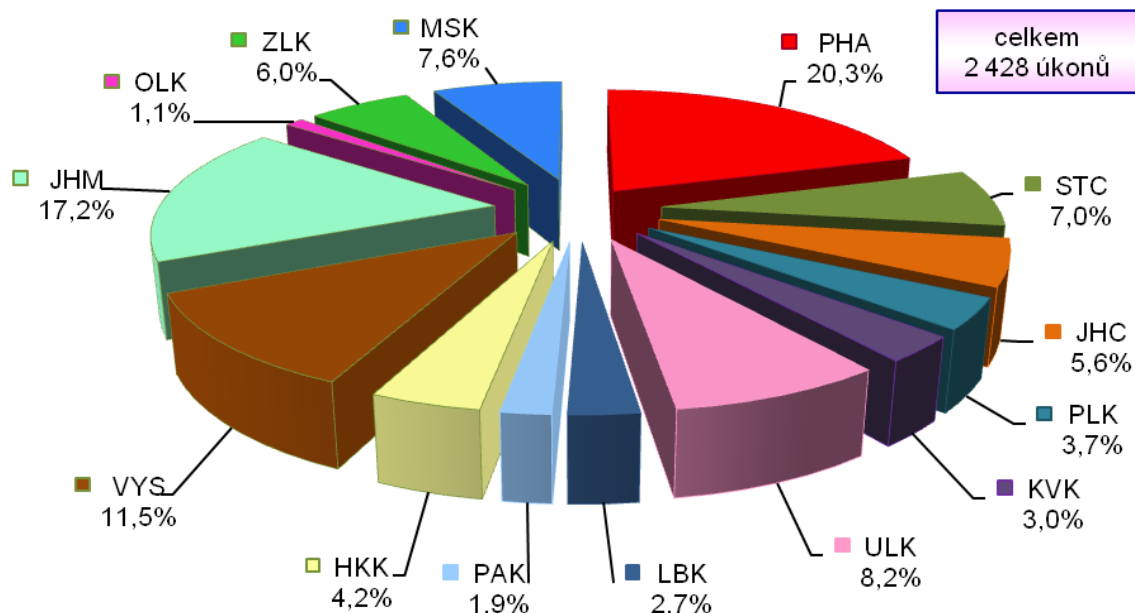

Celkový počet úkonů dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. je v dále uvedeném grafu rozdělen mezi SKPV KŘP (2 428 úkonů) a útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností včetně ÚSKPV (1 260 úkonů).

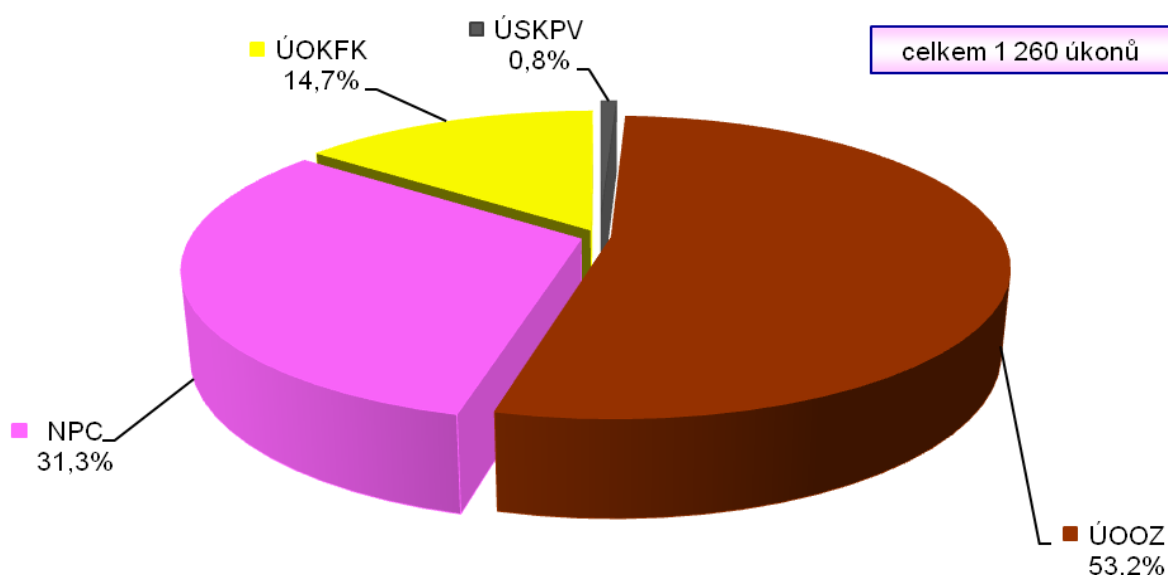
V rámci SKPV KŘP připadá největší podíl úkonů § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. na SKPV KŘP hl. m. Praha (493 úkonů, tj. 20,3%), Jihomoravského kraje (418, tj. 17,2 %) a kraje Vysočina (279 úkonů, tj. 11,5 %).

Podíl SKPV jednotlivých KŘP na počtu sledování osob a věcí ukončených v rámci všech KŘP v roce 2010

Z hlediska útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností bylo nejvíce těchto úkonů zaznamenáno na ÚOOZ. Tento útvar se svými 670 úkony vykazuje více než 53 % podíl počtu úkonů v rámci celostátních útvarů. S odstupem následuje NPC (395 úkonů, cca 31,3 %) a ÚOKFK (185, tj. 14,7 %).

Podíl útvarů PČR SKPV s celostátní působností na počtu sledování osob a věcí ukončených v rámci všech těchto útvarů v roce 2010

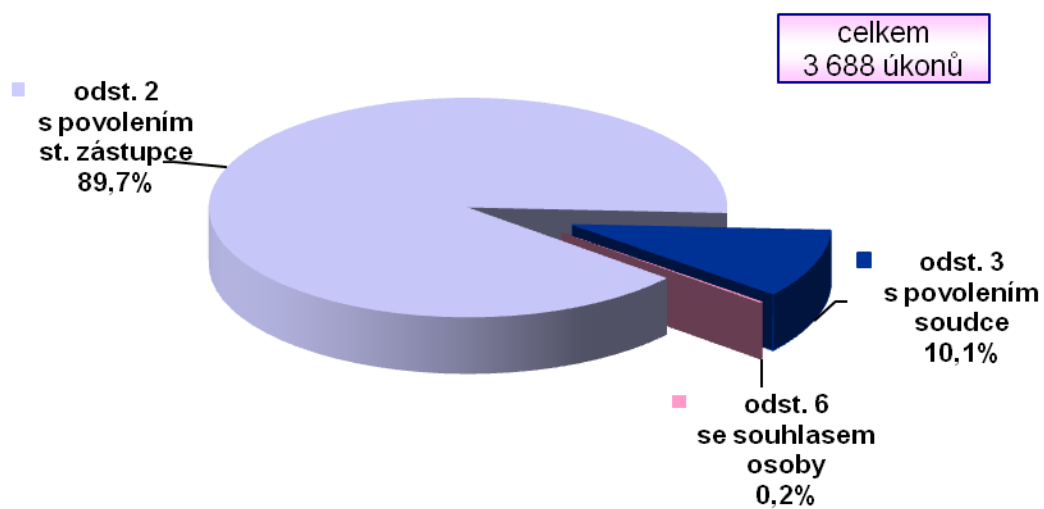

4.5.2 Sledování osob a věcí se souhlasem osoby, s povolením státního zástupce a s povolením soudce

V roce 2010 bylo podle § 158d tr. ř. odst. 2,3,6 ukončeno celkem 3 688 úkonů. Z tohoto počtu se jednalo o 3 308 úkonů povolených státním zástupcem (odst. 2), 372 povolených soudcem (odst. 3) a jen 8 se souhlasem osoby, do jejichž práv a svobod má být sledováním zasahováno (odst. 6).

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2010		počet úkonů celkem	z toho		
			s povolením st. zástupce (odst.2)	s povolením soudce (odst.3)	se souhlasem osoby (odst.6)
CELKEM ČR		3 688	3 308	372	8
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	2 428	2 122	301	5
	PHA	493	381	111	1
	STC	169	144	25	
	JHC	137	105	32	
	PLK	91	79	12	
	KVK	74	70	4	
	ULK	199	189	8	2
	LBK	65	65		
	PAK	46	41	5	
	HKK	102	64	38	
	VYS	279	272	7	
	JHM	418	416	2	
	OLK	26	16	10	
	ZLK	145	140	5	
	MSK	184	140	42	2
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	1 260	1 186	71	3
	ÚSKPV	10	3	7	
	ÚOOZ	670	625	43	2
	NPC	395	380	15	
	ÚOKFK	185	178	6	1

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. ukončené v roce 2010

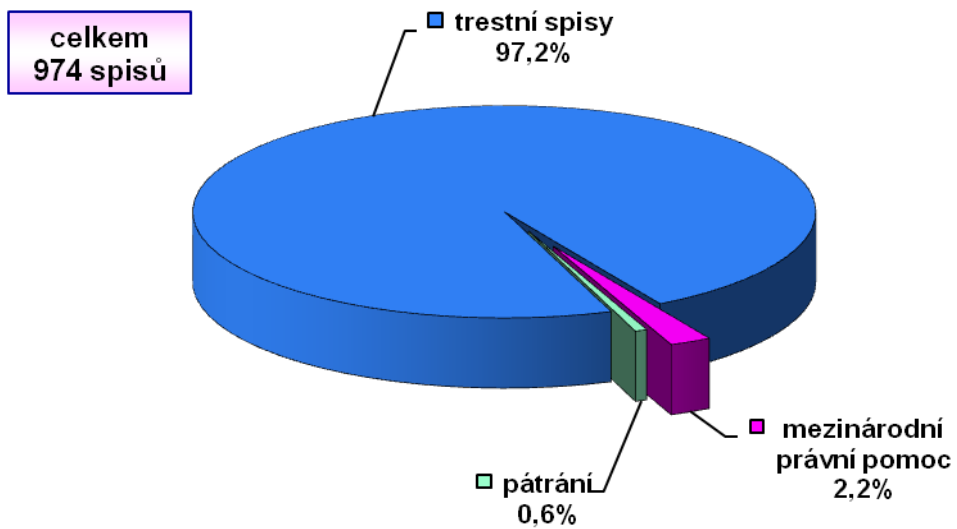

4.5.3 Spisy se sledováním osob a věcí členěné dle typu spisu (trestní spis, mezinárodní právní pomoc či pátrání)

Z hlediska typu spisů je situace obdobná jako u odposlechů. Rovněž u úkonů dle §158d tr. ř. je počet spisů s mezinárodní právní pomocí i pátrání zanedbatelný. U sledování osob a věcí tvoří počet spisů s mezinárodní právní pomocí cca 2 %. U pátrání tento počet nedosahuje ani 1%. Ve 21 spisech týkající se mezinárodní právní pomoci bylo nasazeno 42 úkonů sledování osob a věcí. Nejvíce spisů s mezinárodní právní pomocí vykázalo ÚOOZ, jednalo se o 10 spisů. V rámci pátrání bylo využito jen 9 úkonů sledování osob a věcí v 6 spisech. Je nutno zdůraznit, že v případě souběhu trestního spisu s mezinárodní právní pomocí či pátráním (pátrání zpravidla probíhá v rámci trestního spisu), se v systému sběru dat tyto případy vykazují pouze v rámci trestního spisu.

Spisy s úkony § 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2010		spisů s úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř.	z toho :		
			trestní spisy	mezinárodní právní pomoc	pátrání
CELKEM ČR		974	947	21	6
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	764	754	7	3
	PHA	192	191		1
	STC	74	73		1
	JHC	43	43		
	PLK	45	44	1	
	KVK	21	21		
	ULK	60	57	3	
	LBK	29	28	1	
	PAK	22	22		
	HKK	44	43		1
	VYS	16	16		
	JHM	104	104		
	OLK	12	12		
	ZLK	29	29		
	MSK	73	71	2	
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	210	193	14	3
	ÚSKPV	3	1		2
	ÚOOZ	106	95	10	1
	NPC	55	51	4	
	ÚOKFK	46	46		

Spisy s úkony dle § 158d tr.ř. podle typu spisu v roce 2010

4.5.4 Využívání sledování osob a věcí na jednotlivé druhy trestné činnosti

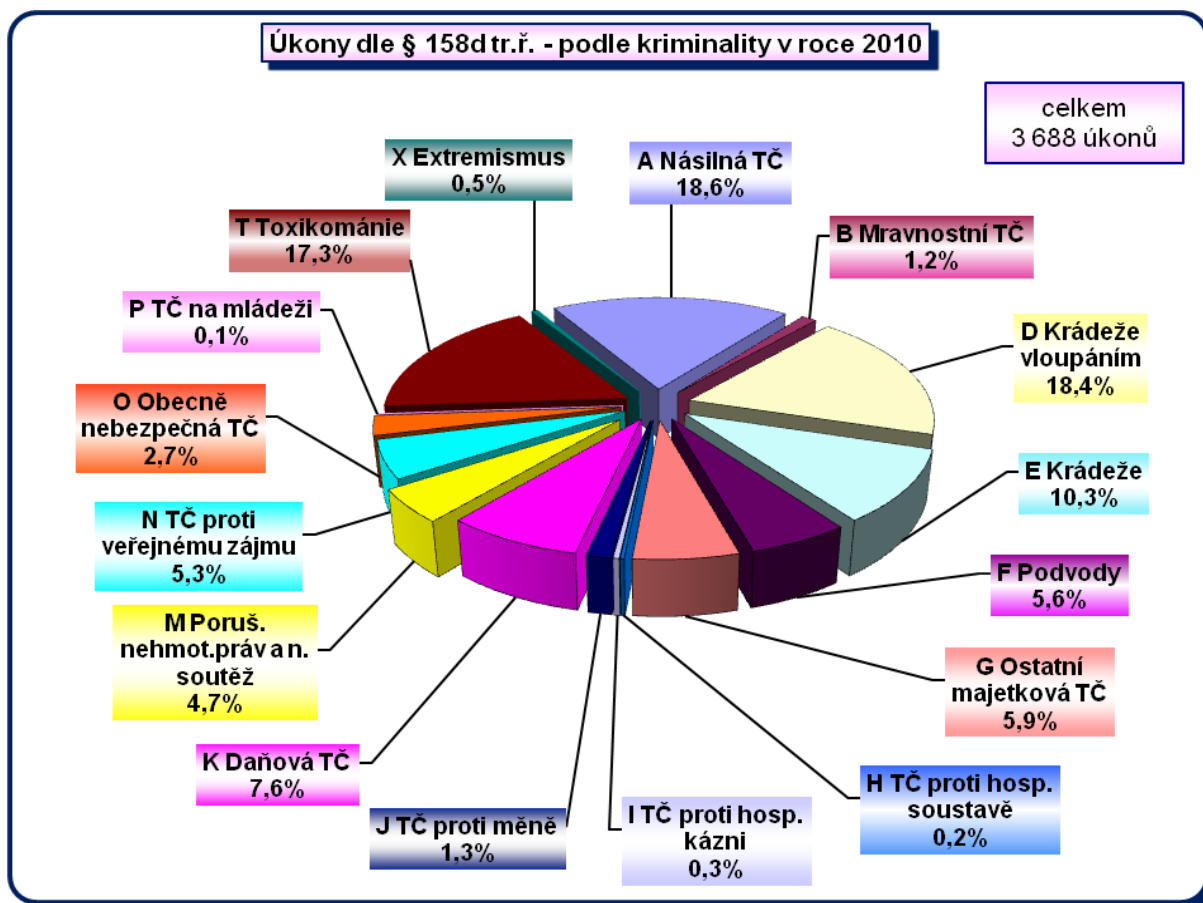
K důležitému faktoru pro objektivní analýzu úkonů sledování osob a věcí patří i specifikace kriminality, pro kterou jsou nejvíce využívány.

K vlastnímu vyhodnocení kriminality je nutno dodat, že při sběru dat bylo možné každému spisu, resp. úkonu, přiřadit více druhů trestné činnosti (v tabulce vykázano jako souběhy). Vzhledem k počtu možných kombinací by bylo obtížné stanovit všechny variace, byly tedy, stejně jako u odposlechů, použity absolutní hodnoty jednotlivých trestných činů a absolutní počet souběhů.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. podle kriminality v roce 2010		A Násilná TČ	B Mravnostní TČ	D Krádeže vloupáním	E Krádeže	F Podvody	G Ostatní majetková TČ	H TČ proti hospodářské soustavě	I TČ proti hospodářské kázni	J TČ proti měně	K Daňová TČ	M Porušování nehmotných práv a nekalá soutěž	N TČ proti veřejnému zájmu	O Obecně nebezpečná TČ	P TČ na mládeži	T Toxikomanie	X Extremismus	z toho v souběhu
CELKEM ČR		814	51	803	449	245	256	10	15	59	334	204	233	120	3	758	20	686
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	473	24	761	443	160	170	3	9	41	233	204	23	35	3	355	2	511
	PHA	143	4	114	71	58	22			8	11	1	3	4	2	75		23
	STC	40	1	26	37	9	9					1	4	9	1	58	1	27
	JHC	29		75	33		4	1		7				4		23		39
	PLK	21		40	8	5				3				3		14	1	4
	KVK	11		25	4	20	3			1			4			6		
	ULK	17		101	91	1	90				1					23		125
	LBK	19		6	9		5						1	4		23		2
	PAK	21		4	8	9	1		1							2		
	HKK	18	10	43	13	6	19			1	5			9		9		31
	VYS	6		50	3		3		1		202	202	4			10		202
	JHM	79	2	152	100	6			7	18	1		2			53		2
	OLK	8		1	2	4	2			1						8		
	ZLK	18		66	56	22	8			1	8					19		53
	MSK	43	7	58	8	20	4	2		1	5		5	2		32		3
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	341	27	42	6	85	86	7	6	18	101		210	85		403	18	175
	ÚSKPV	6				2					2		2					2
	ÚOOZ	334	27	42	6	41	65	6		18	16		159	84		10	18	156
	NPC	1					1						1			393		1
	ÚOKFK					42	20	1	6		83		48	1				16

Nejvíce úkonů sledování osob a věcí, 814 (tj. 18,6 %), bylo využito v souvislosti s násilnou trestnou činností, s 803 úkony (tj. 18,4 %) následovaly

krádeže vloupáním, toxikománie (758 úkonů, tj. 17,3 %), dále krádeže (449, tj. 10,3 %) a daňová trestná činnost (334, tj. 7,6 %). Hranici 5% ještě překročily úkony použité na ostatní majetkové trestné činy, podvody a trestné činy proti veřejnému zájmu, úkony na ostatní druhy trestné činnosti se pohybovaly již pod touto hranicí.

V souvislosti se šetřením násilné trestné činnosti vykazuje nejvyšší počet úkonů sledování osob a věcí ÚOOZ, v rámci SKPV KŘP pak hl. m. Praha. ÚOOZ dále, ze všech útvarů Policie ČR, vykázal nejvíce úkonů rovněž na trestnou činnost proti veřejnému zájmu, mravnostní trestnou činnost a obecně nebezpečnou trestnou činnost, extremismus a shodně s SKPV KŘP Jihomoravského kraje také na trestnou činnost proti měně.

Na krádeže vloupáním byly předmětné úkony nejčastěji použity SKPV KŘP Jihomoravského kraje, s odstupem následuje SKPV KŘP hl. m. Prahy a Ústeckého kraje.

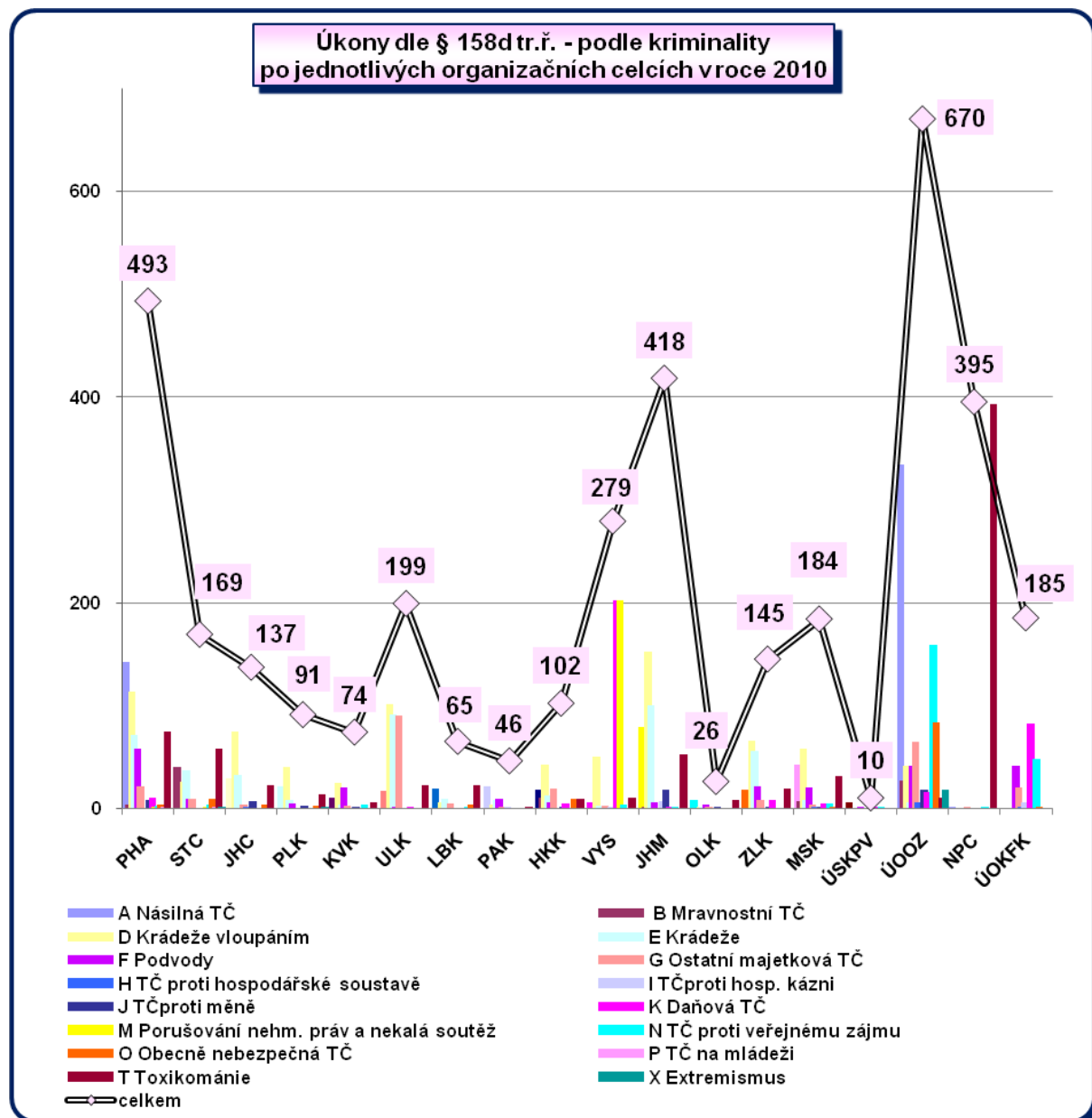
Úkony nasazené za účelem odhalení toxikománie registruje v nejvyšší míře NPC, tedy útvar, jehož hlavním úkolem je odhalování a objasňování drogové trestné činnosti. Z hlediska SKPV KŘP nejvyšší počet úkonů pro tuto specifickou trestnou činnost vykazuje SKPV KŘP hl. m. Praha, Středočeského a Jihomoravského kraje.

Na odhalování trestné činnosti krádeží (převážně se jednalo o krádeže motorových vozidel), byly využity úkony dle § 158d odst. 2,3,6 tr. ř. v nejvyšší míře Policií ČR SKPV KŘP Jihomoravského a Ústeckého kraje.

Následně se v roce 2010 oproti předchozím rokům řadí daňová trestná činnost, tento výkyv byl způsoben použitím 202 úkonů v rámci jedné kauzy u SKPV

KŘP kraje Vysočina na uvedený druh trestné činnosti, shodná příčina je rovněž u velkého navýšení úkonů na porušování nehmotných práv a nekalou soutěž, kdy těchto 202 úkonů bylo současně přiřazeno i na tuto skupinu kriminality. Obecně je vhodné uvést, že tento jediný spis s 202 úkony sledování osob a věcí „zahýbal“ statistikami sledování osob a věcí v mnoha směrech. Na daňovou trestnou činnost dále nejčastěji využíval úkony sledování osob a věcí ÚOKFK.

Četnější rozsah úkonů byl nasazen na trestnou činnost v souvislosti s podvody u SKPV KŘP hl. m. Praha, ÚOKFK a ÚOOZ a na ostatní majetkovou trestnou činnost u SKPV KŘP Ústeckého kraje. Úkony na ostatní trestné činy jsou rozloženy vcelku rovnoměrně napříč jednotlivými organizačními celky.

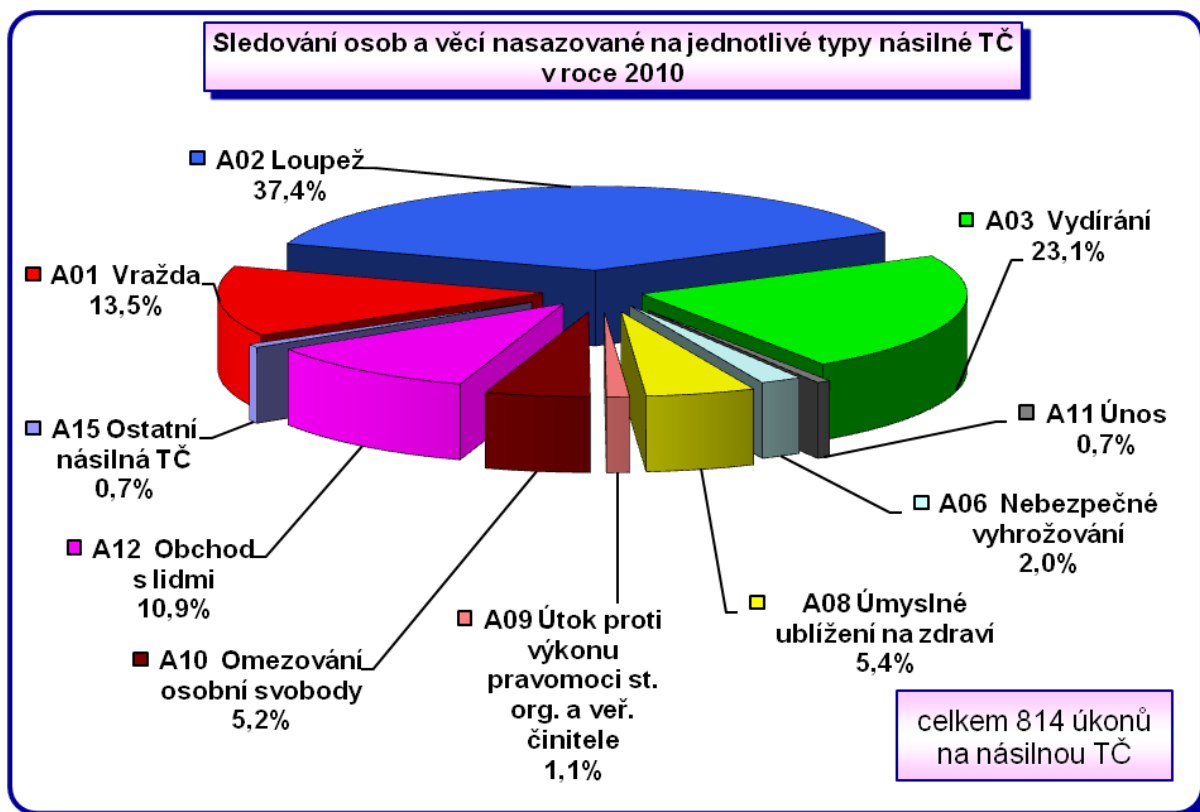
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Dále je hlubší analýze podrobena oblast využívání úkonů sledování osob a věcí v trestním řízení vedeném pro násilnou trestnou činnost. Násilná trestná činnost zahrnuje širokou škálu kriminality, patří mezi nejzávažnější druhy trestné činnosti, neboť ochrana života a zdraví osob je jedním z nejdůležitějších úkolů Policie ČR. Úkony sledování osob a věcí byly v souvislosti s šetřením násilné trestné činnosti využívány zejména v rámci trestních řízení vedených pro trestné činy loupeže (330, tj. 37,4 %), vydírání (204, tj. 23,1 %), vraždy (119 úkonů, tj. 13,5 %) a obchodu s lidmi (96, tj. 10,9 %). V rámci třídy násilné trestné činnosti dochází k souběhům spáchaných trestných činů v jedné trestní věci, úkony sledování osob a věcí byly použity v 65 případech takovýchto souběhů. Dále je třeba připomenout, že kromě souběhů v rámci jedné třídy dochází k dalším souběhům trestných činů napříč ostatními třídami.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. A - násilná trestná činnost v roce 2010		A01 Vražda	A02 Loupež	A03 Vydírání	A06 Nebezpečné vyhrožování	A08 Úmyslné ublížení na zdraví	A09 Útok proti výkonu pravomoci st. org. a veř. činitele	A10 Omezování osobní svobody	A11 Únos	A12 Obchod s lidmi	A15 Ostatní násilná TČ
CELKEM ČR		119	330	204	18	48	10	46	6	96	6
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	76	245	81	10	37	1	21		10	6
	PHA	1	85	40	3	8	1	7			
	STC		19	13	2	3		6			
	JHC	5	22	2							
	PLK	9	3	2	3			4			2
	KVK		10	1							
	ULK	2	13	1							1
	LBK	2	5	4	1	9		1			
	PAK	1	9	7	1					3	
	HKK	4	8			2				3	3
	VYS	2	4								
	JHM	33	33			9				4	
	OLK	1	6					1			
	ZLK	3	12	3				2			
	MSK	13	16	8		6					
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	43	85	123	8	11	9	25	6	86	
	ÚSKPV								6		
	ÚOOZ	42	85	123	8	11	9	25		86	
	NPC	1									

Poznámka: tabulka vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Je zřejmé, že nejvyšší počet úkonů na trestný čin vraždy použil v loňském roce ÚOOZ, stejně tak vykazuje tento útvar nejvyšší počet nasazených úkonů v souvislosti s šetřením trestných činů vydírání, obchodu s lidmi a shodně s SKPV KŘP hl. m. Praha na loupeže. Dále tento útvar vykázal nejvíce úkonů sledování osob a věcí na omezování osobní svobody, úmyslné ublížení na zdraví, útok proti výkonu pravomoci státního orgánu a veřejného činitele a na nebezpečné vyhrožování. ÚSKPV, jako jediný, použil úkony v souvislosti se šetřením trestného činu únosu. V rámci SKPV KŘP nejvíce úkonů na vraždy nasadila SKPV KŘP Jihomoravského kraje, SKPV KŘP hl. m. Praha registrovala nejvíce úkonů, kromě již uvedených loupeží, i na trestné činy vydírání a omezování osobní svobody.

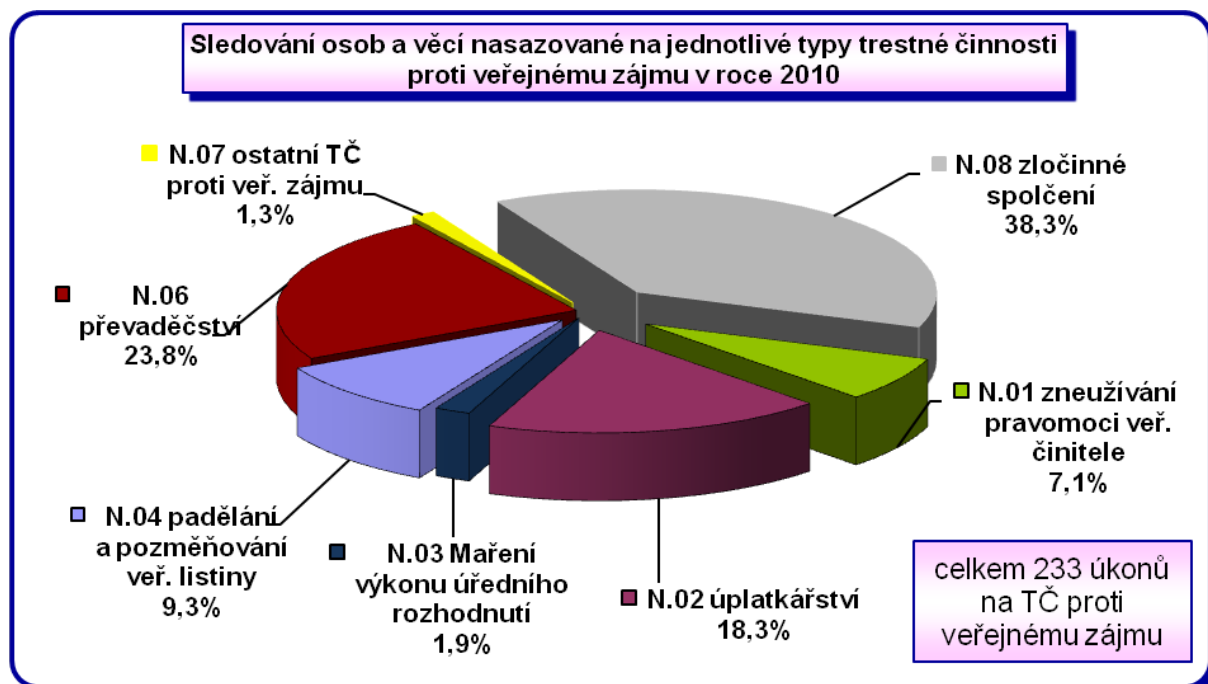
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Vhodné je zanalyzovat rovněž využívání sledování osob a věcí při šetření trestných činů proti veřejnému zájmu. Úkony v rámci tohoto druhu trestné činnosti byly použity zejména na zločinné spolčení (119, tj. 38,3 %), převaděčství (74, tj. 23,8 %), úplatkářství (57, tj. 18,3 %), padělání a pozměňování veřejné listiny (29, tj. 9,3 %) a zneužívání pravomoci veřejného činitele (22 úkonů, tj. 7,1 %). Z hlediska tohoto typu kriminality podíly ostatních trestných činů nedosahují ani 2 %. Je třeba doplnit, že i v rámci této kategorie trestné činnosti dochází k souběhu několika trestných činů proti veřejnému zájmu nebo i s jinými kategoriemi trestné činnosti, zejména u ÚOOZ.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. N - trestná činnost proti veřejnému zájmu v roce 2010		N.01 zneužívání pravomoci veř. činitele	N.02 úplatkářství	N.03 Maření výkonu úředního rozhodnutí	N.04 padělání a pozměňování veř. listiny	N.06 převaděčství	N.07 ostatní TČ proti veř. zájmu	N.08 zločinné spolčení
CELKEM ČR		22	57	6	29	74	4	119
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	5	12	4	3		4	
	PHA		1		1		2	
	STC			4				
	KVK		4					
	LBK						1	
	VYS	4	4					
	JHM				2			
	MSK	1	3				1	
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	17	45	2	26	74		119
	ÚSKPV			2				
	ÚOOZ	2	5		26	74		119
	NPC	1	1					
	ÚOKFK	14	39					

Poznámka: tabulka vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Trestné činy proti veřejnému zájmu řeší hlavně útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností, převážně ÚOOZ. Tento útvar se vzhledem ke svému zaměření zabývá většinou trestnou činností páchanou ve zločinném spolčení, převaděčstvím a paděláním a pozměňováním veřejné listiny. Na úplatkářství a zneužívání pravomoci veřejného činitele nasadil z valné části úkony ÚOKFK. SKPV KŘP krajů vykazují úkony pro dotčené trestné činy v minimálním počtu.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

4.5.5 Vyhodnocení sledování osob a věcí v souvislosti s organizovanou skupinou

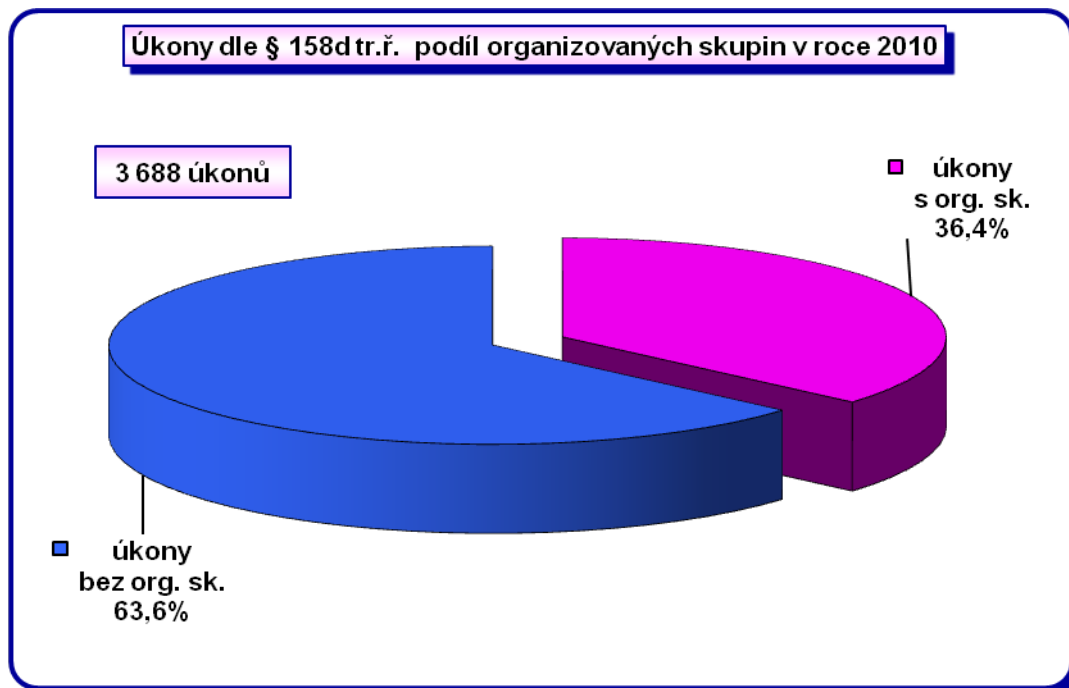
Při analýze využívání úkonů sledování osob a věcí ve vazbě na druh trestného činu, pro který je vedeno trestní řízení, je nutno zohlednit i prvek organizované skupiny. V případě spáchání trestného činu členy organizované skupiny je zřejmé, že dopadení pachatelů bude, ve většině případů, složitým procesem. Za tímto účelem je pak zcela legitimní využití veškerých dostupných prostředků, které k odhalení pachatelů mohou vést – samozřejmě za předpokladu splnění všech legislativních podmínek.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. / organizovaná skupina v roce 2010		úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř.	úkony s org. sk.	úkony s org. sk. v %	úkony bez org. sk.
CELKEM ČR		3 688	1 343	36,4	2 345
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	2 428	548	22,6	1 880
	PHA	493	69	14,0	424
	STC	169	13	7,7	156
	JHC	137	16	11,7	121
	PLK	91	1	1,1	90
	KVK	74	3	4,1	71
	ULK	199	87	43,7	112
	LBK	65	7	10,8	58
	PAK	46	7	15,2	39
	HKK	102	2	2,0	100
	VYS	279	235	84,2	44
	JHM	418	28	6,7	390
	OLK	26	7	26,9	19
	ZLK	145	55	37,9	90
	MSK	184	18	9,8	166
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	1 260	795	63,1	465
	ÚSKPV	10	2	20,0	8
	ÚOOZ	670	446	66,6	224
	NPC	395	299	75,7	96
	ÚOKFK	185	48	25,9	137

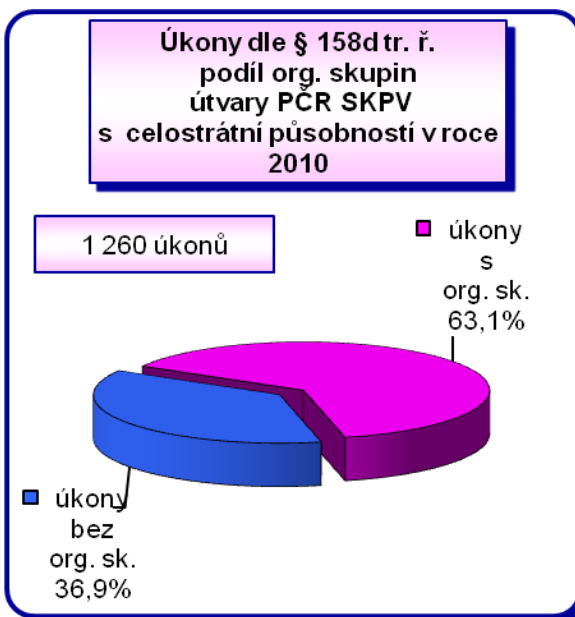
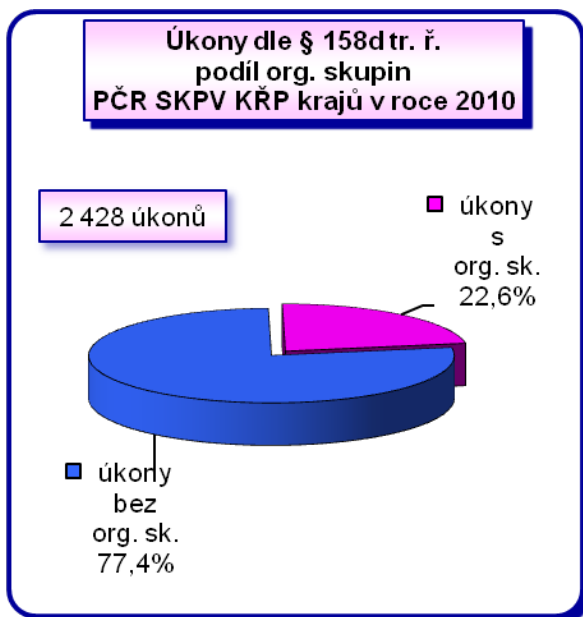
Z hlediska útvarů Policie ČR SKPV byl prvek organizovanosti trestné činnosti u úkonů sledování osob a věcí nejčastěji registrován u SKPV KŘP kraje Vysočina, rovněž ve vyhodnocení využívání úkonů na organizované skupiny, se extrémně výrazně promítla již výše zmíněná kauza s 202 ukončenými úkony v roce 2010, šetřená u tohoto KŘP. Až na uvedenou výjimku, je stejně jako u odposlechů, i u sledování osob a věcí organizovaná trestná činnost s výraznou převahou

vykazována u útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností. Zejména se jedná o NPC (75,7 % úkonů nasazených tímto útvarem) a ÚOOZ (66,6 %)

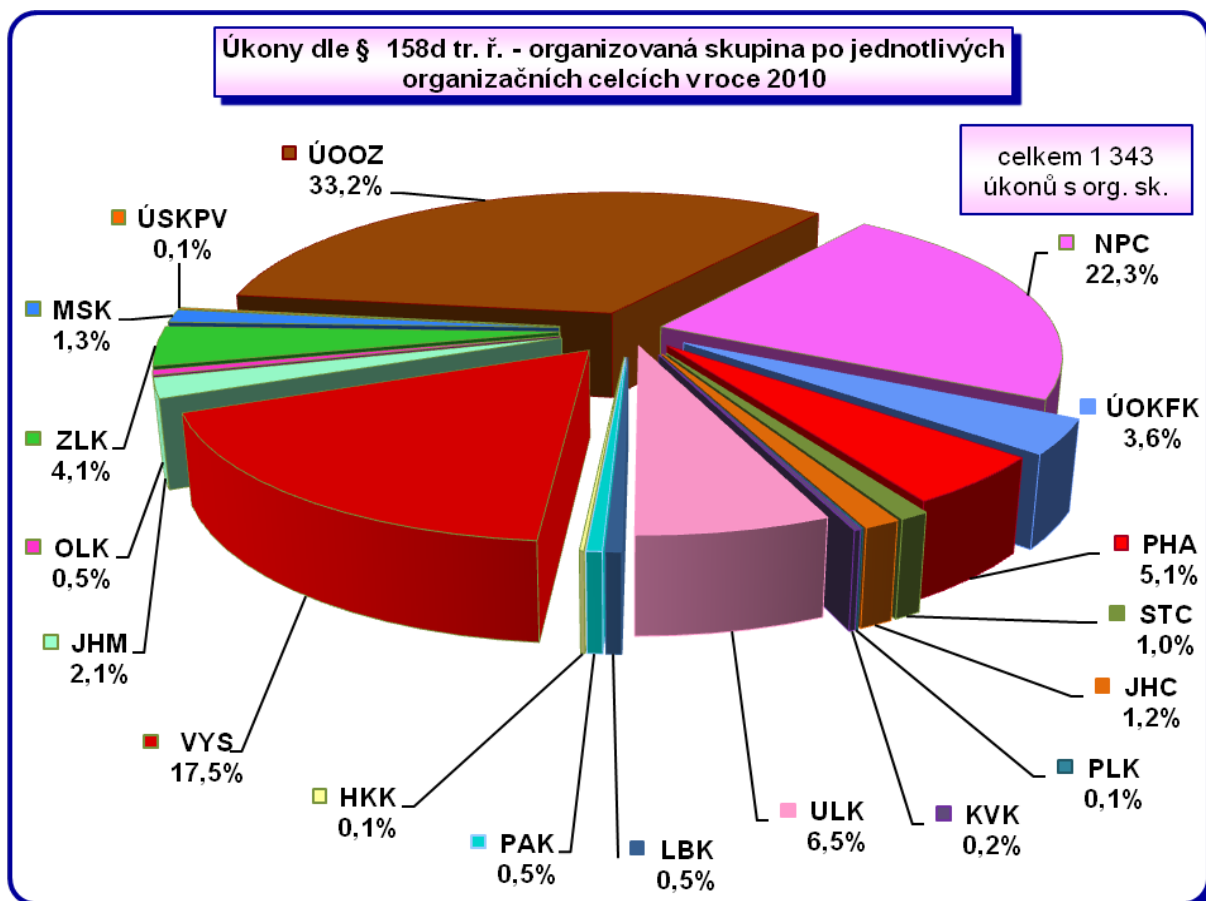
Z hlediska vlastních úkonů sledování osob a věcí činí podíl úkonů s vazbou na trestnou činnost páchanou organizovanou skupinou 36,4 % (1 343 úkonů).

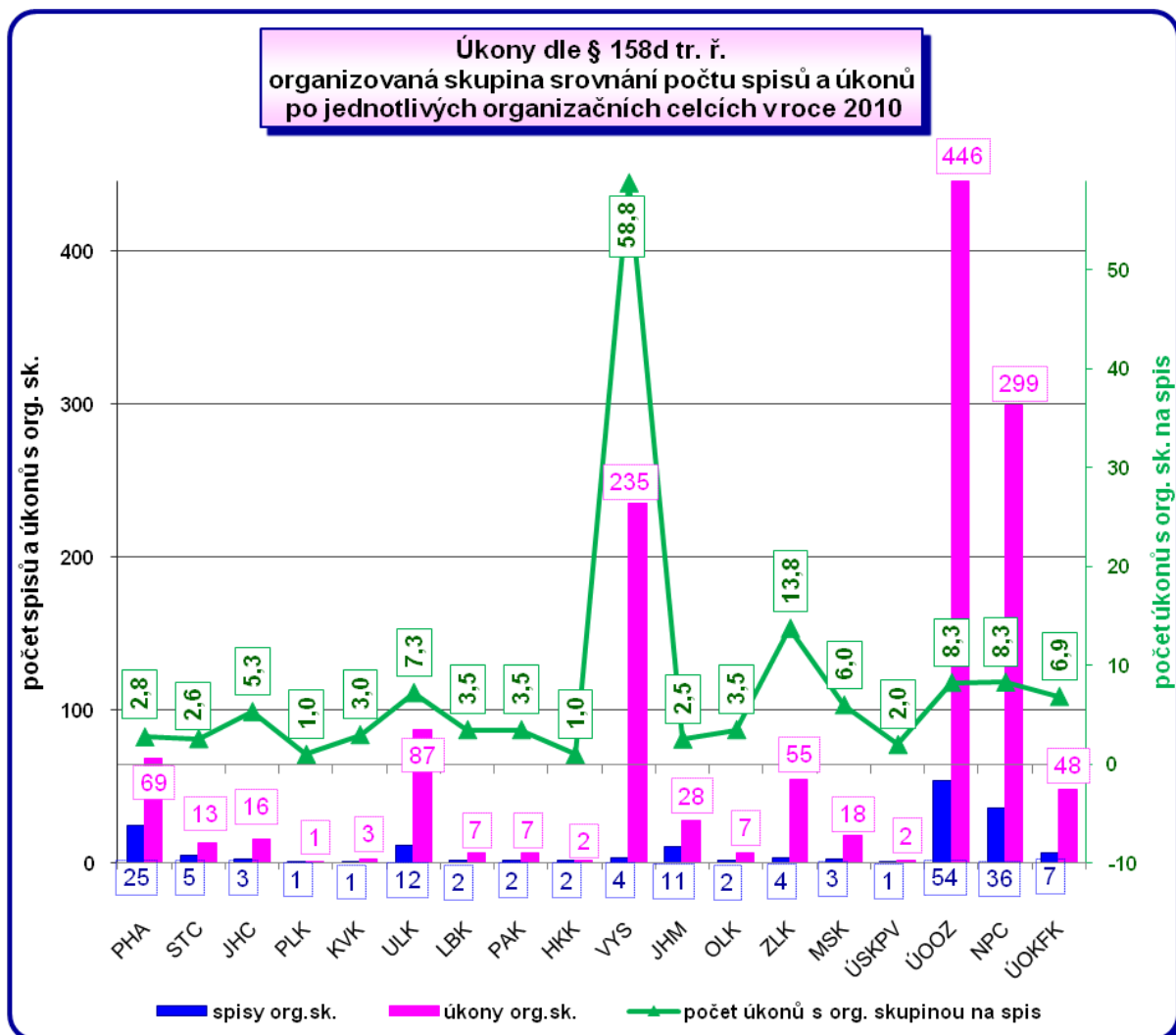
Fenomén organizované skupiny je rozdílný z pohledu SKPV KŘP a útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností. SKPV KŘP využily úkony sledování osob a věcí ve 22,6 % případů v souvislosti s organizovanou skupinou. U útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností se organizované skupiny u nasazených úkonů sledování osob a věcí vyskytovaly téměř třikrát častěji (63,1 %).

Největší podíl úkonů (33,2 %) s prvkem organizované skupiny v rámci všech útvarů Policie ČR SKPV vykazuje ÚOOZ a NPC (22,3 %), což je dáno specifickým zaměřením těchto útvarů. Z SKPV KŘP byla v roce 2010 problematika organizované skupiny největší měrou zastoupena, kromě výše jmenovaného kraje Vysočina, v Ústeckém (6,5 % úkonů) kraji a hl. m. Praze (5,1 %). Další útvary SKPV KŘP ani útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností nedosahují v rámci celé republiky ani 5% podílu.

Na níže uvedeném grafu je zobrazeno, jak se prvek organizované skupiny promítá do množství úkonů využitých v rámci spisu. Poměrný rozdíl mezi spisy a úkony je dán faktem, že u spisů, kde se vyskytuje organizovaná skupina, se zcela logicky nasazují úkony na větší počet subjektů než v případech, kde se jedná o osoby bez vazeb na organizovaný zločin.

pozn.: z důvodu grafické přehlednosti byla za počátek vedlejší svislé osy (počet úkonů s org. sk. na spis) zvolena hodnota -10

4.5.6 Vyhodnocení efektivity sledování osob a věcí v rámci trestního řízení

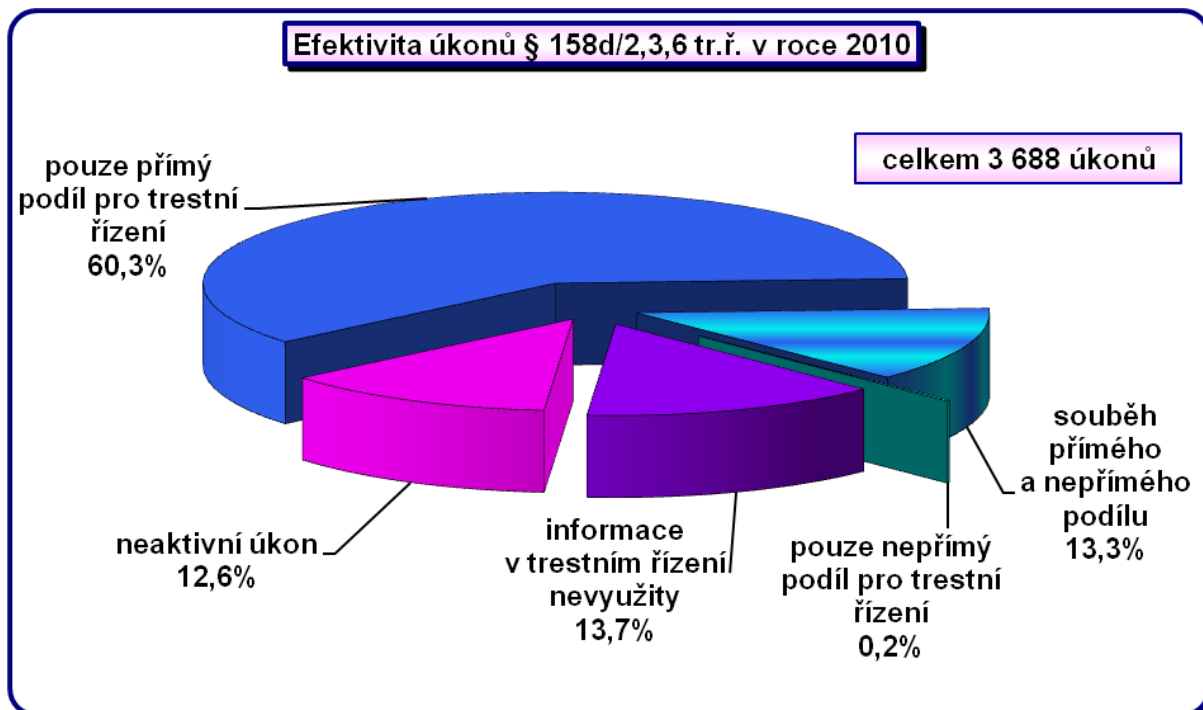
Stejně jako odposlechy i sledování osob a věcí bylo vyhodnoceno z hlediska efektivity každého jednotlivého úkonu s respektováním čtyř základních kategorií – přímý podíl pro trestní řízení, nepřímý podíl pro trestní řízení, informace v trestním řízení nevyužity a neaktivní úkon. V případě přímého a nepřímého podílu často dochází k souběhu obojího.

EFEKTIVITA ÚKONŮ § 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2010		počet úkonů celkem	pouze přímý podíl pro tr. ř.	pouze nepřímý podíl pro tr. ř.	souběh přímého a nepřímého podílu	informace v trestním řízení nevyužity	neaktivní úkon
CELKEM ČR		3 688	2 224	6	489	505	464
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	2 428	1 325	6	371	394	332
	PHA	493	214		67	138	74
	STC	169	90		34	17	28
	JHC	137	68		34	5	30
	PLK	91	49		4	34	4
	KVK	74	22		23	20	9
	ULK	199	70	3	26	25	75
	LBK	65	36		2	22	5
	PAK	46	19		13	12	2
	HKK	102	53		31	11	7
	VYS	279	195		69	7	8
	JHM	418	314	2	21	54	27
	OLK	26	13		3	10	
	ZLK	145	79		22	2	42
	MSK	184	103	1	22	37	21
ÚTVARY PČR SKPV S CELO- STÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	1 260	899		118	111	132
	ÚSKPV	10	10				
	ÚOOZ	670	455		68	76	71
	NPC	395	319		23	16	37
	ÚOKFK	185	115		27	19	24

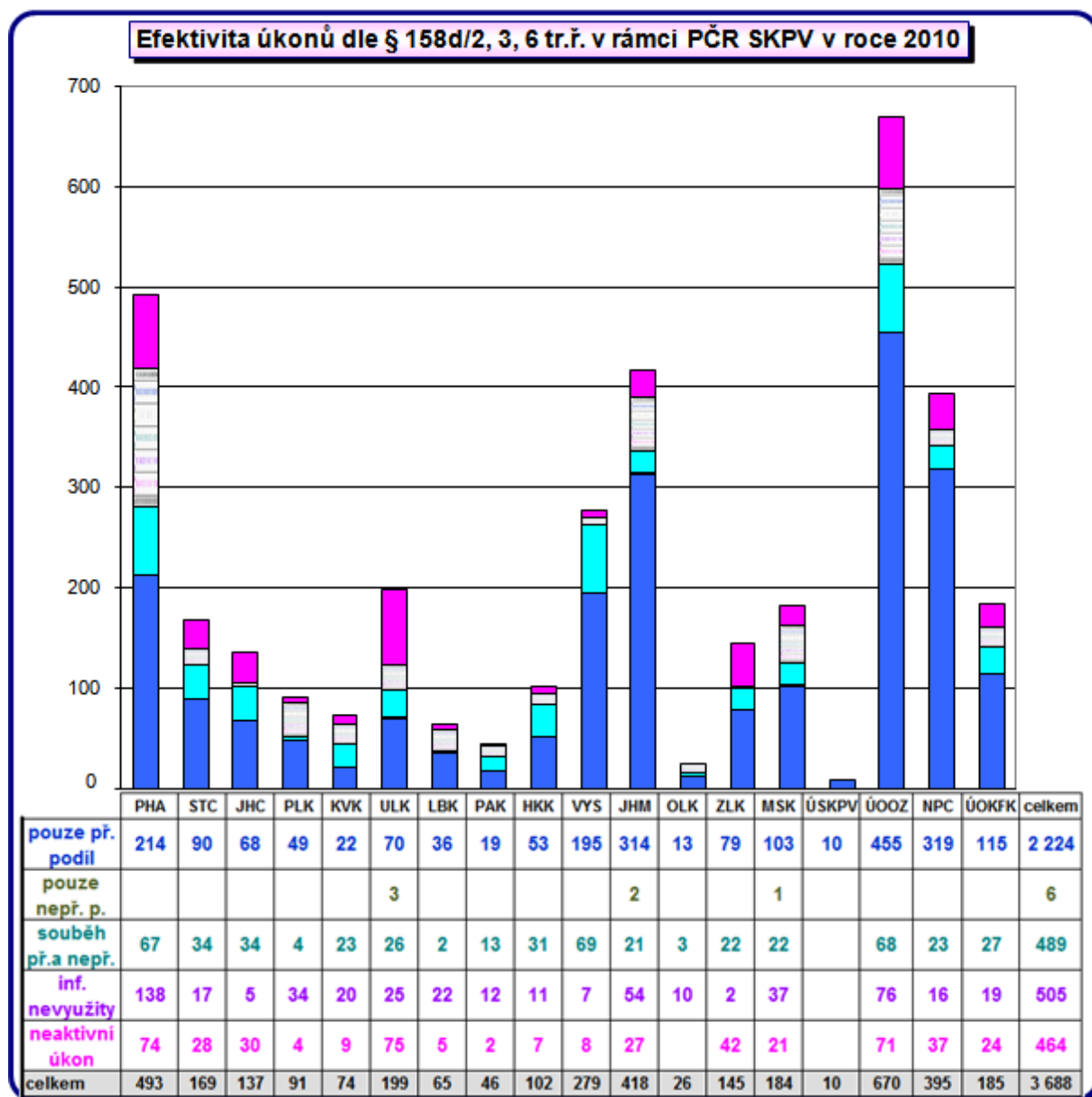
V 307 případech vedly úkony ke ztotožnění osoby, kdy realizováním úkonu byla ustanovena osoba, vůči níž byl úkon nasazen, a její totožnost nebyla zadavateli při vyžadování úkonu prokazatelně známa.

Z celkového souhrnu, kdy byla úkonem osoba ztotožněna, se v 300 případech jednalo o potvrzení zájmu pro trestní řízení a v 7 případech naopak o zproštění zájmu pro trestní řízení.

Z hlediska stanovených základních kategorií efektivity vyplývá, že ze 74 % lze úkony označit jako efektivní, přičemž 60,3 % úkonů mělo pouze přímý podíl pro trestní řízení, 0,2 % pouze nepřímý podíl, u 13,3 % došlo k souběhu obojího. V 12,6 % byl úkon neaktivní nebo nebyl realizován, a v 13,7 % získané informace nebyly v trestním řízení využity.

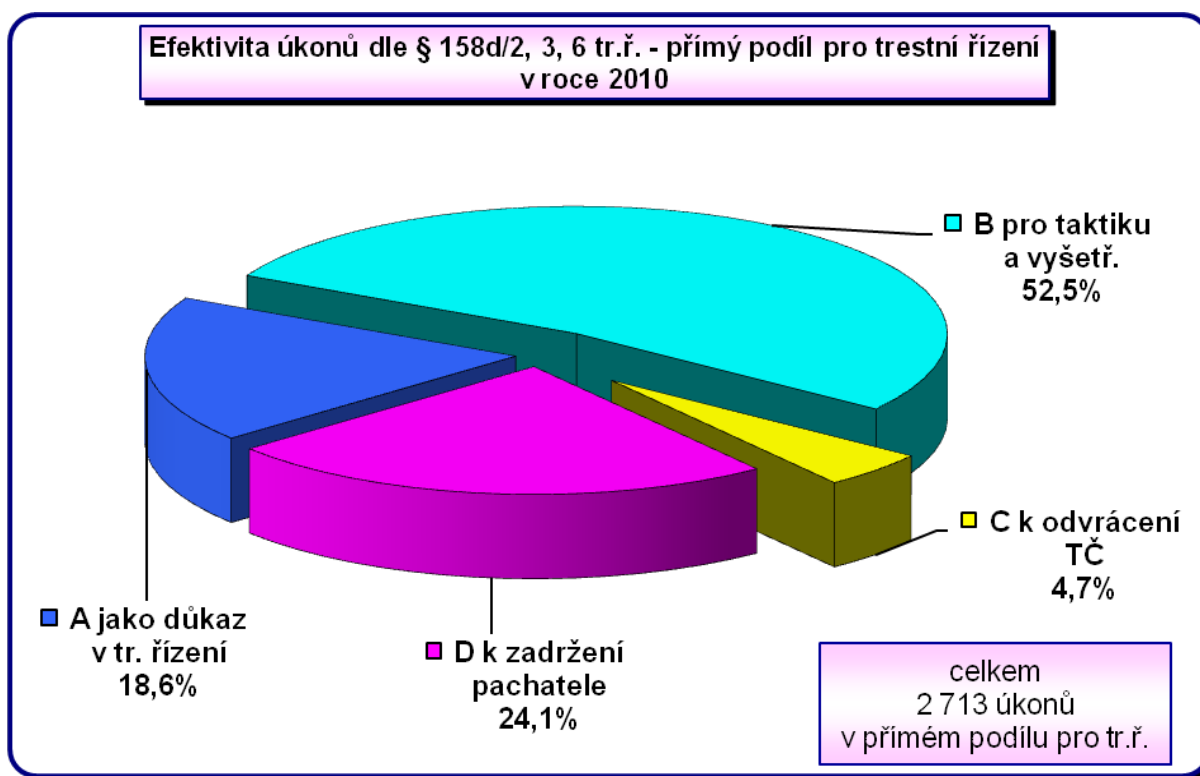
Níže zobrazený graf názorně ilustruje rozložení efektivity úkonů sledování osob a věcí u SKPV KŘP jednotlivých krajů a útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností dle zvolených pěti základních hledisek.

Ve vztahu k počtu nasazených úkonů vykazují v rámci útvarů SKPV s územně vymezenou působností největší podíl úkonů, které je možno označit jako efektivní (tj. informace získané z úkonů měly přímý nebo nepřímý podíl pro trestní řízení, případně souběh obou podílů) SKPV KŘP kraje Vysočina, následuje SKPV KŘP Královéhradeckého a Jihomoravského kraje. V rámci útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností vykázal v roce 2010 nejvyšší podíl efektivních úkonů ÚSKPV, následně pak NPC. V této souvislosti je vhodné zmínit 100 % úspěšnost ÚSKPV, zároveň je třeba připomenout, že v případě ÚSKPV se jednalo celkově pouze o 10 úkonů sledování osob a věcí.

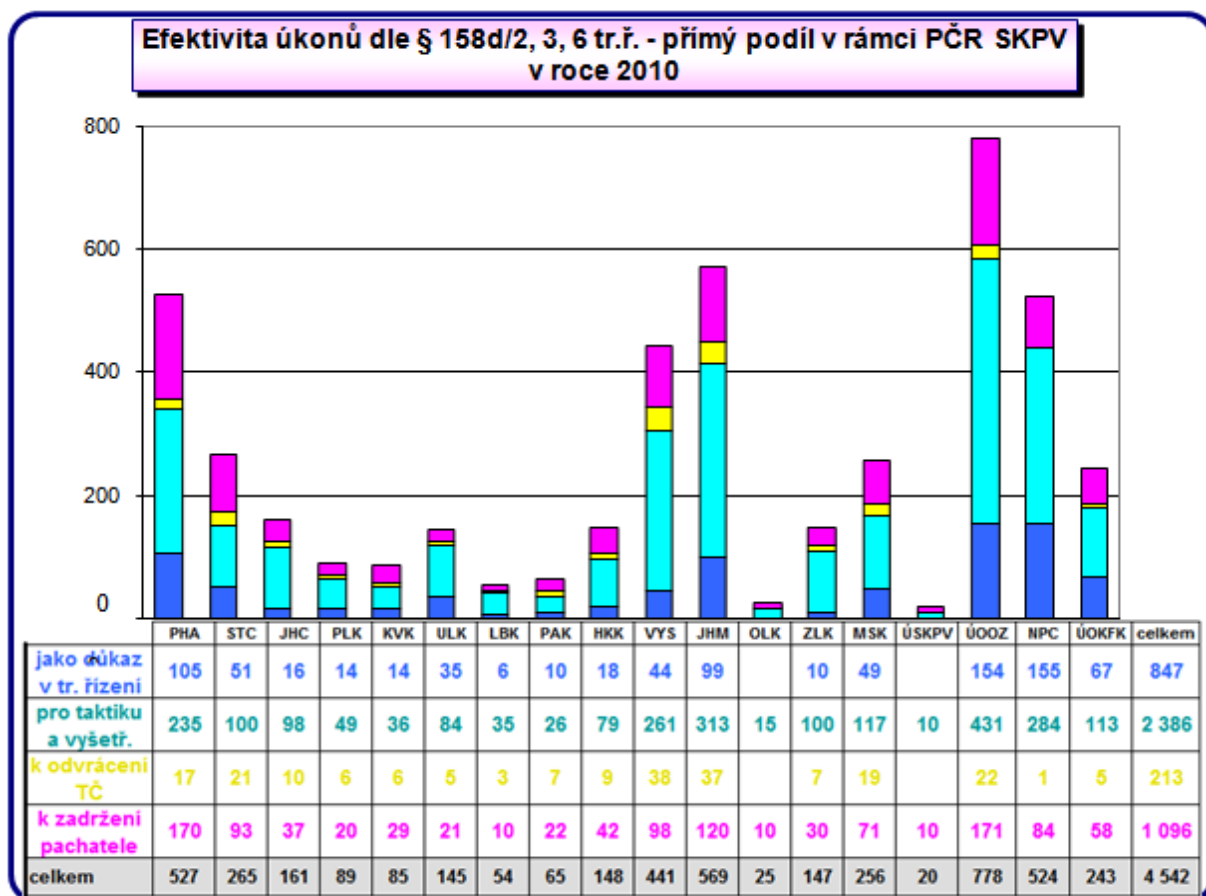
Ve vztahu k počtu nasazených úkonů vykazují v rámci útvarů SKPV s územně vymezenou působností největší podíl úkonů, u nichž získané informace nebyly využity v trestním řízení SKPV KŘP Olomouckého a Plzeňského kraje. V rámci útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností byl v roce 2010 podíl úkonů, které nebyly využity v trestním řízení nulový u ÚSKPV (viz výše), nízký podíl nevyužitých úkonů byl rovněž patrný u NPC.

Následně je efektivita přímého podílu pro trestní řízení hodnocena dle dalších 4 kategorií. U nadpoloviční části efektivity přímého podílu byly získané informace kvalifikovány jako důležité pro taktiku a další průběh vyšetřování v rámci prováděného trestního řízení. Z 24 % vedly získané informace k zadržení pachatele. V téměř 19 % mohly získané informace sloužit jako důkaz v prováděném trestním řízení a takřka v 5 % k odvrácení trestného činu. Stejně jako u odposlechů dochází v jednotlivých kategoriích efektivity hodnocené jako přímý podíl pro trestní řízení k souběhu více kategorií. Tyto souběhy jsou zohledněny dále.

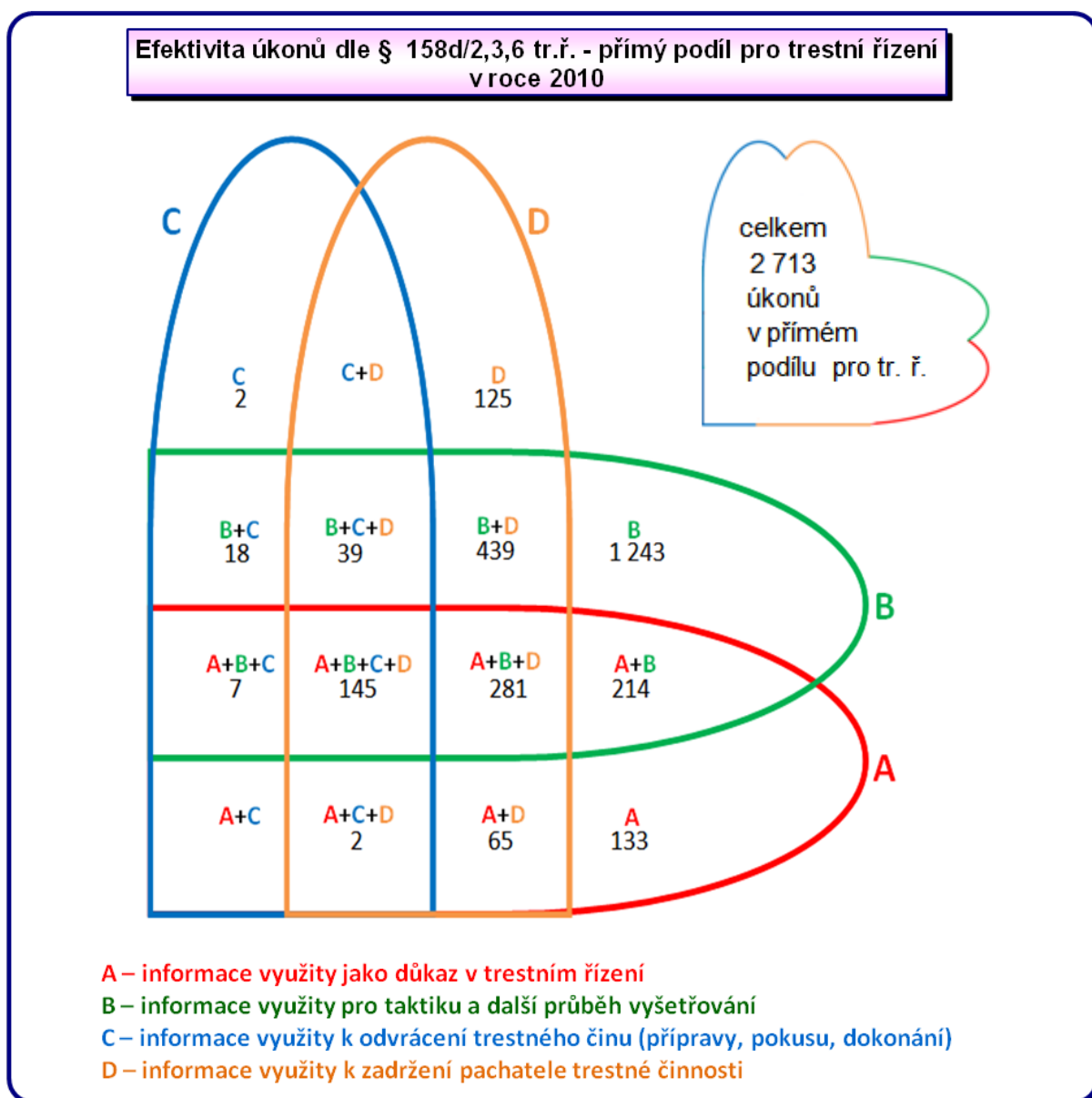
Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Při porovnání podílů podkategorií efektivity v rámci přímého podílu pro trestní řízení u jednotlivých organizačních celků Policie ČR SKPV lze konstatovat, že rozložení není nijak zásadně odlišné. Jako důkaz v trestním řízení využil vyžádané úkony sledování osob a věcí nejčastěji NPC a ÚOKFK, pro taktiku a další průběh vyšetřování přispěly úkony v nejvyšší míře SKPV KŘP Zlínského a Libereckého kraje. K odvrácení přípravy, pokusu či dokonání trestného činu bylo nejvíce úkonů sledování osob a věcí využito SKPV KŘP Pardubického kraje. K zadržení pachatele přispěly předmětné úkony nejčastěji kriminalistům ÚSKPV a SKPV KŘP Olomouckého kraje.

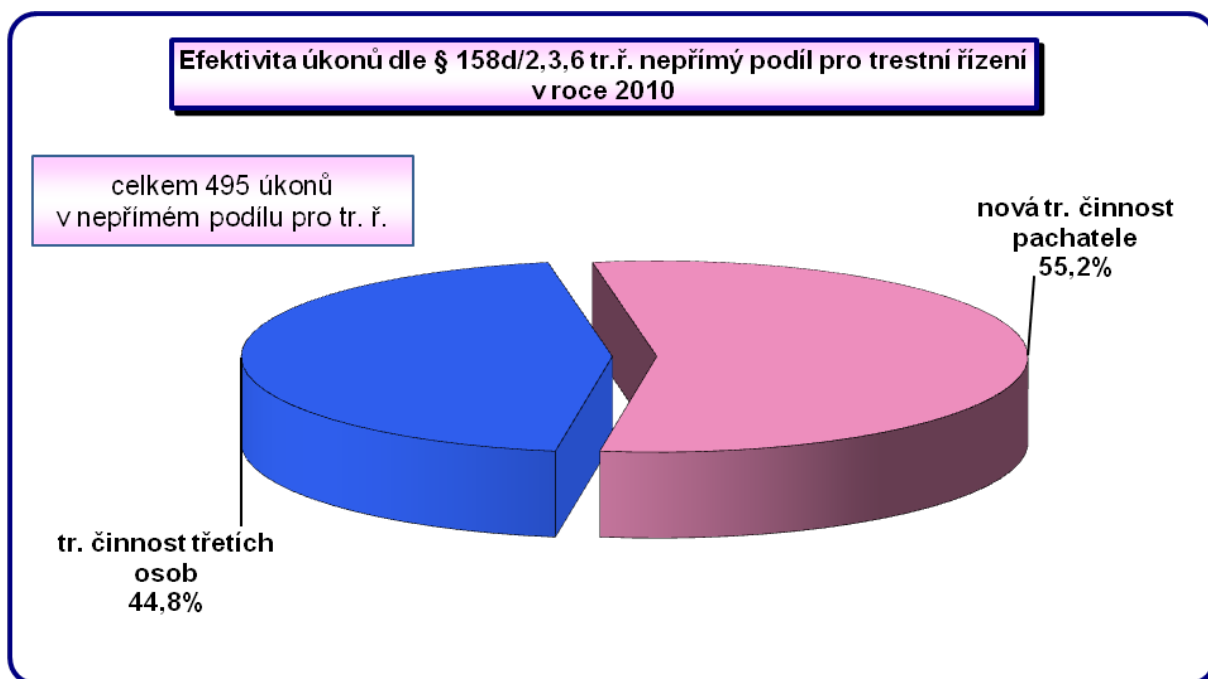

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Níže jsou všechny čtyři kategorie přímého podílu pro trestní řízení včetně jejich vzájemných průniků zaneseny do množin. Dle uvedeného členění bylo zjištěno, že ze všech 2 713 úkonů sledování osob a věcí zahrnutých do přímého podílu pro trestní řízení byla nejfrekventovaněji označena samostatně kategorie „informace byly využity pro taktiku a další vyšetřování“ (1 243, tj. 45,8 %). Následoval souběh dvou kategorií, kdy u 439 (tj. 16,2 %) úkonů došlo k souběhu užití informací pro taktiku a další průběh vyšetřování a k zadržení pachatele. Dále se často vyskytoval souběh tří kategorií, kdy u 281 (tj. 10,4 %) úkonů vedly informace k zadržení pachatele, současně sloužily pro taktiku a další průběh vyšetřování a rovněž se předpokládá jejich použití jako důkaz pro trestní řízení. U 214 (tj. 7,9 %) úkonů sledování osob a věcí se jednalo o využití informací pro taktiku a další průběh vyšetřování a jako důkaz pro trestní řízení. Podíly dalších kategorií, resp. jejich souhrny, již nedosahovaly šestiprocentního zastoupení v rámci analyzované efektivity přímého podílu pro trestní řízení.

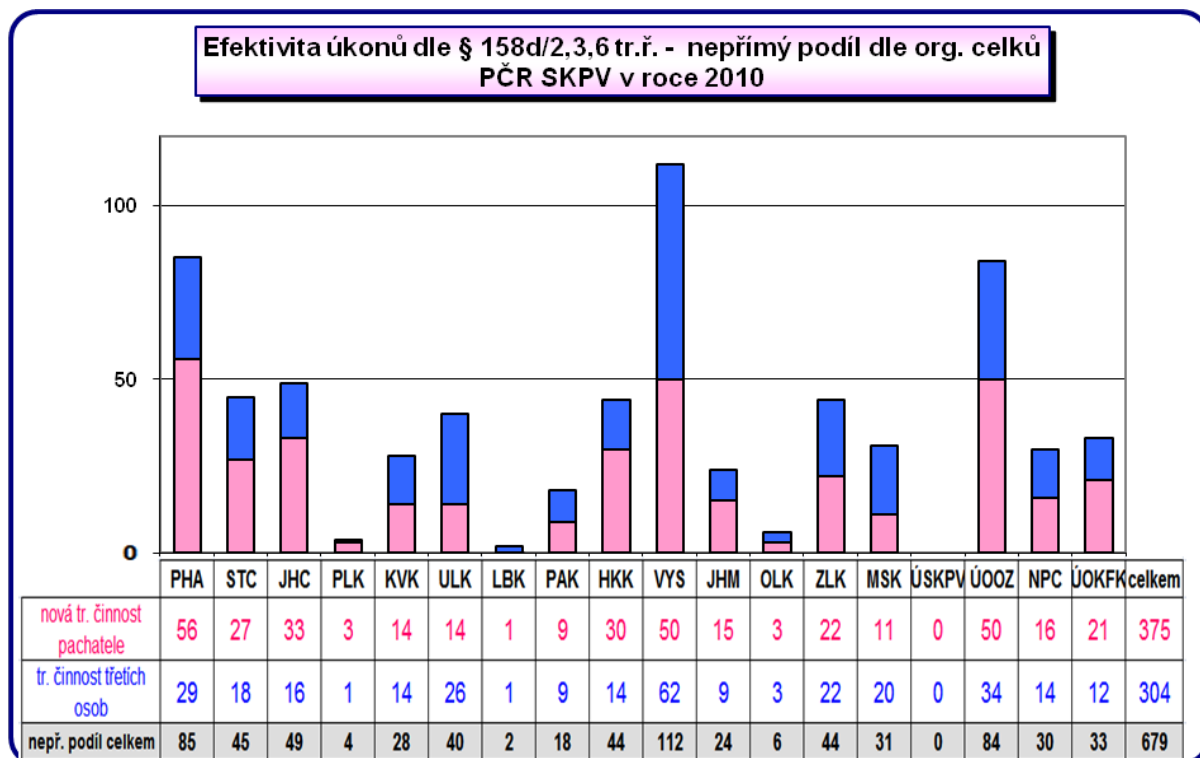
Informace vyhodnocené jako nepřímý podíl pro trestní řízení byly rozčleněny do dvou kategorií. Jedná se o novou trestnou činnost pachatele, do níž jsou zahrnuty případy, kdy byly získány informace o jiné trestné činnosti pachatele, která původně nebyla předmětem prováděného trestního řízení. Zjištění jiné trestné činnosti třetích osob, které zpočátku nebyly předmětem prováděného trestního řízení, je registrováno v kategorii trestná činnost třetích osob.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

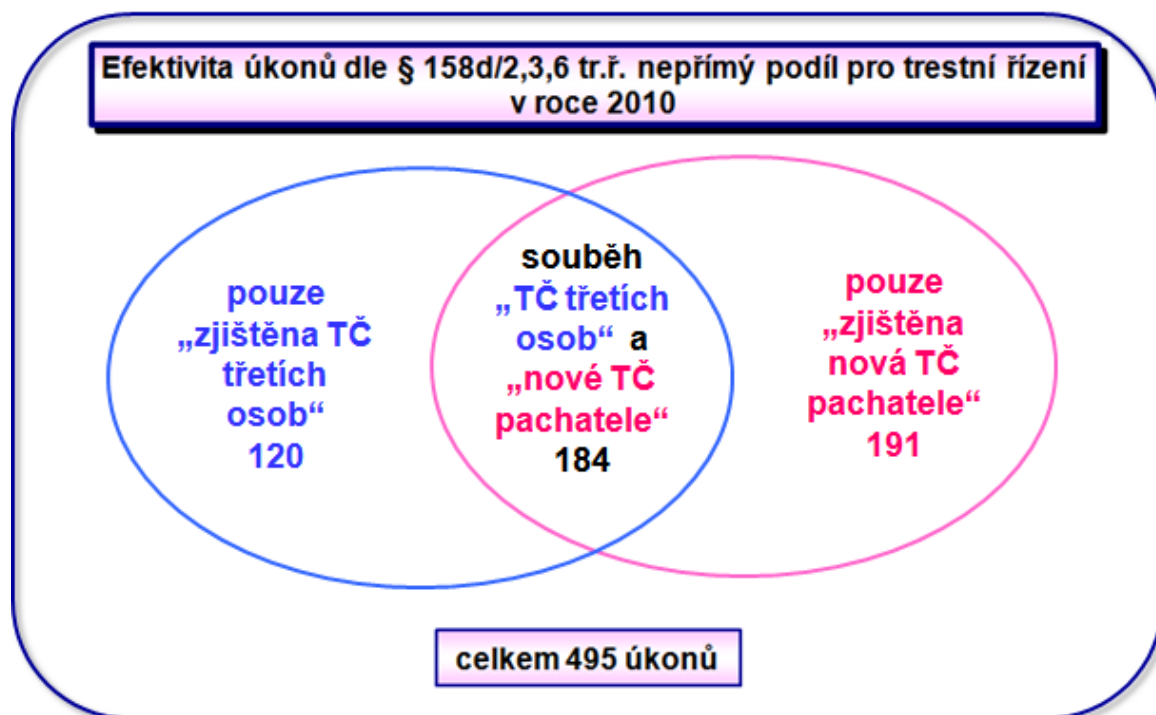
Z grafů je patrné, že úkony, jimiž byla zjištěna nová trestná činnost pachatele (55,2 %), převažovaly nad úkony, pomocí nichž byla odhalena trestná činnost třetích osob (44,8 %).

Při porovnání rozložení těchto kategorií nepřímého podílu efektivity mezi útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností a útvary SKPV s územně vymezenou působností lze konstatovat, že v celkových číslech převažuje zjištění nové trestné činnosti pachatele. Opak byl zaznamenán u SKPV KŘP kraje Vysočina, Ústeckého a Moravskoslezského kraje.

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Pro lepší názornost jsou níže zobrazeny množiny, které zohledňují i souběhy v kategorii nepřímého podílu. Nejvyšší podíl (38,6 %) představuje kategorie pouze „zjištěna nová trestná činnost pachatele“. Pomocí 37,2 % úkonů byla na základě získaných informací odhalena jak trestná činnost třetích osob, tak současně nová trestná činnost pachatele. Samostatně trestná činnost třetích osob byla vykázána u 24,2 % úkonů.

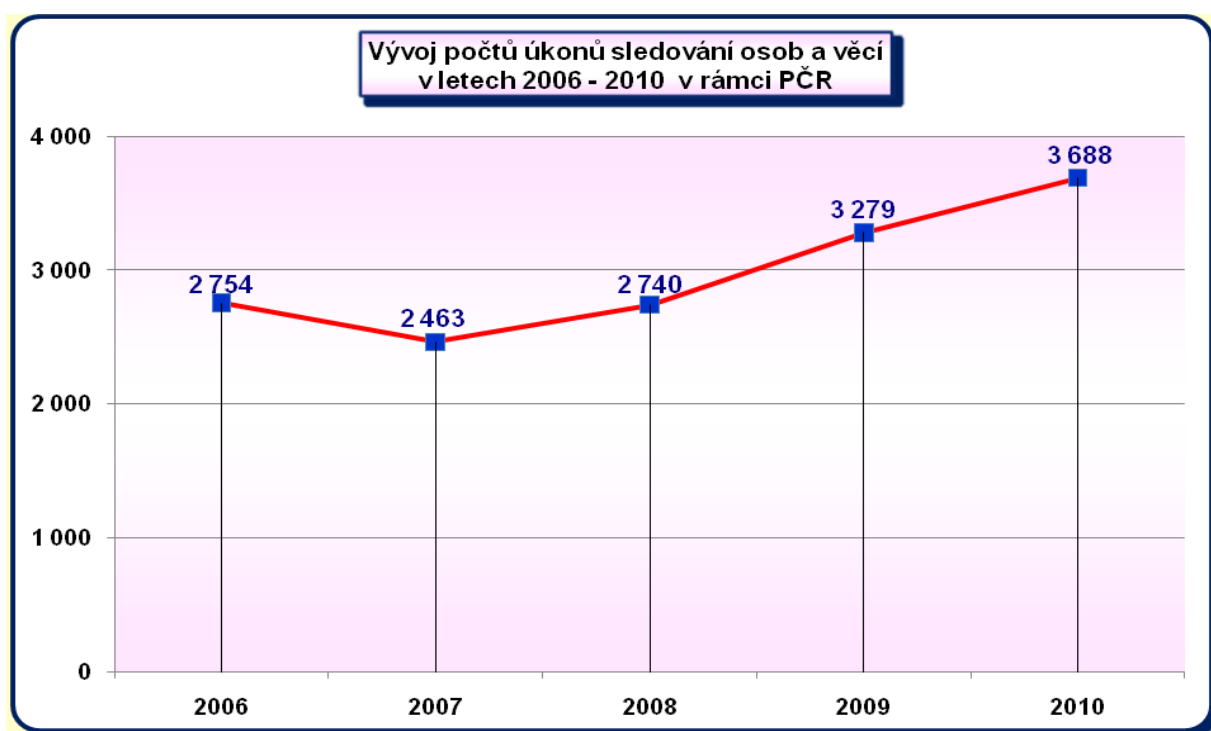
Lze konstatovat, že v případě určování efektivity úkonů sledování a osob je v minimální míře (1,2 %) vykazován pouze nepřímý podíl pro trestní řízení. Ve většině případů (98,8 %) je nepřímý podíl vykazován v souběhu s podílem přímým.

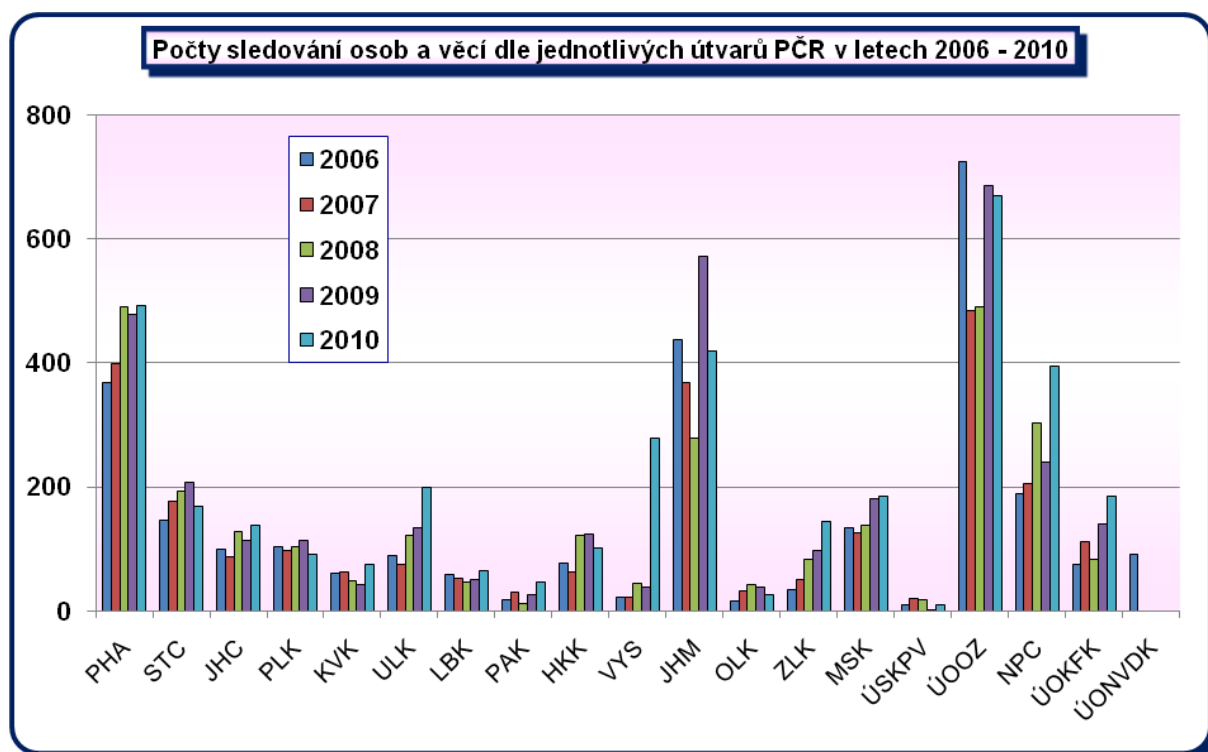
4.5.7 Vývojové trendy v nasazování sledování osob a věcí

Na rozdíl od odposlechů jsou vývojové trendy v nasazování sledování osob a věcí komparovány až od roku 2006, protože data z předchozích období neobsahují souměřitelné údaje.

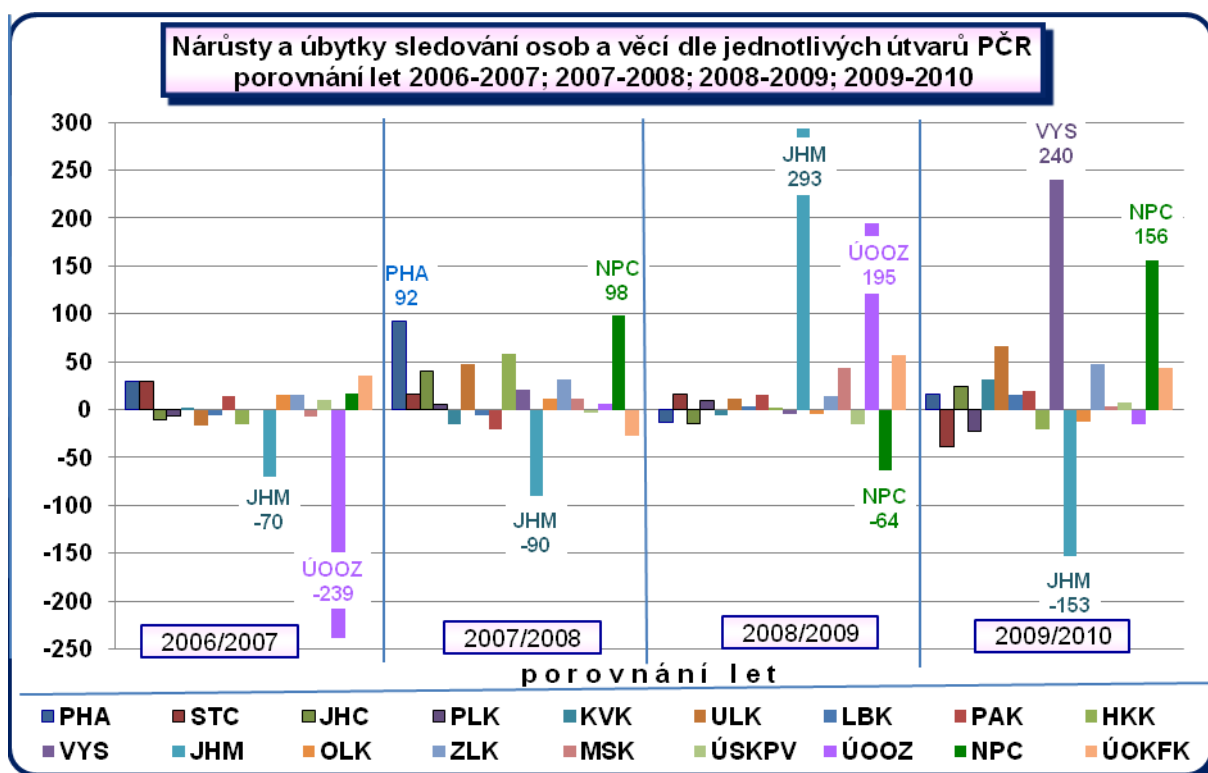
Během sledovaného období počty ukončených úkonů sledování osob a věcí po mírném poklesu v roce 2007 od roku 2008 narůstají. Nejvyšší navýšení sledování osob a věcí bylo zaznamenáno v roce 2009 (539 úkonů, tj. 19,7 %) úkonů. V tomto vývoji se odrazil zejména momentální vysoký počet úkonů ukončených u ÚOOZ a u SKPV KŘP Jihomoravského kraje, tedy u útvarů Policie ČR SKPV využívajících sledování osob a věcí, současně s SKPV KŘP hl. m. Prahou, nejčteněji. ÚOOZ se po prudkém poklesu ukončených úkonů v roce 2007 a stagnaci v roce 2008, v roce 2009 přiblížil k hodnotě z roku 2006, přičemž v roce 2010 následoval nepatrný pokles. SKPV KŘP Jihomoravského kraje po dvouletém poklesu zaznamenala v roce 2009 enormní nárůst sledování osob a věcí (o 293 úkonů, tj. 105,4 %), přičemž v roce 2010 následoval značný propad (o 153 úkonů). Je nutno poukázat na skutečnost, že od roku 2006 toto SKPV KŘP zaujímá, spolu s SKPV KŘP hl. m. Praha, první dvě pořadí z hlediska četnosti ukončených úkonů.

Vývoj v roce 2010 ukazuje na další navýšení sledování osob a věcí, a to o 409 úkonů (tj. 12,5 %) v porovnání s rokem 2009. K vyššímu nárůstu došlo zejména u Policie ČR SKPV útvarů s celostátní působností, konkrétně u NPC a ÚOKFK. Z SKPV KŘP bylo zvýšení počtu úkonů registrováno u 9 ze 14 SKPV KŘP, o enormním navýšení lze hovořit u SKPV KŘP kraje Vysočina (viz výše), o vyšším nárůstu pak u SKPV KŘP Ústeckého, Zlínského a Karlovarského kraje. Z hlediska vývoje od roku 2006, došlo v roce 2010 k navýšení sledování osob a věcí o 934 úkonů, (tj. 33,9 %).

Od roku 2007 zobrazují vývoj ukončených úkonů sledování osob a věcí u všech útvarů PČR SKPV nesourodé křivky, z jejichž průběhu nelze vyvozovat žádný trend. Registrovaný nárůst úkonů sledování osob a věcí se v roce 2010 neprojevil z celorepublikového hlediska tak markantně jako v roce 2009.

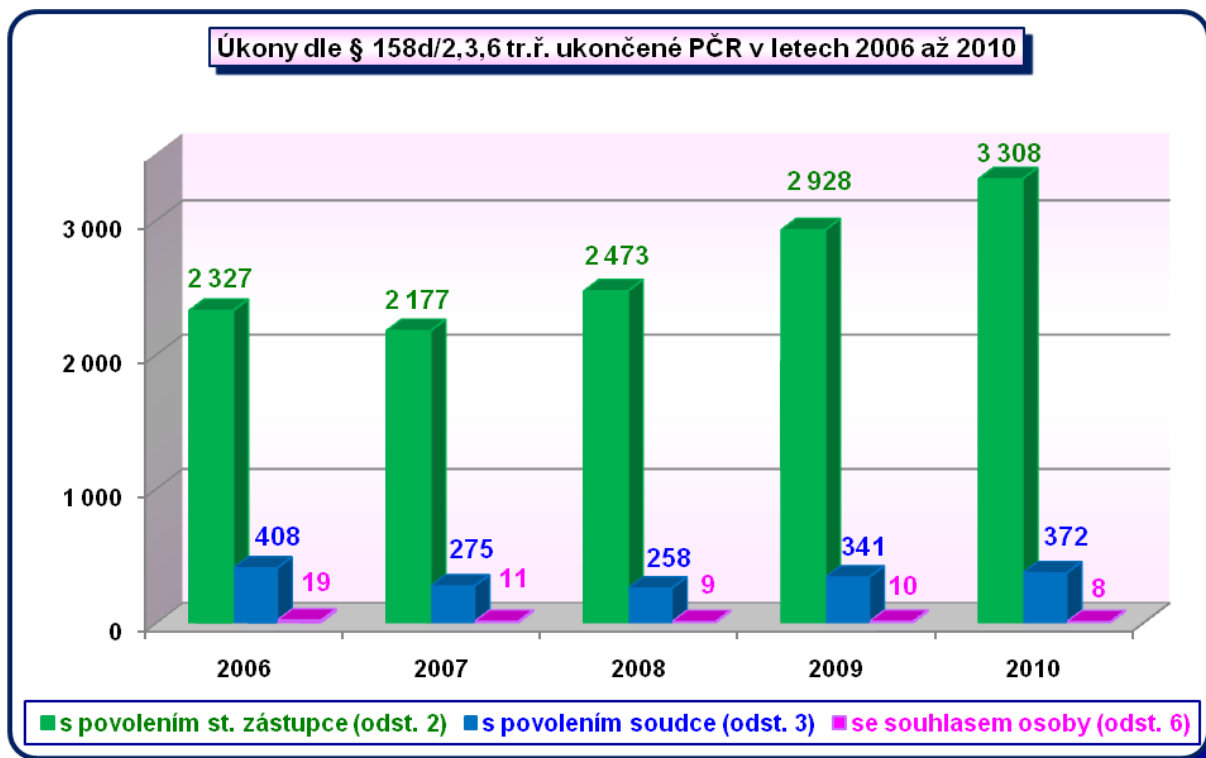

V rámci útvarů SKPV s územně vymezenou působností vykazují dlouhodobě vyšší počty odposlechů v porovnání s ostatními kraji útvary SKPV KŘP hl. m. Praha a Jihomoravského kraje. V roce 2010 se do popředí dostala dále zmíněná SKPV KŘP kraje Vysočina, následována krajem Ústeckým a Moravskoslezským. Je vhodné uvést, že u všech 9 SKPV KŘP, u kterých došlo v roce 2010 k navýšení úkonů, bylo od roku 2006 dosaženo nejvyšší hodnoty. Naopak SKPV KŘP Plzeňského kraje vykázala nejnižší hodnotu ukončených úkonů od roku 2006.

Přestože v roce 2010 ÚOOZ jako jediný z útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností registroval úbytek úkonů, zůstává, tak jako i ve všech předešlých letech sledovaného období na předním místě ve využívání těchto úkonů. Nejvyšší nárůst sledování osob a věcí zaznamenala NPC a ÚOKFK, přičemž tyto útvary v roce 2010 využily nejvíce předmětných úkonů od roku 2006.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř.		2006	2007	2008	2009	2010
CELKEM ČR		2 754	2 463	2 740	3 279	3 688
SKPV DLE JEDNOTL. KŘP	CELKEM SKPV KŘP	1 666	1 643	1 846	2 212	2 428
	PHA	368	398	490	477	493
	STC	146	176	192	208	169
	JHC	99	88	128	113	137
	PLK	104	98	104	114	91
	KVK	61	63	48	42	74
	ULK	90	74	121	133	199
	LBK	58	52	46	50	65
	PAK	17	31	11	26	46
	HKK	78	63	121	123	102
	VYS	23	23	44	39	279
	JHM	438	368	278	571	418
	OLK	16	32	43	38	26
	ZLK	35	51	83	97	145
	MSK	133	126	137	181	184
ÚTVARY PČR SKPV S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ (+ ÚSKPV)	CELKEM útvary PČR SKPV s celostátní působností	1 088	820	894	1 067	1 260
	ÚSKPV	10	20	17	2	10
	ÚOOZ	723	484	490	685	670
	NPC	188	205	303	239	395
	ÚOKFK	75	111	84	141	185
	ÚONVDK	92				

Vývoj v počtech sledování osob a věcí nasazovaných dle odstavců 2,3,6 tr. ř. je nerovnoměrný. Zatímco úkony nasazené s povolením státního zástupce po poklesu v roce 2007 permanentně stoupají, u úkonů s povolením soudce byl po roce 2007 zaznamenán úbytek i v roce 2008, poté v roce 2009 a 2010 následoval nárůst. Jinak je tomu u sledování osob a věcí realizovaných se souhlasem osoby, z dlouhodobějšího hlediska lze u těchto úkonů hovořit o klesající tendenci.

Vývoj počtu a doby nasazených úkonů je ovlivněn zejména strukturou a charakterem vyšetřovaných trestných činů, možnostmi jejich objasňování, zejména nemožností získání nutných informací a důkazů jiným zákonným způsobem. V každém roce jsou meziroční početní výkyvy ovlivňovány konkrétně šetřenými případy. Což v roce 2010 názorně dokumentuje jedna jediná trestní věc, která byla svým rozsahem výjimečná (202 úkonů), řešená u SKPV KŘP kraje Vysočina. Uvedená kausa výrazně (tento případ vygeneroval téměř polovinu nárůstu všech úkonů dle § 158d tr. ř. ukončených za celou Policii ČR v roce 2010) navýšila celkové počty úkonů sledování, rovněž navýšila počty úkonů vykázaných na daňovou trestnou činnost a na porušování nehmotných práv, to vše s prvkem organizované trestné činnosti.

Zřejmý nárůst počtu úkonů sledování osob a věcí je evidován také na trestné činy v oblasti toxikomanie. Stejně jako u odposlechů i u sledování osob a věcí byl v roce 2010 registrován větší nárůst na organizovanou trestnou činnost (o 359, tj. cca 36 %).

4.6 Využívání sledování osob a věcí Inspekcí Policie ČR

Za rok 2010 vykazuje Inspekce Policie ČR 199 úkonů dle § 158d odst. 2,3,6 tr. ř. Tyto úkony byly nasazeny celkem ve 107 spisech, což představuje 1,9 úkonu na spis.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. v roce 2010	počet úkonů celkem	z toho			spisy s úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř.	průměr úkonů na spis
		s povolením st. zástupce (odst.2)	s povolením soudce (odst.3)	se souhlasem osoby (odst.6)		
Inspekce PČR	199	192	7	0	107	1,9

Z počtu 199 úkonů sledování osob a věcí bylo nasazeno 192 úkonů dle § 158d odst. 2 tr. ř., tedy s povolením státního zástupce, a pouze 7 úkonů dle § 158d odst. 3 tr. ř. – s povolením soudce. Ve všech případech byly úkony nasazeny v rámci trestního spisu.

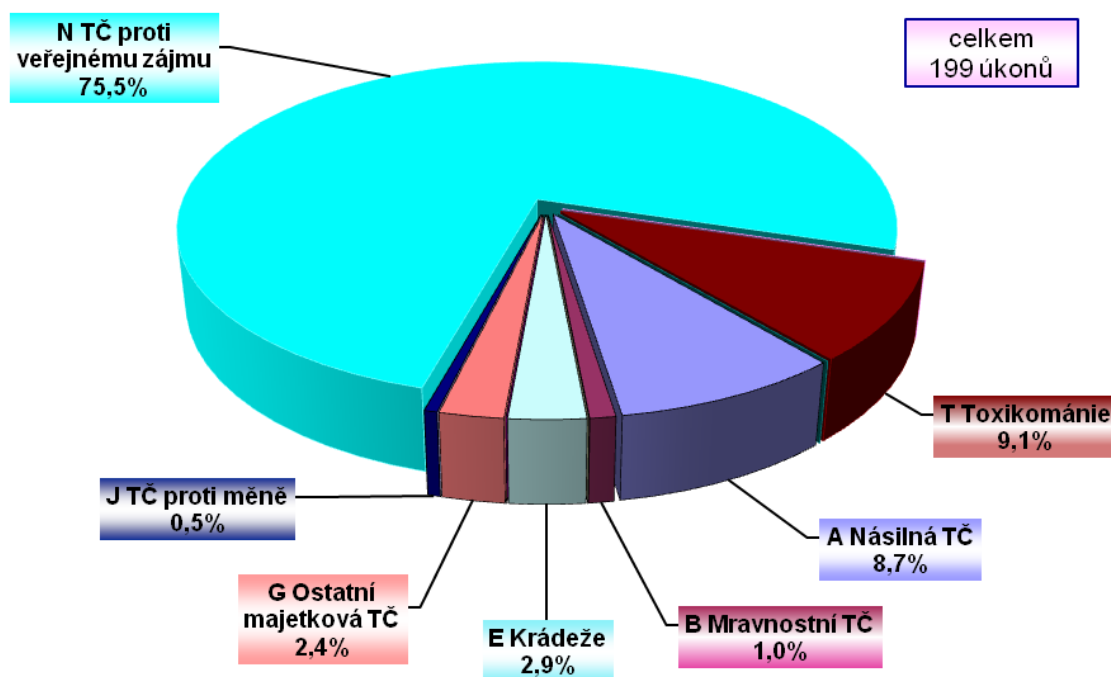
4.6.1 Využívání sledování osob a věcí na jednotlivé druhy trestné činnosti Inspekcí Policie ČR

Rozložení kriminality je dáno specifickým postavením Inspekce Policie ČR, jejímž úkolem je šetření trestné činnosti spáchané příslušníky a zaměstnanci Policie ČR.

Z hlediska kriminality šetřené Inspekcí Policie ČR se převážná část úkonů (157, tj. 75,5 %) vztahuje k trestné činnosti proti veřejnému zájmu, podstatně menší podíl úkonů (19, tj. 9,1 %) se váže k toxikomanii. Celkem 18 úkonů (tj. 8,7 %) je vykazováno v souvislosti s podezřením ze spáchání násilné trestné činnosti. Úkony zaměřené na další druhy trestné činnosti již nedosahují 3% hranice.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. podle kriminality v roce 2010	A Násilná TČ	B Mravnostní TČ	E Krádeže	G Ostatní majetková TČ	J TČ proti měně	N TČ proti veř. zájmu	T Toxiko- manie	z toho v souběhu
Inspekce PČR	18	2	6	5	1	157	19	9

Inspekce PČR - úkony dle § 158d tr.ř. - podle kriminality v roce 2010

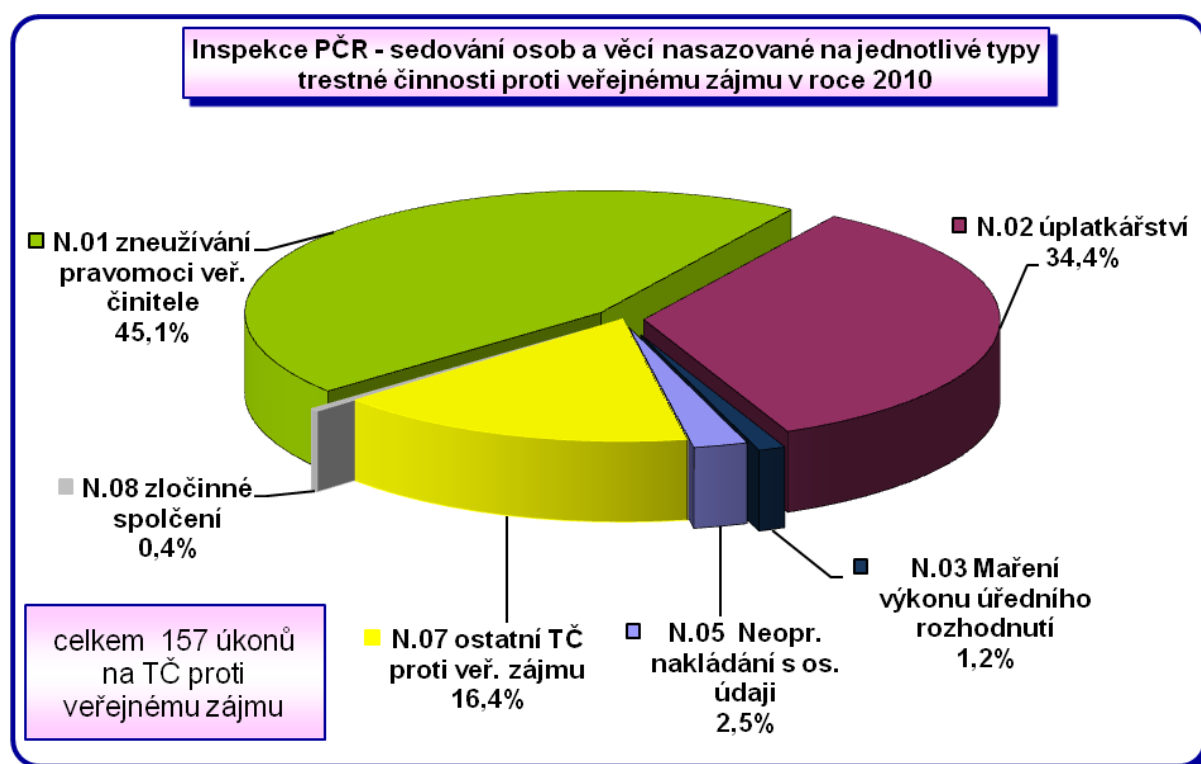

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Analýza se zejména u Inspekce Policie ČR podrobněji zabývá sledováním osob a věcí v souvislosti s trestnými činy proti veřejnému zájmu. Úkony dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. byly využívány převážně pro trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele (110 úkonů, tj. 45,1 %) a úplatkářství (84 úkonů, tj. 34,4 %). Následovala podkategorie - ostatní trestné činy proti veřejnému zájmu, na ní bylo využito 40 (tj. 16,4 %) úkonů. Ostatní skupiny této kategorie nedosáhly ani 3% hranice.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. N - trestná činnost proti veřejnému zájmu v roce 2010	N.01 zneužívání pravomoci veř. činitele	N.02 úplat- kářství	N.03 Maření výkonu úředního rozhodnutí	N.05 Neopr. nakládání s os. údaji	N.07 ostatní TČ proti veř. zájmu	N.08 zločinné spolčení
Inspekce PČR	110	84	3	6	40	1

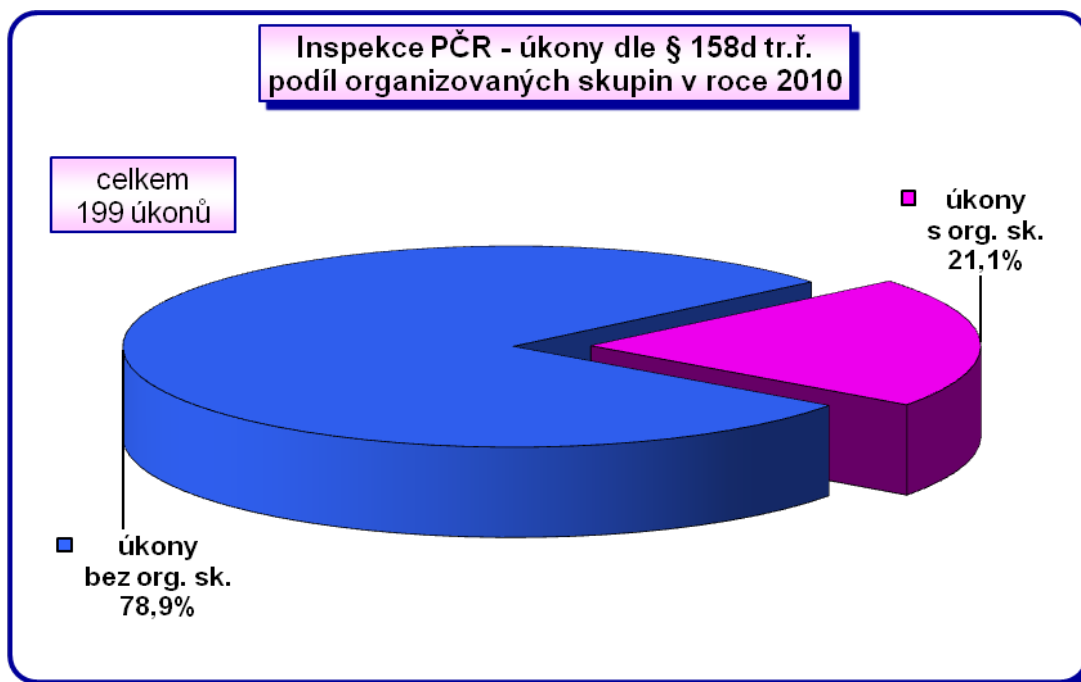
Poznámka: tabulka vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Inspekce Policie ČR též použila úkony dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. na organizované skupiny. Jednalo se o 42 (tj. 21,1 %) úkonů sledování osob a věcí rozložených do 6 spisů.

Úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř. organizovaná skupina v roce 2010	úkony dle § 158d/2,3,6 tr.ř.	úkony s org. sk.	úkony s org. sk. v %	úkony bez org. sk.
Inspekce PČR	199	42	21,1	157

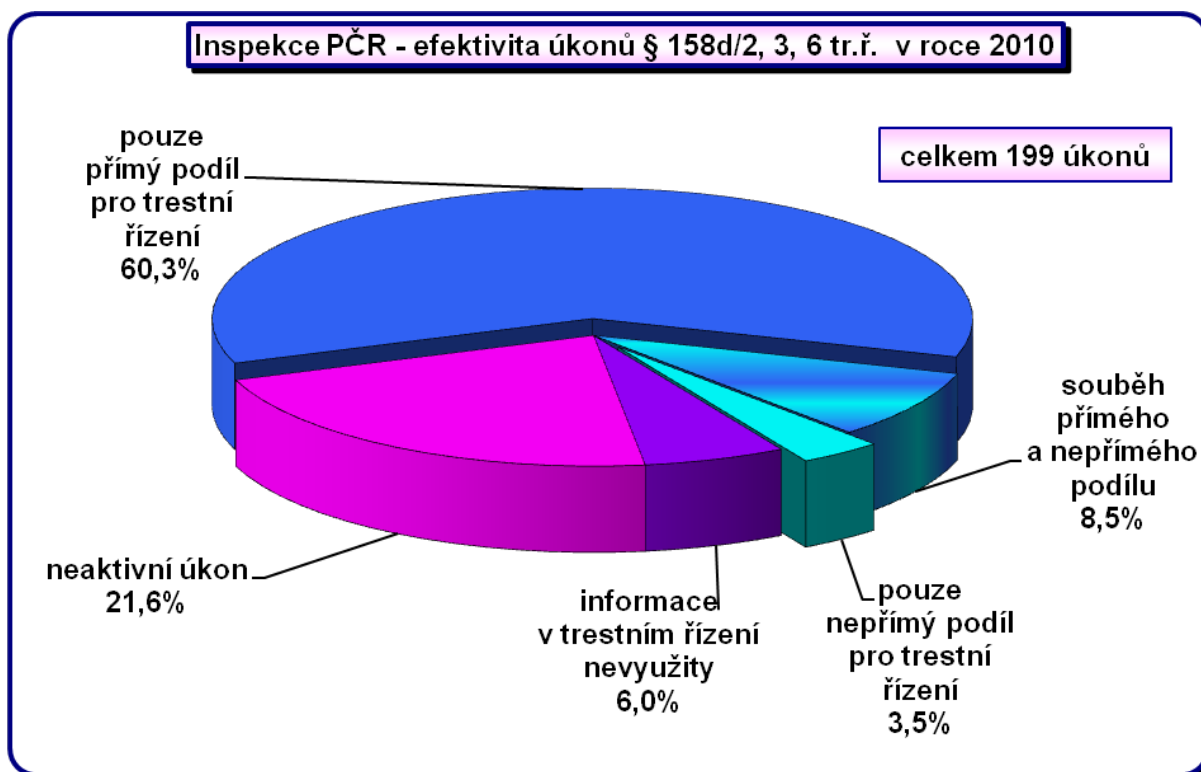

4.6.2 Vyhodnocení efektivity sledování osob a věcí v rámci trestního řízení Inspekce Policie ČR

Jako u všech organizačních článků Policie ČR SKPV i u Inspekce Policie ČR byla vyhodnocena efektivita úkonů sledování osob a věcí.

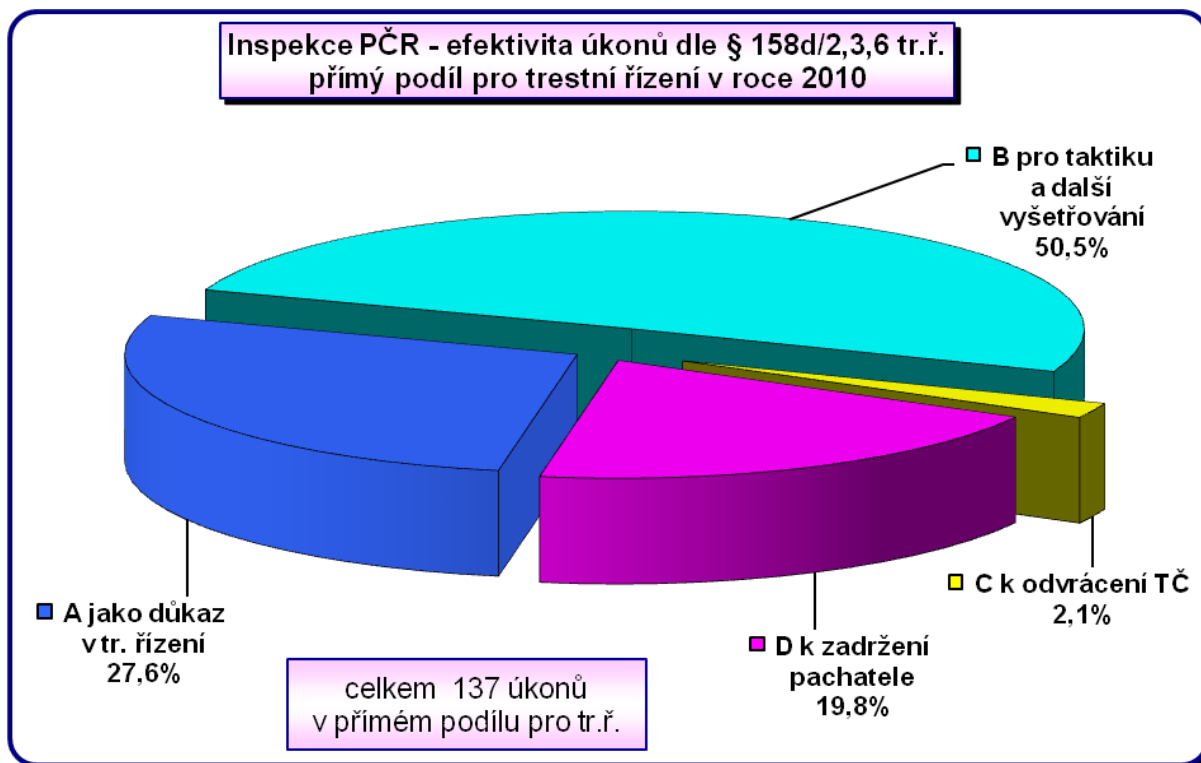
EFEKTIVITA ÚKONŮ § 158d 2,3,6 tr.ř. v roce 2010	celkem úkonů	pouze přímý podíl pro trestní řízení	pouze nepřímý podíl pro trestní řízení	souběh přímého a nepřímého podílu	informace v trestním řízení nevyužity	neaktivní úkon
Inspekce PČR	199	120	7	17	12	43

Přínosem pro trestní řízení bylo cca 72 % úkonů, z toho u 60 % úkonů se jednalo pouze o přímý podíl pro trestní řízení a u téměř 9 % o souběh přímého a nepřímého podílu. Samostatně v kategorii „pouze nepřímý podíl pro trestní řízení“ byla vyhodnocena necelá 4 % úkonů. V téměř 22 % byly úkony neaktivní nebo nebyly realizovány a v 6 % úkonů nebyly získané informace v trestním řízení nijak využitelné.

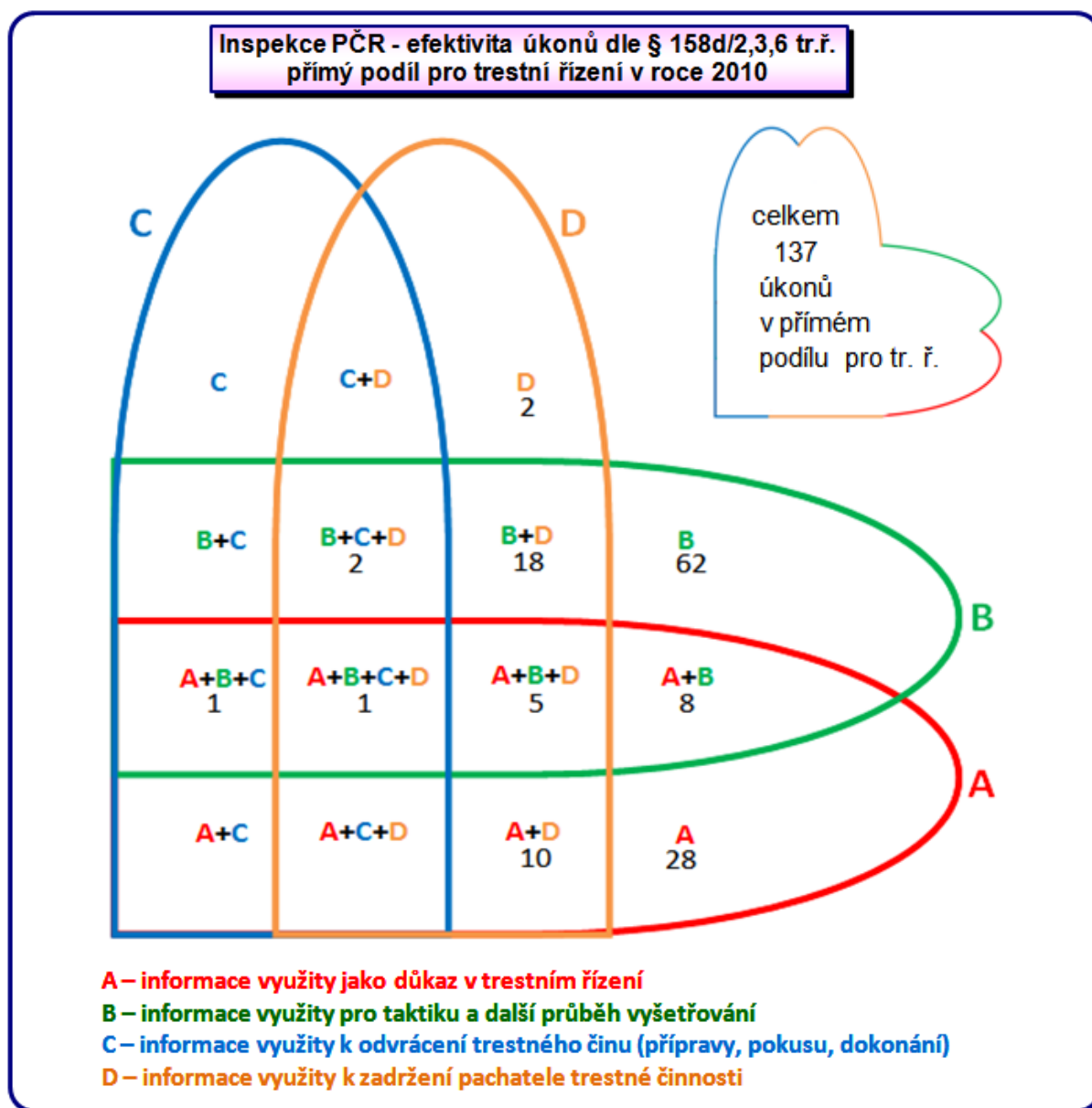
Inspekcí Policie ČR nebyl vykázán žádný případ, kdy by úkon vedl ke ztotožnění osoby, ať již by se jednalo o potvrzení, či zproštění zájmu pro trestní řízení.

V rámci efektivity v přímém podílu pro trestní řízení činí největší podíl kategorie „použití pro taktiku a vyšetřování“ (50,5 %), následuje kategorie „použito jako důkaz v trestním řízení“ (27,6 %). Téměř ve 20 % vedly úkony k zadržení pachatele a ve 2 % k odvrácení dokonání trestného činu, případně jeho přípravy či pokusu. Stejně jako u odposlechů dochází v jednotlivých kategoriích efektivity hodnocené jako přímý podíl pro trestní řízení k souběhu více kategorií.

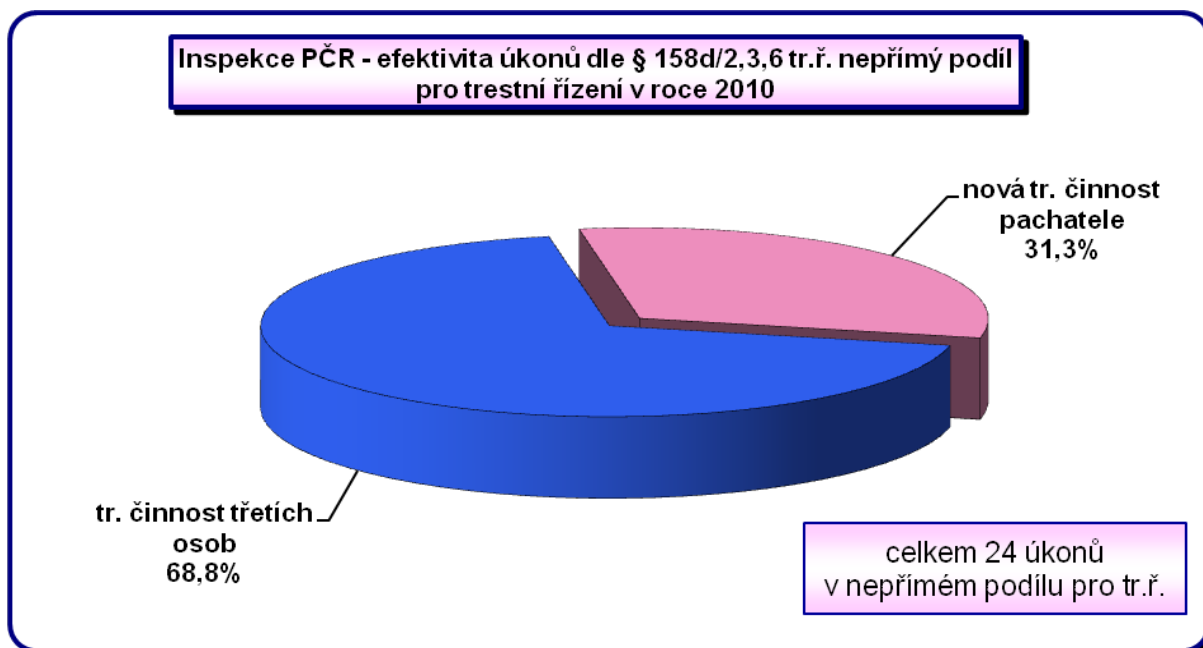

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

Pro lepší názornost jsou v obrázku zohledněny i souběhy v kategorii přímého podílu. Z množin jednoznačně vyplývá, že informace získané ze sledování osob a věcí inspektoři nejvíce využili pro taktiku a další průběh vyšetřování, následně jako důkaz pro trestní řízení.

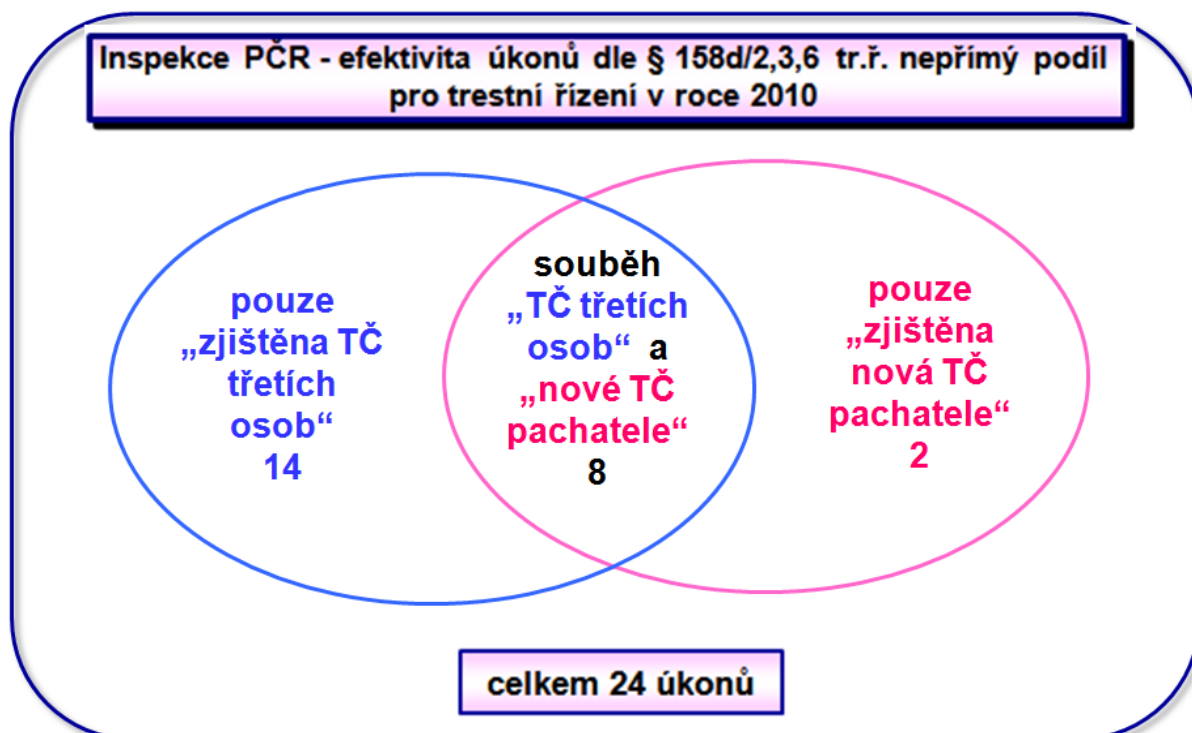

Při hodnocení nepřímého podílu pro trestní řízení bylo zjištěno, že ve 22 případech (tj. 68,8 %) zjištěné informace přispěly k odhalení trestné činnosti třetích osob. Ke zjištění nové trestné činnosti pachatele pomohlo 10 úkonů.

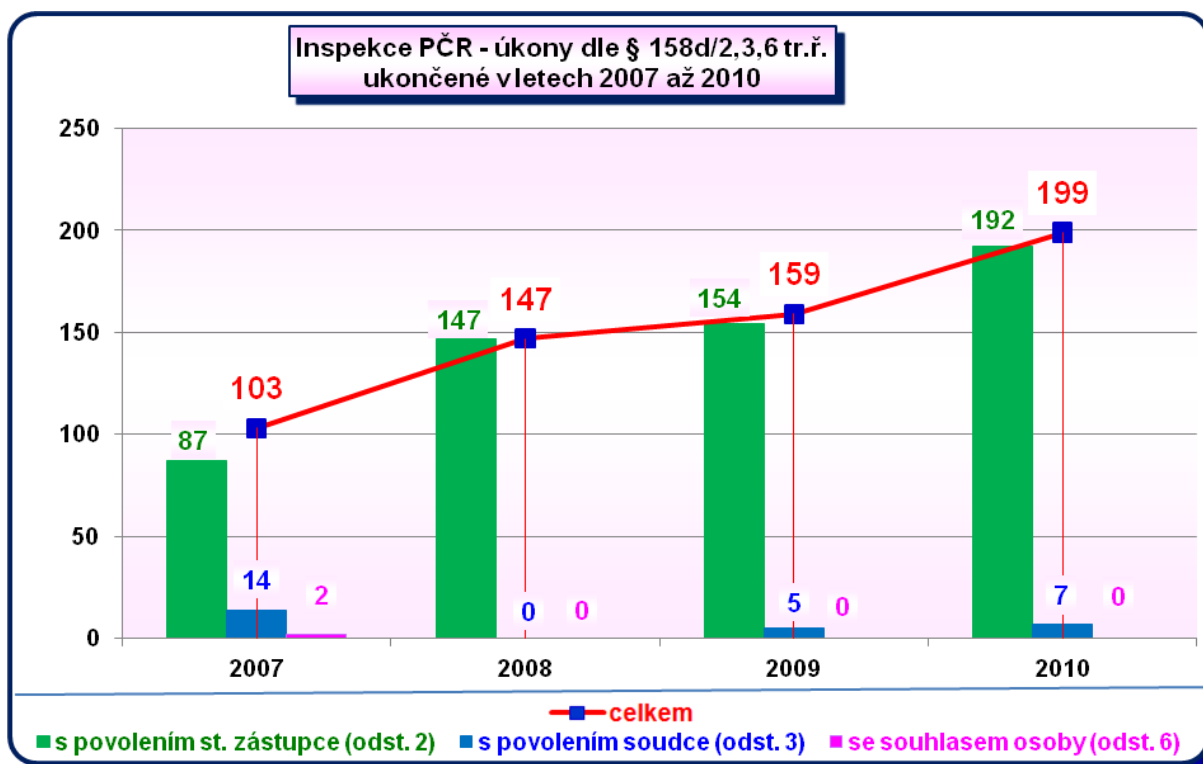

Poznámka: graf vychází z absolutních hodnot v jednotlivých kategoriích, nejsou zde zohledněny souběhy

V rámci nepřímého podílu byla z více než 58 % úkonů samostatně odhalena trestná činnost třetích osob a z více než 8 % nová trestná činnost pachatele. Ve 33 % úkonů vykázaných v nepřímém podílu pro trestní řízení, byla současně zjištěna trestná činnost třetích osob i nová trestná činnost pachatele.

Zhodnocení vývojových trendů v nasazování sledování osob a věcí je možné provést až od roku 2007, kdy Inspekce MV resp. Inspekce Policie ČR plní analyticko-statistický systém MU II a poskytuje touto cestou CIAP podklady ke zpracování analýzy.

Od počátku vyhodnocovaného období Inspekce Policie ČR každoročně vykazuje nárůst sledování osob a věcí. Nejprudší vzestup úkonů (o 42,7 %) byl u Inspekce MV zaznamenán v roce 2008. I v následujícím roce došlo u Inspekce Policie ČR k jistému, i když ne k tak výraznému navýšení (8,2 %) úkonů. V roce 2010 počet úkonů vzrostl opět nápadněji (25,2 %). Tento nárůst je zřejmý zejména u úkonů vyžadovaných na základě povolení státního zástupce, naopak počty úkonů vyžadovaných na základě uděleného souhlasu osoby dle odstavce 6 vykazují od roku 2008 nulovou hodnotu.

4.7 Spisy s úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. ukončené v roce 2010 a způsoby jejich vyřízení Policií ČR

4.7.1 Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. ukončené v roce 2010

Vzhledem ke skutečnosti, že je často kladena otázka ohledně efektivnosti použití úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. pro vlastní trestní řízení, vyhodnocuje se v rámci analýzy způsob vyřízení spisů ukončených ve sledovaném roce, u nichž byly v průběhu prověřování a vyšetřování nasazeny sledované úkony.

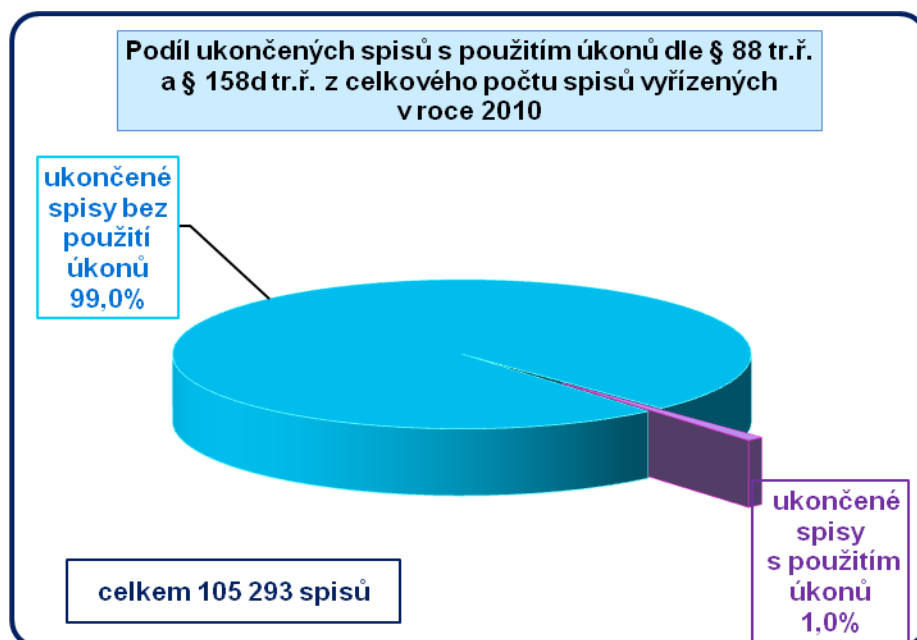
Od 1. 1. 2010 vstoupila v platnost změna Zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), kdy Zákonem č. 41/2009, o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím nového zákoníku, byl do § 159a vložen odstavec 4 a dosavadní odstavce 4 a 6 se označují jako odstavce 5 až 7, je hodnocení způsobů vyřízení spisů v prověřování vedeno podle platné právní úpravy.

Níže uvedené spisy mohly být zahájeny kdykoliv, nejpozději však v roce 2010. Totéž platí i pro dobu nasazení předmětných úkonů, proto nelze jejich počty srovnávat s úkony vyhodnocenými v předchozích kapitolách.

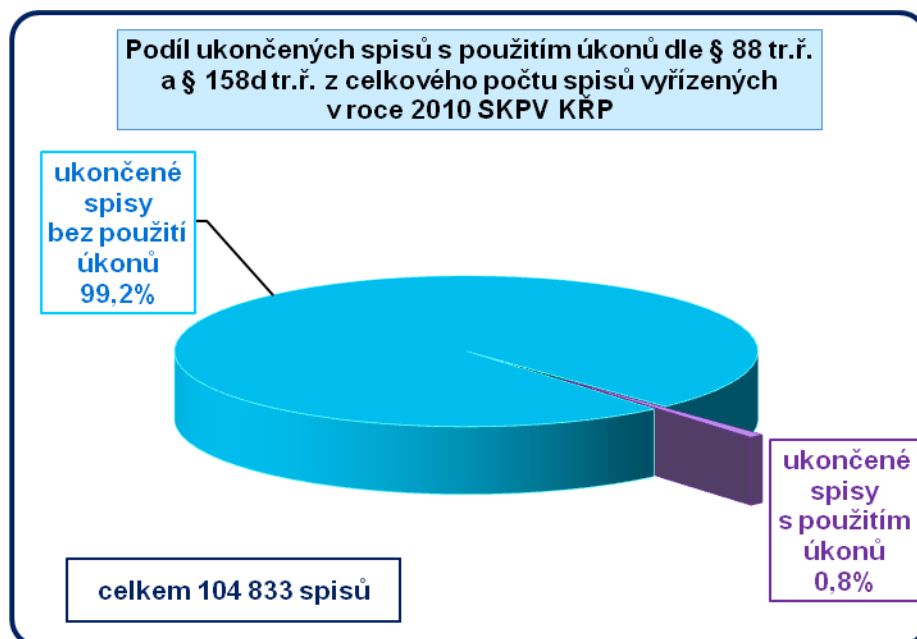
ROK 2010 KŘP, ÚTVAR	celkem vyřízeno spisů	z toho spisů s použitím úkonů dle § 88/1,5 a § 158/2,3,6 tr. ř.	tj. v %
PHA	14 835	216	1,5%
STC	10 857	87	0,8%
JHC	5 507	72	1,3%
PLK	7 028	54	0,8%
KVK	3 610	20	0,6%
ULK	12 166	71	0,6%
LBK	5 183	31	0,6%
PAK	3 856	27	0,7%
HKK	4 261	46	1,1%
VYS	3 506	11	0,3%
JHM	11 656	119	1,0%
OLK	4 841	32	0,7%
ZLK	4 349	28	0,6%
MSK	13 178	67	0,5%
ÚOOZ	72	63	87,5%
NPC	46	46	100,0%
ÚOKFK	311	43	13,8%
ÚDV	31	0	0,0%
CELKEM	105 293	1 033	1,0%

*) nesouhlasí s výstupy IS ETR

V rámci KŘP SKPV bylo za rok 2010 ukončeno **105 293** spisů, z tohoto počtu se jednalo o 1 033 spisů (tj. 1,0 %) s použitím sledovaných úkonů.

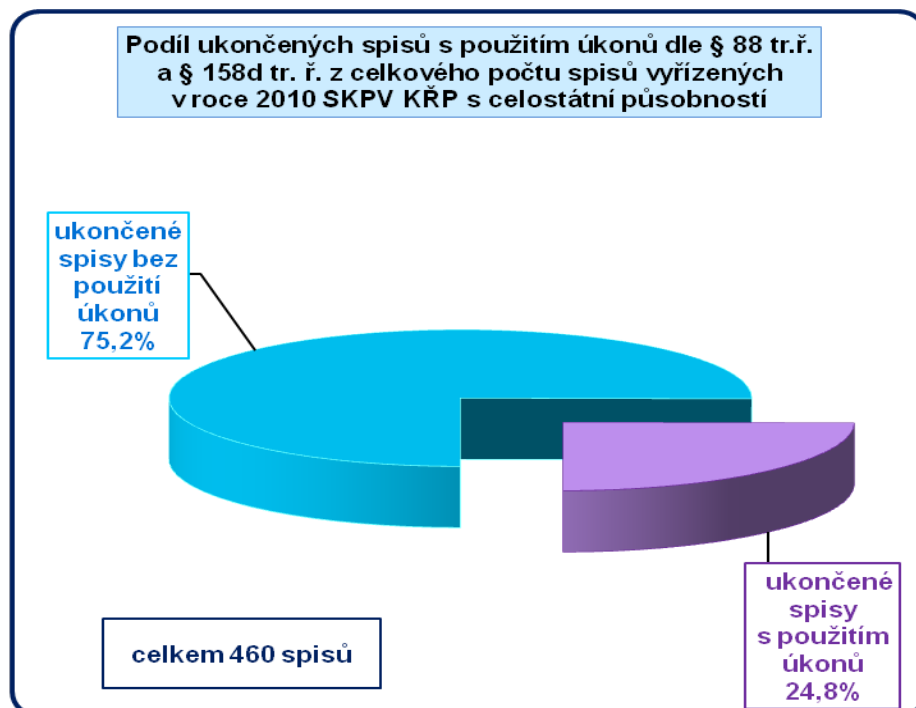

Počet ukončených spisů s použitím úkonů všech složek SKPV KŘP krajů tvoří 0,8 % z celkového počtu spisů vyřízených těmito organizačními celky.

Nejvíce ukončených spisů s úkony vykazuje SKPV KŘP hl. m. Praha (216 spisů), následuje SKPV KŘP Jihomoravského kraje (119 spisů) a SKPV KŘP Středočeského kraje (87 spisů), nejméně ukončených spisů s úkony eviduje SKPV KŘP kraje Vysočina (11 spisů).

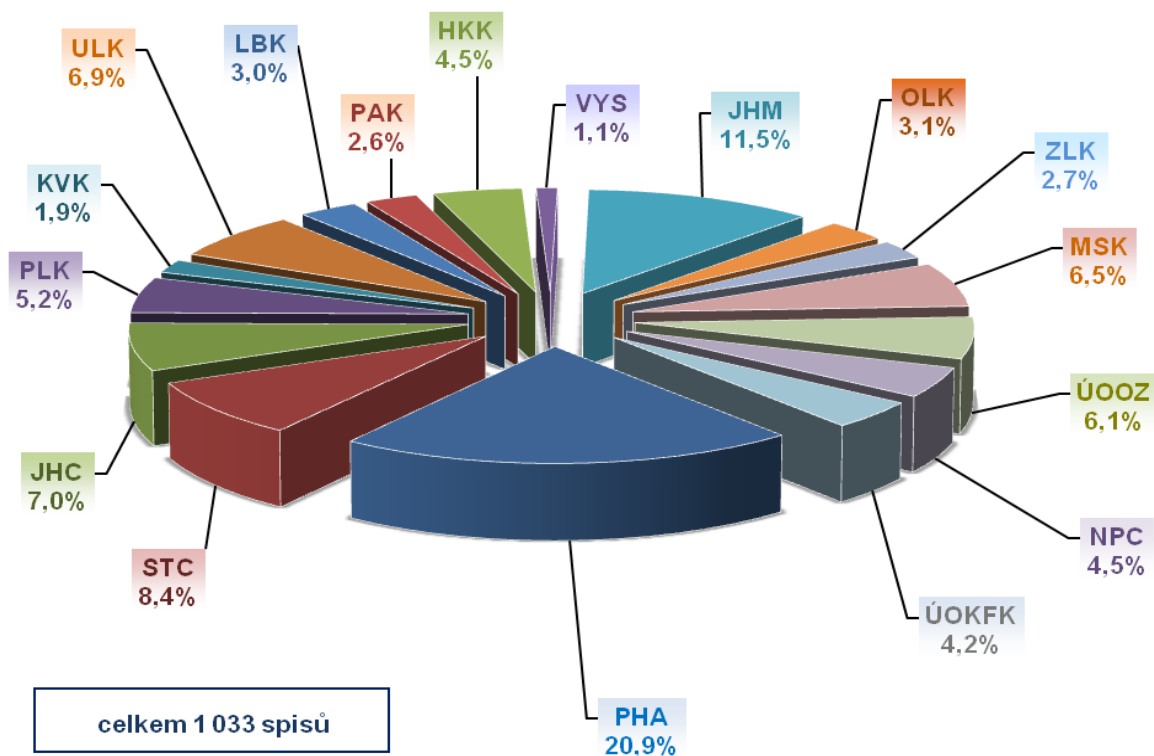
Poněkud odlišná je situace u útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností, kde byly úkony použity u téměř 25 % spisů z celkového počtu vyřízených spisů.

Jednoznačně nejvyšší podíl (100 %) ukončených spisů s použitím úkonů dle § 88 tr.ř. a § 158d tr. ř. vykazuje NPC.

Pro vlastní analýzu lze shrnout, že v rámci SKPV jednotlivých KŘP a útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností bylo celkem ukončeno 1 033 spisů, u nichž byly během šetření použity úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř.

Spisy ukončené v roce 2010, u nichž byly během šetření použity úkony
dle § 88/1,5 tr. ř. a § 158/2,3,6 tr. ř.

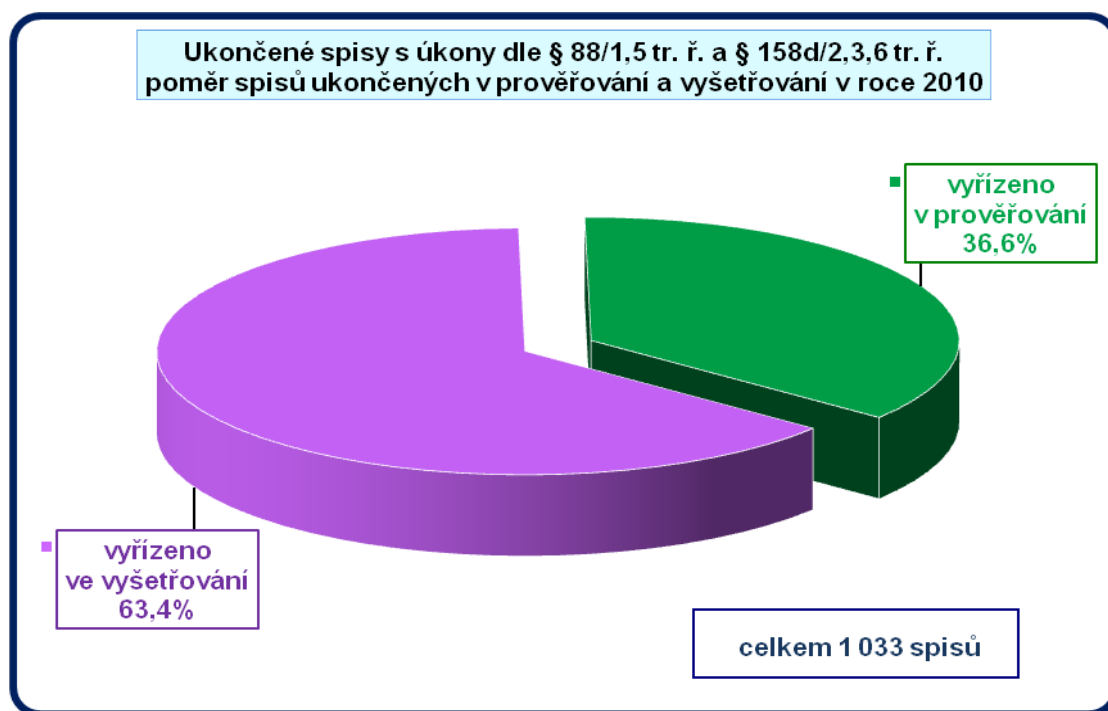
4.7.2 Způsob vyřízení spisů s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. ukončených v roce 2010

Pro stanovení efektivity použití úkonů pro každý skončený spis je zapotřebí vyhodnotit jednotlivé způsoby vyřízení dotčených spisů.

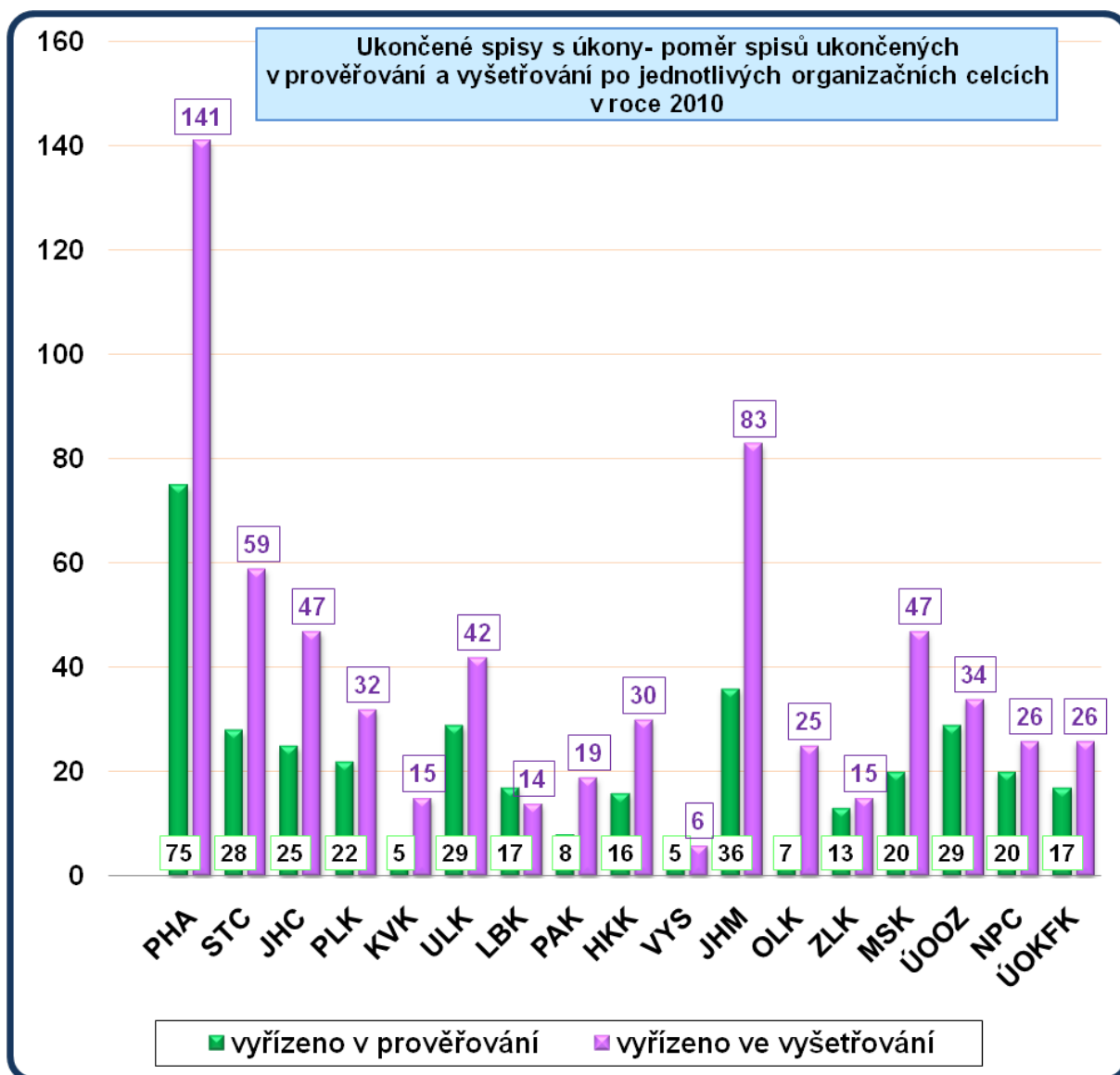
Z celkového počtu ukončených spisů se sledovanými úkony, bylo **372** spisů vyřízeno v prověřování a **661** ve vyšetřování.

ROK 2010 KŘP, ÚTVAR	celkem vyřízeno spisů s použitím úkonů dle §§ 88/1,5, 158d/2,3,6 tr. ř.	z toho v prověřování	z toho ve vyšetřování
PHA	216	75	141
STC	87	28	59
JHC	72	25	47
PLK	54	22	32
KVK	20	5	15
ULK	71	29	42
LBK	31	17	14
PAK	27	8	19
HKK	46	16	30
VYS	11	5	6
JHM	119	36	83
OLK	32	7	25
ZLK	28	13	15
MSK	67	20	47
ÚOOZ	63	29	34
NPC	46*)	20	26
ÚOKFK	43	17	26
CELKEM	1 033*)	372	661

Pozn.: Způsoby ukončení spisů v prověřování i ve vyšetřování podle tr. ř. jsou blíže specifikovány v příloze č. 3.

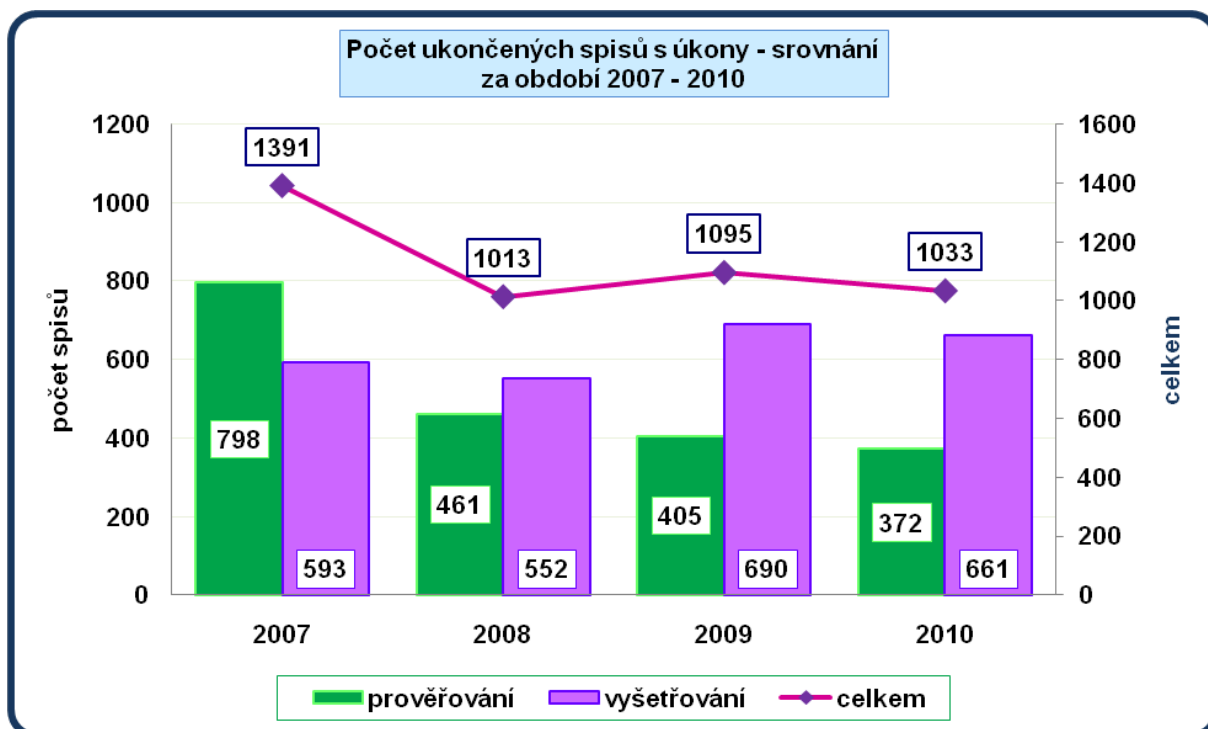

U většiny složek Policie ČR SKPV převládají spisy s úkony skončené ve vyšetřování (průměrně 64 %). Výrazný podíl těchto spisů (cca 78 %) vykazuje SKPV KŘP Olomouckého a Karlovarského kraje (75 %). Nejméně spisů skončených ve vyšetřování vykazuje SKPV KŘP Libereckého kraje (cca 45 %). Z útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností vykazuje nejvyšší podíl spisů s úkony skončenými ve vyšetřování ÚOKFK (cca 60 %).

Ve srovnání s rokem 2009 se snížil počet ukončených spisů s úkony o 62 spisů (6 %).

Poměr spisů vyřízených v prověřování a vyšetřování ukazuje na průběžný pokles spisů s úkony ukončených v prověřování, poměr spisů ukončených ve vyšetřování vykazuje v roce 2010 nárůst oproti roku 2009. Zatímco v roce 2007 bylo 57,3 % (798) spisů vyřízeno v prověřování a 42,6 % (593) ve vyšetřování, v roce 2008 bylo v prověřování vyřízeno 45,5 % (461) spisů a ve vyšetřování 54,5 % (552) spisů, dále v roce 2009 bylo v prověřování vyřízeno 36,99 % (405) spisů a ve vyšetřování 63,01 % (690) spisů. V roce 2010 bylo 36,01 % (372) spisů vyřízeno v prověřování a 63,99 % (661) spisů bylo vyřízeno ve vyšetřování.

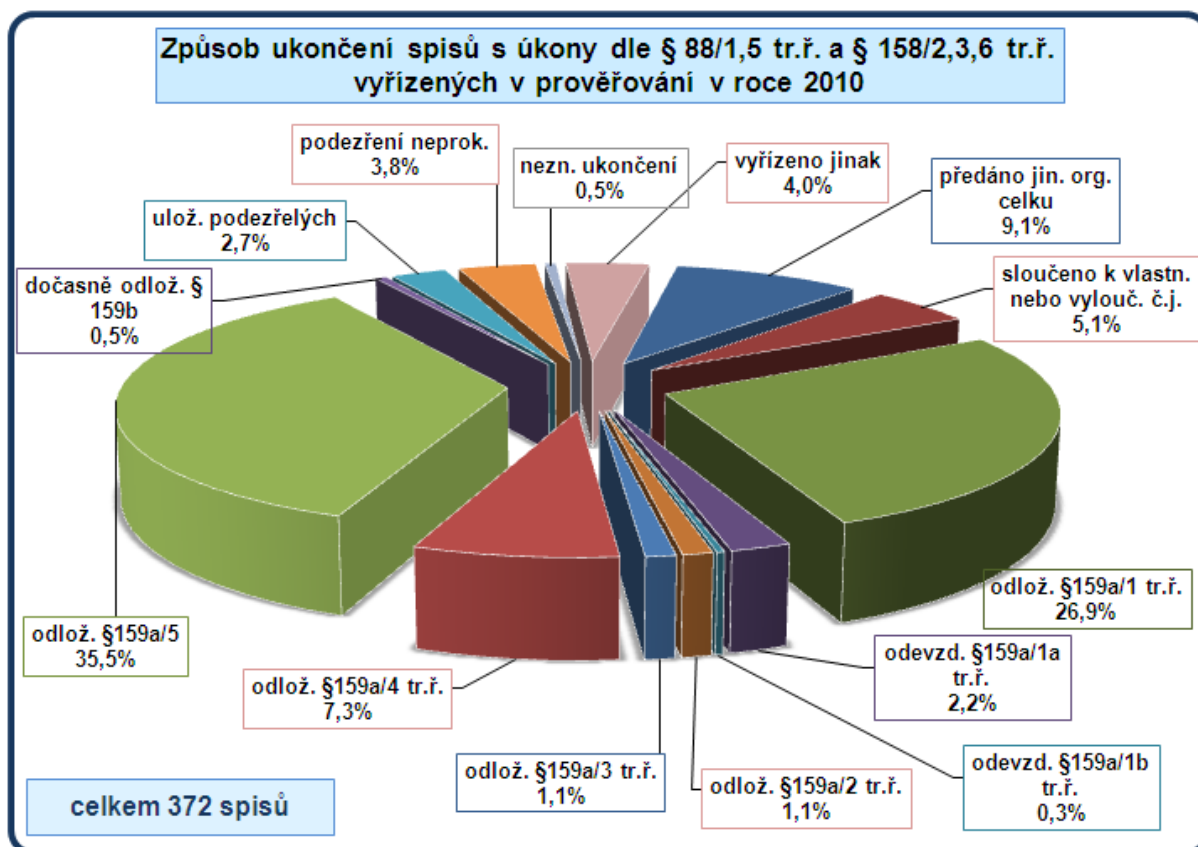

4.7.3 Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr.ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. ukončené v roce 2010 vyřízené v prověřování

Spisy vyřízené v prověřování (celkem 372) byly v rámci SKPV KŘP a útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností ukončeny následujícími způsoby.

ROK 2010 KŘP, ÚTVAR	předáno jinému org. celku	sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno č. j.	odloženo §159a/1 tr. ř.	odevzdáno §159a/1a tr. ř.	odevzdáno §159a/1b tr. ř.	odloženo §159a/2 tr. ř.	odloženo §159a/3 tr. ř.	odloženo §159a/4 tr. ř.	odloženo §159a/5 tr. ř.	dočasně odloženo § 159b tr. ř.	uloženo podezřelých	podezření neprokázáno	neznámé ukončení	§ 70 zák. č. 218/2003 Sb., (ve věcech mládeže)	vyřízeno jinak	CELKEM
PHA	8	1	22	4				7	22		5	6				75
STC	1	1	7				1	3	9						6	28
JHC	1	2	5	1				8	7						1	25
PLK	3		7					1	10						1	22
KVK			1			1			2						1	5
ULK		3	4			1		6	14				1			29
LBK	2	1	5		1	1			4	1		2				17
PAK			2						6							8
HKK	4		4	1			1		6							16
VYS		1							3						1	5
JHM	3	2	5				1		23			2				36
OLK	3							2			2					7
ZLK		1	4						8							13
MSK	5	1	2						10			1			1	20
ÚOOZ	3		11						5	1	3	3	1		2	29
NPC	1	6	8	2		1	1		1							20
ÚOKFK			13						2						2	17
CELKEM	34	19	100	8	1	4	4	27	132	2	10	14	2		15	372

Poznámka: Způsoby ukončení spisů v prověřování i ve vyšetřování podle tr. ř. jsou blíže specifikovány v příloze č. 3.

Největší podíl spisů s využitím sledovaných úkonů ukončených v prověřování (36 %) činí spisy ukončené způsobem „odloženo § 159a/5 tr. ř.“, kdy se jedná zpravidla o neznámého pachatele (NP). Tímto způsobem bylo vyřízeno nejvíc spisů v rámci SKPV KŘP Jihomoravského kraje a hl. m. Prahy, následuje SKPV KŘP Ústeckého kraje, dále stejný podíl spisů vykazují SKPV KŘP Plzeňského a Moravskoslezského kraje.

Na způsobu vyřízení „odloženo dle § 159a/1 tr. ř.“ kdy ve věci takto odložené nejde o podezření z trestného činu, má největší podíl SKPV KŘP hl. m. Prahy, následují ÚOKFK a ÚOOZ. Tento způsob je vykazován u téměř 27 % vyřízených spisů.

Nezanedbatelný, cca 8 % podíl vykazuje také způsob vyřízení „předáno jinému organizačnímu celku“, kdy se zpravidla jedná o postoupení na vyšší organizační článek Policie ČR SKPV nebo naopak o vrácení na nižší organizační článek. V těchto případech není vyloučena možnost, že postoupený spis bude vyřízen ve vyšetřování na organizačním článku, kam byl předán.

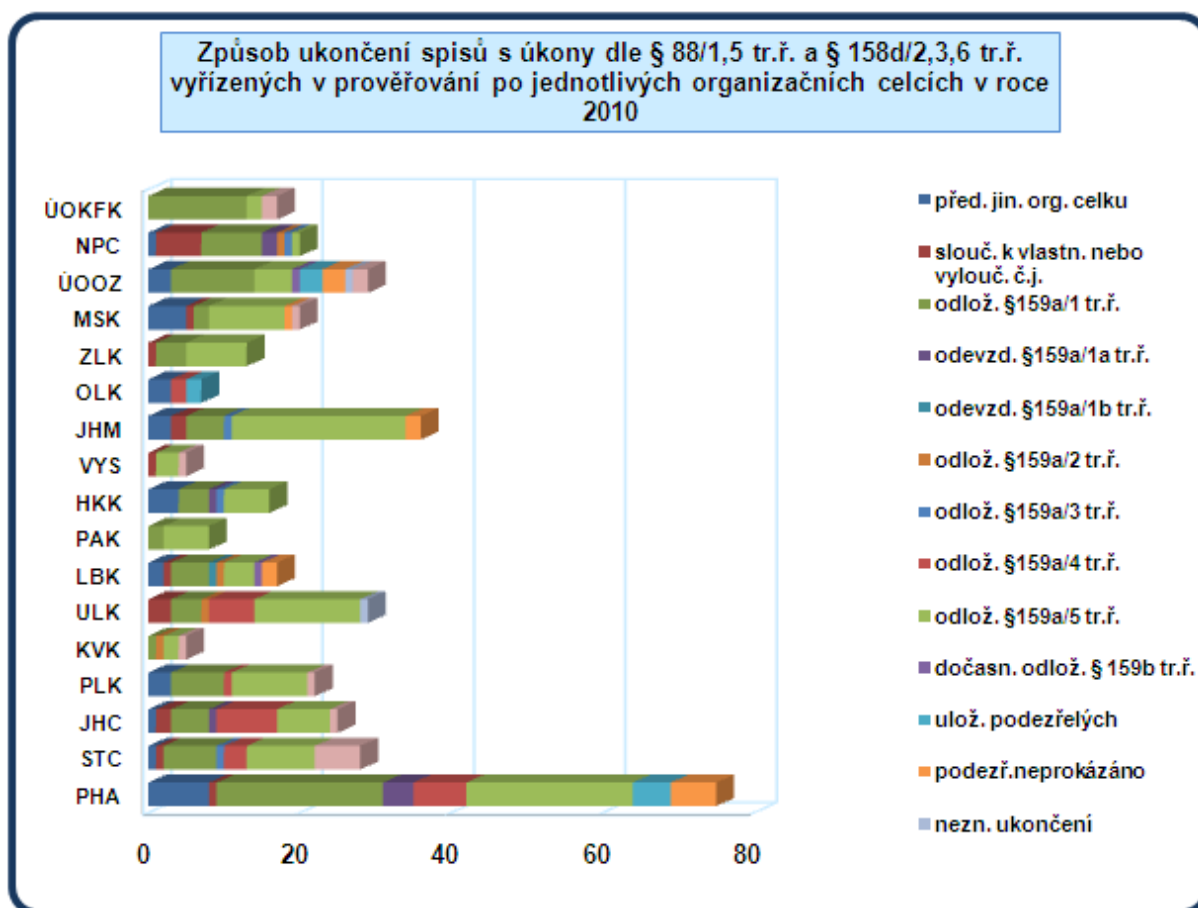
Cca 7 % spisů bylo vyřízeno způsobem „odloženo § 159a/4 tr. ř.“, kdy se jedná o odložení věci státním zástupcem, nejvyšší účast na tomto způsobu vyřízení vykazují SKPV KŘP Jihočeského kraje a hl. m. Prahy.

Podíl téměř 6 % z celkového počtu spisů vyřízených v prověřování dosahuje způsob vyřízení spisu „sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno č. j.“. Tento specifický způsob ukončení spisu vychází ze skutečnosti, že v průběhu prověřování trestné

činnosti může být zjištěno, že v rámci několika spisů se objevuje stejný pachatel nebo pachatelé a stejná nebo obdobná trestná činnost. Stává se tak zejména v případě sériové trestné činnosti. V takovém případě tedy dojde ke sloučení všech dotčených spisů do jednoho trestního spisu, který může být následně ukončen jiným způsobem vyřízení, např. „NPO“. Může dojít i k opačnému případu, kdy se vyloučí ze spisu pachatel, který se jen podílí na šetřené trestné činnosti, zatímco sám spáchal další závažný trestný čin, který je dále šetřen samostatně v rámci nového trestního spisu s předpokladem samostatného ukončení, např. způsobem „NPO“.

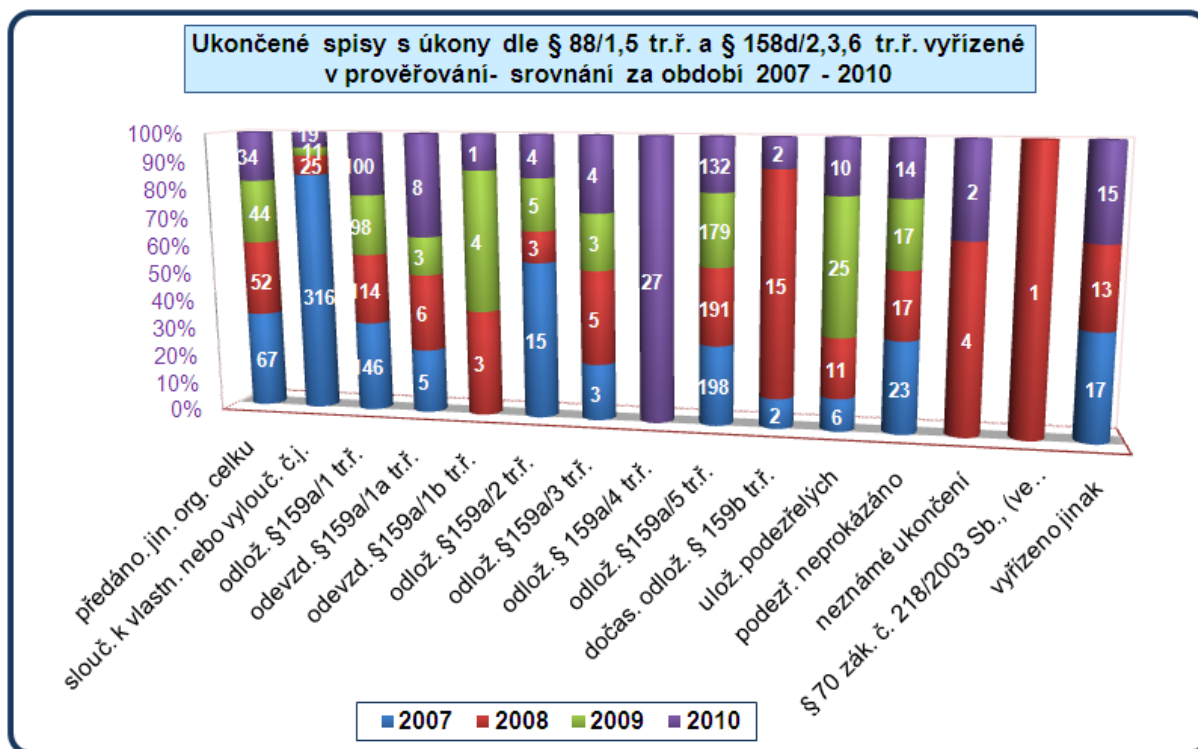
Z ostatních možných způsobů vyřízení spisů v oblasti prověřování ještě přísluší zmínit způsob vyřízení „podezření neprokázáno“, jehož podíl přesahuje 4 % a „vyřízeno jinak“, kdy tento způsob vyřízení spisů v kategorii prověřování dosahuje 4 % podílu.

Ostatní způsoby ukončení spisu v prověřování byly použity ve zbývajících případech. Jejich počet se ve většině případů pohybuje kolem jednoho spisu na jednotlivý organizační celek, což představuje minimální podíl nepřesahující 3 %.

Z vývoje za období od roku 2007 do konce roku 2010 je znatelný klesající trend počtu spisů vyřízených v prověřování, ale i některé změny v jednotlivých způsobech ukončení. Největší rozdíl je vykazován ve způsobu „sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno č. j.“, který v roce 2007 svým 40 % podílem dominoval, v roce 2008 se jeho podíl rapidně snížil na pouhých 5,4 %, v roce 2009 došlo k dalšímu poklesu na pouhá 3 % z celkového počtu spisů, v roce 2010 počet spisů mírně stoupá na 6 %

z celkového počtu spisů. Naopak ze čtvrtinového podílu v roce 2007 se v roce 2008 vyšplhal na 41,4 % podíl vyřízení způsobem „odloženo § 159a/5 tr. ř. (NP)“ a tento podíl se ještě nepatrně zvýšil na 46 % z celkového počtu spisů ukončených v prověřování v roce 2009, v roce 2010 počet klesl na 36 %. Ostatní způsoby vyřízení spisů v prověřování se v průběhu sledovaného období mění jen sporadicky.

4.7.4 Spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr.ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. ukončené v roce 2010 vyřízené ve vyšetřování

Z hlediska efektivity je významnější část o spisech vyřízených ve vyšetřování. Tyto spisy (celkem 661) byly v rámci jednotlivých složek SKPV KŘP krajů a útvarů Policie ČR SKPV s celostátní působností vyřízeny následujícími způsoby (viz tabulka).

Rok 2010 KŘP, ÚTVAR	předáno jinému org. celku	sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno	návrh na postoupení §171 tr.ř.	návrh na zastavení §172/1d tr.ř.	návrh na zastavení §172/1a,b,c,e,f, §172 /2a,b,c tr.ř.	návrh na přerušení §173/1a tr.ř.	návrh na přerušení §173/1 b,c,d tr.ř.	návrh na podmíněné zastavení §307/1 tr.ř.	návrh na schválení narovnání §309 tr.ř.	NPO	vyřízeno jinak	CELKEM
PHA	3	2		1					6	125	4	141
STC	1							1		57		59
JHC	4									43		47
PLK	1	5								18	8	32
KVK										15		15
ULK		1								41		42
LBK	1									13		14
PAK	3							1		15		19
HKK	2				1					27		30
VYS		1								5		6
JHM	1									81	1	83
OLK										21	4	25
ZLK	1									14		15
MSK	9	1								37		47
ÚOOZ								2		32		34
NPC	1									25		26
ÚOKFK			1							25		26
CELKEM	27	10	1	1	1			4	6	594	17	661

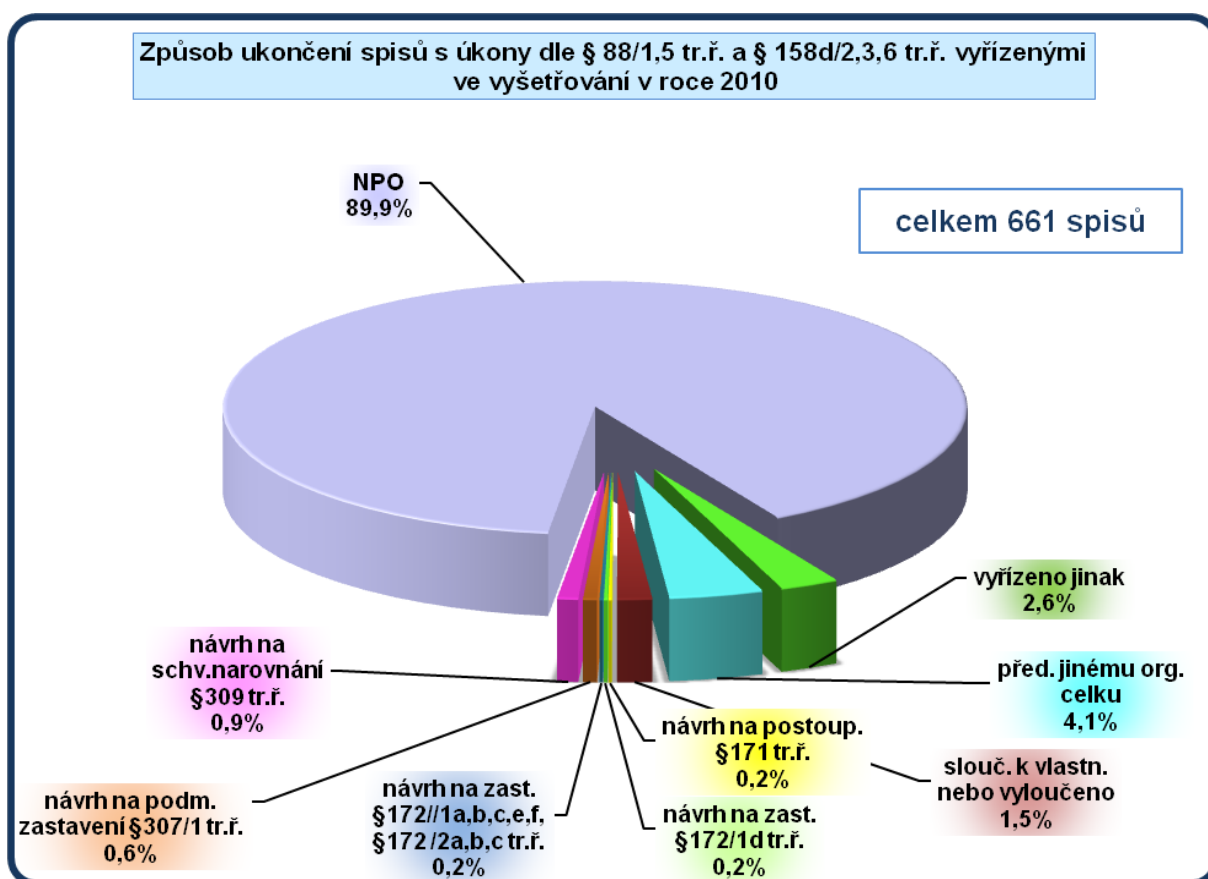
Poznámka: Způsoby ukončení spisů v prověřování i ve vyšetřování podle tr. ř. jsou blíže specifikovány v příloze č. 3.

U ukončených spisů s úkony vyřízených ve vyšetřování má největší podíl způsob ukončení „návrh na podání obžaloby“ (dále jen „NPO“), který činí téměř 90 %. U SKPV KŘP Karlovarského kraje tento podíl činí 100 % a u Jihomoravského kraje téměř 98 %.

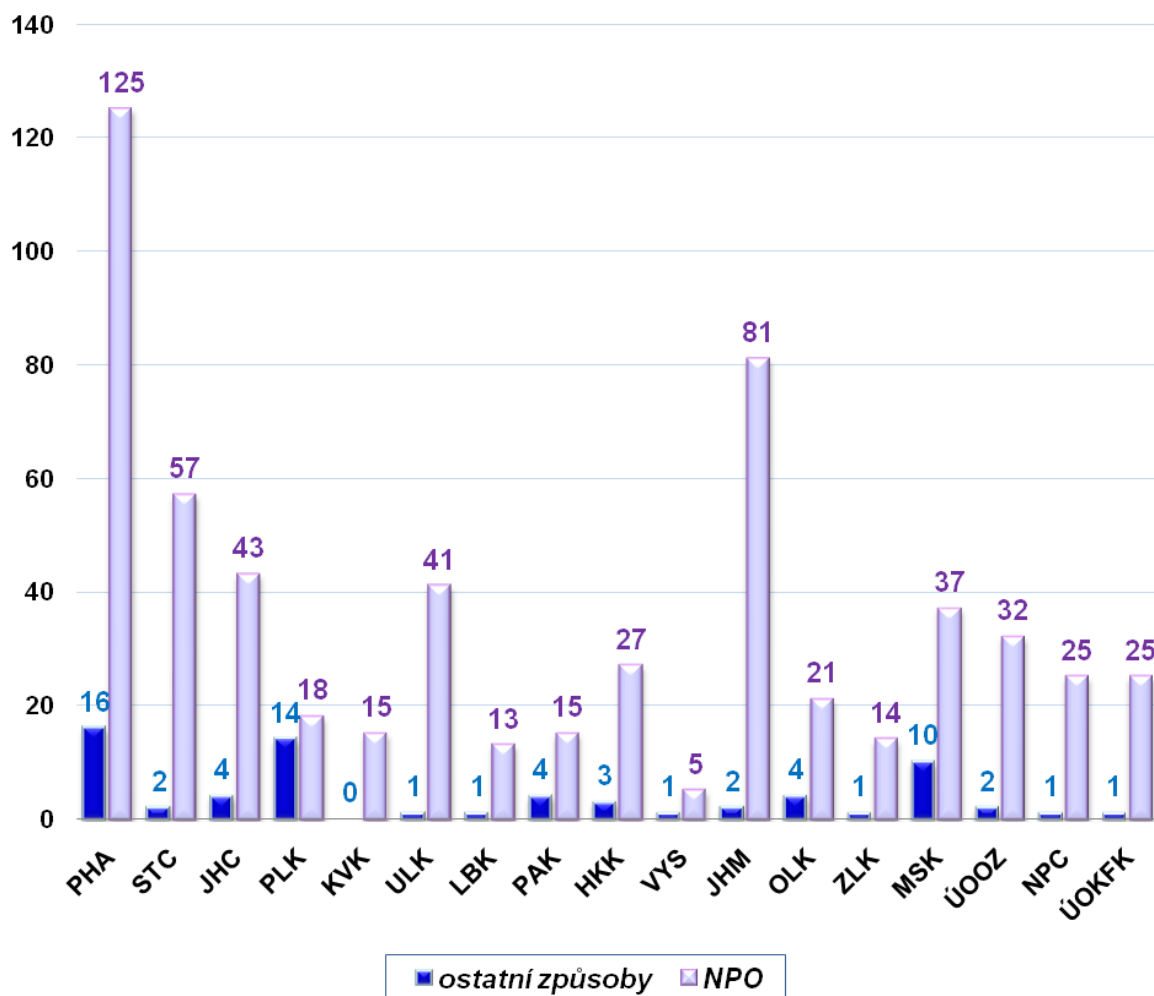
Kolem 4 % se pohybuje způsob ukončení „předáno jinému organizačnímu celku“, kdy se zpravidla jedná o postoupení na vyšší organizační článek Policie ČR SKPV nebo naopak o vrácení na nižší organizační článek, kde spis může být následně úspěšně vyřešen.

Podíl 1,5 % má způsob ukončení „sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno“, kdy obdobně jako v prověřování se vychází ze skutečnosti, že v průběhu vyšetřování trestné činnosti může být zjištěno, že v rámci několika spisů se objevuje stejný pachatel nebo pachatelé a stejná nebo obdobná trestná činnost. Případně dojde k opačnému případu, kdy se vyloučí ze spisu pachatel, který se jen podílí na šetřené trestné činnosti, zatímco sám spáchal další závažný trestný čin, který je dále šetřen samostatně v rámci nového trestního spisu.

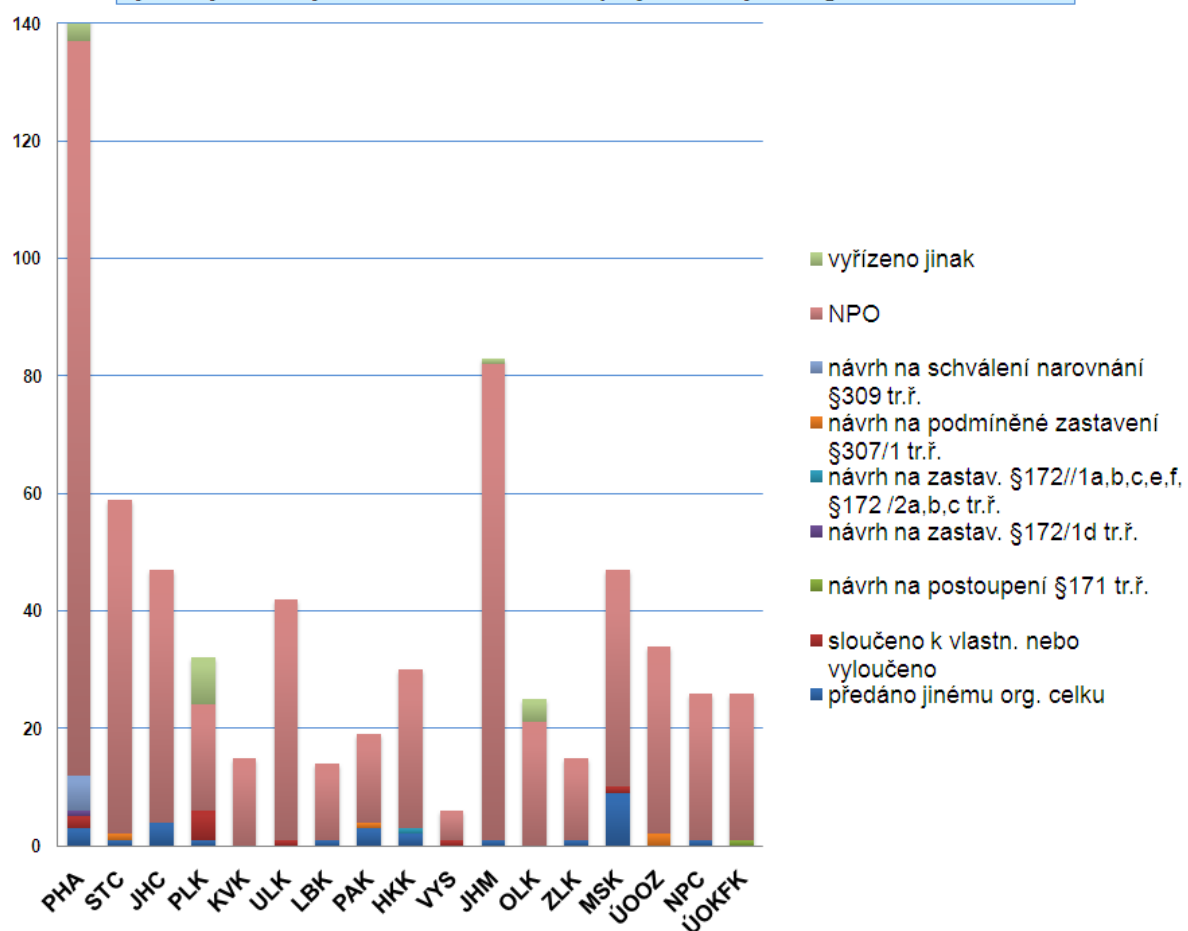
Podíly ostatních způsobů vyřízení spisů se sledovanými úkony ve vyšetřování jsou téměř zanedbatelné, pohybují se pod hranicí 1 %.

Ukončené spisy s úkony dle § 88/1,5 tr.ř. a § 158d/2,3,6 tr.ř. - spisy ukončené ve vyšetřování podíl NPO - po jednotlivých organizačních celcích v roce 2010

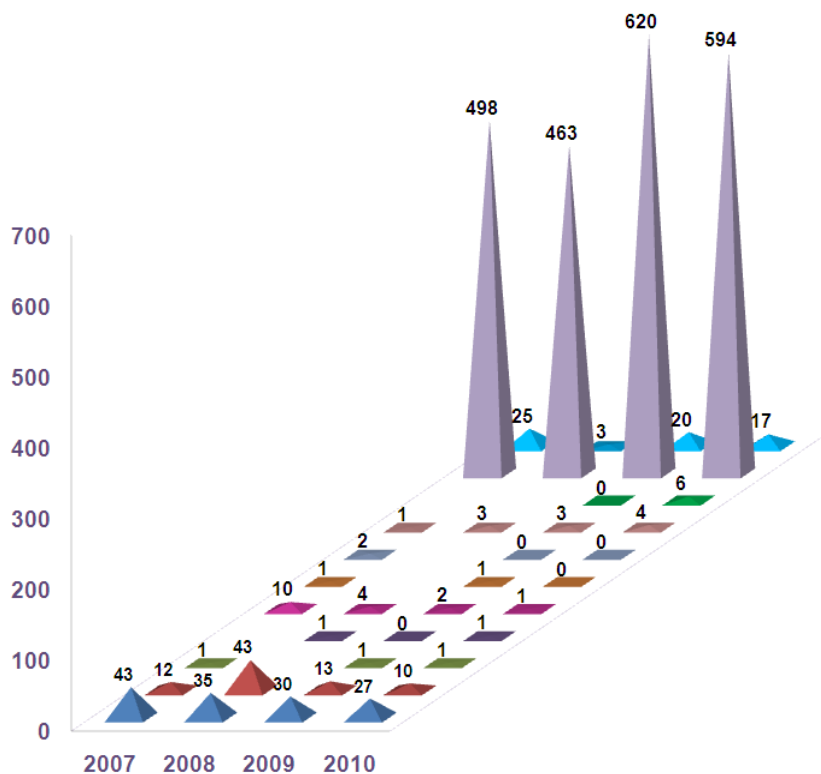
**Způsob ukončení spisů s úkony dle § 88/1,5 tr.ř. a § 158d/2,3,6 tr.ř.
vyřízených ve vyšetřování v roce 2010 po jednotlivých organizačních celcích**

Z výše uvedeného vyplývá, že téměř 90% spisů vyřízených ve vyšetřování, ve kterých byly použity úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr.ř. a §158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., končí NPO.

Ze srovnání let 2007 až 2010 je zřejmé, že ukončených spisů s úkony vyřízených ve vyšetřování byl nejvyšší počet ukončení v roce 2008, nejnižší hodnoty ukončených spisů byly v roce 2009, v roce 2010 je patrný je patrný mírný pokles.

Ukončené spisy s úkony dle § 88/1,5 tr. ř. a § 158/2,3,6 tr. ř. vyřízené ve vyšetřování
- srovnání za období 2007 - 2010

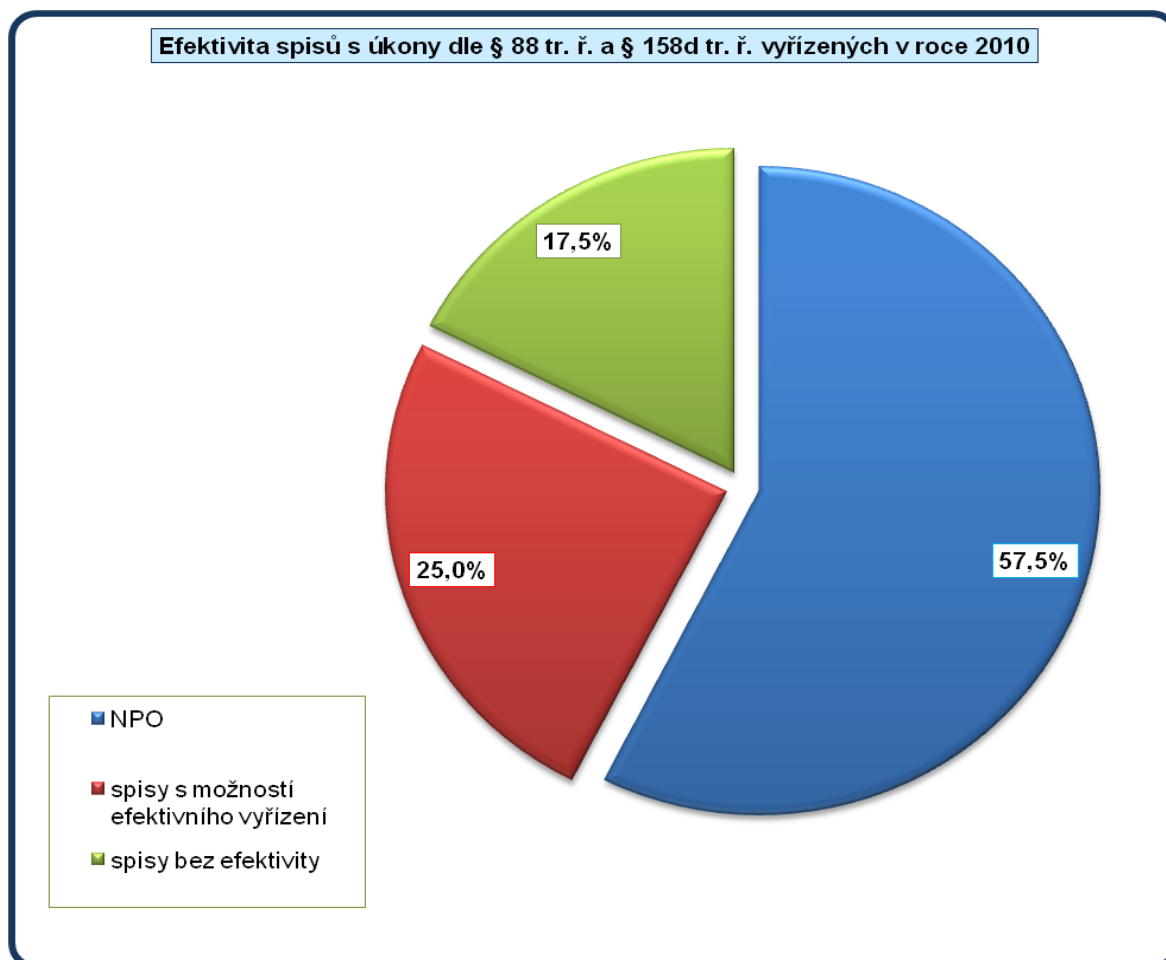
- předáno jinému org. celku
- návrh na postoupení §171 tr.ř.
- návrh na zastavení §172/1a,b,c,e,f, §172 /2a,b,c tr.ř.
- návrh na přerušení §173/1 b,c,d tr.ř.
- návrh na schválení narovnání §309 tr.ř.
- vyřízeno jinak
- sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno
- návrh na zastavení §172/1d tr.ř.
- návrh na přerušení §173/1a tr.ř.
- návrh na podmíněné zastavení §307/1 tr.ř.
- NPO

4.7.5 Vyřízení spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr.ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř. ukončené v roce 2010 – efektivita

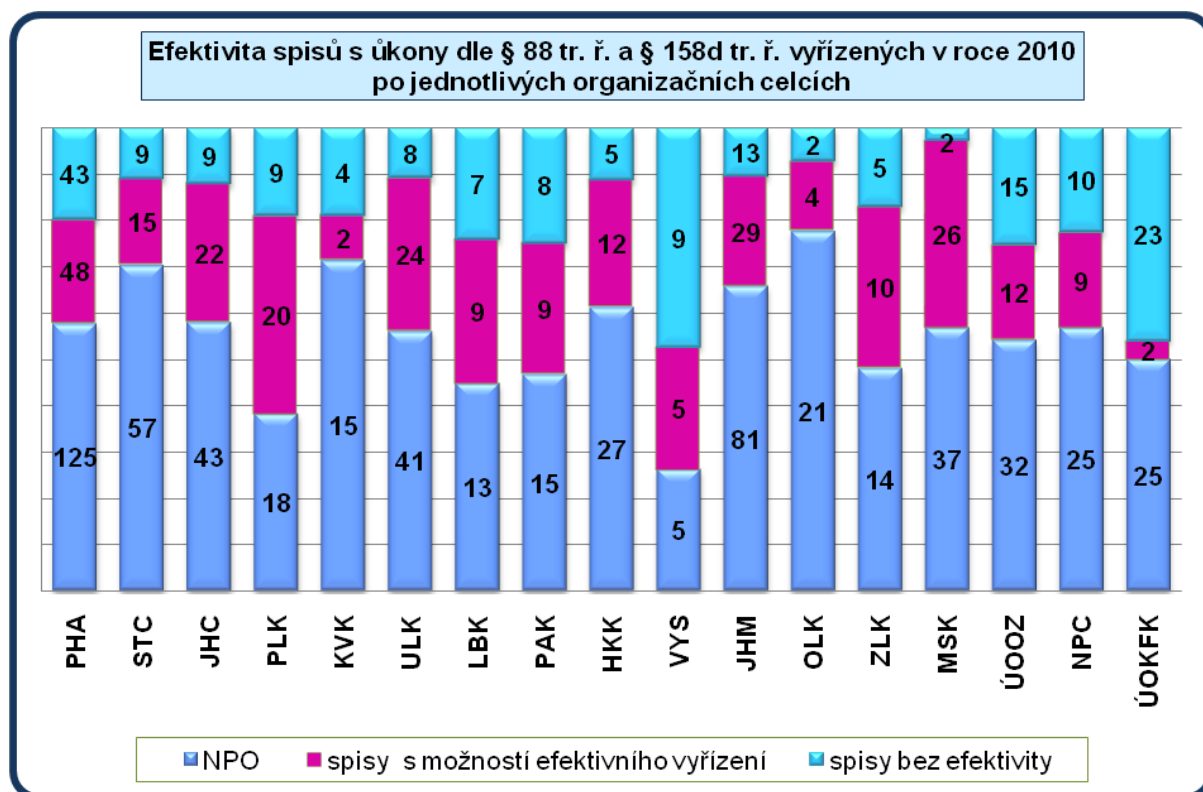
Pro vyhodnocení efektivity vyřízení skončených spisů je třeba vzít v úvahu, že kromě spisů vyřízených přímo způsobem „NPO“ se tento způsob vyřízení předpokládá u spisů vyřízených v prověřování způsobem „sloučeno k vlastnímu nebo vyloučeno č. j.“, „předáno jinému organizačnímu celku“ stejně jako u spisů vyřízených ve vyšetřování způsobem „předáno jinému organizačnímu celku“. O možné efektivitě lze hovořit i v souvislosti s vyřízením spisů způsoby „dočasné odložení trestního stíhání § 159b tr. ř.“, již zmiňovaném způsobu „uloženo podezřelých“ a dále „přerušení trestního stíhání § 173 tr. ř.“ – viz příloha č. 3.

Za neefektivní spisy s použitím sledovaných úkonů jsou považovány především spisy vyřízené způsobem „odloženo dle § 159a/1 tr. ř.“, tedy „podezření se neprokázalo“, a dalšími vykazovanými způsoby blíže specifikovanými v příloze č. 3.

Z celkového počtu vyřízených spisů s úkony za rok 2010 bylo 57,5 % spisů vyřízeno způsobem „NPO“, u zhruba 25 % spisů je předpoklad pro následné efektivní vyřízení a jen 17,5 % spisů s úkony bylo bez efektivity.

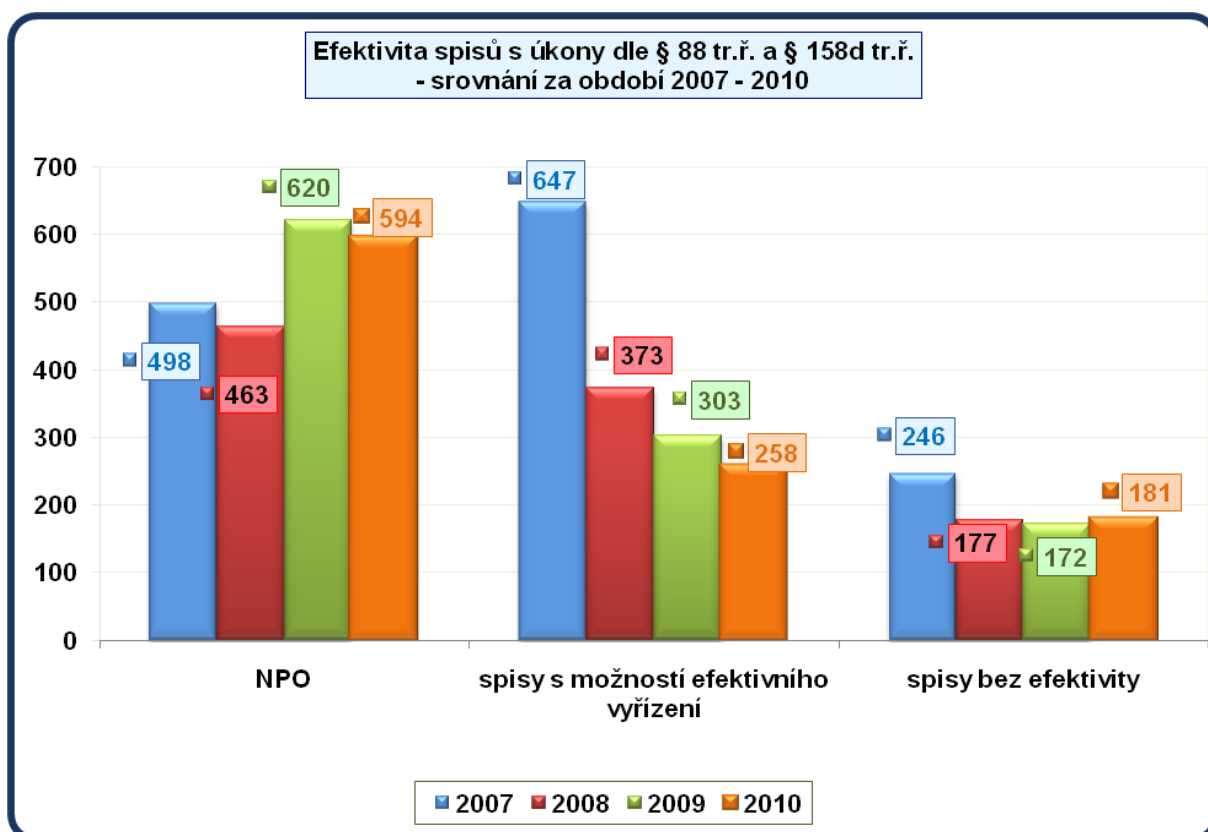

V rámci SKPV KŘP vykazují nejvyšší úspěšnost při vyřizování sledovaných spisů kraje Moravskoslezský a Ústecký. Nejnižší efektivitu vykazuje SKPV KŘP Plzeňského a Libereckého kraje. Útvary Policie ČR SKPV s celostátní působností vzhledem k řešení nejzávažnější trestné činnosti vykazují nižší efektivitu vyřízených spisů než Policie ČR SKPV krajů. Nejvyšší podíl neefektivně vyřízených spisů má ÚOKFK.

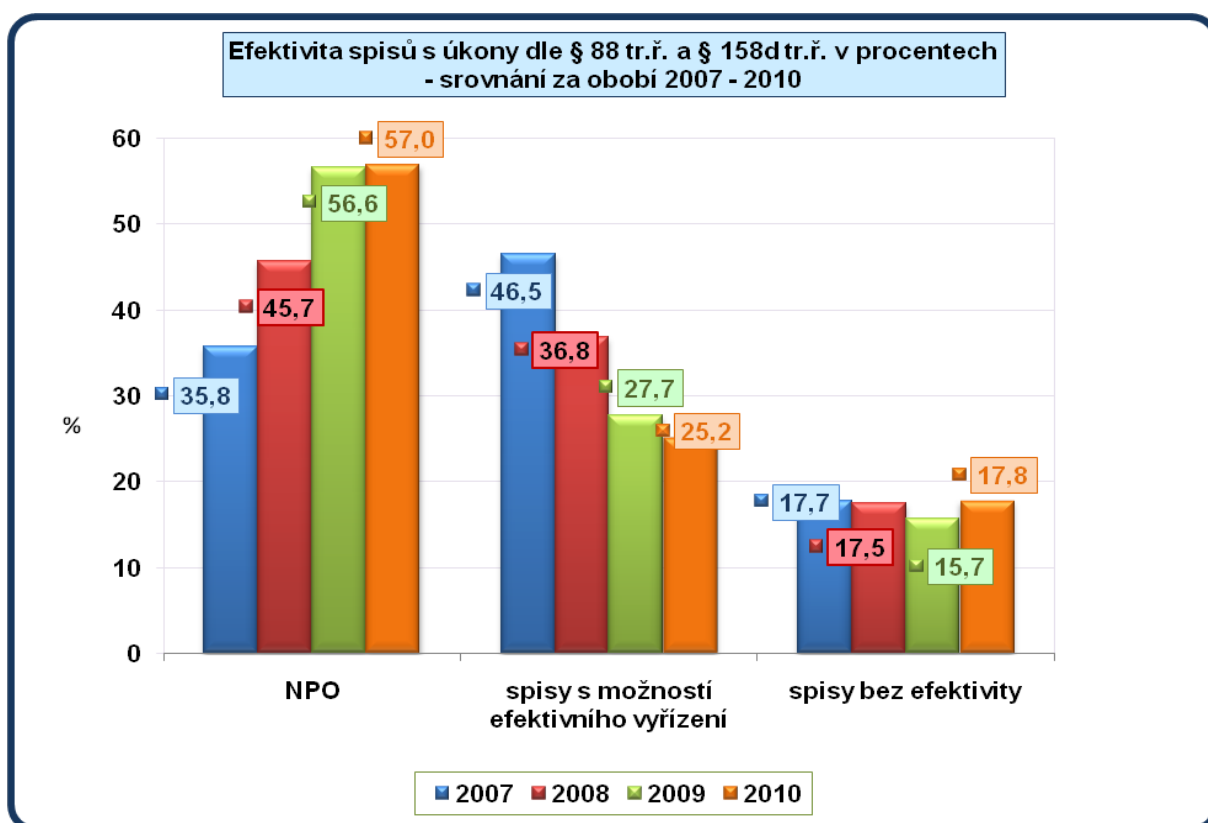

Vzhledem k vývoji počtu ukončených spisů s úkony, kdy v roce 2008 se celkový počet ukončených spisů s úkony vůči roku 2007 snížil o více než 27 %, v roce 2009 proti roku 2008 o 8 % vzrostl, v roce 2010 se počet ukončených spisů vzhledem k roku 2009 snížil o 5 %, je potřeba pro srovnání efektivity porovnat nejen absolutní počty spadající do jednotlivých kategorií, ale i procentuální podíly těchto kategorií efektivit v jednotlivých letech.

Ze srovnání vyplývá, že v roce 2010 se vzhledem k období let 2008 a 2009 snížil počet ukončených spisů bez efektivity a počet spisů spadajících do kategorie „s možností efektivního využití“ se oproti roku 2009 zvýšil. Procentuální podíl spisů ukončených „NPO“ dosáhl od roku 2007 nejvyšší hodnoty.

Na základě shora uvedeného lze konstatovat, že ukončené spisy se sledovanými úkony byly v roce 2010 vyřizovány s vyšší efektivitou než v roce 2009 ve vztahu k NPO.

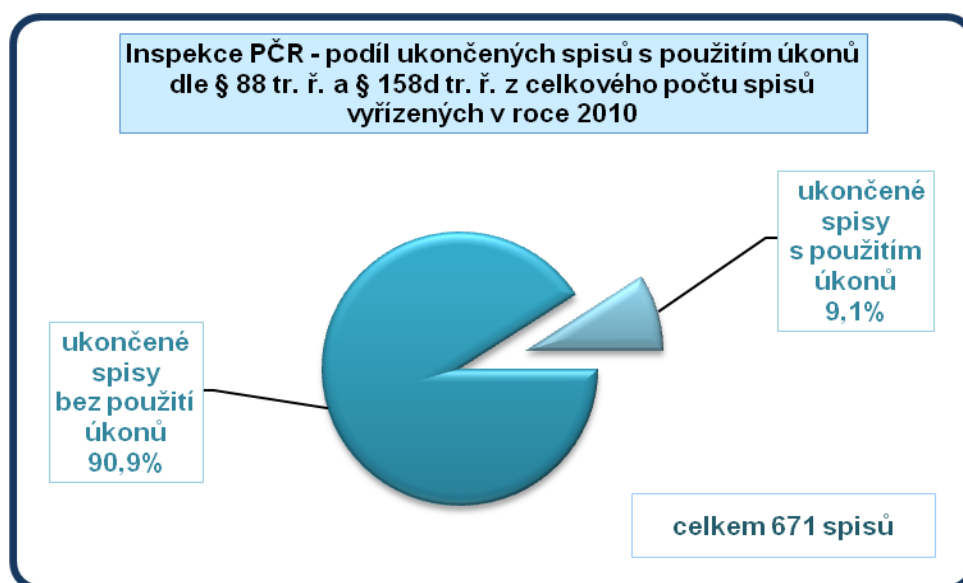
4.8 Inspekce Policie ČR - spisy s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr.ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř.

Specifické postavení zaujímá Inspekce Policie ČR.

Inspekce Policie ČR v současné době nedisponuje elektronickým sběrem dat, je odkázána pouze na pravidelná hlášení od dílčích útvarů, která vycházejí z oficiálních formulářů pro statistiky. To znamená, že neplní žádný informační systém určený pro evidenci trestního řízení (IS ETR). Navíc Inspekce Policie ČR v podstatě nevyšetřuje, ale plní roli policejního orgánu ve fázi prověřování, její výsledky jsou nesouměřitelné s ostatními útvary Policie ČR SKPV.

Z výše uvedeného vyplývá, že není možné provádět identické vyhodnocení podle vzoru organizačních celků Policie ČR SKPV.

Pro informaci lze uvést, že v roce 2010 bylo v rámci Inspekce Policie ČR ukončeno 671 spisů, z toho 61 s použitím úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř.

Podíl ukončených spisů s použitím úkonů činil více než 9 % z celkového počtu ukončených spisů za rok 2010.

Inspekce Policie ČR zaznamenala oproti roku 2009 mírný nárůst spisů, stejně tak se zvýšil i počet ukončených spisů se sledovanými úkony.

Závěrem lze konstatovat, že v souvislosti s vyřizováním spisů v rámci Policie ČR SKPV a Inspekce Policie ČR přineslo použití sledovaných úkonů podklady pro operativní a úspěšné vyřizování dotčených trestních spisů, a tím i dobrý základ pro práci dalších institucí činných v trestním řízení.

5 Závěr

Předkládaná analýza úkonů odposlechu a sledování osob a věcí navazuje na materiály tohoto druhu předložené v minulých letech. Cíle, které byly při tvorbě analýzy vytyčeny, byly ve všech oblastech zpracovávané problematiky naplněny.

Již počtvrté byl ke sběru dat použit analyticko-statistický systém MU II, který byl za tímto účelem vytvořen a jehož nastavené parametry plně odpovídají potřebám analýzy a veškerá data lze ze systému efektivně získat. Po zkušenostech minulých let byla odstraněna většina drobných nedostatků principu sběru dat, a tím se systém stal při minimálním administrativním a časovém zatížení kriminalistů maximálně výtěžitelný.

V první části analýzy byla za účelem dosažení přehlednosti systematicky popsána legislativní i interní úprava k nasazování předmětných úkonů. Lze konstatovat, že problematika odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, sledování osob a věcí je dostatečně upravena jak právními, tak interními předpisy.

Od 1. 7. 2008 byla přijata novela trestního řádu zkracující dobu povolování odposlechu ze šesti na čtyři měsíce, upravuje způsob a dobu prodloužení odposlechu a taxativně vymezuje podmínky, za nichž je možné použít odposlech se souhlasem uživatele odposlouchávané stanice.

Od 1. 1. 2010 došlo k nabytí účinnosti zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který zavedl nové skutkové podstaty trestných činů, naopak některé zrušil, značnou část skutkových podstat modifikoval. Kontinuální bezpodmínečné porovnávání statistik kriminality v celém jejich rozsahu by tedy nebylo korektní. Srovnávání uváděných dat před nabytím účinnosti trestního zákoníku a po něm, i když jejich vypovídací hodnota je snížena, je však možno považovat za legitimní. Tímto zákonem se také zpřísnila možnost použití odposlechu, neboť nově je možno tento úkon použít na zločiny, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně 10 let.

Podrobně byly popsány postupy při využívání úkonů, zvláště se zaměřením na způsob jejich vyžadování, kdy vždy musí být dodržena příslušná ustanovení trestního řádu, tj. odposlech a záznam telekomunikačního provozu nelze nasadit bez žádosti doložené příkazem soudce nebo souhlasem uživatele odposlouchávané stanice, sledování osob a věcí pak bez žádosti doložené povolením soudce nebo státního zástupce, případně souhlasem osoby, do jejíž práv má být tímto úkonem zasahováno. Žádost pak podléhá též schvalovacímu procesu v rámci příslušného útvaru.

V oblasti odposlechu byla detailně rozebrána problematika ochrany a bezpečnosti informací a kontrolních mechanismů. Ochranu a bezpečnost informací má z hlediska technického zabezpečení Policie ČR velmi dobře zajištěnou. ÚZČ, jako jediný útvar pro všechny subjekty (i mimo Policii ČR) prakticky provádí

požadované úkony a po získání informací z odposlechu zajišťuje jejich včasnou distribuci tak, aby byla současně splněna podmínka ochrany před únikem informací. V rámci Policie ČR je uplatňován celý souhrn bezpečnostních opatření k ochraně dat získaných odposlechy. Jedná se především o níže uvedené:

- systém pro pořizování záznamů obsahuje prvky jasně definované osobní odpovědnosti za vkládané nebo doplňované údaje a historie všech takových zásahů je archivována,
- po ukončení odposlechu jsou záznamy automaticky vypáleny na nepřepisovatelné „archivní CD“, které je označeno kontrolním součtem pro pozdější identifikaci; tato CD jsou poté protokolárně předána do trestního spisu,
- pro použití záznamu v řízení před soudem smí poříditi kopii vybraných pasáží z „archivních“ nosičů na jiné, stejně zabezpečené CD, pouze pracoviště ÚZČ,
- v současné době fungují zavedená technicko-organizační opatření vedoucí k zásadnímu zvýšení individuální odpovědnosti za jakoukoli manipulaci se záznamy pro operativní použití, a tím i zlepšení jejich bezpečnosti.

Přestože Policie ČR přijímá na ochranu údajů z odposlechu stále nová opatření, zůstává zde riziko úniku těchto citlivých informací ze strany dalších účastníků trestního řízení.

Kontrolní mechanismy lze rozdělit do dvou kategorií, a to na kontrolní mechanismy vnitřní a kontrolní mechanismy vnější. Vnitřní kontrolní mechanismy Policie ČR a Inspekce Policie ČR spočívají především v uplatňování principu subordinační a předkládání a schvalování písemností vyhotovených v souvislosti s předmětnými úkony. Jako vnější kontrolní mechanismy lze označit kontroly realizované justičními a parlamentními orgány ČR.

Jednou z hlavních součástí analýzy je statistické vyhodnocení, které je rozděleno do čtyř částí. První část je věnovaná využívání úkonů odposlechu a sledování osob a věcí v souvislosti s nápadem trestních spisů. Lze konstatovat, že v roce 2010 došlo k mírnému poklesu registrované kriminality oproti roku 2009, mírně klesl i počet tzv. „živých“ spisů. Na výraznějším snížení počtu spisů, na něž je možno použít úkony dle § 88 odst. 1 tr. ř., lze předpokládat vliv legislativní změny účinné od 1. 1. 2010.

Druhá statistická část podrobně analyzuje využívání odposlechu dle § 88 tr. ř. V rámci celé České republiky bylo v roce 2010 v souladu s § 88 odst. 1, 5 tr. ř. Policií ČR ukončeno celkem 5 006 nasazených úkonů, což znamená, že po předchozím 3letém poklesu došlo v roce 2010 k nárůstu o 435 (tj. 9,5 %) odposlechů.

Z SKPV KŘP vykazují nejvyšší počty úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. hl. m. Praha a Ústecký kraj. Z Policie ČR SKPV útvarů s celostátní působností ukončil nejvíce odposlechů NPC, dále pak ÚOOZ, což je dáno specifickým zaměřením na konkrétní druhy kriminality, v případě ÚOOZ na organizovaný zločin a v případě NPC na drogové delikty.

Úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. byly v loňském roce Policií ČR využívány zejména v souvislosti se šetřením toxikománie, násilné trestné činnosti (především loupeže, vraždy a vydírání) a trestné činnosti proti veřejnému zájmu (zejména

zločinné spolčení, převaděčství, úplatkářství a padělání a poměňování veřejné listiny). Zhruba 41 % odposlechů ukončených v roce 2010 souviselo se šetřením trestné činnosti s prvkem organizované skupiny. Odhalování a dokumentování trestné činnosti páchané organizovanými skupinami je zejména odvislé od dokumentace vnitřní struktury skupiny a její komunikace.

K efektivitě úkonů dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. lze říci, že 78 % úkonů bylo efektivních, 13 % úkonů bylo neefektivních a u 9 % úkonů nedošlo k jejich realizaci.

Statistické vyhodnocení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu bylo zpracováno i za Inspekci Policie ČR, a to zhruba ve stejné struktuře jako za Policii ČR. Inspekce Policie ČR za loňský rok vykázala celkem 149 odposlechů, téměř 74 % souviselo se šetřením trestné činnosti proti veřejnému zájmu. V téměř 29 % úkonů byla vykázána vazba na šetření trestné činnosti spáchané organizovanou skupinou.

Vliv novely trestního řádu, účinné od 1. 7. 2008, zkracující dobu soudního příkazu odposlechu dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. ze šesti na čtyři měsíce a současně modifikující princip prodlužování úkonů, se od roku 2008 projevilo ve výrazném zkrácení doby platnosti prvního soudního příkazu, nevelkém zkrácení skutečné průměrné délky odposlechů, a dále pak od roku 2009 ve zřetelném poklesu procenta zkrácených odposlechů. Přijetím novely se rovněž snížil počet odposlechů na základě souhlasu osoby.

Využívání úkonů sledování osob a věcí útvarů Policie ČR a Inspekce Policie ČR je podrobně analyzováno ve třetí části statistického vyhodnocení. Policie ČR v roce 2010 vykázala 3 688 úkonů dle § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., což představuje nárůst o 409 (tj. 12,5 %) úkonů oproti roku 2009. Na tento vývoj mělo největší podíl zvýšení počtu sledování osob a věcí u SKPV KŘP kraje Vysočina a u NPC.

Úkony sledování osob a věcí byly v roce 2010 využity zejména v souvislosti s násilnou trestnou činností, krádežemi vloupáním a toxikomanií. Ve 36 % případů nasazení úkonů sledování osob a věcí obsahovala šetřená trestní věc prvek organizované skupiny. Stejně jako u odposlechů byla většina úkonů (74 %) sledování osob a věcí efektivní, 14 % úkonů bylo neefektivních, a 12 % úkonů nebylo realizováno.

Inspekce Policie ČR využila v loňském roce úkony sledování osob a věcí v 199 případech, 76 % úkonů bylo využito v rámci šetření trestné činnosti proti veřejnému zájmu. Prvek organizované skupiny se u Inspekce Policie ČR vyskytuje asi v pětině úkonů.

Analýza způsobu vyřízení trestních spisů ukončených v roce 2010, v rámci kterých byly během vlastního šetření nasazeny úkony dle § 88 odst. 1, 5 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3, 6 tr. ř., bez ohledu na skutečnost, ve kterém roce byly tyto úkony

ukončeny, je obsahem čtvrté části statistického vyhodnocení. Podrobně zde byly rozebrány způsoby vyřízení spisů jak v prověřování, tak ve vyšetřování. Z celkového počtu spisů s úkony vyřízených v roce 2010 bylo 57,5 % spisů vyřízeno návrhem na podání obžaloby, u 25 % spisů je předpoklad pro následné efektivní vyřízení a pouze 17,5 % spisů s úkony bylo vyřízeno neefektivním způsobem.

Závěrem je nutno připomenout, že pachatelé trestné činnosti se stávají více specializovanými, což se projevuje především v boji s organizovaným zločinem. Prvek organizovanosti se stále promítá do všech druhů trestné činnosti, zejména do oblasti násilné trestné činnosti, toxikománie, korupce, hospodářské kriminality a krádeží motorových vozidel. Za účelem odhalování pachatelů této společensky vysoce nebezpečné trestné činnosti pak Policie ČR využívá všech zákonných prostředků, odposlech a záznamy telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí nevyjímaje. Přitom je třeba mít na zřeteli, že jasné zákonné limity pro postup Policie ČR jsou dány především Ústavou ČR, Listinou základních práv a svobod, zákonem o Policii ČR, trestním zákoníkem a trestním řádem. Policejní orgán je povinen dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní a nepřipustit, aby osobám v souvislosti s touto činností vznikla bezdůvodná újma a aby případný zásah do jejich práv a svobod nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo služebním úkonem. Z výše uvedeného je patrné, že Policie ČR v rámci zákonných mantinelů ctí osobní práva a soukromí občanů a pokud do nich zasahuje, tak jen tehdy, když to umožňuje zákon, a na základě zákonného postupu.

V případech, kdy dojde k nasazení úkonů, jsou proti sobě postaveny dva zájmy chráněné demokratickou společností, a to zájem na zachování soukromí občanů a jejich základních svobod na jedné straně a zájem na zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku na straně druhé, přičemž druhý z uvedených zájmů je prosazován v zájmu zachování zájmu prvního. K prolomení základních lidských práv a svobod tedy v těchto případech dochází právě za účelem jejich ochrany.

Při práci Policie ČR je třeba mít stále na zřeteli, že výše uvedený princip je v rámci trestního řízení základním neměnným mottem celé problematiky využívání úkonů, jimiž je do základních práv a svobod občanů zasahováno.

Seznam příloh:

- Příloha 1** Trestné činy, u nichž zákon umožňuje provedení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 tr. ř.
- Příloha 2** Číselník systému MU II pro výběr druhu trestné činnosti
- Příloha 3** Způsoby ukončení spisů – příslušná ustanovení trestního řádu